

ЗВІТ

Полтавського краєзнавчого музею
імені Василя Кричевського

2025 рік

Полтавська обласна рада
Департамент культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації
Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського

«Затверджую»
Директор Департаменту культури і туризму
Полтавської обласної військової адміністрації
Ірина Удовиченко

**ЗВІТ ПРО РОБОТУ
ПОЛТАВСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
імені Василя Кричевського
за 2025 рік**

Полтава
2025

Вступ

Музей заснований у 1891 р. як науковий крайовий заклад Полтавського губернського земства. Змінивши 5 разів свою назву, сьогодні він є унікальним зібранням речових і духовних джерел історії та сучасності краю, науково-дослідним краєзнавчим осередком, методичним центром, зберігачем архівної інформації, носієм багатьох культурних і збиральницьких традицій.

У своїй повсякденній діяльності Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського керується Конституцією України, Законами України «Про культуру», «Про музеї та музейну справу», «Про охорону культурної спадщини», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про науково-технічну діяльність», указами Президента України, інструктивними матеріалами Міністерства культури України, розпорядчими документами голови Полтавської обласної військової адміністрації, обласної ради, Департаменту культури і туризму Полтавської ОВА.

Основою музею є фонди закладу, що містять велику і багату колекцію предметів природи, старовини, побуту і народного мистецтва. В його зібранні представлені не тільки місцеві матеріали, а й артефакти і пам'ятки історії та мистецтва різних країн світу, рідкісні шедеври народного і професійного мистецтва (232 663 експонатів Державної частини Музейного фонду України і 29 383 одиниць збереження науково-допоміжного фонду). Музейна експозиція до початку ремонтно-реставраційних робіт займала 40 залів загальною площею 3,9 тис. кв. м.

Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського наразі залишається найбільшим краєзнавчим закладом в Україні, обласним центром дослідження, збереження, популяризації і показу предметів музейного значення. У музеї функціонують 11 науково-дослідних та науково-дослідних експозиційних відділів, в т. ч. відділ на правах музею – Полтавський музей авіації і космонавтики (штатний склад – 12 од.). На балансі музею знаходиться пам'ятник гетьману І. С. Мазепі у Полтаві та меморіал – пам'ятний знак жертвам репресій 30-х рр. XX ст. в урочищі Триби у Полтавському районі.

Пріоритетним напрямком роботи музею у 2025 році в рамках Національної стратегії із створення безбар'єрного простору на період до 2030 року було оцифрування музейної колекції із виготовленням якісних 2D та 3D зображень музейних предметів, їх збереження на власних ресурсах та розміщення на міжнародних онлайн платформах. Наразі у **2025 р.** оцифровано **2000 музейних предметів, (всього з 2023 р. оцифровано 4680 експонати)**. Для **62** предметів створені 3D зображення.

У рамках оцифрування музейної колекції музей створив сторінку на платформі Sketchfab, що спеціалізується на роботі з об'ємними форматами, де представлено 32 предмети у форматі 3 D.

Зараз на міжнародній платформі museum-digital розміщено 60 музейних предметів із фото та науковим описом.

На всеукраїнському ресурсі «Реєстр Музейного фонду України» розміщено **90 музейних предметів** із зображеннями у форматі 2D та детальним науковим описом відповідно до рекомендацій Міністерства культури України.

Оцифрування музейних предметів буде продовжено у 2026 році.

Основними напрямками музейної діяльності є науково-дослідна, культурно-освітня робота, комплектування музейного зібрання, виставково-експозиційна, фондова, видавнича, реставраційна, пам'яткоохоронна діяльність, а також атрибуція, експертиза, класифікація, державна реєстрація, оцінка культурних цінностей для Музейного фонду України.

Здійснювалось **поповнення музейного зібрання новими надходженнями**, а саме: артефактами російсько-української війни, розпочатої рашистами у 2014 році, цікавими археологічними знахідками, комплексом матеріалів про спортивні досягнення полтавців, художніми творами, меморіями відомих земляків, документальними пам'ятками, опудалами звірів і птахів та ін.

Продовжувалась презентація фондового зібрання музею на міжнародній арені, як учасника масштабного **Міжнародного виставкового проєкту «Швеція – Україна: перехрестя історії (тисяча років)»**: у Музеї шведської армії (установа Національних шведських музеїв військової історії, м. Стокгольм, Швеція), музей представлено унікальним експонатом – жупаном XVIII ст., що належав Генеральному судді Війська Запорозького Василю Кочубею

Окрім цього, музей став учасником 2-х регіональних виставкових заходів: Ювілейна виставка творів Заслуженого художника України Віктора Брикульця (1924-2022) у Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) ім. Миколи Ярошенка (23.11.2024.-16.01.2025), виставка «Полтавський розпис: від минувшини до сьогодення» в тому ж таки Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) ім. Миколи Ярошенка (14.04.-31.05.2025) та організатором регіонального міжмузейного виставкового проєкту «Відроджені реліквії: здобутки реставраторів музейних закладів Полтавщини» (Національний музей українського гончарства в Опішні, Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського, КУ «Історико-культурний заповідник «Більськ», Полтавський художній музей (галереї мистецтв) ім. Миколи Ярошенка) (16.05.-20.08. 2025).

Протягом року (а переважно за весняно-літньої пори, зважаючи на умови відсутності опалення музейного флігелю), велася виставкова діяльність, спрямована на презентацію колекційного зібрання. Найбільш важливими і затребуваними стали виставки: **«Азов – янголи Маріуполя»**, зала № 5 відділу природи, 05.04. – 28.04.2025, де проведено **68 екскурсій для 2083 відвідувачів**. *Куратори – Кузьменко Н. В., Тарасу І. В.*; **«Артефакти війни»**. Подвір'я Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Куратор – Тарасу І. В.*; **«Корифей музейництва на Полтавщині: до 170-річчя з дня народження М. О. Олеховського»**. 16.05 – 18.06.2025 р. *Куратори – Кигим С. Л., Власенко І. О.*; **«Археологія Полтави: подих століть (за дослідженнями Полтави кін. XIX – поч. XXI ст.)»** 27.06. – 03.08.2025, флігель музею. *Куратор – Мельникова І. С., Менчинська Т. В.*; Дня Конституції України **«Україна – понад усе! Конституція України у джерелах, часі, постатях»**, 27.06.2025 р., флігель музею. *Куратор Ключко В. В.* та ін.

Всього музеєм організовано і проведено на різних локаціях **91 виставку**, в т. ч. ПМАіК – **22** та ще 2 виставки поза межами закладу (Полтавський художній

музей (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка), куди надавалися експонати й ілюстративні матеріали.

Доволі успішно проводилася і *видавнича діяльність*. Побачило світ **21 музейне видання**, серед яких двотомник «Джерел з історії Полтавського полку» з матеріалами, укладений заступником директора з наукової роботи музею В. О. Мокляком з матеріалами Ревізії Полтавського полку 1732 року та виданий у Запоріжжі, монографії О. Б. Супруненка про мецената П. П. Бобровського (друге видання), Г. І. Галян про К. В. Мощенка (оприлюднені друком за кошти спонсорів), 4 збірники наукових праць. Підготовлена серія цікавих і різноматично спрямованих видань у серії «Музейні реліквії» (усього 10 брошур), черговий 7-й випуск у серії «Музейна корчма» на тему страв із риби, повторні випуски всіх шести брошур у тій же серії «Музейна корчма» за минулі роки під 2024 роком, тиражі яких уже розкупили відвідувачі музею. Всі ці видання виготовлені переважно за кошти спонсорів, благодійників, так і (в значно меншій мірі) за рахунок власних надходжень, навіть особистих коштів музейників чи фінансування сторонніх організацій. На видавничі проекти загалом музеєм **залучено більше 135 тис. гривень**. За бюджетне фінансування підготовлено випуск збірника наукових праць, присвяченого 100-річчю відомого полтавського літературознавця і шевченкознавця П. П. Ротача, із залученням до нього праць ряду відомих українських учених, представників української діаспори, полтавських істориків та краєзнавців, визнаний одним із кращих подібних видань у літературознавчому просторі України.

Повторно не пройшов у фінал конкурсу спільний грант Полтавського краєзнавчого та Горішньоплавнівського краєзнавчого музеїв на видання «Зводу пам'яток» по Горішньоплавнівській громаді, оскільки у Мінрегіоні України на громади були виділені кошти лише для реабілітаційних заходів і потреб. Однак, нам вдалося підшукати на видання «Зводу пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Грішньоплавнівська територіальна громада» майже 40 тис. грн. коштів безпосередньо у громаді, тому цей видавничий проект знаходиться на стадії завершення. Також пройшли лише первинний етап відбору й були не допущені до остаточного розгляду 2 спільних із громадськими та благодійними фундаціями грантові проекти з оцифрування музейних колекцій і проведення заходів на 2025 рік. Замість видавничого гранту на серію брошур «Музейні скарби» їх видання було оплачено дніпровськими благодійниками – БФ «Ollas».

Натомість музей зосередився на виконанні проекту з поточного ремонту приміщень 1-го поверху, внаслідок чого виконані роботи на загальну суму 4 216 721,55 грн., внаслідок чого виконано ремонт стін і підлоги, встановлене освітлення і щитки енергоживлення, захисні екрани над батареями опалення, опорядкована виставкова зала, скарбниця, а головне – замінені 90-річні дубові двері по першому поверсі.

Фінансово-економічна діяльність

Фінансування за 2025 рік:

Профінансовано: 34 630 462,65 грн.,

із яких 19 642 000,00 грн. – оплата праці; 4 051 648,03 грн., – нарахування на оплату праці; 122 982,88 грн. – теплопостачання; 35 734,64 грн. – оплата водопостачання і водовідведення; 593 121,69 грн. – електроенергія; 169 964,32 грн. – оплата транспортування природного газу; 1 263 665,59 грн. – оплата за спожитий природний газ; 3 243 004,32 грн. – оплата послуг на охорону; 4 060 606,61 грн. – поточний ремонт приміщення 1-го поверху музею; 49 920,06 грн. – послуги технічного консультування з перевірки обсягів та якості з поточного ремонту; 936 236,51 грн. – інші послуги; 461 578,00 грн. – предмети, матеріали, обладнання й інвентар; 29 262,00 грн. Централізовані заходи в галузі культури і мистецтв (по Департаменту культури і туризму ОВА; 135 100,00 грн. – Централізовані заходи реалізація програм і заходів в галузі туризму і курортів (по Департаменту культури і туризму ОВА). Власні надходження у 2025 році: Заплановано – 1 801 000,00 грн., виконано на 31.12.2025 р. – 875 208 грн. Благодійні внески, дарунки, іноземна технічна та місцева гуманітарна допомога – 32 959,88 грн.

Укладання договорів й організація заходів на комерційній основі. Станом на 31.12.2025 р. організацією і проведенням заходів на комерційній основі власні кошти музею поповнилися на суму – **60 350,00 грн.**

Кадрове забезпечення

Структура музею базується на Типовій структурі історичних і краєзнавчих музеїв України (Наказ МКУ № 61 від 05.02.2001 р., зі змінами від 18.10.2005 р. № 745, реєстр. № 365/35987 в МІО України від 23.03.2021 р.). Штати створені з розрахунку наявності кількості музейних предметів (1 хранитель на 25 000 експонатів), доцільності ведення експозиційної, збиральницької роботи, оцифрування й опрацювання колекцій (наказ МКУ від 12.12.2018 р. № 1092).

За штатним розписом музей має 140 ставок, з яких 118 зайняті: 50 – наукові працівники, що мають вищу освіту, у тому числі спеціальну; 27 посад є вакантними. У лавах ЗСУ на 2025 р. перебуває 2 чол. Адміністрація музею включає 11 штатних одиниць (директор – 1, заступники директора – 4 (з наукової роботи, з культурно-освітньої роботи, з обліку і збереження музейних цінностей, з господарської роботи), учений секретар – 1, головний зберігач фондів – 1, головний інженер – 1, фахівець з публічних закупівель – 1, завідувач канцелярії, інспектор з кадрів – 1).

З-поміж науковців закладу: доктор філософії – 1, доктор історичних наук – 1, кандидати історичних наук – 3, кандидат архітектури – 1, кандидат військових наук – 1, заслужені працівники культури України – 4, народний художник України – 1.

Основні показники діяльності музею та їх виконання

Робота музею в цифрах (разом із ПМАiK):

- Відвідувачі (загальна кількість) – **200 015** осіб;

- Проведені екскурсії (загальна кількість) – **5 824**;
- Проведено культурно-масових та освітніх заходів – **497**;
- Організовані і проведені виставки – **91**;
- Наукові конференції і семінари – **52** (5 проведено безпосередньо музеєм і в роботі 47 з яких взяли участь науковці музею);
- Кількість публікацій – 360 (поданих і затверджених до друку ще 70), не рахуючи **20** випущених у світ видань (зменшення кількості зумовлене згортанням видавничої діяльності у часи війни та переміщенням пріоритетів уваги до випуску саме окремих видань – книг і брошур);
- Предмети основного фонду, що експонувалися протягом року на виставках – **5 437**;
- Надходження музейних предметів основного і науково-допоміжного фондів – **1 452**, з яких до Полтавського краєзнавчого музею безпосередньо надійшло **1 292**.
- Проведено реставрацію **259** музейних предметів, у т. ч. діорам у залах №№ 3, 4, 5.

Співпраця з навчальними закладами, громадськими організаціями, закладами й установами

У рамках співпраці із ПНПУ ім. В. Г. Короленка:

1. Участь у роботі експертної групи (стейкхолдер, член робочої групи) під час проведення акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) та очному форматах за спеціальністю 032 Історія та археологія освітньо-професійної програми «Історія та археологія» за першим рівнем вищої освіти (бакалавр) у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка в період з 14.04.2025 р. по 16.04.2025 р.

Супруненко О. Б.

2. Підготовлено рецензію на освітньо-професійну програму «Туризм та рекреація» підготовки бакалаврів зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка

Шиян О. О.

3. Підготовлено рецензію на освітньо-професійну програму «Туризм та рекреація» підготовки магістрів зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка.

Шиян О. О.

4. Підготовлено рецензію на освітньо-професійну програму «Біологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Е 1 Біологія та біохімія галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Шиян О. О.

5. Підготовлено рецензію на освітньо-професійну програму «Біологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Е 1 Біологія та біохімія галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Шиян О. О.

Проведення заходів за діючими програмами «Музей – школі» і «Музей – ВУЗу»:

- розробка, підготовка та проведення лекції **«Археологічні пам'ятки скіфського часу на Полтавщині»** для студентів II-го курсу ВСП «Фахового коледжу управління, економіки і права ПДАУ» в рамках бінарного заняття з курсу «Історія та культура України». (30.01.)

Москвін Н. В., Мельникова І. С.

- розробка, підготовка та проведення інтерактивного заходу до **«Дня науки бібліотеці (в Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеса Гончара)»**. (27.03.);

співробітники відділу археології

- розробка, підготовка та проведення інтерактивного заходу **«Археологічна пісочниця»** до **«Дня дітей у музеї»** в Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського. (01.06.)
співробітники відділу археології

- проведення інтерактивного заходу **«Світ іграшки»** з майстер-класом в рамках виставки «Глиняна іграшка – шлях через віки». (16. 05 – 19. 06. 2025): 03. 06. (1 зах.), 04. 06. (2 зах.), 09. 06. (2 зах.), 11. 06. (3 зах.), 13. 06. (2 зах.)

співробітники відділу археології,

Пісцова М. П., Коваленко О.

- підготовлено та проведено 4 інтерактивні масові заходи **«Зимові свята українців»:** для учнів 4 класу ЗОШ № 23, (13.01.); для учнів 3 класу ліцею № 10 імені В. Г. Короленка, (14.01); для учнів 4 класу ліцею № 10 імені В. Г. Короленка, (15.01.); для учнів 2 класу ЗОШ № 23, (20.01.)

Халимон О. В., Васецька О. М

- підготовлено і проведено інтерактивний масовий захід **«День бабака»** для учнів 8 класу Полтавського багатoproфільного ліцею № 1 імені І. П. Котляревського. Укриття музею. (06.02.)

Шиян О. О., Штитьова О. А.

- підготовлено та проведено інтерактивний масовий захід **«Ласкаво просимо до степу»** для студентів професійно-технічного училища № 4 м. Полтави. Укриття Музею. (12.02.)

Шиян О. О., Штитьова О. А.

- проведено 9 заходів **«Григорій Сковорода: знайомий незнайомець»:** для учнів 8 класу Наукового ліцею № 3, (22.01.); для учнів 10 класу ЗОШ № 5, (23.01.); для учнів 8 класу Ліцею № 1, (21.02); для слухачів Університету третього віку в ПУЕТ в рамках Меморандуму та партнерства між ПКМВК та ПУЕТ, (15.03.); для учнів 9 класу Ліцею №14 «Здоров'я», (19.03.); для учнів 9 класу Наукового ліцею № 3, (16.05.); для учнів 4 класу ЗОШ №28, (27.03.); для учнів 6 класу Ліцею № 14 «Здоров'я», (27.03.); для учнів 9 класів Ланнівської гімназії Полтавського району, (01.04).

Халимон О.В., Барська Г. М., Васецька О. М.

- 3 заходи **«Птахи прилетіли – на крилах весну принесли»:** для учнів 1-2 класів Тахтаулівського опорного НВК імені Самійла Величка, (13.02.); для учнів 3-4 класів Тахтаулівського опорного НВК імені Самійла Величка, (13.02.); для учнів 6 класу Ліцею № 14 «Здоров'я», (20.03).

Халимон О. В., Васецька О. М

- **«День горобця»** для учнів 5-х класів Ліцею № 14 «Здоров'я». Укриття музею. (26.03)

Шиян О. О., Штитьова О. А.

- **«До синиці на гостину»** для учнів 2-х класів Ліцею № 38 імені Івана Павловського Полтавської міської ради. Укриття музею. (30.05.)

Шиян О. О., Штитьова О. А.

- 5 навчально-інтерактивних заходів з майстер-класом **«Диво-вишиванка»** для учнів початкової школи № 43 м. Полтава (20.01.; 23.01.; 23.01; 24.01.); учнів 4 класу ліцею № 38 імені Івана Павловського. (07.02.)

Якуненко С. Ю., Устименко О. В.

- 4 навчально-інтерактивні заходи **«Прийди, Колодію, на нашу затію...»** для учнів початкової школи № 43 м. Полтава. (26.02.; 27.02.)

Якуненко С. Ю., Устименко О. В.

- 4 навчально-інтерактивні заходи з майстер-класом **«Традиційна вузлова лялька»** для учнів полтавського наукового ліцею №3 (19.03.); для учнів Красногорівського ліцею Білоцерківської сільської ради Миргородського району (28.03); для учнів ліцею №6 «Лідер» м. Полтава (31.03.), до Дня дітей у музеї.

Якуненко С. Ю., Устименко О. В.

- навчально-інтерактивний літературний захід **«Поетична палітра Василя Симоненка»** для учнів полтавського ліцею №1 ім. І. П. Котляревського (20.03.).

Устименко О. В.

- лекція **«80 років закінчення Другої світової війни: травень-вересень 1945»** (08.05.2024, укриття ПКМ ВК) для учнів Полтавського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою ім. В. Грицаєнка.

Кузьменко Н. В.

- захід до **Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту** (27.01.2025), читальна зала бібліотеки ПДМУ.

Кузьменко Н.В.

- захід **«Частина душі, а не територія»** (до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя) (25.02.2025), читальна зала бібліотеки ПДМУ.

Кузьменко Н. В.

- година історичної пам'яті: **«Кирило Осьмак»** для студентів Полтавського фахового медико-фармацевтичного коледжу, 13.05.2025, ПОУНБ ім. І. П. Котляревського.

Кузьменко Н. В.

- година історичної пам'яті **«День Героїв»** для учнів Полтавського багатoproфільного ліцею № 1 ім. І. П. Котляревського, 23.05.2025, ПОУНБ ім. І. П. Котляревського.

Кузьменко Н. В.

- інтерактивний захід для учнів ЗОШ № 13 м. Полтави **«Я – українець. Оце і вся моя біографія»** (Василь Симоненко).

Клочко В. В.

- інтерактивний захід для студентів Аграрно-економічного коледжу до **Дня Героїв Небесної Сотні**

Клочко В. В.

Інші заходи у співпраці із полтавськими закладами, вишами, організаціями:

- участь у заході для родин внутрішньо переміщених осіб **«Веселий кактус»** у Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка. Виступ з презентацією про кімнатні рослини. 12.01.

Халимон О. В.

- участь (як член журі) у роботі ювілейного XV Всеукраїнського еко-фестивалю **«ЛЕЛЬ»**, с. Крива Руда Кременчуцького району. 03.05.2025 р.

Шиян О. О.

- участь у заході вшанування пам'яті природодослідниці Олени Байрак (1957-2018) (до річниці загибелі). 3.02. Полтавський літературно-меморіальний музей В. Г. Короленка.

Шиян О. О., Халимон О. В., Штит'ова О. А.

- підготовлено та проведено захід **«Згадуючи Олександра Каплевського...»** (до 120-річчя з дня народження селекціонера О. Й. Каплевського). ПОУНБ імені І. П. Котляревського (кім. 406). 18.02.

Шиян О. О.

- проведена шефська тематична екскурсія **«Квітучі миті музейного дворику»** для донаторів ГО **«Команда небайдужих»** (Полтавський Батальйон небайдужих) згідно меморандуму між Музеєм і «Батальйоном небайдужих». Дворик музею. 13.04.

Халимон О. В.

- участь у посадці саджанців до Всеукраїнського дня довкілля, ініційованого фахівцями Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА. 16.04. Дворик Музею.

Шиян О. О.

- участь у науковому фестивалі **«Відкрийте світ науки разом із нами»**, підготовка та робота локації **«Палеолабораторія»**. Полтавський обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді. 29.05.

Шиян О. О.

- проведено лекцію на тему **«Єврейські пам'ятки м. Полтава»** у просторі **«Культура»** в рамках теми: **«Етноси Полтавщини»**. 2.04.

Лимар О. С.

- організація і відкриття виставки літератури **«Вільна краєзнавча бібліотека»**. **«Кавун»** разом з Полтавським краєзнавчим музеєм імені Василя Кричевського.

Кротівний В. М.

- підготовлено і проведено науково-мистецький захід-ярмарок «Лаванда і крафт» за участі ДКіТ, приватних підприємців виробників крафтової продукції з лаванди. Дворик Музею. 01.07. *Шиян О. О., Калініна Є. А.*

- підготовка і проведення крафтового ярмарку «Смак Спасу» за участі ДКіТ, ОЦНТ КОР Полтавської обл., приватних підприємців. 11.08.2025.

Кондратенко М. Д., Сулима О. С., Пісцова М. П.

Грантова діяльність

1. Грант від «Інституту розвитку міста» Полтавської міської ради з метою реалізації соціального проекту «Університет третього віку». Написано навчальну програму курсу «Краєзнавчі студії Полтавщини. Історичний аспект» для слухачів Університету третього віку при ПУЕТ у рамках Меморандуму про співпрацю між ПКМ імені Василя Кричевського та ПУЕТ.

Автор програми та координатор від музею Барська Г. М.

Підготовлено і проведено лекції:

- Археологічні скарби Полтавщини, 03.05. *Москвін Н. В., Мельникова І. С.*
- Караїми Полтавської губернії друга пол. XIX – поч. XX ст. *Лимар О. С.*
- Єврейські громади Полтавщини XIX – поч. XX ст. *Лимар О. С.*
- Казенні та духовні рабини Полтавської губернії XIX – поч. XX ст. *Лимар О. С.*
- Гімн України. Пошуки, знахідки, дослідження, відкриття. *Янович О. В.*
- Імена полтавців-Героїв України в назвах вулиць міста. *Кузьменко Н. В.*
- Історія спорудження будинку Полтавського губернського земства. 12.04. *Сулима О. С.*
- Василь Кричевський і будинок земства. 20.09 *Сулима О. С.*
- Академік О. В. Квасницький (1900-1989): сторінки життя і діяльності. *Шиян О. О.*
- Видатна особистість Семен Антоненко (1935-2022): віхи життя і діяльності. 22.11. *Шиян О. О.*
- Кирило Осьмак – президент майбутньої держави. 29.11. *Кузьменко Н. В.*
- Гімн України. Пошуки, знахідки, дослідження, відкриття. *Янович О. В.*
- Археологічні пам'ятки Полтави: більше тисячоліття історії міста, жовтень.
- Кургани Полтавщини: поховально-сакральні об'єкти квітень *Супруненко О. Б.*

2. Грант від Українського культурного фонду на підтримку культурно-мистецького проекту «Poltava Open 4.0. Скарби Полтавщини». Виконання робіт зі створення сценаріїв для відеоекскурсій у форматі 360 градусів, написання описів віртуальних турів, а також участь у зйомках на локаціях музеїв (Кременчуцький музей історії авіації та космонавтики, Диканський історико-краєзнавчий музей ім. Дмитра Михайловича Гармаша, Музей мистецької родини Кричевських Національного заповідника українського гончарства в Опішні, Лубенський краєзнавчий музей імені Гната Стеллецького, Чорнухинський літературно-меморіальний музей Г. С. Сковороди, Миргородський краєзнавчий музей імені Опанаса Сластіона, Миргородський літературно-меморіальний музей Давида Гурамівшилі), як гід культурно-мистецького проекту «Poltava Open 4.0. Скарби Полтавщини». Червень-серпень 2025

Кузьменко Н. В.

3. Грантова програма «Стипендії для випускників» від міжнародної організації «House of Europe», що фінансується Європейським Союзом і втілюється «Goethe-Institut Україна», отримано індивідуальний грант у розмірі 1000 євро на придбання офісної техніки (ноутбук і багатофункціональний пристрій Canon) для забезпечення потреб Наукового архіву музею (березень-квітень 2025).

Канко С. М.

4. Подано заявку на грантову програму «Культура єднає: Музеї Японії – Музеям України», яку реалізує ICOM України за фінансової підтримки ICOM Японії та Японської асоціації музеїв.

Кондратенко М. Д., Кротівний В. М.

5. Подано заявку на відкритий конкурс для проєктів українських музеїв та культурних інституцій, які досліджують і презентують візуальне мистецтво «Museum Futures».

Кондратенко М. Д., Калініна Є. А., Сулима О. С.

Презентації

Традиційно музей виступав і виступає майданчиком для презентацій наукових, краєзнавчих, мистецько-публіцистичних, документальних і літературно-художніх видань на полтавську проблематику, загально-інформаційних проєктів, окремих кінофільмів, застосунків до комп'ютерних інформаційних програм і систем тощо. І для більшості авторів, як для полтавців, так і гостей міста й області, проводити на цій локації представлення власних проєктів є доволі престижним і практично завжди успішним. 2025 рік не був винятком, хіба що кількість таких презентацій виявилася дещо меншою від ініціатив та попиту довоєнного часу. Проте, відбулося **11 презентацій**, що проходили в стінах Полтавського музею авіації і космонавтики, Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, на музейному подвір'ї серед буяння рослинності дендрарію. Загалом вони зібрали у стінах і локаціях музею понад **3000 чол.**, з-поміж яких були відомі і визнані полтавці, мистці, художники, вчені, музейники, діячі культури й освіти. На двох третинах із цих заходів були присутніми представники Полтавської обласної військової адміністрації, Полтавської обласної ради, Полтавської та інших районних держадміністрацій, очільники департаментів ОВА, а інколи й представники міськради. Перелік, час та зміст проведення таких заходів подається нижче.

Отже, в музеї чи за участю його співробітників в організації презентацій відбулися такі:

1. Збірник наукових статей за матеріалами Всеукраїнська науково-практична конференція «Петро Ротач (1925-2007) – енциклопедист, письменник, краєзнавець». (09.09.2025);
Кузьменко Н. В.
2. Щорічник «Полтавський краєзнавчий музей: маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток» (31.07.2025 р.);
Мокляк В.О., Супруненко О.Б.
3. Збірка поезій Ольги Ольхової (15.04.2025 р.);
Пушкарєв А.М.
4. Книга «Давньоєгипетська література в українських перекладах», видавець Олександр Савчук (6.08.2025 р.).
Мокляк В.О., Супруненко О.Б.
5. Серія книг видавництва «Markbook» Марка Мельника. «Тисячолітня війна з Московією» (5.09.2025 р.);
6. Книга Віолетти Кім «Плач, сестро, смійся» (13.09.2025 р.);
7. Книга Андрія Любки «Вечір у Стамбулі» (19.09.2025 р.);
8. Книга Віталія Ханка «Полтавський мистецький спадок першої половини ХХ ст.» (19.11.2025 р.);
Відділ культурно-освітньої роботи
9. Книга Алли Черногуз «Плекаю квітку ірису». Фосе Музею. (18.09.2025 р.);
Шиян О. О.
10. Книга-альбом «Янголи українського неба». Грудень;
11. Збірка «Кременчук у джерелах XVI – XIX ст.», укладач В. Б. Ейсмонт. Грудень.
Відділ культурно-освітньої роботи

**Конференції, семінари,
круглі столи, вебінари та інше (проведення і участь)**

Упродовж 2025 р. музей став організатором та співорганізатором **5-ти наукових, краєзнавчих, пам'яткоохоронних та природоохоронних конференцій, семінарів і круглих столів**, а саме:

1. Всеукраїнська науково-практична конференція «**Петро Ротач (1925-2007) – енциклопедист, письменник, краєзнавець**». 24.01.2025 р. ДАПО.

Супруненко О. Б., Мокляк В. О., Кузьменко Н. В., співробітники відділів новітньої історії, природи, пам'яткознавства, археології, фондів

2. Регіональний тренінг «**Соціальна роль музеїв в умовах воєнного стану**». 11-12.02.2025 р., ПКМ імені Василя Кричевського.

Фесик К. Б., Лаврінченко А. А., наукові співробітники музею

3. Науково-практична конференція на пошану Олександра Петровича Єрмака «**Історико-краєзнавчі дослідження в Україні та на Полтавщині у новітню добу**». 27.02.2025 р. Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка.

Супруненко О. Б., Сиволап Н. М., Скирда А. М., Ключко В. В., Кушнір Л. Л., Усенко В. М

4. Пам'яткознавча наукова конференція «**Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення**». 14.05.2025 р. ПКМ імені Василя Кричевського.

Сиволап Н. М., Скирда А. М., Лимар О. С., наукові співробітники відділів етнографії, історії пізнього середньовіччя та нової історії, новітньої історії, фондів

5. Круглий стіл «**Історичні аспекти поширення, вирощування та використання лаванди**». 01.07.2025. Подвір'я ПКМ імені Василя Кричевського.

Шиян О. О., Супруненко О. Б., науковці відділу природи

Науковці музею взяли участь у роботі, підготували та виголосили виступи на пленарних і секційних засіданнях **більше 44 наукових конференцій**, круглих столів, семінарів, симпозіумів тощо:

1. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «**Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин**». 25.02. ПДАУ. *Доповідь: «Меморії академіка О. В. Квасницького (1900 – 1989) у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського».*

Шиян О. О., Кигим С. Л.

2. Всеукраїнська науково-практична конференція «**Сучасний стан біосфери у науковій спадщині академіка Володимира Вернадського в контексті техногенних загроз**». 24.04.2025 р. ПНПУ імені В. Г. Короленка. *Доповідь: «Незвичайна жінка: до 165-річчя від дня народження Наталії Вернадської (1860–1943)».*

Халимон О. В.

3. Всеукраїнська науково-практична конференція «**Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у закладах освіти**». Лубенський лісотехнічний фаховий коледж. м. Лубни. 01.05.2025 р. *Доповідь: «Творчий спадок ботаніка Павла Сосіна (1895-1969) в зібранні пам'яті і шани».*

Шиян О. О., Штитьова О. А., Сулима О. С., Кузьменко Н. В.

4. XX Всеукраїнська наукова конференція молодих учених та спеціалістів «**Історія освіти та науки в Україні**», присвяченої ювілейним датам від дня народження видатних учених в галузі аграрних наук, зокрема Г. М. Висоцького (1865 – 1940), Левка Платоновича Симиренка (1855 – 1920), Петра Івановича Прокоповича (1775 – 1850). м. Київ, 21-22 травня 2025 р. *Доповіді: «Нова знахідка з історії Полтавського сільськогосподарського товариства – відбиток його печатки» (Кигим С. Л.), «Сільськогосподарська техніка «Ельворті» у 19 – на початку 20 століття», «Талановитий розбудовник Лохвицького дослідного поля Георгій Жуков (1879 – після лютого 1960)» (спільно з Самородовим В. М.).*

Кигим С. Л., Кузьменко Н. В., Барська Г. М.

5. Конференція присвячена **160-річчю з часу заснування Полтавського товариства сільського господарства**. ПДАУ. 21.05.2025 р. *Доповідь: «Михайло Олеховський і Полтавське товариство сільського господарства».* Кигим С. Л.

6. Круглий стіл **«Збереження біоресурсів – запорука відновлення»**, організований Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської ОВА у партнерстві із ГО "Центр суспільних ініціатив «Еко-імпульс» у межах «Тижня відкритого уряду». ПДАУ. 21.05. *Доповідь: «Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського як осередок збереження та охорони біорізноманіття: історія та сьогодення».* Шиян О. О.

7. Круглий стіл **«Сучасні музеї: інноватори чи реформатори? Виклики сьогодення»**. Полтавський літературно-меморіальний музей В. Г. Короленка. 29.05.2025 р. *Доповідь: Кузьменко Н. В. «Трансформаційні відповіді на виклики часу (з досвіду роботи Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського)»*

Шиян О. О., Кузьменко Н. В., Штепа К. А.

8. III Міжнародна наукова конференція **«Природоохоронні території в минулому, сучасному й майбутньому світі»**, до 200-річчя від дня народження Володимира Дідушицького. м. Броди Львівської області, 12-13 червня 2025 р., онлайн. *Доповідь: «Уроцище Парасоцьке: від кочубейських пралісів – до першого державного заповідника Полтавщини»*

Халимон О. В.

9. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція **«Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра»**, присвячена ювілейним датам: 160-річчю Полтавського товариства сільського господарства, 105-річчю Полтавського державного аграрного університету, 90-річчю від дня народження Героя України С. С. Антонця (1935–2022). м. Київ, 16.09. Онлайн. *Доповіді: «Семен Антоненко: спадщина аграрія крізь призму музейної виставки».* (Шиян О. О., Кузьменко Н. В.); *«Персоналізована історія Полтавського сільськогосподарського товариства у постатях його президентів»* (Кигим С. Л.); *«Василь Устимович (1864–1924 ?) – знакова постать Кременчуцького відділення Полтавського сільськогосподарського товариства»* (Халимон О. В.).

10. Друга міжнародна наукова конференція **«Пріоритетні напрямки дослідження Голонасінних у сучасних умовах»** (присвячена пам'яті д.б.н. С. І. Галкіна на честь 75-річчя від дня народження). Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАН України. 21.10.2025 р. Онлайн. *Доповідь: «Голонасінні породи – важлива складова дендрологічної спадщини Василя Устимовича (1864–1924?)».* Халимон О. В.

11. Круглий стіл **«Мислити глобально, діяти локально» – життєва стратегія Героя України Семена Антонця** (на посвяту 90-річчя від дня його народження). ПДАУ. 30.11. *Доповідь: «Модель органічного землеробства Семена Антонця: досвід популяризації».*

Шиян О. О., Кузьменко Н. В.

12. XIII Міжнародна конференція **«Лікарське рослинництво: від досвіду минулого до новітніх технологій»**, м. Полтава, ПДАУ. 24-25 листопада 2025 р. Онлайн. *Доповідь: «Гінкго дволопатеве (Ginkgo biloba L.): від локального до всеобласного розповсюдження на Полтавщині».* Халимон О. В.

13. Всеукраїнська науково-практична конференція **«Біорізноманіття у контексті сталого розвитку: теорія, практика, методичні аспекти вивчення у закладах науки та освіти»**, присвячена 65-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення "Криворудський". с. Крива Руда, Кременчуцький район. 06.06.25 р. *Доповіді: «Олена Байрак і Криворудський дендропарк: зв'язок, збережений у музейних предметах».*

Шиян О. О., Чеботарьова Л. В.

«Тюльпанове дерево на Полтавщині: від інтродукції до сучасності».

Халимон О. В.

14. Круглий стіл **«Парки Полтавщини: сучасний стан та перспективи розвитку»**, м. Полтава, ПДАУ. 09.12.2025. *Доповідь: «Парк на садибі Панаса Мирного – пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення».* Халимон О. В.

15. Педагогічна ЕКО-майстерня **«Освіта сталого розвитку. Досвід роботи закладів позашкільної освіти Полтавської області»**. 22.12.2025. *Доповідь: «Діяльність відділу природи Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського»*. Шиян О. О.

16. Круглий стіл **«Мистецтво України, історія і сучасність»**. До 120-річчя відкриття пам'ятника І. Котляревському та 85-річчю НСХУ. Полтавський художній музей (галерея мистецтв ім. М. Ярошенка). 19.10.2025. Барська Г. М.

17. Круглий стіл **«Російська агресія проти України (2014–2025 рр.). Метапростори війни»** (ДУ «Енциклопедичне видавництво», 26.02.2025 р.). *Доповідь: «Досвід війни: спогади колишньої ув'язненої нацистського концентраційного табору»*. Кушнір Л. Л.

18. **Четверті Сазановські читання: Аграрна наука і освіта: постаті, здобутки, перспективи**. Всеукраїнська науково-практична конференція, присвячена 105-річчю заснування Полтавського державного університету та Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології. м. Полтава, 25.03. 2025 р. *Доповідь: «Досліднополець Георгій Жуков (1879 – після лютого 1960(?): біографія у плині часу» (спільно з Самородовим В. М.)*. Кузьменко Н. В.

19. Всеукраїнська наукова конференція **«Краєзнавчі та історико-біографічні студії в сучасній Україні»** (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, ДУ «Енциклопедичне видавництво» (м. Київ) та ін., 29.04. 2025 р. Кушнір Л. Л.

20. Всеукраїнська наукова конференція **«Українська енциклопедистика в антропокультурних координатах сучасності»** (ДУ «Енциклопедичне видавництво», 29.05.2025 р., м. Київ. *Доповіді: «Жіночі долі по Другій світовій війні: зі спогадів п. Н. Г. Пихович (1926–2008)» (спільно з Кушнір Л. М.), «Постать Івана Стешенка у творчому доробку енциклопедиста Петра Ротача»*. Кушнір Л. Л., Усенко В. М., Ключко В. В.

21. VII Міжнародна науково-практична інтернет конференція **«Сучасні аспекти і технології у захисті рослин»**, присвячена 90-річчю від дня народження засновника національної моделі органічного землеробства Семена Антонця (1935-2022) 25.11.2025 р., *підготовлені тези «Екологічні акценти виставки «Совість землі» (до 90-річчя з дня народження Семена Антонця)»*. Кузьменко Н. В., Шиян О. О.

22. Круглий стіл **«Друга світова війна: підсумки, розвінчування міфів тоталітарних режимів, історичні паралелі (до 80-річчя з дня закінчення війни)»**. ДАПО, 29.09.2025 р., *Доповідь: «Історичні міфи Другої світової війни 1939-1945 рр. у сучасній російській інтерпретації»*. Кузьменко Н. В.

23. Відкритий науково-практичний семінар **«Культура добросусідства: діалог культур у Полтавському краї»** (подвір'я ПКМ ВК, 20.08.2025 р., співкуратор з методистом відділу розвитку природничих та математичних дисциплін Полтавської академії неперервної освіти ім. М. В. Остроградського Зоя Бечкало, спікер «Рекомендації краєзнавців для роботи над курсом «Культура добросусідства»»). Кузьменко Н. В.

24. **Семінар з меморіалізації російсько-української війни**, організований Українським інститутом національної пам'яті, Полтава, 19.11.2025. Кузьменко Н. В.

25. Круглий стіл, презентація збірника наукових статей краєзнавчого альманаху **«Свічадо Придніпров'я»**, Вип. XIII, в м. Горішні Плавні, 28.03.2025. (з виступами).

Супруненко О. Б., Мельникова І. С., Ткаченко О. М., Гранько А. С., Москвін Н. В.

26. Круглий стіл **«Державний історико-культурний заповідник в Полтаві: нова назва, нова концепція»**, ПНПУ, 19.06.2025 р. Супруненко О. Б., Фесик К. Б., Скирда А. М.

27. Вебінар **«Музеї у Вікіпедії: як ділитися знаннями з усім світом»**, 21.05. 2025 р.

Калініна Є. А., Скирда А. М., Сулима О. С., Кротивний В. М.

28. Онлайн круглий стіл **«Порядок дій у випадку втрат предметів музейного зібрання внаслідок дій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України»**. ICOM, платформа ZOOM. 30.01.2025. Сулима О. С.

29. XVI Луцьковський читання **«Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації»**, Історичний факультет ХНУ імені В.Н. Каразіна, 27.03.2025. *Доповіді: «Із досвіду співпраці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського та Державного архіву Полтавської області».* Сулима О. С.

«Японська зброя у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського». Кондратенко Н. Г., Кондратенко Т. К.

«Особливості оцифрування виробів з металу». Чеботарьова Л. В.

30. Всеукраїнська наукова конференція **«Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти»**, присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова (проводиться в рамках XXXI Сумцовських читань) (на базі КЗ «Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова»). 18.04.2025.

Доповіді: «Книгозбірня Петра Ротача у колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського». Сулима О. С.

«Колекція творів Омеляка Колтака із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського». Кондратенко Н. Г., Кондратенко Т. К.

«Збірка вишитих і плетених бісером предметів XIX – поч. XX ст. у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського».

Чеботарьова Л. В., Пісцова М. П., Старченко В. І.

31. **Шості наукові читання «LAUREA»** пам'яті професора Володимира Івановича Кадеєва: «Античний світ і Середні віки», 20.06.2025.

Доповідь: «Фрагмент атичної кам'яної статуетки з Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського». Кондратенко Н. Г., Котенко В. В.

32. **XXI Всеукраїнська науково-практична конференція м. Глухів** Сумської області (на базі Національного заповідника «Глухів»), 18.09.2025.

Доповіді: Колекція кераміки із м. Бар у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: реставрація та атрибуція. Кондратенко Н. Г. Кондратенко Т. К.

Епістолярний діалог Петра Ротача і Михайла Коргуна. Сулима О. С.

33. Всеукраїнська науково-практична конференція **«Художньо-змістовий простір прози Феодосія Рогового: до 100-річчя від дня народження письменника»**. Кафедра української літератури факультету української філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. 25.09-26.09.2025.

Доповідь: Феодосій Роговий в зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. Шумейко Н. М., Капко С. М.

34. III Міжнародна наукова інтернет-конференція **«Музей як центр розвитку культури і науки»**, м. Переяслав, Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав» 30.10.2025.

Доповідь: До питання атрибуції перської зброї з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. Кондратенко Н. Г. Кондратенко Т. К., Прохватолю Р. В.

35. II Всеукраїнська науково-практична конференція **«Мистецтво та освіта XXI століття: тенденції, проблеми, перспективи»**. Навчально-науковий інститут мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 30.10.2025.

Доповідь: «Випромінювання» Стаса Жалобнюка. Сулима О. С.

36. Міжнародна наукова конференція **«Музей – платформа суспільного діалогу»** (Львівський історичний музей), 06-07.11.2025.

Доповідь: Збірка фотографій 1920-х рр. із фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (огляд). Сулима О. С.

37. VII Міжнародна наукова конференція **«Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та культурології»**. Національна академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України, Інститут культурології НАМ України, 19.11.-20.11.2025.

Доповідь: Образ хліба у творчості Станіслава Жалобнюка Сулима О. С.

38. Міжнародна наукова конференція **«Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку»**, Харківська державна академія культури 20.11-21.11.2025.

Доповідь: Фондова виставка «Боротьба триває» в експозиції Державного історико-культурного заповідника «Поле Полтавської битви» Гармаш В. В., Яременко С.В.

39. Наукові читання **«Сучасний музей як осередок розвитку науки і культури»** з нагоди 85-річчя заснування Полтавського літературно-меморіального музею Панаса Мирного. 1.04. *Штепа К. А.*

40. Всеукраїнська науково-практична конференція **«Музеї України: сучасні сенси культурних інституцій. Запрошення до діалогу»**. Запорізький обласний історико-краєзнавчий музей ім. Я. П. Новицького. 26.09.2025. *Доповіді: «Проект «Етноінтерактив»: синергія культури, освіти і терапії», Пісцова М. П.; «Закавказька вогнепальна зброя першої половини XIX століття у колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського».*

Прохватіло Р. В., Тарасу І. В.

41. Міжнародна науково-практична конференція **«Музейна педагогіка в науковій освіті»**, 26.11.2025 р. *Доповідь: «Досвід співпраці з учнівською та студентською молоддю етнографічного відділу Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського».*

Пісцова М. П.

42. II Всеукраїнська науково-практична конференція **«Мистецтво та освіта XXI століття: Тенденції, проблеми, перспективи»**, м. Полтава. 30.10.2025.

Доповіді: «Війна моїми фарбами: сучасне мистецтво присвячене темі російсько-української війни».

Помінова О. О.;

«Мистецтво в реаліях війни».

Кондратенко М. Д.

43. II Міжнародний науково-практичний форум **«Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи»**. 24 та 25.09.2025 р. *Виступ: «Інклюзивність проєктів присвячених темі російсько-української війни на прикладі виставки «Війна впритул 2024».*

Кондратенко М. Д.

44. Круглий стіл **«Інновації та збереження: сучасні підходи до розвитку музейної справи»**. Київ. Національний музей історії України у Другій світовій війні. *Виступ: «Оцифрування музейних фондів: як зберегти минуле у цифровому вимірі».* *Кондратенко М. Д.*

Організація і проведення виставкової та експозиційної роботи

У силу того, що приміщення музею перебуває на зупиненому ремонті і реставрації на час повномасштабної російсько-української війни, головна увага була зосереджена на проведенні виставкової роботи, для чого використовувалися локації у приміщеннях закладів культури області, музейного флігелю і подвір'я – у скансені й дендропарку. Крім того, підготовлено кілька виїздних виставок, спільних проєктів з іншими музеями, виставкових заходів у Полтавському музеї авіації і космонавтики та до окремих, в т. ч. обласних заходів, у форматі однододенних експрес-виставок на музейному дворіку й інших локаціях.

Виставки

1. Виставка **«З мистецької спадщини Опанаса Сластьона»**. 14.01. – 16.01.2025. *Куратор – Барська Г. М. Підбір експонатів Сулима О. С., Старченко В. І.*

2. Виставка **«Музейні реліквії з Єгипту»** (22.01. – 31.01.2025). *Куратор – Мельникова І. С.; наукові співробітники н-д експозиційного відділу археології, Підбір експонатів Курницька І. О., Лугова Л. М. Документальний супровід виставок Кондратенко Н. Г. Створення художніх концепцій та здійснення монтажу виставок Менчинська Т. В.*

3. Фотовиставка «**Дивовижний світ полтавських водойм**» (до Всесвітнього дня водно-болотних угідь). ПОУНБ імені І. П. Котляревського (кім. 406). 27.01. – 14.02.2025 р.

Шиян О. О., Штитьова О. А.

4. Виставка «**3 нових надходжень**». 11.02. – 14.02.2025. Вестибюль Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Куратор – Тарасу І. В.; наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи. Підбір експонатів Сулима О. С., Старченко В. І., Чеботарьова Л. В. Документальний супровід виставок Кондратенко Н. Г.*

5. Виставка «**Захоплення довжиною в життя**» (до 120-річчя з дня народження селекціонера О. Й. Каплевського (1900 – 1979) ПОУНБ імені І. П. Котляревського (кімн. 406). 14.02. – 10.03.2025 р.

Шиян О. О., разом із Менчинською Т. В., Капко С. М., співробітники відділу цифрової трансформації та комунікації

6. Виставка плакатів «**Х років спротиву окупації Криму**» (25.02 – 07.03.2025, куратор Кузьменко Н. В., читальна зала бібліотеки ПДМУ).

7. Виставка «**Велич світової науки**» (до 125-річчя з дня народження академіка О. В. Квасницького). Фойє музею. 22.02. – 06.03.25 р.

Куратор – Шиян О. О.; наукові співробітники науково-дослідного відділу природи, наукового архіву, відділу цифрової трансформації та комунікації. Підбір експонатів Сулима О. С., Старченко В. І., Чеботарьова Л. В. Документальний супровід виставки Кондратенко Н. Г. Створення художніх концепцій та здійснення монтажу Менчинська Т. В.

8. Виставка «**Шевченківська тематика у філателії**», Полтавський музей авіації і космонавтики (07.03 – 21.03) *Куратор – Барська Г. М. Підбір експонатів Сулима О. С., Чеботарьова Л. В. Документальний супровід виставки Кондратенко Н. Г. Створення художніх концепцій та здійснення монтажу Менчинська Т. В.*

9. Виставка «**Образ Миколи Гоголя у філателії**». 01 – 07.04.2025. Полтавський музей авіації і космонавтики. *Куратор – Барська Г. М. Підбір експонатів Сулима О. С. Документальний супровід виставок Кондратенко Н. Г.*

10. Виставка «**Законсервована історія**», зал № 1 експозиції відділу природи, 04.04. – 28.04.2025 р.

Куратор – Шиян О.О.; наукові співробітники науково-дослідного відділу природи. Підбір експонатів Старченко В. І. Документальний супровід виставки Кондратенко Н. Г. Створення художніх концепцій та здійснення монтажу Менчинська Т. В.

11. Виставка «**Азов – янголи Маріуполя**», зала № 5 відділу природи, 05.04. – 28.04.2025. Проведено **68 екскурсій** для **2083** відвідувачів/

Куратор – Кузьменко Н. В., Тарасу І. В.; наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу новітньої історії та науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи.

12. Виставка «**Артефакти війни**». Подвір'я Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Куратор – Тарасу І. В.; наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи.

13. Виставка «**Зелений храм природи**» (Ліси Полтавщини). Зал № 5, флігель музею. 16.05. – 06.07.2025 р.

Куратор – Шиян О. О., Штитьова О. А., Халимон О. В. Підбір експонатів Сулима О. С., Старченко В. І., Чеботарьова Л. В., Документальний супровід виставки Кондратенко Н. Г. Створення художніх концепцій та здійснення монтажу Менчинська Т. В., співробітники відділу цифрової трансформації та комунікації.

14. Виставка «**Корифей музейництва на Полтавщині: до 170-річчя з дня народження М. О. Олеховського**». 16.05 – 18.06.2025 р.

Куратори – Кигим С. Л., Власенко І. О. Підбір експонатів Сулима О. С., Чеботарьова Л. В., Курницька І. О. Документальний супровід виставки Кондратенко Н. Г. Монтаж виставки

Клименко Т. Г., співробітники наукової бібліотеки та архіву, відділу цифрової трансформації та комунікації.

15. Виставка картин Івана Крючка **«Сіль моєї землі»**. Флігель Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, зала № 3.

Куратор – Тарасу І. В.; Кондратенко М. Д. та наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи.

16. Виставка **«Глиняна іграшка – шлях через віки»**. 16.05 – 19.06.2025, флігель музею. Куратори – Мельникова І. С., Пісцова М. П. Підбір експонатів Сулима О. С., Чеботарьова Л. В., Курницька І. О., Лугова Л. М. Документальний супровід виставки Кондратенко Н. Г. Створення художніх концепцій та здійснення монтажу Менчинська Т. В.

17. Виставка **«Археологія Полтави: подих століть** (за дослідженнями Полтави кін. ХІХ – поч. ХХІ ст.)» 27.06. – 03.08.2025, флігель музею. Куратор – Мельникова І. С., Менчинська Т. В., підбір експонатів Чеботарьова Л. В., Сулима О. С., Курницька І. О.

18. Виставка **«Кубок Федерації хокею України»**. Флігель музею, зала № 3. Куратор – Тарасу І. В.; наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи. Документальний супровід Кондратенко Т. К.

19. Виставка до Дня Конституції України **«Україна – понад усе! Конституція України у джерелах, часі, постатях»**, 27.06.2025 р., флігель музею, куратор Ключко В. В.

20. Виставка **«Совість землі»** (до 90-річчя з дня народження Семена Антонця (1935-2022)). флігель музею, зал № 5. 22.08.-1.11.2025 р.

Куратори – Шиян О. О., Кузьменко Н. В. Підбір експонатів Сулима О. С., Чеботарьова Л. В., Гармаш В. В. Науково-дослідний відділ художньої реставрації, науковий архів, співробітники відділу цифрової трансформації та комунікації.

21. Експонування вази **«Аврора і муза»**. 09.07.-11.08.2025. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В.

22. Виставка **«Струни душі народної»** до Дня Української Державності. 15.07.-11.08.2025. Куратор Кузьменко Н. В. Підбір експонатів Сулима О. С., Чеботарьова Л. В., Гармаш В. В.

23. Виставка **«Більський археологічний комплекс: контексти, відкриття, артефакти»**. 13.08.-15.09.2025. Куратор Мельникова І. С. Підбір експонатів Курницька І. О., Ткаченко О. М.

24. Виставка **«Джерела духовності»**. 28.08.-31.10.2025.

Куратор – Тарасу І. В.; Кондратенко М. Д. та наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В., Гармаш В. В.

25. Виставка **«Троянди пелюстки чарівні»**. 29.09.-31.10.2025. Підбір експонатів Сулима О. С., Чеботарьова Л. В., Гармаш В. В.

26. Виставка **творчих доробків молодих майстрів Полтавщини** до Міжнародного дня молоді. Флігель Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, зала №4.

Куратор – Кондратенко М. Д.; наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи.

27. Виставка **«21 листопада: Шлях до Гідності»**. Просвітницький простір 2-го корпусу НГУ «Хартія». 21.11.2025 р. – 24.11.2025 р. Куратор – Кондратенко М. Д., Тарасу І. В., наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи.

Експрес-виставки

28. До циклу заходів **«На козацькій чайці у синє море»**. 14.01. Яремченко В. А., Устименко О. В. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В. Документальний супровід Кондратенко Н. Г.

29. До Міжнародного дня музейного селфі. **«Козацькі реліквії»** 14.01. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В., Сулима О. С., Кондратенко Н. Г.

30. Експрес-виставка **«Пам'ятаємо Героїв Крут»** (нововинайдені фото Миколи Божка-Божинського). 22.01.2025, фое музею. *Куратор – Кузьменко Н. В.*

31. До заходу, присвяченому **Дню бабака**. Укриття Музею. 05.02.25 р. *Шиян О. О., Штитьова О. А., Менчинська Т. В., підбір експонатів Старченко В. І., Чеботарьова Л. В. Документальний супровід Кондратенко Н. Г. співробітники відділу цифрової трансформації та комунікації*

32. **«Тавро прицілу на душі»** (роботи С. Жалобнюка), до третіх роковин початку повномасштабного вторгнення рф до України, 24.02.2025, укриття музею. *Куратори – Кузьменко Н. В., Сулима О. С.*

33. До культурно-мистецького заходу **«Полтавщина багатонаціональна. Живі традиції ісламу»**. Полтавський обласний академічний музично-драматичний театр імені М. Гоголя. 20.03.2025. *Куратор – Тарасу І. В., підбір експонатів Сулима О. С., документальний супровід Кондратенко Т. К.*

34. До заходу **«Знайомий незнайомець»**, присвяченому Дню горобця. Укриття Музею. 26.03.25 р. *Шиян О. О., Штитьова О. А., Підбір експонатів Старченко В. І. Документальний супровід Кондратенко Н. Г., співробітники науково-дослідного відділу художньої реставрації, відділу цифрової трансформації та комунікації.*

35. **«І оживає ріка пам'яті...»** до заходу, присвяченому 90-річчю із дня народження геолога, письменника В. П. Карпенка (1935-2022). Укриття Музею. 22.05.25 р.

Куратор – Шиян О. О., співробітники науково-дослідного відділу художньої реставрації, наукового архіву, відділу цифрової трансформації та комунікації Підбір експонатів Старченко В. І. Чеботарьова Л. В. Документальний супровід Кондратенко Н. Г.

36-46. До циклу заходів (11) **«Котик захисник»**. 17.02., 26.02., 03.03., 05.03., 14.03., 24.03., 15.04., 17.04., 18.04., 28.05., 29.05. *Куратор – Васецька О. М. Підбір експонатів Сулима О. С.*

47-48. До циклу заходів (2) **«Григорій Сковорода – знайомий незнайомець»**. 21.02., 19.03. *Куратор – Васецька О. М. Підбір експонатів Сулима О. С.*

49-51. До циклу заходів (3) **«Як чумаки по сіль їздили»**. 26.03., 16.04., 29.05. *Куратор – Васецька О. М. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В.*

52. До заходу **«Заповідні острови її життя»**, пам'яті природодослідниці Олени Байрак. 07.08. Фое Музею. *Куратор - Шиян О. О.; підбір експонатів Старченко В. І. Чеботарьова Л. В., співробітники науково-дослідного відділу художньої реставрації, наукового архіву, співробітники відділу цифрової трансформації та комунікації.*

53. До Всесвітнього дня науки **«Наука творить красу»**. ПДАУ. 10.11.2025 р. *Куратор Шиян О. О.; Кузьменко Н. В., Менчинська Т. В.*

54. **«Вони живі у величі портретній»**. До 55-річчя створення Народного музею ПДАУ. ПДАУ. 03.12.2025 р. *Куратор – Шиян О. О.; Кузьменко Н. В., Менчинська Т. В.*

55. **«Давньоєгипетська колекція у збірці музею»**. 05.08.2025. *Куратор Мельникова І. С. Підбір експонатів Курницька І. О.*

56. До **Дня Незалежності Вірменії**. 21.09.2025. Подвір'я музею. *Куратор – Прохвато Р. В. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В., Гармаш В. В., О. С. Сулима*

57. **«На допомогу бойовому медику»** до Дня волонтера, фое музею, 05.12.2025 р., *Куратор Кузьменко Н. В., спільно з Чеботарьовою Л. В.*

58. **«На захисті майбутнього України»** до Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (фое музею, 12.12.2025. *Куратор Кузьменко Н. В., Ключко В. В.*

59. До **Дня пам'яті захисників і захисниць**, які загинули за Незалежність і територіальну цілісність України. Дворик Полтавського краєзнавчого музею імені Василя

Кричевського. 29.08.2025 р. *Куратор – Кондратенко М. Д.; наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи.*

60. До Дня туризму **«Маршрут незламності»**. Полтавська обласна філармонія. 26.09.2025 р.

Куратор – Кондратенко М. Д., Тарасу І. В., наукові співробітники науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи.

Онлайн-виставки

61. Віртуальна виставка **«Живописні полотна Павла Горобця у збірці музею»** 28.01. Куратори – Зябко В. М., Кондратенко М. Д., спільно з Земляковою Д. О. Підбір експонатів Сулима О. С.

62. Віртуальна виставка **«Захисник України та талановитий ювелір – Михайло Таскін»**.

Куратори – Кондратенко М. Д., Помінова О. О., спільно з Харченко С. В., Земляковою Д. О.

63. Віртуальна виставка **«Макітра традицій»** (посуд для вареників з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського). 08.10.2025. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В.

Виставки за проєктами Українського інституту національної пам'яті

64. **«Україна 1932-1933. Геноцид голодом»**. Фое ПДМУ, 21-28.11.2025. *Куратор Кузьменко Н. В.*

65. **«УПА – відповідь нескореного народу»**. Фое Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 22.11 – 08.12.2025.

Куратор Кузьменко Н. В., спільно з Ткаченком О. М., Прохватило Р. В.

Участь у міжнародних, загальноукраїнських і регіональних виставкових заходах

66. Міжнародний виставковий проєкт **«Швеція – Україна: перехрестя історії (тисяча років)»** м. Стокгольм, Швеція, Музей шведської армії (установа Національних шведських музеїв військової історії). 28.12.2023 – 31.01.2026.

Куратор від України Савчук Юрій, Генеральний директор Національного музею історії України у Другій світовій війні. Мемор. комплекс. Куратор від музею Кондратенко Т. К.

67. **Ювілейна виставка творів Заслуженого художника України Віктора Брикульця (1924 – 2022)**. Полтавський художній музей (галерея мистецтв) ім. Миколи Ярошенка. 23.11.2024. – 16.01.2025. Підбір експонатів Сулима О. С., документальний супровід Кондратенко Т. К.

68. Виставка **«Полтавський розпис: від минувшини до сьогодення»**. Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка. 14.04. – 31.05.2025. Підбір експонатів Чеботарьова Л. В., документальний супровід Кондратенко Т. К.

69. Регіональний міжмузейний виставковий проєкт **«Відроджені реліквії: здобутки реставраторів музейних закладів Полтавщини»** (Національний музей українського гончарства в Опішні, Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського, КУ «Історико-культурний заповідник «Більськ»). 16.05. – 20.08. 2025.

Куратори Кондратенко М. Д., Кондратенко Н. Г. Підбір експонатів Кондратенко Т. К., Сулима О. С., Чеботарьова Л. В., Курницька І. О., Ткаченко О. М. Монтаж виставки Клименко Т. Г., Менчинська Т. В., Побоків В. І. Створення художніх концепцій та здійснення монтажу виставок Менчинська Т. В.

70. Виставка **«Весільний посаг»**. Полтавський літературно-меморіальний музей Панаса Мирного. 01.10. – 02.11.2025.

Підбір експонатів Чеботарьова Л. В., Гармаш В. В., Сулима О. С., документальний супровід Кондратенко Т. К.

71. **Авторський проєкт Тетяни Горині (Черненко)**, присвячений 125-річчю від дня народження Катерини Білокур у Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка. 12.12.2025 – 30.01.2026.

Підбір експонатів Гармаш В. В., Старченко В. І., документальний супровід Кондратенко Т. К.

Всього за 2025 р. проведено **91** (разом із ПМАіК) різнопланових виставок.

Експозиційна робота

1. Проведено консерваційні роботи щодо діорам в експозиції відділу природи (зали №№ 3, 4, 5) в рамках виробничої практики студентів ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» (спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація). Кер. Майструк Н. М. 03.03. – 28.03.2025 р.

*Шиян О. О. разом із Менчинською Т. В.,
Побоковим В. І., Арояном А. С. (за згодою)*

2. Здійснено монтаж обладнання в експозиційних залах №№ 1-2 відділу природи. Разом із ФОП Ярослав Козак.

Шиян О. О.

3. Здійснено монтаж трекового та евакуаційного освітлення, вимикачів та розеток в залах №№ 1, 2, 3, 4, 5; змонтовано металеві круги для трекового освітлення в залі № 4 (3 од.), в залі № 3 (1 од.). ТОВ «Будімперія».

Шиян О. О.

4. Проведено огляд і підготовку зразків кам'яних стел і цист, половецької скульптури XII–XIII ст. для літнього показу на подвір'ї (у скансені) музею.

Співробітники відділу археології, травень

5. Проведено профілактичне обстеження половецьких скульптур XII–XIII ст. в експозиційних залах музею після зимових місяців 2024-2025 рр., травень.

Співробітники відділу археології

6. Проводилася консультативна робота в експозиційних залах відділу з дизайнером згідно загальномузейного плану ремонту і реставрації, *травень, червень*.

7. Здійснено роботи з установки вітрин в експозиційному залі № 12 (кол. 8) відділу, згідно загальномузейного плану ремонту і реставрації.

8. Узгоджені документи і креслення на нові вітрини експозиційного залу № 10 (6).

Мельникова І. С.

9. Проводилася робота з убезпечення кам'яних скульптур залу № 10 (6) від пошкоджень під час ремонтних робіт (обертання у нове агроволокно). 21-22.04.2025.

Мельникова І. С., разом із співробітниками відділу і доглядачами

10. Переміщенню великих експонатів із залу № 10 (6) до залу 11 (7), 30.04.2025, 14.09.2025, 24 і 26.09.2025.

Мельникова І. С. разом із співробітниками відділу і колегами інших відділів

11. Проведений ремонт залів флігелю музею перед початком експозиційного сезону навесні 2025 р., облаштування сходового маршу й освітлення.

Кішек В. А., Свистун А. Я., науковці експозиційних відділів

Видавнича діяльність

Музеєм підготовлено, змакетовано переважно на власній редакційно-видавничій базі та випущено **20 видань**, з яких: 2 монографії, 4 збірники наукових праць, 11 повноколірних брошур. Друк невеликої частини тиражу збірника наукових праць (60 прим.) фінансувався частково шляхом використання бюджетних призначень, передбачених Полтавською обласною радою, а також за власні надходження музею чи навіть особисті кошти музейників. Більші частини тиражів були оплачені спонсорами, благодійниками, за що музей складає всім їм щиросердечну вдячність.

Загалом, для видавничих проєктів за 2025 р. було залучено дещо більше **135 000 грн.**, які сплачувалися меценатами безпосередньо друкарням, з отриманням ними ж тиражів таких видань. Після цього видавнича продукція передавалася до музею або ж авторам і до бібліотек. Спонсорами також частково забезпечувалася обов'язкова розсилка випущених таким чином видань до центральних книгозбірець України, передача бібліотекам Полтавщини і за кордон.

Випущені видання:

Також у 2025 р. музеєм у повній мірі підготовлені оригінал-макети наступних видань, із випуском кількох сигнальних примірників, що були профінансовані благодійниками і співвидавцями:

Книги: монографічні дослідження та публікації

1-2. **Ревізія Полтавського полку 1732 року** / Упорядник Володимир Мокляк (упорядкування, передмова та примітки); [Ін-т рукопису НБУ ім. В. І. Вернадського]. – Запоріжжя: ФОП Рябцев В. В., 2025. – 840 с.: іл.; [Кн. 1]: С. 1–416; [Кн. 2: коментарі, покажчики]: С. 417–828, 6, VIII с.: іл. – (Сер. «Джерела з історії Полтавського полку», т. IV [у 2-х кн.]).

3. **Супруненко Олександр. Павло Бобровський: колекціонер, меценат, фундатор народознавчого зібрання у Полтаві** / О. Б. Супруненко. – Видання друге, виправлене. – Додатки: Надходження колекції П. П. Бобровського до Природничо-історичного музею Полтавського губернського земства за 1899–1915 рр. / [укл. Супруненко О. Б.]; Альбом родини Бобровських: каталог / [укл. Кондратенко Н. Г., Сулима О. С.]; ПНПУ ім. В. Г. Короленка; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. О. Нестуля]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2024. – 152 с.: 180 кол. іл. – Літ.: С. 141–149: 114 назв. – Рез. укр., англ. – Суперобкл. з портр. роботи В. І. Побоківа. – (10,0 д.а.).

4. **Галян Галя. Кость Мощенко: музеолог, учений, архітектор** / Галя Галян; Полтав. обл. орг. НСК України; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. Супруненко О.] – Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 88 с.: XII кол. вкл. – (Серія «Визначні полтавці», вип. 2). – Відп. редактор. – (7 д.а.).

Збірники наукових праць

5. **Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток:** зб. наук. ст. / ДКіТ ПОДА; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Мокляк В. О. (наук. ред.), Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – 860 с.: іл., XVI кол. вкл., 3 вкладки. – Рез. та зміст англ. – (52,5 д.а.).

6. **Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007)** = Petro Rotach – Encyclopedist, Writer, local Historian (1925 – 2007): зб. наук. ст. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / ДКіТ Полтав. ОВА; ДАПО; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Жулинський М. Г., Мокляк В. О. (наук. ред.), Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 196 с.: іл. – (9,6 д.а.).

7. **Чутівщина: від давнини до сьогодення:** зб. наук. ст. / ДКіТ ПОДА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівщ. Селищ. Рада; [ред. кол.: Гудим В. В., Кондратенко Н. Г., Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – 172 с.: іл. – Рез. і зміст англ. – Голова редакційної колегії. – (10,5 д.а.).

8. **Старожитності Лівобережного Подніпров'я – 2023:** зб. наук. ст. 30-річчю ЦОДПА присвячується / [ред. кол.: Литвиненко Р. М., Мокляк В. О., Супруненко О. Б. (наук. ред.), Шерстюк В. В. (відп. ред.) та ін.]; ДКіТ Полтав. ОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ЦОДПА. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 324 с.: іл. – (26,5 д.а.).

Випуск «Зводу»

9. **Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада** / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; вступ. ст. Безсмольної М. Г., Белявської О. Ю., Кулатової І. М., Скирди О. М., Смоляр Н. О., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Шерстюка В. В.; колектив авторів; авт. ст.: Андрієць В. А., Башкатов Ю. Ю., Безсмольна М. Г., Белявська О. Ю., Власюк І. М., Гавриленко І. М., Калашник Є. С., Каркач Г. І., Кигим С. Л., Кириченко В. Я., Кулатова І. М., Курницька І. О., Лимар О. С., Лугова Л. М., Лямкін В. В., Мироненко К. М., Михайленко Н. В., Мокляк В. О., Некрасова Г. М., Павленко В. А., Поляков В. М., Прибутько О. Є., Пуголовок Ю. О., Свириденко В. М., Сиволап Н. М., Сиволап Ю. Г., Сидоренко О. В., Скирда А. М., Скирда О. А., Смоляр Н. О., Стахів М. П., Супруненко О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченко О. М., Усенко В. М., Халимон О. В., Шейко Д. С., Шерстюк В. В., Шиян О. О.; автори додатків: Головка Л. А., Лимар О. С., Ляшко Т. Г., Погребняк І. О., Сиволап Н. М., Чернобай Є. М.; автори картосхем: Васильєва Н. А., Курницька І. О., Лимар О. С., Ткаченко О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – 828 с.: іл., XII кол. вкл.

Брошури

10. **Супруненко Олександр. Давньоєгипетська колекція** / Олександр Супруненко; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 24 с.: 22 кол. іл. – Літ.: С. 22–23: 25 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 11). – (1,75 д.а.).

11. **Кондратенко Наталія. Кераміка Івана Гладиревського** / Наталія Кондратенко; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 29 кол. іл. – Літ.: С. 15: 11 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 12). – *Відп. редактор*. – (1,0 д.а.).

12. **Яремченко Віталій. Козацькі шаблі-«карабелі»** / Віталій Яремченко; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 17 кол. іл. – Літ.: С. 12: 6 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 13). – *Відп. редактор*. – (0,8 д.а.).

13. **Пісцова Марія. Літургійні покрови** / Марія Пісцова; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 11 кол. іл. – Літ.: С. 15: 7 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 14). – *Відп. редактор*. – (1,0 д.а.).

14. **Сулима Оксана. Гетьманські портрети** / Оксана Сулима; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 16 кол. іл. – Літ.: С. 15: 11 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 15). – *Відп. редактор*. – (1,0 д.а.).

15. **Власенко Ірина, Чеботарьова Людмила. Євхаристійні чаші** / Ірина Власенко, Людмила Чеботарьова; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 16 кол. іл. – Літ.: С. 15: 18 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 16). – *Відп. редактор*. – (1,0 д.а.).

16. **Власенко Ірина. Будинок Полтавського губернського земства** / Ірина Власенко; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 18 кол. іл. – Літ.: С. 15: 7 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 17). – *Відп. редактор*. – (1,0 д.а.).

17. **Кондратенко Марина, Прохватило Роман. Срібні меморії Василя Верховинця** / Марина Кондратенко, Роман Прохватило; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 12 с.: 10 кол. іл. – Літ.: С. 11: 12 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 18). – *Відп. редактор*. – (0,8 д.а.).

18. *Прохватіло Роман. Холодна зброя Кавказу* / Роман Прохватіло; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 11 іл. – Літ.: С. 15: 12 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 19). – *Відп. редактор*. – (1,0 д.а.).

19. *Бабенко Леонід, Супруненко Олександр. Більський казан* / Леонід Бабенко, Олександр Супруненко; ПКМ імені Василя Кричевського; ІКЗ «Більськ»; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 14 кол. іл. – Літ.: С. 14–15: 21 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 20). – *Відп. редактор*. – (1,0 д.а.).

20. *Сахно Н. М., Пісцова М. П. Рибні страви*. Музейна корчма. Вип. 7. Традиційні полтавські страви / Н. М. Сахно, М. П. Пісцова; ПКМ ім. Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 20 с. – *Відп. редактор*. – (1,0 д. а.).

21. *Мокляк В. О. Полтавщина: календар знаменних і пам'ятних дат. 2026 рік* / В. О. Мокляк; ПКМ ім. Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 52 с. – (1,8 д. а.).

Окрім того, у листопаді 2025 р. невеликим накладом виданий:

22. Каталог «**Від традицій до сучасного бачення текстилю**» (Всеукраїнський мистецький проєкт «КОЛО» 2016 рік, «КОЛО 2» 2021 рік) / Автор Левадний О. М., – Полтава: Видавництво PRINTMAX 2025. – 36 с.: іл.

Науково-дослідна діяльність

Адміністрація музею

1. Редагування, макетування й вичитування *серії науково-популярних видань з популяризації колекційних надбань Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського «Музейні реліквії»*.

Супруненко О. Б.

2. Редагування, макетування й вичитування обсягу щорічника музею «**Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст.**» (випуск XIX) (40 д.а.). I кв.

Мокляк В. О., Супруненко О. Б., Васильєва Н. А.

3. Редагування і макетування серії науково-популярних брошур «**Музейні реліквії**», 9 випусків. III – IV кв.

Супруненко О. Б., Васильєва Н. А.

4. Редагування збірника наукових праць «**Старожитності Лівобережного Подніпров'я – 2024**» (вип. XIII), присвяченого 30-й річниці Центру охорони та досліджень пам'яток археології Полтавської обласної ради, що видається Центром. Травень – листопад. 25 д. а.

Супруненко О. Б.

5. Участь у редагуванні збірника наукових праць «**Феномен Більського городища – 2024**: зб. наук. пр. На пошану пам'яті археолога, скіфолога, захисника України Олексія Крютченка (1987–2024)».

Супруненко О. Б.

6. Участь у редагуванні збірника наукових праць «**Свічадо Придніпров'я**. Краєзнавчий альманах: зб. краєзн. та наук. пр.// Краєзн. музей м. Горішні Плавні; [редкол.: Безсмельна М. Г., Ткаченко К. В. (відп. ред.), Супруненко О. Б. та ін.]. – Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025 [2026]. – Вип. XIV. – 328 с.: іл. – *Член редакційної колегії*. – (25 д. а.).

Супруненко О. Б.

7. Участь у рецензуванні видання *Булава Л. М. та ін. Колонія і прилеглі до неї території* / Л. М. Булава та ін. Полтав. обл. орг. НСКУ. – Полтава, 2024 [2025]. – 288 с.: кол. іл. – Рез. англ. – (Сер.: Історичні райони Полтави). – (28 д.а.).

Супруненко О. Б.

8. Участь у редагуванні видання «**Кременчук у мандрівних записках XVI – XIX століть** / упорядкування, коментарі, переклад з рос. та нім. мов – Володимир Ейсмонт. – Кременчук, Харків: ТОВ «Майдан», 2025. – 96 с.: іл.

Супруненко О. Б.

9. Участь у редагуванні видання **«Спортивний літопис Полтавщини: сторінки історії, славетні імена»**. Матеріали III науково-практичної конференції. 3б. наук. статей. / За ред. В. Павлова. – Полтава, 2025. – 72 с.: іл. *Супруненко О. Б.*

10. Підготовка й наукове забезпечення організації проведення презентацій наукових і краєзнавчих видань у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського **в контексті популяризації і поширення української наукової та краєзнавчої книги** впродовж 2024 року. 9 презентацій.

Супруненко О. Б., Мокляк В. О., Калініна Є. А. та ін. наукові співробітники музею.

11. Організація підготовки змісту й ілюстрування публікацій на офіційному сайті музею, інформаційних сторінках музею у соціальних мережах щодо наукової, збиральницької та культурно-просвітницької діяльності закладу. Упродовж року.

Супруненко О. Б., Мокляк В. О., за участі Кондратенко М. Д., Калініної Є. А., Кротивного В. М.

12. Організовано і проведено **атестацію** (26.05.-29.05.2025) наукових працівників, музейних доглядачів та працівників бухгалтерії музею. За висновками атестації 54 працівники відповідають займаним посадам, 5 працівників не відповідають займаним посадам, їм запропоновано перехід на інші посади (3 працівники погодилися із пониженням у посаді, 2 – звільнені). 1 працівник невідповідає займаній посаді, йому рекомендовано навчання з подальшою переатестацією. 3 працівників переведені на вищі посади.

Мокляк В. О., Скирда А. М., Кондратенко М. Д., Калініна Є. А., за участі представників ДКіТ Полтавської ОВА, Короста І. І. (за згодою)

13. Розроблено **методичні рекомендації з організації евакуації музейних предметів** у разі загроз або виникненні надзвичайних ситуацій. *Кондратенко М. Д., Кондратенко Т. К.*

14. Розроблено **методичні рекомендації зі збиральницької роботи а період повномасштабної війни**. *Кондратенко М. Д.*

15. Підготовлено і проведено 10 засідань Вченої ради музею, оформлено відповідну документацію. *Мокляк В. О., Скирда А. М.*

16. Підготовка опису і складу, форми викладення електронних версій більше 50 наукових видань музею, а також 20 праць його співробітників у цифровій бібліотеці на офіційному сайті закладу, їх бібліографічний опис.

Супруненко О. Б., Мокляк В. О., виконання: Штомпель Р. С., Удовиченко О. І.

17. Опис і викладення електронних версій більше 50 наукових видань музею, а також 20 праць його співробітників у цифровій бібліотеці у міжнародній електронній базі наукових видань **academia.edu** у теці закладу, звірення їх бібліографічних описів.

Супруненко О. Б., виконання: Тараненко І. О.

18. Відбір і сканування добірки з більше 50 видань музею 1892–2013 рр. для електронної бібліотеки музею із метою розміщення на офіційному сайті.

Мокляк В. О., Риженко А. С.

* Звіт про діяльність відділу музею – **Полтавського музею авіації і космонавтики** традиційно підготовлений як окремий розділ і вміщений у *Додатку 1*.

Науково-дослідний відділ фондів

У рамках наукових тем виконані наступні дослідження та публікації:

Кондратенко Н. Г.

1. **Східна зброя у колекційній збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.**

Продовжено обстеження індійської холодної зброї інвентарної групи «Зброя». Продовжено фотографування, атрибуцію та складання наукового опису.

Видано статті:

- Індो-перські кинджали у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XX. – Харків-Полтава: Майдан, 2025. – С. 680-691.

- Оцифрування фондowego зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського як інструмент збереження культурної спадщини / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 162-166.

Подано до друку статті:

- Індійська наступальна холодна зброя із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Історія давньої зброї. Дослідження 2024: зб. наук. пр. / Інститут історії України НАН України. – К.: ВД «Стилос», 2025.

- Меч «кора» у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2026.

- Японська зброя у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «XVI Луньовські читання «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації», 27 березня 2025 року. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2025.

- До питання атрибуції перської зброї з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко, Р. В. Прохватило // Матеріали III Міжнародної наукової інтернет-конференції «Музей як центр розвитку культури і науки», 30 жовтня 2025 року. – Переяслав, 2025.

2. Реставрація керамічних виробів з колекційної збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Завершено роботу із вивчення, атрибуції та реставрації авторських робіт Омеляка Колпака у колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. Здійснено фотографування, виконано обмірювання та завершено складання нових уточнених наукових описів для заповнення уніфікованих паспортів на депаспортизовану частину колекції.

Розпочато роботу з вивчення, атрибуції та реставрації кераміки із м. Бар на Вінничині. Здійснено фотографування, виконано обмірювання та завершено складання нових уточнених наукових описів для заповнення уніфікованих паспортів на депаспортизовану частину колекції.

Створено наукову та художню концепцію міжмузейного виставкового проєкту «Відроджені реліквії: здобутки реставраторів музейних закладів Полтавщини». Складено тематико-експозиційний план та топоопис виставки. Підготовлено вступний текст та текст оглядової екскурсії. Підготовлено етикетаж та тексти про художників-реставраторів, роботи яких демонструються на виставці.

Видано статті:

- Колекція творів Омеляка Колпака із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 237-243.

- Порцелянова реліквія кочубеївського роду / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Чутівщина: від давнини до сьогодення: збірник наукових статей. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Випуск 2. – С. 147-152.

- Фрагмент атичної кам'яної статуетки з Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / В. В. Котенко, Н. Г. Кондратенко // LAUREA VI. Античний світ і Середні віки: Наукові читання пам'яті професора Володимира Івановича Кадеева. – Харків, 2025. – С. 87-90.

- Колекція творів Омелька Колпака із музейного зібрання / Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XX. – Харків-Полтава: Майдан, 2025. – С. 670-680.

- Гліптика із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Л. М. Лугова // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XX. – Харків-Полтава: Майдан, 2025. – С. 630-645.

- Голова античної статуетки із музейного зібрання / В. В. Котенко, Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XX. – Харків-Полтава: Майдан, 2025. – С. 761-774.

- Колекція кераміки із м. Бар у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: реставрація та атрибуція // Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Сіверщина в історії України. Збірник наукових статей XXI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Глухів Сумської області. – Випуск 18. – Ніжин: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОPIK, 2025. – С. 256-260.

Подано до друку статті:

- Києво-Межигірський фаянс із археологічних знахідок на Старополтавській горі у Полтаві: до питання реставрації // Н. Г. Кондратенко // Старожитності Лівобережного Подніпров'я – 2023. – Харків: Майдан, 2025.

- Реставрація та атрибуція кераміка із м. Бар із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025.

Кондратенко Т. К.

1. Колекція зброї Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Продовжено вивчення та обстеження збірки індійської холодної зброї інвентарної групи «Зброя»: атрибуцію, фотографування, складання наукових описів.

Видано статті:

- Індійська короткоклінкова зброя у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XX. – Харків-Полтава: Майдан, 2025. – С. 680-691.

- Оцифрування фондового зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського як інструмент збереження культурної спадщини / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007). : зб. наук. ст. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 162-166.

Подано до друку статті:

- Індійська наступальна холодна зброя із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Історія давньої зброї. Дослідження 2024: зб. наук. пр. / Інститут історії України НАН України. – К.: ВД «Стилос», 2025.

- Меч «кора» у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових

статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2026.

- Японська зброя у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «XVI Луньовські читання «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації», 27 березня 2025 року. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2025.

- До питання атрибуції перської зброї з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко, Р. В. Прохватило // Матеріали III Міжнародної наукової інтернет-конференції «Музей як центр розвитку культури і науки», 30 жовтня 2025 року. – Переяслав, 2025.

2. Консервація та реставрація музейних предметів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Участь у розробці наукової та художньої концепції міжмузейного виставкового проекту «Відроджені реліквії: здобутки реставраторів музейних закладів Полтавщини».

Видано статті:

- Колекція творів Омелька Колпака із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 237-243.

- Порцелянова реліквія кочубеївського роду / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Чутівщина: від давнини до сьогодення: збірник наукових статей. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Випуск 2. – С. 147-152.

- Колекція кераміки із м. Бар у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: реставрація та атрибуція // Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Сіверщина в історії України. Збірник наукових статей XXI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Глухів Сумської області. – Випуск 18. – Ніжин: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2025. – С. 256-260.

Подано до друку

- Реставрація та атрибуція кераміки із м. Бар із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025.

Сулима О. С.

1. «Повернення культурних цінностей Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, втрачених у роки Другої світової війни».

Продовжено опрацювання матеріалів наукового архіву ПКМ ВК, архіву відділу фондів, ресурсів Internet з метою доповнення бібліографії до наукової теми.

Для публікації у XXI випуску Музейного щорічника підготовані та подані до друку статті «Етноестетика пейзажів Павла Волика» (у співавторстві з В. М. Зябко) та «Поштівки із зображенням килимів Полтавського музею» (у співавторстві з В. І. Старченко).

Опубліковані статті: «Нововіднайдені малюнки Параски Коршун та Костя Мощенка» у XX випуску збірника «Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток».

2. «Візуальні та письмові пам'ятки із фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського».

Упродовж звітнього періоду опрацьовані матеріали наукових бібліотек, ресурсів Internet з метою укладання бібліографії до наукової теми.

Опубліковані статті: «Книгозбірня Петра Ротача у колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» у збірнику матеріалів Всеукраїнської наукової конференції «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти»; «Творчий спадок ботаніка

Павла Сосіна (1895-1969) в зібранні пам'яті і шани» (у співавторстві з О. О. Шиян) у збірнику Всеукраїнської науково-практичної конференції «Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у закладах освіти»; «Сербіновські – вчителі з Чутівщини» (у співавторстві з І. С. Мельниковою) у збірнику наукових статей «Чутівщина: від давнини до сьогодення»; «Життєві паралелі Петра Ротача та Михайла Коргуна» та «Меморії П. П. Ротача з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (у співавторстві з Л. В. Чеботарьовою та Ф. О. Білокінь) у збірнику Всеукраїнської науково-практичної конференції «Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007)»; «Епістолярний діалог Петра Ротача і Михайла Коргуна» у збірнику «Сіверщина в історії України»; «Гербом Української Народної Республіки приймається знак Київської держави часів Володимира Святого» (у співавторстві з І. О. Власенко) у журналі «Українська державність».

До збірника XVI Луцьовських читань «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації» підготована та подана до друку стаття «Із досвіду співпраці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського та Державного архіву Полтавської області».

Підготована та подана до друку у збірнику матеріалів Міжнародної наукової конференції «Музей – платформа суспільного діалогу» (Львівський історичний музей, 06-07 листопада 2025 р.) стаття «Збірка фотографій 1920-х рр. із фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (огляд)». До збірника II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мистецтво та освіта XXI століття: тенденції, проблеми, перспективи» підготовані та подані до друку тези «Випромінювання» Стаса Жалобнюка» (Навчально-науковий інститут мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 30 жовтня 2025 р.). До збірника VII Міжнародної наукової конференції «Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та культурології» (Національна академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України, Інститут культурології НАМ України, 19-20 листопада 2025 р.) підготовані та подані до друку тези «Образ хліба у творчості Станіслава Жалобнюка».

3. «Документи Національного архівного фонду у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського».

Виконавці Кондратенко Т. К., Сулима О. С.

Продовжено роботу з приведення обліку та зберігання документального фонду музею у відповідність до вимог щодо зберігання та використання документів НАФ. Спільно зі спеціалістами Державного архіву Полтавської області продовжено укладання архівних описів інвентарних книг групи зберігання «Документи» основного фонду. Укладений опис інвентарної книги «Д-14» (опис № 16, що включає 48 документів) та «Д-15» (опис № 17, що включає 49 документів).

4. «Реставрація та консервація музейних предметів колекційної збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського».

Реставрація та консервація музейних предметів у науково-дослідному відділі реставрації.

Проведено обстеження музейних предметів групи зберігання «Живопис» у фондосховищі на предмет їх відбору для проведення реставраційних та консерваційних робіт. Проведено обстеження предметів, які залишилися в експозиційних залах: зали 9-15 – група зберігання «Живопис» (2 од.), зали 17-21 – «Гроші, паперові» (2 од.), «Документи» (2 од.). – з метою встановлення режиму їх подальшого зберігання на місці експонування.

Ткаченко О. М.

1. Грошовий обіг на території Полтавщини

– проводилося визначення монет з колекції В. Тараненка з подальшою їх інвентаризацією у збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: опрацьовано монети Бразилії, Барбадосу, Бахрейну, Венесуели, Данії та Греції.

Видано статті:

Мельникова І., Ткаченко О., Москвін М., Гранько А., Супонін В. Залізні сокири із Новоселівки на Кременчуччині // Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: збірник

краєзнавчих та наукових праць. – Горішні Плавні, 2024. – Вип. XIII. – С. 140-147. (*Вийшов друком в березні 2025 р.*).

Подано до друку статті:

1. Нові археологічні артефакти часу війни (у співавторстві з Мельниковою І. та Бодаквою Р.).

2. Сокира-чекан з с. Новоселівки на Кременчуччині (у співавторстві з Мельниковою І. та Супоніним В.).

3. Знахідки скіфського часу з Придніпров'я на Полтавщині. (у співавторстві з Мельниковою І. та Супоніним В.).

до збірника Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025.

Лугова Л. М.

1. Археологічні колекції у збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Продовжено роботу з матеріалами розкопок М. Я. Рудинського курганів в ур. Таранів Яр поблизу с. Мачухи Полтавського району у 1923 р. з метою її упорядкування.

2. Археологічні дослідження новобудівної експедиції Полтавського краєзнавчого музею 1977-1990 рр.

Продовжено роботу над статтями (опрацювання фондів, архівних матеріалів, наукової літератури за темою, підбір ілюстрацій):

- «Сарматські поховання із Орлика»

- «Дослідження курганів поблизу с. Броварки Глобинського (нині Кременчуцького) району у 1988 р.»

Курницька І. О.

1. «Формування фондів археологічних колекцій у 1940-ві – 1990-ті рр.».

Продовжено опрацювання матеріалів наукового архіву ПКМВК, архіву відділу фондів, ресурсів Internet з метою доповнення бібліографії до наукової теми.

Розпочата робота над статтями «Привіски-бубонці – цікаві випадкові знахідки» «Сокира-кельт – надходження до археологічної колекції музею». У рамках підготовки публікації проведений відбір музейних предметів, опрацьована фондово-облікова документація.

2. «Звід пам'яток історії та культури України. Полтавська область».

Вивірено статті до «Зводу пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська ОТГ» за результатами археологічних моніторингових обстежень в Горішньоплавнівській міській ОТГ Кременчуцького району Полтавської області.

У рамках теми розпочата робота над статтею «Результати моніторингових обстежень пам'яток археології у Східному старостаті Горішньоплавнівської територіальної громади» до збірника «Свічадо Придніпров'я: краєзнавчий альманах» (у співавторстві з Ткаченком О. М.).

3. Реставрація та консервація музейних предметів колекційної збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Проведено обстеження музейних предметів групи зберігання «Археологія» у фондосховищі на предмет їх відбору для проведення реставраційних та консерваційних робіт.

Видано для проведення реставраційно-консерваційних робіт музейних предметів групи зберігання «Археологія» (196 од.).

Чеботарьова Л. В.

1. Унікальні предмети декоративно-ужиткового мистецтва (кераміка, дерево, метал) у колекційному зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Продовжено вивчення колекції народної кераміки з метою виявлення, уточнення атрибуції, складання уніфікованих паспортів на унікальні музейні предмети.

Продовжено вивчення колекції художнього металу із групи зберігання «Метал» з метою виявлення, уточнення атрибуції, складання уніфікованих паспортів на унікальні музейні предмети.

Продовжено опрацювання музейної облікової документації для переатрибуції потирів із колекції церковних старожитностей та написання статті. *Разом із Власенко І. О.*

Розпочато оцифрування колекції євхаристійних чаш.

Подано до друку статтю «Особливості архітектоніки та орнаментального оздоблення євхаристійних чаш» до збірника пам'яткознавчої наукової конференції «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення», присвяченій Міжнародному дню пам'яток та визначних місць, 17 квітня 2025 р. *Разом із Власенко І. О.*

2. Колекції майстрів декоративно-ужиткового мистецтва (кераміка, дерево, метал) у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Здійснено відбір дерев'яних виробів майстра Якова Романовича Халабудного, підготовлено інформаційний супровід та оцифровано колекцію.

Подано до друку статтю на тему «Вибійчані дошки з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» до збірника наукових статей. Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025. *Разом із Пісцовою*

Старченко В. І.

1. Історія дослідження природи Полтавщини.

Продовжено роботу із колекцією ґрунтів експедиції В. В. Докучаєва. Упорядковано та підготовлено до вивчення зразки ґрунтів Полтавського повіту (*спільно із Шиян О. О.*).

Опубліковано статтю «Анотований список вологих препаратів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» (у співавторстві з *Штитовою О. А.*) до збірника Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025.

2. Розвиток ткацтва на Полтавщині.

Продовжено упорядкування та вивчення особливостей килимів Полтавщини у рамках проекту створення зразків килимарства (*спільно із Левадним О. М.*).

Подано до друку статтю «Поштівки із зображенням килимів Полтавського музею» (у співавторстві з *Сулимою О. С.*) до збірника Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025.

Опубліковано статтю «Збірка вишитих і плетених бісером предметів XIX – поч. XX ст. у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського» (у співавторстві з *Пісцовою М. П., Чеботарьовою Л. В.*) у збірнику матеріалів Всеукраїнської наукової конференції «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова.

Шумейко Н. М.

Видатні земляки в зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Опубліковано статті:

Поет-журналіст Павло Усенко (із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського) / Н. М. Шумейко // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Збірник наукових статей. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан». – Вип. 19. – С. 336-353.

Дитячий письменник Олесь Донченко (із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського) / Н. М. Шумейко // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Збірник наукових статей. – Харків – Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 364-380.

Подані до друку статті

Іван Цюпа у музейному зібранні до збірника Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025.

Літературна спадщина письменника Івана Цюпи / Шумейко Н. М. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Харків-Полтава: Майдан, 2025. – Вип. XXI.

Тарас Нікітін – письменник, журналіст, видавець / Шумейко Н. М. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Харків-Полтава: Майдан, 2025. – Вип. XXI.

Феодосій Роговий в зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (до 100-річчя від дня народження письменника) // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Художньо-змістовий простір прози Феодосія Рогового: до 100-річчя від дня народження письменника». Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка.

Гармаш В. В.

Одяг та хатні вбрання XVIII – поч. XX ст. в колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Розпочато обстеження збірки інвентарної групи «Тканини», відбір предметів для наукового опрацювання; робота з фондово-обліковою документацією та робочим архівом фондів, ознайомлення з літературою з метою складання бібліографії до наукової теми. Розпочато складання списку предметів за джерелами надходження.

Науково-дослідний експозиційний відділ природи

1. Зібрано та опрацьовано матеріали КУ ПЗФ РЛП «Кременчуцькі плавні». Оформлено до наукового архіву – 17 од. *Шиян О. О.*

2. Підготовлено рецензію-відгук на освітньо-професійну програму «Еколого-економічне рослинництво» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології Полтавського державного аграрного університету. Січень.

Шиян О. О.

3. Зібрано та оформлено до наукового архіву матеріали про Ф. К. Почернява (5 од.), Р. В. Ганжу (57 од.). *Шиян О. О., Штитьова О. А.*

4. Опрацьовано матеріали про О. В. Квасницького в Державному архіві Полтавської області. Підготовлено їх фотокопії для наукового архіву музею. *Шиян О. О.*

5. Взято участь в оцифруванні фонодокументу «Інтерв'ю Героя Соціалістичної праці, академіка, директора Полтавського науково-дослідного інституту свинарства О. В. Квасницького. 1978 р.» (од. обл. 158, од. зб. 155). *Шиян О. О.*

6. Розпочато опрацювання ґрунтів Полтавського повіту Докучаєвської експедиції у фондосховищі музею.

науковці відділу разом із Старченко В. І., Менчинською Т. В.

7. Написано статтю «Петро Ротач і Георгій Вернадський: з історії одного листа»

Кигим С. Л. разом із Самородовим В. М.

8. Підготовлено прес-реліз виставки «Велич світової науки: до 125-річчя академіка В.О. Квасницького». *Кигим С. Л.*

9. Підготовлено статтю «Петро Ротач і Микола Гавриленко: пам'ятна дружба» до матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007)», присвячених 100-річчю з дня народження відомого науковця Петра Ротача. *Шиян О. О., Халимон О. В.*

10. Підготовлено статтю «Нова знахідка з історії Полтавського сільськогосподарського товариства – відбиток його печатки». *Кигим С. Л. разом із Самородовим В. М.*

11. Складені покажчики: іменний, гідронімів, викопних молюсків, оронімів, перелік розрізів ґрунтів, топонімів «Матеріалів до оцінки ґрунтів Полтавської губернії. Випуск І. Полтавський повіт. – 1890». *Халимон О. В.*

12. Отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права № 131885 на твір «Сергій Іллічевський (1895-1959?): життя в ім'я ботаніки» (у співавторстві з Самородовим В. М.). Дата реєстрації 4 грудня 2024 р. *Халимон О. В.*

13. Підготовлена стаття «Урочище Парасоцьке: від кочубеївських пралісів – до першого державного заповідника Полтавщини» на конференцію «Природоохоронні території в минулому, сучасному і майбутньому світі», приуроченої до 200-річчя від дня народження Володимира Дідушицького. 12-13 червня 2025 р., м. Броди Львівської області.

Халимон О.В. разом із Самородовим В. М.

14. Надана методична допомога ліцею №14 «Здоров'я» у визначенні видового складу дендрофлори пришкольної території. Складений перелік видів дендрофлори. 06.05.2025 р.

Халимон О. В.

15. Проведено орнітологічні спостереження: Парк агробіостанції ПНПУ (14.01, 16-17.04.), Полтавський міський парк (27.02; 26.03.; 27.03.; 2.05.; 14.05.), р. Ворскла, с. Вороніна (Затишне) (5.04.), р. Ворскла, с. Нижні Млини (8.06.; 10.06.). Результати досліджень оформлено до польового щоденника.

Штитьова О. А.

16. Обстежено Студентський парк імені Дмитра Юденка. 24.09.

Шиян О. О., Халимон О. В., Кигим С. Л.

Науково-дослідний експозиційний відділ історії пізнього середньовіччя та нової історії

1. Написано наукові статті (5):

- «Сільськогосподарська техніка «Ельворті» у 19 – на початку 20 століття» *Барська Г. М.*
- «Каталог виставки «Шевченківська тематика у філателії». *Барська Г. М.*
- «Виставка «Досягнення олімпійців Полтавщини (до 100-річчя від дня народження Ніни Бочарової, першої олімпійської чемпіонки України). *Васецька О. М.*
- «Експонат із цікавою історією з Кочубеївської колекції». *Васецька О. М.*
- «The tragedy by Poltava» («Трагедія під Полтавою»): кампанія 1708-1709 рр. очима британських дипломатів. *Замура О. Ю.*

2. Укладені тематичні структури, тематико-експозиційні плани, проспекти екскурсій до трьох виставок. *Барська Г. М.*

3. Підготовлено навчальну програму курсу «Краєзнавчі студії Полтавщини. Історичний аспект» для слухачів Університету третього віку при ПУЕТ у рамках Меморандуму про співпрацю між ПКМВК та ПУЕТ. Програма виграла грант (спільно з ПУЕТ) в «Інституті розвитку міста» Полтавської міської ради з метою реалізації соціального проекту «Університет третього віку». *Барська Г. М.*

Науково-дослідний експозиційний відділ новітньої історії

1. Вивчення матеріалів на тему «Російсько-українська війна»: збір інформації про події на Полтавщині, формування бази даних по загиблим полтавцям, збір фото, відео та аудіо матеріалів.

2. Написання повідомлень на сайт згідно медіаплану (загалом 18).

3. Надання консультацій представникам ЗМІ з тем: «Репресії радвлади щодо Великодня», «Полтавські місця Симона Петлюри» *Кузьменко Н. В.*

4. Участь у культурно-мистецькому проєкті «Poltava Open 4.0. Скарби Полтавщини» (грант Українського культурного фонду) *Кузьменко Н. В.*

5. Доведено до друку збірник: Чутівщина: від давнини до сьогодення: збірник наукових статей / [редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Випуск 2. – 172 с.: іл. *Усенко В. М.*

6. Підготовлено тематичну структуру виставки до Дня Конституції України.

Ключко В. В.

7. Підготовлено історичну довідку для Департаменту інформаційної політики та комунікацій з громадськістю ОВА «Патріарх української літератури Анатолій Дімаров».

8. Надання наукової консультації для написання дипломної роботи «Декомунізація та дерусифікація культурної спадщини в Україні з 1991 р.» студентці другого курсу магістратури за спеціальністю «Європейські та міжнародні відносини» Лілії Гупало (Ліонський університет, Франція). *Кузьменко Н. В.*

9. Участь у рецензуванні видання: Закалюжний В. Про що говорять старі та нові назви вулиць Полтави. Книга 2. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – 254 с. *Кузьменко Н. В.*

Науково-дослідний експозиційний відділ етнографії

1. До наукового архіву музею передані:

Листівки від Н. Бабенко, Л. Орел, Г. Величко, Л. Хмельковського (США), каталоги, програми, запрошення, ТЕПи, проспекти, статті, фото кольорові з Іриною Скаржинською, ювілейні конверти з маркою до 150-річчя В. Г. Кричевського, програми, альбоми, буклети тощо. Всього 100 од. *Галян Г. І.*

2. Статті:

- Особливості архітектоніки та орнаментального оздоблення євхаристійних чаш (до Всеукраїнської конференції з пам'яткоохоронної діяльності, 14. 05. 25) (разом із Чеботарьовою Л.). *Власенко І. О.*

- «Петру Ротачу – 100» до ювілейної конференції. *Галян Г. І.*

- Збірка вишитих і плетених бісером предметів XIX – поч. XX ст. у музеї (спільно зі Старченко В. І., Чеботарьовою Л. В.). *Пісцова М. П.*

- Вибійчані дошки з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (спільно з Чеботарьовою Л. В.). *Пісцова М. П.*

- Народна кулінарія Полтавщини: дослідження, збереження, пропагування. (до Всеукраїнської конференції з пам'яткоохоронної діяльності, 14. 05. 25). *Пісцова М. П.*

- Підготовка тексту монографії про професора Костя Моценка (редагування, рецензування, виправлення, читання верстки тощо) до видання. *Галян Г. І.*

3. Підготовлені та розміщені на музейному сайті матеріали з ілюстраціями: до 150-річчя художника і етнографа Никанора Онацького; до 120-річчя від дня народження дисидентки Оксани Мешко; до 100-річчя від дня народження Валентина Нагнибиди; до 120-річчя Івана Гурина; про колекційні збірки писанок, килимів, сорочок. *Галян Г. І.*

4. Укладено науково-уніфіковані паспорти на колекцію церковних старожитностей в рамках оцифрування (30 од.). *Власенко І. О.*

5. Написано ТЕП виставки «М. О. Олеховський – корифей музейництва на Полтавщині: до 170-річчя з дня народження» (разом з Кигим С. Л.). *Власенко І. О.*

6. Розробка сценарію інтерактивного етнографічного заходу «Народ скаже, як зав'яже».

7. Підготовлена і затверджена лекція «Їжа полтавців як елемент традиційної культури».

Пісцова М. П.

8. Традиційні страви української кухні у сучасному житті мешканців Полтавського регіону. Частина VIII. Рибні страви (спільно з Сахно Н. М.). Збір матеріалів, опрацювання анкет. *Пісцова М. П.*

9. Укладена програма музейного проєкту «Етноінтерактив» на 2025 р. *Пісцова М. П.*

Науково-дослідний експозиційний відділ археології

1. Підготовлено індивідуальну екскурсію по археологічних, природничих та історичних пам'ятках, розташованих на музейному подвір'ї, із урахуванням нових експонатів, текст розглянутий на засіданні Вченої ради музею. *Москвін Н. В.*

2. Продовжувалася робота з удосконалення індивідуальних екскурсій по археологічних, природничих та історичних пам'ятках музейного подвір'я (підбір ілюстративного матеріалу для супроводу екскурсії) *Співробітники відділу*

3. Підготовлено матеріали і написана структура виставки «Музейні реліквії з Єгипту» (термін експонування з 22. 01. 2025 до 31.01. 2025 р.), фойє першого поверху.

Мельникова І. С., співробітники відділу археології

4. Укладено наукову концепцію і структуру, топоопис виставки. Підготовлено прес-реліз і сценарій відкриття виставки та текст екскурсії по виставці «Глиняна іграшка – шлях через віки» у флігелі музею, зал № 4.

Мельникова І. С., Пісцова М. П., співробітники відділу археології

5. Складено Акти прийому групи предметів на постійне збереження, що надійшли до музею від громадян Полтавщини.

Мельникова І. С., Москвін Н. В.

6. Опрацьовані ряд письмових джерел і свідчень наукової літератури для написання трьох наукових статей, поданих до друку в музейний щорічник, вип. XX.

Мельникова І. С., Ткаченко О. М.

7. Оформлено і депоновано до наукового архіву музею матеріали виставки «Музейні реліквії з Єгипту» у фойє музею та «Глиняна іграшка – шлях через віки» у флігелі музею, зал № 4.

Мельникова І. С.

8. Відповіді на листи-прохання (2) з приводу історичної довідки про місцезнаходження і стану збереженості кургану «Турова могила» поблизу с. Піски-Удайські нині Лубенського р-ну (кол. Чернухинський) Полтавської обл., 10, 13, 14. 03.2025.

Мельникова І. С., Ткаченко О. М.

9. Відповідь на лист-запит від А. Багро про публікацію «Довідника з археології України. Полтавська обл.» 1982 р., 20.05.

Мельникова І. С., Лугова Л. М., Гранько А. С.

10. Надана консультація директору ІКЗ «Більськ» Коросту І. І. щодо матеріалів про місце і час знаходження двох відомих артефактів (казан і амфора) з Більського городища.

11. Підготовлені: наукова концепція, тематична структура та оформлені списки експонатів на тимчасове зберігання до виставки, топоопис та тематико-експозиційний план, тематична екскурсія «Археологія Полтави: подих століть».

Мельникова І. С.

12. Підготовлені: наукова концепція, тематична структура та оформлені списки експонатів на тимчасове зберігання до виставки, топоопис та тематико-експозиційний план, тематична екскурсія «Більський Археологічний комплекс: контексти, відкриття, артефакти»

Мельникова І. С.

Науково-дослідний експозиційний відділ виставкової роботи

1. Продовжено роботу над індивідуальними науковими темами «Волонтерський рух на Полтавщині та полтавці – учасники АТО на сході України» (*Тарасу І. В.*), «Колекційна збірка зброї Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. Російська зброя у колекції» (*Прохватіло Р. В.*), «Традиційна українська кераміка XVIII-XXI століття у збірці музею» (*Помінова О. О.*), «Художники Полтавщини. Колекція живопису та графіки ПКМ імені Василя Кричевського» (*Зябко В. М.*)

2. Підготовлено наукові концепції, тексти, етикетаж та прес-релізи виставок.

Кондратенко М. Д., Тарасу І. В., Помінова О. О.

3. Продовжено атрибуцію зразків зброї, відібраних для нового експозиційного комплексу «Музейна зброя. Колекційна збірка зброї XVII – початку XX століть Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського».

Прохватіло Р. В.

4. Продовжено роботу з наукової атрибуції зразків холодної і вогнепальної зброї з експозиції «Унікальні предмети у зібранні музею «Скарбниця».

Прохватіло Р. В.

5. Доповнюються списки полтавців, які загинули, захищаючи територіальну цілісність та незалежність України у російсько-українській війні. Подаються біографічні відомості про полтавців-захисників та тих, чий імена пов'язані з нашим регіоном, станом з 24 лютого 2022 р., з алфавітним та порядковим покажчиками прізвищ воїнів.

Тарасу І. В.

6. Підготовлено статті:

- Виставка «Ні війні» (до збірника Полтавського краєзнавчого музею).

Зябко В. М., Помінова О. О.

- Етноестетика пейзажів Павла Волика (до збірника Полтавського краєзнавчого музею).

Зябко В. М., Сулима О. С.

- «Срібні відзнаки вшанування пам'яті І. П. Котляревського у Полтаві» до збірника 31-ї наукової конференції «Ювелірне мистецтво – погляд крізь віки» (м. Київ, Музей історичних дорогоцінностей).

Кондратенко М. Д., Прохватило Р. В.

- «Французькі кавалерійські капсульні пістолети моделі «М 1822 Т bis» зі збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» (до збірника наукових праць «Історія давньої зброї. Дослідження 2024», Інститут історії України НАН України).

Прохватило Р. В., Тарасу І. В.

- про виставку Катерини Власової «Жити життя» (до збірника Полтавського краєзнавчого музею).

Кондратенко М. Д., Помінова О. О.

- «Захисник України та талановитий ювелір – Михайло Таскін» (до збірника 31-ї наукової конференції «Ювелірне мистецтво – погляд крізь віки»).

Кондратенко М. Д., Помінова О. О.

- «Сучасні керамічні вироби на подвір'ї Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» (до збірника Полтавського краєзнавчого музею)

Помінова О. О.

- «Закавказька вогнепальна зброя першої половини XIX століття у колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» до збірника наукових праць «Музейний вісник», № 25, м. Запоріжжя.

Прохватило Р. В., Тарасу І. В.

- «Бундельревольвери систем Енгхольма і Маріетта зі «Скарбниці» Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» до збірника наукових статей «Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток».

Зябко В. М., Прохватило Р. В., Тарасу І. В.

- «До питання атрибуції перської зброї з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського» у збірник наукових матеріалів III Міжнародної наукової інтернет-конференції «Музей як центр розвитку культури і науки».

Кондратенко Н. Г., Кондратенко Т. К., Прохватило Р. В.

Підготовлені брошури:

1. «Срібні меморії Василя Верховинця» (науково-популярне видання).

Кондратенко М. Д., Прохватило Р. В.

2. «Холодна зброя Кавказу» (науково-популярне видання).

Прохватило Р. В.

3. «Зброя Персії» (науково-популярне видання)

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г., Прохватило Р. В.

Науково-дослідний відділ культурно-освітньої роботи

1. Надання консультацій та сприяння у написанні МАНівської роботи для учня наукового ліцею № 3 м. Полтава.

Калініна Є. А.

Науково-дослідний відділ пам'яткознавства

1. Підготовлено:

- пропозиції до плану роботи Департаменту культури і туризму Полтавської ОДА на 2025 р.

Сиволап Н. М.

- пропозиції до плану роботи Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського на 2025 р.

Сиволап Н. М.

- на запит Департаменту культури і туризму ОВА історична довідка на об'єкт культурної спадщини: «Торговий будинок з житлом на другому поверсі» у місті Полтаві по вул. Шевченка, 27.

Супруненко О. Б., Сиволап Н. М., Лимар О. С.

- на запит Департаменту культури і туризму ОВА історична довідка на об'єкт культурної спадщини: «Житловий будинок з магазинами» кін. XIX ст. у місті Полтаві по вул. Шевченка, 41

Супруненко О. Б., Сиволап Н. М., Лимар О. С.

- на запит Департаменту культури і туризму ОВА історична довідка на об'єкт культурної спадщини: «Житловий будинок», кін. XIX ст. у місті Полтаві по вул. Шевченка, 60 (62)

Супруненко О. Б., Сиволап Н. М., Лимар О. С.

- відповідь на запит громадянки Олени Зінкіної щодо поховальних обрядів та традицій в українській культурі. *Сиволап Н. М. спільно з Пісцовою М. П.*

- лист Директору Департаменту культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради Олені Ромас про облікову документацію на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини «Пам'ятник гетьманові України Івану Мазепі». *Сиволап Н. М.*

- на запит громадянки Олени Макаренко надана інформація про села Мануйлівка, Хорішки Кременчуцького району Полтавської області. *Сиволап Н. М. спільно з Барською Г. М.*

- лист Директору Полтавської обласної філармонії Олегу Тищику про надання копій документів для виготовлення облікової документації на об'єкт культурної спадщини «Будинок колишньої хоральної синагоги (обласна філармонія)», розташований за адресою м. Полтави, вул. Гоголя, 10 а *Сиволап Н. М.*

- секретарю Полтавської міської ради Катерині Ямщиковій про погодження проведення клінінгу та встановлення таблички з QR-кодом на об'єкті культурної спадщини «Пам'ятник гетьманові України Івану Мазепі» *Сиволап Н. М.*

- голові Терешківської ОТГ Віталію Турпітку про участь у акції «Толока в урочищі Триби»

- лист начальнику управління з питань містобудування та архітектури виконавчого комітету Полтавської міської ради Миколі Шевельову про надання інформації щодо об'єкту культурної спадщини «Будинок колишньої хоральної синагоги (обласна філармонія)».

- Лист Директору Департаменту культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради Олені Ромас про облікову документацію на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини «Пам'ятник Ю. В. Кондратюку».

- Секретарю Полтавської міської ради Катерині Ямщиковій про прийом-передачу з балансу ПКМ ВК на баланс Полтавської міської територіальної громади Пам'ятника гетьманові України Івану Мазепі.

- Секретарю Полтавської міської ради Катерині Ямщиковій про надання інформації для підготовки облікової документації на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини «Пам'ятник Ю. В. Кондратюку».

- Начальнику Управління майном Полтавської обласної ради Лесі Коморній про прийом-передачу з балансу ПКМ ВК на баланс Полтавської міської територіальної громади Пам'ятника гетьманові України Івану Мазепі.

- Директору Комунального підприємства «Декоративні культури» Полтавської міської ради Ігорю Ляшку про надання інформації щодо пам'ятника Юрію Васильовичу Кондратюку у м. Полтаві, просп. Віталія Грицаєнка, 16.

- Директору Департаменту земельних і водних ресурсів та земельного кадастру Полтавської міської ради Олені Овчаренко про надання інформації щодо пам'ятника Юрію Васильовичу Кондратюку у м. Полтаві, просп. Віталія Грицаєнка, 16.

- Начальнику Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Полтавської міської ради Тарасу Панасенку про надання інформації щодо пам'ятника Юрію Васильовичу Кондратюку у м. Полтаві, просп. Віталія Грицаєнка, 16.

- Начальнику управління майном комунальної власності міста Полтавської міської ради Наталії Курнаковій про надання інформації щодо пам'ятника Юрію Васильовичу Кондратюку у м. Полтаві, просп. Віталія Грицаєнка, 16. *Сиволап Н. М.*

2. Проведено практичне заняття з навчальної дисципліни «Пам'яткознавство та пам'яткоохоронна робота» зі студентами групи ІА-33 3-го курсу факультету історії та географії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка спеціальності «032 Історія та археологія». Тема: «Підготовка облікової документації на об'єкти культурної спадщини». 18.11.2025, ПКМВК. *Сиволап Н. М., Лимар О. С.*

3. Підготовлено історичну довідку до облікової документації на щойновиявлений об'єкт культурної спадщини для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України «Будинок Українського клубу» за адресою м. Полтава, вул. Стрітенська, буд. 37 (100 арк.) / Архів ДКіТ, Архів ЦОДПА *Супруненко О. Б., Скурда А. М., Лимар О. С.*

Науково-дослідний відділ реставрації

1. У рамках наукових тем виконані наступні дослідження та надані матеріали для публікації й використання:

Реставрація виробів із дерева у колекційній збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Менчинська Т. В.*

2. Реставрація виробів із дерева в колекційній збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Побоков В. І.*

3. Реставрація виробів з металу в колекційній збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Пряда В. В.*

4. Реставрація керамічних виробів у колекційній збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Клименко Т. Г.*

Науково-фондова діяльність

1. Організовано роботу фондово-закупівельної комісії, проведено 18 засідань.

Мокляк В. О., Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г.

2. Організовано та проведено 4 засідання реставраційної ради.

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г.

3. Поновлено накази з організації обліку, зберігання та охорони колекційної збірки музею у 2025 р. Підготовлено інформацію про фонди (склад, комплектування, зберігання музейних предметів із вмістом дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, експонування, реставрація) для заповнення звітів про діяльність музею у 2024 р. (форма 8 НК, 4Ф).

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г.

4. Надано методичну і практичну допомогу у проведенні контрольного зважування експонатів із вмістом дорогоцінних металів Полтавському літературно-меморіальному музею І. П. Котляревського та Полтавському літературно-меморіальному музею Панаса Мирного.

Кондратенко Н. Г., Ткаченко О. М.

5. Підготовлено звіт про Державну експертизу культурної цінності у 2024 році для Міністерства культури та стратегічних комунікацій України.

Кондратенко Т. К.

6. Проведено 4 Державних експертизи культурної цінності та надано експертні висновки на 4 предмети, заявлені до вивезення предметів культурно-мистецького характеру за межі України.

Експерти Кондратенко Н. Г., Сулима О. С., Власенко І. О.

7. Продовжено **оцифрування** музейних предметів основного фонду для створення якісних 2D та 3D зображень. Оцифровано **2000** предметів археології, декоративно-ужиткового мистецтва, графічних та живописних творів, грошей паперових. Для **20** предметів створені 3D зображення. На оцифровані предмети продовжується укладання уніфікованих паспортів.

Кондратенко М. Д., Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г.

Чеботарьова Л. В., Сулима О. С., Гармаш В. В., Старченко Л. М., Курницька І. О., Мисик А. А., Харченко С. В., відділ цифрової трансформації та комунікації

8. На всеукраїнському ресурсі «Реєстр Музейного фонду України» розміщено **90** музейних предметів із зображеннями у форматі 2D та детальним науковим описом відповідно до рекомендацій Міністерства культури та стратегічних комунікацій. *Кондратенко Н. Г.*

9. Продовжено розміщення оцифрованих музейних предметів на міжнародних платформах museum-digital. Розміщено **67** музейних предметів із фото та науковим описом.

Кондратенко Н. Г.

10. У рамках оцифрування музейної колекції музей створив сторінку на платформі Sketchfab, що спеціалізується на роботі з об'ємними форматами там представлено **24** предмети у форматі 3D. *Кондратенко Н. Г., Коршунов О. Д.*

11. Продовжено роботу з приведення обліку та зберігання документального фонду музею у відповідність до вимог щодо зберігання та використання документів Національного

архівного фонду України. Спільно зі спеціалістами Державного архіву Полтавської області продовжено укладання архівних описів інвентарних книг групи зберігання «Документи» основного фонду. Укладені описи інвентарних книг «Д-14» (опис № 16, що включає 48 документів) та «Д-15» (опис № 17 (49 од. зб.)).

Кондратенко Т. К., Сулима О. С., Білокінь Ф. О., Шумейко Н. М

12. Підготовлено до **можливої евакуації** музейні предмети **I черги** у кількості **15 464 од.** Укладено список, розпочата фотофіксація, виконано маркування, підготовлено пакувальні матеріали. Відомості про стан підготовки та списки надано Департаменту культури та туризму Полтавської ОВА.

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г., Ткаченко О. М., Сулима О. С., Чеботарьова Л. В., Старченко В. І., Курницька І. О., Мисик А. А.

13. Продовжено формування електронної картотеки нових надходжень: за 2025 р. Картотеку доповнено на **1 292** одиниць зберігання основного фонду та **106** одиниць наково-допоміжного фонду.

Кондратенко Н. Г.

14. Продовжено роботу з укладання іменної картотеки музейних предметів груп зберігання «Документи», «Плакати», «Книги, брошури», «Фото», «Газети, журнали».

15. Продовжено роботу над хронологічним покажчиком груп зберігання «Фото».

Сулима О.С.

16. Організовано та проведено продовження термінів експонування:

- Жупана В. Кочубея в рамках Міжнародного виставкового проекту «Швеція – Україна: перехрестя історії (тисяча років)» м. Стокгольм, Швеція, Музей шведської армії (установа Національних шведських музеїв військової історії).

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г.

17. Організовано та проведено продовження термінів тимчасового зберігання та передавання:

- 4 469 од. предметів археології із фондів КУ «Історико-культурний заповідник «Більськ»;

- кинджалу скіфського часу із фондів КУ «Історико-культурний заповідник «Більськ»;

- мозаїки «Федір Кричевський» від Благодійної організації «Благодійний фонд «Меценатська фундація «Олос»;

- 6 музейних предметів, що перебувають на експонуванні у Музеї важкої бомбардувальної авіації – філії Національного військово-історичного музею.

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г.

18. Прийнято на постійне зберігання колекції знахідок із археологічних досліджень по вул. Шевченка, 58 у м. Полтава (розкопки 2024 р.) в кількості **83 од.**, випадкових знахідок від «краєзнавця» Супоніна В. з Кременчуцького району; колекції випадкових знахідок з околиць с. Марки від Бовкуна І. та Бровка І.

Курницька І. О., Ткаченко О. М., Мельникова І. С.

19. Продовжено роботу із депаспортизованою частиною фондового зібрання, уточнення атрибуції, складання наукових описів та заповнення науково уніфікованих паспортів.

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г., Сулима О.С., Чеботарьова Л. В., Гармаш В. В., Курницька І. О.

20. Проведено вибірккові звірення окремих колекцій групи зберігання «Дерево».

Чеботарьова Л. В.

21. Надавались консультації з питань науково-фондової роботи для науковців закладу, музеїв та заповідників Полтавської області усіх форм власності.

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г., відповідальні зберігачі колекцій

22. Здійснено підбір, приймання-передавання **5 000** музейних предметів для експонування та документальний супровід виставкових проєктів: отримання дозволів на експонування, договорів передавання, актів передавання та повернення.

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г., відповідальні зберігачі колекцій

23. Проведення заходів у фондосховищі по питанням збереженості археологічних предметів (7 великих форм посуду).

24. Провели шифрування колекції з розкопок Новосанжарського городища 1992 р.

25. Участь у підготовці складського приміщення відділу у музейному бомбосховищі («склад» археол. інвентарю) до продовження ремонтних робіт згідно загальномузейного плану ремонту і реставрації.

Мельникова І. С. разом із співробітниками відділу

Наукове комплектування фондів (збиральницька робота)

Здійснювалось **поповнення музейного зібрання новими надходженнями**, а саме: артефактами російсько-української війни, розпочатої 2014 року, цікавими археологічними знахідками, комплексом матеріалів про спортивні досягнення полтавців, художніми творами, меморіями відомих земляків, документальними пам'ятками, опудалами звірів та птахів та ін.

Протягом року тривало наповнення контентом Всеукраїнського інформаційно-комунікаційного ресурсу «Реєстр Музейного фонду України», до якого занесено **90** од. зберігання.

Науково-дослідний відділ фондів

1. Зібрано, науково-опрацьовано та внесені до фондово-облікової документації **1292** од. основного фонду та **106** од. науково-допоміжного фонду. Забезпечено своєчасне проведення наукового опрацювання, систематизації та фондової обробки нових надходжень, їх розміщення у генеральній картотеці фондів згідно з інструктивними вимогами.

Науково-дослідний експозиційний відділ природи

2. Заінвентаризовано 179 од. основного та 13 науково-допоміжного фонду:

Шиян О. О. – 36 од. осн. ф. та 4 од. н/д ф., *Кизим С. Л.* – 51 од. осн. ф., 8 н/д ф., *Халимон О. В.* – 47 од. осн. ф., *Штитьова О. А.* – 45 од. осн. ф., 1 н/д ф.

Науково-дослідний експозиційний відділ історії пізнього середньовіччя та нової історії

3. Заінвентаризували й здали до фондів: 95 од. основного фонду, 31 од. н/д.

Барська Г. М. – 34 од. осн. ф., *Васецька О. М.* – 38 осн. ф., 31 н/д., *Замура О. Ю.* – 95 осн. ф., *Яремченко В. А.* – 5 осн. ф.

4. Зібрано експонати про учасника Олімпійських ігор Олександра Литвиненка.

Васецька О. М.

Науково-дослідний експозиційний відділ новітньої історії

5. Продовжувалось формування фонду поштових листівок та примірників місцевих газет на тему російсько-української війни.

6. Зібрано фотоматеріали для виставки до Дня Конституції України на теми: місцеве самоврядування, аграрний сектор, полтавці – учасники бойових дій, освіта, література, фотомистецтво, волонтерські організації, Збройні Сили України і т.п. (науковці відділу)

7. Зібрано комплекси матеріалів про бійців ССО ЗСУ Яна Квілінського та Євгенія Браха.

Ключко В. В.

8. Зібрано матеріали про діяльність «Волонтерського штабу оборони Кременчука».

науковці відділу

9. Зібрано матеріали про діяльність волонтерки ЗСУ Зої Воронянської.

Ключко В. В.

10. Зібрано матеріали про діяльність волонтерської організації «Агенція сталого розвитку».

науковці відділу

11. Зібрано матеріали про діяльність Терешківської територіальної громади.

Ключко В. В.

12. Зібрано матеріали про діяльність ДСНС в Полтавській області по ліквідації наслідків російських обстрілів.

Науковці відділу

13. Зібрано літературні твори полтавців періоду повномасштабної війни Росії проти України.

Ключко В. В.

14. Заінвентаризовано 145 одиниць (*Кузьменко Н. В.* – 22, *Клочко В. В.* – 53, *Усенко В. М.* – 20, *Кушнір Л. Л.* – 50).

Науково-дослідний експозиційний відділ етнології

15. Зібрано та опрацьовано науковими співробітниками відділу 236 одиниць основного фонду. *Пісцова М. П.* – 40 од., *Галан Г. І.* – 54 од., *Власенко І. О.* – 52 од., *Штепа К. А.* – 90.

Науково-дослідний експозиційний відділ археології

16. Здано у фонди:

- поховальний комплекс – археологічний об'єкт (гробниця-циста, стела, та деталі кромлеху кургану) з Петрашівки на Кременчуччині (14 од.)
- кинджал скіфського часу з околиць Полтави (1 од.)
- різночасові археологічні знахідки з Донецької, Запорізької і Полтавської обл. виявлені випадково Р. Бодаквою за час війни росії проти України (7 од.)
- різночасові випадкові археологічні знахідки підйомного матеріалу колекції із Зінківського р-ну від мешканця м. Зіньків Пацули А. М. (кераміка, бронза, мідь, свинець, залізо) (49 од.)

Всього 71 од. основного фонду

17. Продовжене опрацювання:

- колекція археологічних знахідок із с. Піски Лубенського р-ну (29 од.) *Мельникова І. С.*

18. Опрацьовані нові надходження до групи зберігання «Археологія»: атрибуція, фотографування, складання уніфікованих паспортів до колекції археологічних знахідок з просп. Віталія Грицаєнко (кол. Першотравневий), 15 у м. Полтава в 2020 р. (культурний шар). В колекції всього 497 од., з яких 190 од. – опрацьовано Белявською О. у 2023 р.

Всього опрацьовано: 350 од. (з яких: А – 107 од., НД-А – 243 од.). На 01.01.2026 здано у фонди 93 од. основного фонду, 103 н/д.

19. Опрацьовано нові надходження до групи зберігання «Археологія»: атрибуція, фотографування, складання уніфікованих паспортів за актом надходження «А» №7 та №8 від 2025 р. від А. Мельника, мешканця м. Полтава

Всього опрацьовано: 2 од. основного фонду.

Москвін Н. В.

20. Продовжено наукове опрацювання нових надходжень до групи зберігання «Археологія»: атрибуція, складання уніфікованих паспортів до колекції археологічних знахідок з вул. Пилипа Орлика, 26 у м. Полтава у 2019 р.

Всього: 262 од. (з яких опрацьовано: Об. 1 (А – 19 од. Нд-а – 53); Об. 5 (А – 7 од., Нд-а – 11 од.); Об. 8 (А – 6 од., Нд-а – 27 од.); К.Ш.: А – 37 од., Нд-а – 50 од.). Всього: 210 од. (А – 69 од., Нд-а – 141 од.). Здано у фонди 27 од.

Гранько А. С.

Науково-дослідний експозиційний відділ виставкової роботи

21. Заінвентаризовано 172 одиниці основного фонду та 5 науково-допоміжного фонду. *Тарасу І. В.* – 37 одиниць основного фонду; *Зябко В. М.* – 49 одиниця основного фонду; *Помінова О. О.* – 56 одиниць основного фонду; *Прохватіло Р. В.* – 49 одиниць основного фонду, до науково-допоміжного фонду – 5.

Науково-дослідний відділ культурно-масової роботи

22. Співробітниками відділу здійснене первинне наукове опрацювання предметів: 86 одиниць основного фонду. *Якунеко С. Ю.* – 29, *Устименко О. В.* – 43, *Янович О. В.* – 14.

Науково-дослідний відділ пам'яткознавства

23. Зібрано, науково опрацьовано, підготовлено уніфіковані паспорти: *Сиволап Н. М.* – 42 одиниць основного фонду, 1 – науково-допоміжного; *Лимар О. С.* – 39 одиниць основного фонду.

Науково-реставраційна робота

1. Проведено обстеження музейних предметів груп зберігання «Кераміка, скло», «Археологія», «Нумізматика», «Дерево», «Природа», «Різне», «Метал», «Моделі» у фондосховищах на предмет їх відбору для проведення реставраційних та консерваційних робіт, оформлено документи з видачі-повернення музейних предметів на реставрацію та консервацію у науково-дослідний відділ реставрації, здійснено їх фотографування до та після реставрації, заповнення реставраційних паспортів.

2. Видано для проведення реставрації, відповідно до складеного плану, предмети групи зберігання «Кераміка, скло» (8 од.), «Археологія» (196 од.), «Метал» (12 од.), «Нумізматика» (8 од.), «Дерево» (32 од.), «Моделі» (3 од.), підготовлені наукові довідки про предмети.

3. Прийнято після проведення реставрації та консервації, відповідно до складеного плану, предмети групи зберігання «Кераміка, скло» (8 од.), «Археологія» (196 од.), «Метал» (12 од.), «Нумізматика» (8 од.), «Дерево» (32 од.), «Моделі» (3 од.).

Кондратенко Т. К., Кондратенко Н. Г., Чеботарьова Л. В., Сулима О. С., Ткаченко О. М., Курницька І. О., Менчинська Т. В., Побоків В. І., Пряда В. В., Клименко Т. Г.

4. Проведено реставрацію 259 музейних предметів, здійснено їх фотографування до, у процесі та після реставрації, заповнення реставраційних паспортів:

- *Кондратенко Н. Г.* – 13 од.

- *Клименко Т. Г.* – 36 од.

- *Пряда В. В.* – 176 од.

- *Менчинська Т. В.* – 34 од. (136 од. консерваційні заходи).

5. Виконання графічних промальовок до публікацій науковців музею. *Менчинська Т. В.*

6. Виконання портретів меценатів музею – В. Докучаєва, П. Бобровського, К. Скаржинської. *Побоків В. І.*

7. Координація робіт із реставрації діорам в експозиції відділу природи виконаних студентами Луганського національного університету імені Т. Г. Шевченка під час проходження виробничої практики на базі музею. *Менчинська Т. В., Побоків В. І.*

Пам'яткознавча діяльність

1. Проведено заходи по утриманню в належному стані кам'яних стел і скульптур музейного скансену, *травень, червень.* *Мельникова І. С., Гранько А. С., Москвін Н. В.*

2. Проводилося формування списків загиблих під час російсько-української війни (3139 прізвищ з 24.02.2022 р., список доповнюється). *Сиволап Н. М., Скурда А. М., Лимар О. С.*

3. Проводилося формування фототеки на загиблих учасників російсько-української війни *Лимар О. С.*

4. Вівся збір інформації щодо увічнення пам'яті (встановлення меморіальних дошок, пам'ятних знаків) учасникам російсько-української війни. *Сиволап Н. М.*

5. Участь у роботі Консультативної Ради з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури і туризму Полтавської облдержадміністрації.

Белявська О. Ю., Сиволап Н. М., Супруненко О. Б.

6. Виготовлення облікової документації на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини «Будинок колишньої хоральної синагоги (обласна філармонія)» у м. Полтаві, вул. Гоголя, 10 а для занесення його до Державного реєстру нерухомих пам'яток України

Сиволап Н. М., Лимар О. С., Супруненко О. Б.

7. Здійснено моніторинг та проведено заходи по утриманню в належному стані об'єкта культурної спадщини «Меморіальний комплекс: Пам'ятний знак жертвам репресій 1930-х років ХХ ст. в урочищі Триби. Могила жертв репресій 1920-х – початку 50-х років». Захід «Толока в урочищі Триби спільно з ГО «Плетиво». 11.04.2025, урочище Триби.

8. Проведено заходи по утриманню в належному стані об'єкта культурної спадщини «Меморіальний комплекс: Пам'ятний знак жертвам репресій 1930-х років ХХ ст. в урочищі Триби. Могила жертв репресій 1920-х – початку 50-х років». 15.05.2025

Сиволап Н. М., Лимар О. С.

9. Проведено фотофіксацію та обміри щойно виявленого об'єкта культурної спадщини «Меморіальний комплекс: Пам'ятний знак жертвам репресій 1930-х років XX ст. в урочищі Триби. Могила жертв репресій 1920-х – початку 50-х років» для підготовки облікової документації для занесення його до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. 06.06.2025.

Белявська О. Ю., Сиволап Н. М., Лимар О. С.

10. Підготовка до видання у «Зводі пам'яток історії та культури України. Горішньоплавнівська територіальна громада» статей на 29 загиблих воїнів – учасників російсько-української війни.

Лимар О. С.

11. Підготовлено статті до «Зводу пам'яток історії та культури України. Горішньоплавнівська міська ОТГ. Полтавська область» за результатами археологічних моніторингових обстежень в Горішньоплавнівській міській ОТГ Кременчуцького району Полтавської області.

Ткаченко О. М., Курницька І. О.

12. Підготовлено історичну довідку до облікової документації на щойновиявлений об'єкт культурної спадщини для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України «Будинок Українського клубу» за адресою м. Полтава, вул. Стрітенська, буд. 37 (100 арк.) / Архів ДКіТ, Архів ЦОДПА.

Супруненко О. Б., Скирда А. М., Лимар О. С.

13. Участь у виїзному обстеженні та фіксації міста поховання композитора Григорія Давидовського на Монастирському кладовищі, 12. 06. 2025.

Капко С. М., Мельникова І. С., Сиволап Н. М., Белявська О. Ю., Гранько А. С., Ткаченко О. М.

Культурно-освітня, масова і популяризаційна діяльність

Науковцями науково-дослідного відділу фондів підготовлені та проведені:

- онлайн-зустріч співробітників музею із одеським художником Стасом Жалобнюком. 21.02.2025;
- виступ на відкритті виставки «Полтавський розпис: від минувшини до сьогодення» у Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені М. Ярошенка. 16.04.2025;
- підготовка сценарію та проведення урочистостей з нагоди Дня музеїв. 16.05.2025;
- підготовка сценарію та модерація крафтового ярмарку «Смак Спасу». 11.08.2025;
- виступ на відкритті виставки «Полтава історична» із колекції О. М. Петренка у Полтавському літературно-меморіальному музеї І. П. Котляревського. 15.08.2025;
- підготовка сценарію та модерація презентації книги В. М. Ханка «Полтавський мистецький спадок першої половини XX століття». 19.11.2025.

Сулима О. С.

Переклади англійською мовою:

- Резюме до статей співробітників музею у наукових виданнях.
- Резюме до статей у виданні «Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XX».
- Резюме й підписи до ілюстрацій у серії видань «Музейні раритети».
- Поточна міжнародна кореспонденція музею.
- Резюме до статей у виданні «Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI».

Кондратенко Н. Г.

Підготовка теле- та радіопередач і сюжетів

- інтерв'ю про хід оцифрування музейних предметів і роботу фотолабораторії для масмедіа «Суспільне. Полтава» 09.02.2025.

Кондратенко Т. К., Курницька І. О., Харченко С. В.

- участь у підготовці фільму віртуальної реальності В. Маркар'яна та В. Махітки «Архів тиші» у рамках XXII Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини «Docudays». 29.04.2025, 09.05.2025.

- участь у зйомці чергового випуску тревел-проекту «Щоденник подорожнього» (ведучий Ю. Горбунов). 06.07.2025.

- участь у зйомках три хвилинного сюжету про подарований до музею перстень. ІРТ «Полтава». 12.08.2025.

- інтерв'ю про український архітектурний модерн для проєкту «Скарби Полтавщини» команди Ukraine Open (керівники О. та С. Романенки). 26.08.2025.

- участь у зйомці подкасту «Плетиво», організованого просвітницькою ініціативою в Полтаві «Плетиво» (засновниця М. Юрченко). 12.10.2025. Сулима О. С.

Медіа-проекти

Ілюстрування інтернет-повідомлень науковців музею

Сулима О. С. (підбір музейних предметів та організація їх фотографування)

- до дня народження В. Малика. 21.02.2025.

- до дня народження І. Величко. 26.02.2025.

- до дня народження Шолом Алейхема. 03.03.2025.

- до дня народження Світлани Чорної. 10.04.2025.

- для публікації на сайті музею підготовано витяг зі статтями співробітників науково-дослідного відділу фондів у збірнику «Тридцять перші Сумцовські читання» для розділу «Видання за участю науковців музею». 02.06.2025.

- до дня народження Світлани Пасічної. 04.11.2025.

Наукова робота з молоддю і пошукачами

Виробнича архівно-музейна практика студентів факультету історії та географії Полтавського національного університету ім. В. Г. Короленка (III та IV курси). 27-31.10.2025; 10-14.11.2025. Куратор Сулима О. С.

Цикл практичних занять у рамках виробничої практики зі студентами філологічного факультету іноземного відділення Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Кондратенко Н. Г.

Відповіді на запити, звернення, листування:

- магістрантки М. Юрченко щодо видових поштівки XIX – поч. XX ст. 17.01.2025.

- аспіранта Д. Кокотіхіна щодо повсякдення гімназистів XIX – поч. XX ст. 21.02.2025.

- науковиці О. Полюхович щодо фотоальбомів випускників Київської духовної академії. 25.03.2025.

- аспіранта А. Котенка щодо поштівки XIX – поч. XX ст. 17.04.2025, 02.09.2025, 09.10.2025.

- професора І. В. Зайченка щодо творчого спадку С. Русової. 08.07.2025.

- краєзнавця О. Лебединського щодо малюнків О. Сластьона. 03.02.2025.

- дослідниці О. Мелехової щодо В. К. Павлика. 25.02.2025.

- М. Кульчинського щодо матеріалів про Мазепа-фест. 20.03.2025.

- підібрано та організовано фотографування фотопортрету художника І. Цисса на запит кандидата архітектури А. Арояна. 10.06.2025.

- П. К. Бондаревського щодо фотографування музейних предметів, пов'язаних із І. Ю. Горобцем 18.06.2025.

- «Музей історії Львова», куратор А. Музика щодо підбору та фотографування музейних предметів, пов'язаних із виставковим проєктом «Зведені мости» 25.07.2025, 19.08.2025.

- кандидата архітектури, доцента А. Арояна щодо укладення списку творів та особистих речей художника І. Мясоедова, що зберігались у фондах музею до 1939 р. 28.07.2025.

- заступника начальника Полтавської ОВА, професора А. Чубенка щодо фотографування документів, переданих ним до фондів музею. 08.08.2025.

- одеського художника С. В. Жалобнюка щодо фотографування творчих робіт, переданих до музею. 31.10.2025.

- краєзнавця Л. М. Булави щодо фотографій для ілюстрування книги, присвяченої історії Подолу та Левади. 19.11.2025. 00 Сулима О. С.

- К. Відміча щодо виробів, фото та каталогів виставок Нагнибіди В., Переверзіної М., Зацеркляного М. у фондах музею. 10.07.2025. Чеботарьова Л. В., Сулима О. С.

- завідувача відділу «Музей історії Львова» А. Музики щодо виставкового проекту «Зведені мости» (попередня назва). 21.07.2025.

- Департаменту культури і туризму Полтавської ОВА про твори, культурну та матеріальну спадщину, що знаходяться в Україні та пов'язана із азербайджанською культурою. 23.10.2025.

Кондратенко Т. К., Чеботарьова Л. В., Сулима О. С.

- Департаменту комунікації Національного банку України, щодо матеріалів про історію грошового обігу в Україні в 1939-1945 рр. 05.11.2025.

Кондратенко Т. К., Сулима О. С.

- наук. співробітниці ІА НАН України, канд. іст. наук М. Дараган про деякі археологічні знахідки із розкопок М. Я. Рудинського курганів в ур. Таранів Яр поблизу с. Мачухи Полтавського району у 1923 р. в археологічній колекції музею.

- краєзнавиці А. Багро про археологічні знахідки на території с. Келеберда Кременчуцького району.

- канд. іст. наук Ю. О. Пуголовка про матеріали з розкопок на Опішнянському ранньослов'янському городищі.

Курницька І. А., Лугова Л. М.

- дослідниці українського народного етностилю, члену Національної спілки майстрів народного мистецтва України В. І. Ануаровій-Лісоколенко, щодо наукового опрацювання українського строю «Кубова» парочка». 10.07.2025.

- дослідниці українського народного етностилю А. В. Проскочило, власниці ФОП «Vyshyvanna» щодо роботи із колекцією вишитих виробів із фондів музею 10 од. для подальшого відтворення автентичних орнаментів вишивки у виробництві. 14.08.2025.

- ентомологу-аматору та краєзнавцю С. К. Безуглому про поповнення колекції метеликів у музейному зібранні 13.11.2025.

Гармаш В. В., Старченко В. І.

- М. Нікіфорова щодо використання відкритих ліцензій у музеї. 07.03.2025.

- Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України щодо участі у тренінгу ЮНЕСКО з підготовки номінацій для включення до Міжнародного реєстру «Пам'ять світу». 01.09.2025.

Кондратенко Н. Г.

Музейна сторінка у Facebook

- Про подаровану книгу «Василь Кричевський: твори з фондового зібрання Національного заповідника "Софія Київська"». 30.01.2025.

- Про подаровану картину із серії «Ukraine» С. Жалобнюка. 08.02.2025.

- Кохання Івги та Василя Кричевських. 14.02.2025.

- Некролог О. Федорука. 03.06.2025.

- Про передані до фондів М. Кульчинським книги. 03.06.2025.

- Про приїзд гостей. 06.07.2025.

- Про участь у тренінзі. 03.09.2025.

- Про практику студентів III курсу. 31.10.2025.

- Про практику студентів IV курсу. 14.11.2025.

- Про презентацію книги В. М. Ханка. 19.11.2025.

Сулима О. С.

- Новини реставрації: модель храму Веспасіана і Тита. 07.02.2025.

- Новини реставрації: кераміка м. Бар. 10.03.2025.

- Новини реставрації: мисочка із виноградним гроном. 15.04.2025.

- Новини реставрації: фрагмент статуетки грецької богині Афродіти. 13.07.2025.

- Спецпогашення конверта, присвяченого В. М. Ханку. 01.09.2025.

Кондратенко Н. Г.

- Про фігурки свійських тварин Марини Числової. 25.01.2025.

- Про скульптурну композицію «На ярмарок» В. Омеляненка, з нагоди 100-го ювілею майстра. 03.04.2025.

- Писанка «Сороки» кінця XIX ст. із колекції К. М. Скаржинської. 19.04.2025.

- Таріль декоративний «Вечори на хуторі біля Диканьки». Автор В'ячеслав Білик. 25.05.2025.

- Таріль «Христина Литвиненко». 05.09.2025.

Чеботарьова Л. В.

- Відреставровані меморії люлькаря Луки Мелешка. 17.01.2025.

- Новини оцифрування. 17.03.2025.

- Музейна зброярня: меч «кора» із Непалу. 20.03.2025. Кондратенко Т. К.
- Сокира-кельт з Порскалівки. Курницька І. О., Гранько А. С.
- Василь Симоненко. 08.01.2025.
- Шолом Алейем. 02.03.2025.
- Григорій Тютюнник. 23.04.2025.
- Феодосій Роговий: людина і громадянин (100-річчя з дня народження).
- Борис Олійник – письменник, публіцист, громадський діяч (до 90-річчя від дня народження). 22.10.2025.
- Вишневі усмішки (до дня народження Остапа Вишні). 13.11.2025.
- Письменник-шістдесятник Григій Тютюнник (до дня народження). 05.12.2025. Шумейко Н. М
- Новини оцифрування. Оцифрування поясів з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. 28.08.2025. Гармаш В. В.

Публікації у пресі:

- «Він залишив нам правду про двадцятий вік» (Анатолій Дімаров) // «Вечірня Полтава» № 23 від 04.06.2025. Шумейко Н. М.

Лекції

- «Василь Кричевський: митець епохи модерну» для слухачів наукового квартирника ГО «Плетиво». 12.01.2025.
- «Основи музейної діяльності. Особливості роботи музею в умовах воєнного стану» для студентів III курсу факультету історії та географії у рамках виробничої практики. 27.10.2025.
- «Фондова діяльність музею. Особливості роботи музеїв в умовах воєнного стану» для студентів IV курсу факультету історії та географії у рамках виробничої практики. 10.11.2025.

Сулима О. С

Екскурсії

- екскурсія подвір'ям для телеведучого, лектора та онлайн-знаменитості Леоніда Мартинчика. 22.03.2025.
- екскурсія подвір'ям для учнів 10-11 класів – учасників МАН (Полтавський ліцей № 33). 05.06.2025. Сулима О. С.
- екскурсія подвір'ям для делегації із Литви. 07.05.2025. Кондратенко Н. Г.

Науковими працівниками *науково-дослідного експозиційного відділу природи* підготовлено та проведено **21 інтерактивний захід із майстер класами**:

1. 4 інтерактивні масові заходи «Зимові свята українців»: для учнів 4 класу ЗОШ № 23, 13.01.; для учнів 3 класу ліцею № 10 імені В. Г. Короленка, 14.01; для учнів 4 класу ліцею № 10 імені В. Г. Короленка, 15.01; для учнів 2 класу ЗОШ № 23, 20.01.

Халимон О. В., Васецька О. М.

- «День бабака» для учнів 8 класу Полтавського багатoproфільного ліцею № 1 імені І. П. Котляревського. Укриття музею. 06.02. Шиян О. О., Штитьова О. А.

- «Ласкаво просимо до степу» для студентів професійно-технічного училища № 4 м. Полтави. Укриття музею. 12.02.25 р. Шиян О. О., Штитьова О. А.

- проведені 6 заходів «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець»: для учнів 8 класу Наукового ліцею № 3. 22.01.; для учнів 10 класу ЗОШ № 5. 23.01.; для учнів 8 класу Ліцею №1. 21.02; для слухачів Університету третього віку, 15.03.; для учнів 9 класу Ліцею №14 «Здоров'я». 19.03; для учнів 9 класу Наукового ліцею №3. 16.05; для учнів 4 класу ЗОШ №28. 27.03; для учнів 6 класу Ліцею №14 «Здоров'я». 27.03; для учнів 9 класів Ланнівської гімназії Полтавського району. 01.04 Халимон О. В., Барська Г. М., Васецька О. М.

- 3 заходи «Птахи прилетіли – на крилах весну принесли»: для учнів 1-2 класів Тахтаулівського опорного НВК імені Самійла Величка, 13.02.; для учнів 3-4 класів Тахтаулівського опорного НВК імені Самійла Величка, 13.02; для учнів 6 класу Ліцею №14 «Здоров'я». 20.03. Халимон О. В., Васецька О. М

- захід «День горобця» для учнів 5-х класів Ліцею № 14. Укриття музею. 26.03.25 р.

Шиян О. О., Штитьова О. А.

- захід «До синиці на гостину» для учнів 2-х класів Ліцею № 38 імені Івана Павловського Полтавської міської ради. Укриття музею. 30.05. *Шиян О. О., Штитьова О. А.*

2. Участь у флешмобі #васильсимоненко #симоненку90. Прочитання вірша Василя Симоненка «Можливо, знову заgrimлять гармати» (разом із науковцями музею). 08.01.2025 р.

Шиян О. О.

3. Участь у заході для родин внутрішньо переміщених осіб «Веселий кактус» у Полтавському художньому музеї, Галереї мистецтв імені Миколи Ярошенка. Виступ з презентацією про кімнатні рослини. 12.01.

Халимон О. В.

4. Участь у проведенні акції «Музейне селфі 2025». Локація «Скелет мамонта». Зал № 1 експозиції відділу природи. 15.01.2025 р.

Науковці відділу

5. Проведено презентацію виставки «Дивовижний світ полтавських водойм» для фахівців Департаменту екології та природних ресурсів. ПОУНБ імені І. П. Котляревського. 31.01.

Шиян О. О.

6. Участь у заході вшанування пам'яті природодослідниці Олени Байрак (1957-2018) (до річниці загибелі). 3.02. Полтавський літературно-меморіальний музей В. Г. Короленка.

Шиян О. О., Халимон О. В., Штитьова О. А.

7. Підготовлено та проведено захід «Згадуючи Олександра Каплевського...» (до 120-річчя з дня народження селекціонера О. Й. Каплевського). ПОУНБ імені І. П. Котляревського (кім. 406). 18.02.25 р.

Шиян О. О.

8. Участь у заходах вшанування пам'яті академіка О. В. Квасницького (покладанням квітів до пам'ятних місць, пов'язаних з його життям і діяльністю). Полтава. 24.02.25 р.

Шиян О. О., Кигим С. Л.

9. Проведене відкриття та презентація виставки «Велич світової науки» для учасників Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин». Вестибюль музею. 24.02.25 р.

Шиян О. О.

10. Підготовлено та проведено відкриття виставкового міжмузейного проекту Краєзнавчого музею м. Горішні Плавні та Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського «Законсервована історія» (до Дня геолога). Вестибюль музею. 04.04.2025 р.

Шиян О. О.

11. Проведена шефська тематична екскурсія «Квітучі миті музейного дворику» для донаторів ГО «Команда небайдужих» (Полтавський Батальйон небайдужих) згідно меморандуму між Музеєм і «Батальйоном небайдужих». Дворик музею. 13.04. *Халимон О. В.*

12. Участь у посадці саджанців до Всеукраїнського дня довкілля, ініційованою фахівцями Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА. 16.04. Дворик Музею.

13. Участь у науковому фестивалі «Відкрийте світ науки разом із нами», підготовка та робота локації «Палеолабораторія». Полтавський обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді. 29.05.2025 р.

Шиян О. О.

14. Підготовлено і проведено науково-мистецький захід-ярмарок «Лаванда і крафт» за участі ДКіТ, приватних підприємців виробників крафтової продукції з лаванди. Дворик Музею. 01.07.

Шиян О. О. разом із Калініною Є. А.

15. Проведено захід «Нагородження випускників школи ЕкоГероїв» з майстер-класом виготовлення горобця з ниток спільно з Департаментом екології та природних ресурсів ПОВА. Дворик Музею. 15.07.

Шиян О. О., Штитьова О. А.

16. Проведено захід нагородження переможців конкурсу фотографій «Заповідний край» та фотоквест (спільно з Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської ОВА). Дворик Музею. 01.08.

Шиян О. О.

17. Підготовлено і проведено захід «Заповідні острови її життя» (пам'яті Олени Байрак (1957-2018). Фосе музею. 07.08.

Шиян О. О.

18. Підготовлено та проведено відкриття виставки «Совість землі» (до 90-річчя аграрія Семена Антонця). Дворик Музею. 22.08. *Шиян О. О. разом із Кузьменко Н. В.*

19. Організовано та проведено презентацію книги Алли Черногуз «Плекаю квітку ірису». Фое Музею. 18.09. *Шиян О. О.*

20. Участь як член журі в обласному конкурсі екологічної інфографіки «Збережемо біорізноманіття рідного краю» імені Олени Байрак, організованим КЗ ПОР «Полтавська обласна мала академія наук учнівської молоді». ПДАУ. 23.10. *Шиян О. О.*

21. Участь у Всесвітньому дні науки в ПДАУ. Локація «Наука творить красу» – фотовиставка сортів ірисів А. Черногуз. 10.11.

Шиян О. О., Кузьменко Н. В., Менчинська Т. В.

22. Участь у відзначенні 55-річчя створення Народного Музею ПДАУ. ПДАУ. 3.12.

Шиян О. О., Кузьменко Н. В., Барська Г. М., Менчинська Т. В.

23. Підготовлено відповідь на лист-запит приватної особи Олени Букреєвої з приводу Першої насінневої виставки в Полтаві. 30.04. *Шиян О.О.*

24. Науковцями науково-дослідного експозиційного відділу природи проведено 919 екскурсій, з яких 677 – на платній основі.

Шиян О. О. – 230

Кигим С. Л. – 229

Халимон О. В. – 324

Штитьова О. А. – 136

25. Науковцями науково-дослідного експозиційного відділу природи підготовлено 78 повідомлень для розміщення у мережі інтернет на офіційних ресурсах музею (офіційний сайт, телеграм-канал, сторінки у Facebook, Instagram, YouTube-канал):

Шиян О. О. – 45

Кигим С. Л. – 9

Халимон О. В. – 18

Штитьова О. А. – 6

26. Запис інтерв'ю «У дворику музею висадили підсніжники» для відеосюжету телеканалу «Суспільне. Полтава». 24.03.25 р. *Шиян О. О.*

27. Записано інтерв'ю про захід «Лаванда і крафт» для відеосюжету «На Полтавщині розпочато сезон лаванди» YouTube-каналу «Життя Полтави». 01.07. *Шиян О. О.*

28. Записано інтерв'ю про захід «Лаванда і крафт» для відеосюжету ІРТ Полтава. 01.07.

Шиян О. О.

Співробітниками науково-дослідного експозиційного відділу історії пізнього середньовіччя та нової історії:

1. Всього проведено 51 інтерактивний захід.

- 4 інтерактивні заходи «Зимові свята українців» з елементами театралізації та майстеркласом для школярів м. Полтави. 13.01, 15.01, 16.01, 20.01

Васецька О. М., Халимон О. В.

- 11 інтерактивних заходів «Григорій Сковорода: знайомий незнайомиць», в т.ч. для слухачів Університету третього віку при ПУЕТ у рамках Меморандуму про співпрацю між ПКМВК

Барська Г. М., Васецька О. М., Халимон О. В.

- 3 інтерактивні заходи «Птахи прилетіли – на крилах весну принесли» з елементами театралізації та майстер-класом з приготування пташок (із солоного тіста) для школярів м. Полтави. 13.02, 20.03

Васецька О. М., Халимон О. В.

- розробили новий інтерактивний захід «Котик-захисник», з дидактичними матеріалами для його проведення. Провели 16 інтерактивних заходів «Котик-захисник» для учнів полтавських шкіл. 17.02, 26.02, 28.02, 03.03, 05.03, 14.03, 24.03, 26.03, 15.04, 22.04, 30.04, 01.05, 28.05, 29.05.

Васецька О. М.

- провели 6 інтерактивних заходів «Як чумаки по сіль їздили» з майстеркласом для школярів м. Полтави. 18.02, 26.03, 16.04, 29.05, 10.06.

Васецька О. М.

- розробили новий інтерактивний захід «Моя Полтава», з дидактичними матеріалами для його проведення. Провели 3 інтерактивних заходи «Моя Полтава», з майстеркласом для школярів м. Полтави. 25.04, 20.05. *Васецька О. М.*

- провела інтерактивний захід «Незвичайний баранець» із майстеркласом для школярів м. Полтави. *Васецька О. М.*

2. Участь у міжмузейному та міжбібліотечному проєкті Національного музею літератури України (м. Київ) «Мистецькі родини в культурному просторі України». Тематична розмова «Родина Русових», онлайн виступ: «Родина Русових і Полтавщина». 11.06.

Барська Г. М., Лимар О. С.

3. Координація роботи курсу «Краєзнавчі студії Полтавщини. Історичний аспект» для слухачів Університету третього віку при ПУЕТ у рамках Меморандуму про співпрацю між ПКМВК та ПУЕТ. *Барська Г. М.*

4. Консультація для студентки Харківського національного університету імені В. І. Каразіна Ольги Зінкіної (спеціальність культурологія) з приводу її дипломної роботи «Поховальні обряди та традиції в українській культурі». Відповідь на запит від 09 січня 2025 р. № 09-22/04. *Замура О. Ю.*

5. Відповіли на 2 листи з питань деяких населених пунктів Полтавщини та наявності документів у фондах музею з приводу них. *Барська Г. М.*

6. Консультація для журналістки видання «Зміст» Маргарити Юрченко з приводу практик самопрезентації міст України через монументальну пластику в індустріальну та постіндустріальну добу. 02.05 *Замура О. Ю.*

7. Відповідь на лист директора Бердянського сільського будинку культури (с. Бердянка, Харківська обл.) О. Басвої *Барська Г. М., Лимар О. С.*

8. Надано інтерв'ю журналістці «Полтавської думки» про життєвий шлях Ніни Бочарової, першої олімпійської чемпіонки України. 09.01. *Васецька О. М.*

9. Проведено 661 екскурсій і 306 майстер-класів.

Барська Г. М. – 191 екскурсій, 11 майстер-класів.

Васецька О. М. – 204 екскурсія, 295 майстер-класів.

Замура О. Ю. – 266 екскурсій.

10. У рамках роботи над виконанням медіаплану музею на офіційному сайті, на сторінках в соціальних мережах, а також Департаменту культури і туризму ПОДА підготовлені дописи:

- 3 публікації про проведення інтерактивних заходів «Зимові свята українців». 13.01, 16.01, 20.01 *Васецька О. М., Халимон О. В.*

- 9 публікацій про проведення інтерактивних заходів «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець». *Барська Г. М., Васецька О. М., Халимон О. В.*

- 1 публікація про проведення інтерактивних заходів «Як чумаки по сіль їздили». 18.02

Васецька О. М.

- 1 публікація про проведення інтерактивних заходів «Птахи прилетіли – на крилах весну принесли» (спільно з Халимон О.). 13.02 *Васецька О. М.*

- 8 публікацій про проведення інтерактивних заходів «Котик-захисник» 17.02, 03.03, 05.03, 14.03, 24.03, 26.03, 17.04, 01.05 *Васецька О. М.*

- 12 повідомлень в рамках медіа-плану музею «Affairs of the north: погляд з протилежного боку». *Замура О. Ю.*

Науково-дослідний експозиційний відділ новітньої історії

1. Проведено заходи:

- до Дня Соборності України «...будувати нероздільну самостійну державу українську на благо і щастя всього її трудового люду», 22.01.2025 р., укриття музею. *Кузьменко Н. В.*

- інтерактивний захід «Тавро прицілу на душі», присвячений третім роковинам початку повномасштабного вторгнення рф до України, 24.02.2025, укриття музею

Кузьменко Н. В., Сулима О. С.

- інтерактивний захід для учнів ЗОШ № 13 м. Полтави «Я – українець. Оце і вся моя біографія». (Василь Симоненко)» (Бібліотека-філія № 1 Центральної бібліотеки Полтавської МТГ, 16.01.2025 р. автор-модератор *Клочко В. В.*

- інтерактивний захід для студентів Аграрно-економічного коледжу до Дня Героїв Небесної Сотні (зала № 20 ПКМ ВК, 18.02.2025 р., автор-модератор *Клочко В. В.*

- інтеактивний захід «До синиці на гостину» (укриття музею, 01.09 і 14.11.2025 р., модератор спільно з Шиян О. О.)

- інтерактивний захід «День Гідності і Свободи – щодня, без вихідних» (укриття музею, 27.11.2025 р., для 11 кл. КЗ «Полтавський міський багатoproфільний ліцей № 1 ім. І. П. Котляревського Полтавської міської ради Полтавської обл., *Кузьменко Н. В.*, автор-модератор).

- лекція «80 років закінчення Другої світової війни: травень & вересень 1945», (08.05.2025, укриття ПКМ ВК, *Кузьменко Н. В.*)

- заходи: до Дня Соборності України «...будувати нероздільну самостійну державу українську на благо і щастя всього її трудового люду». Укриття ПКМ ВК, 22.01.2025 р.

- до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту. Читальна зала бібліотеки ПДМУ, 27.01.2025 р.

- «Пам'ятаємо Героїв Крут», фое ПКМ ВК, 29.01.2025 р.

- «Частина душі, а не територія (до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя)», читальна зала бібліотеки ПДМУ, 25.02.2025 р.

- захід-реквієм до Дня вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії рф проти України, двір музею, 4.06.2025 р. *Кузьменко Н. В.*

- захід-екскурсія до Дня пам'яті жертв Голодоморів в Україні для студентів ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права «Наша пам'ять про голодомор – данина шани захисникам і захисницям України у боротьбі проти російської агресії» (зала № 20 ПКМ ВК, 19.11.2025 р. *Клочко В. В.*

- години історичної пам'яті: «Кирило Осьмак» (ПОУНБ ім. І. П. Котляревського, 13.05.2025 р., *Кузьменко Н. В.*) і «День Героїв» (ПОУНБ ім. І. П. Котляревського, 23.05.2025 р., *Кузьменко Н. В.*).

2. Проведено екскурсій *Кузьменко Н. В.* – 258, *Клочко В. В.* – 139, *Усенко В. М.* – 4, *Кушинір Л. Л.* – 10.

3. Організовано і проведено презентацію музейного видання «Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925-2007)», двір музею, 09.09.2025 р.

Кузьменко Н. В.

4. Надання наукової консультації для написання дипломної роботи «Декомунізація та дерусифікація культурної спадщини в Україні з 1991 р.» студентці другого курсу магістратури за спеціальністю «Європейські та міжнародні відносини» Лілії Гупало (Ліонський університет, Франція). червень 2025 р. *Кузьменко Н. В.*

5. Надання консультацій представникам ЗМІ з тем: «Репресії радвлади щодо Великодня», «Полтавські місця Симона Петлюри» *Кузьменко Н. В.*

6. Участь у записі підкасту «Стара Полтава» «Триби – полтавська Биківня» (<https://www.youtube.com/watch?v=4ybVJOOhhAc>) *Кузьменко Н. В.*

7. Інтерв'ю для Ютуб-каналу про виставку, присвяченої Дню Конституції України.

8. Інтерв'ю телевізійній студії ІРТ «Голодомор-геноцид 1932-1933 років на Полтавщині»

9. Загалом підготовлено 35 повідомлень для інтернет сторінок музею.

Науковцями *науково-дослідного експозиційного відділу етнографії*:

1. Підготовлено та проведено 62 інтерактивних заходи (24 майстер-класи) на етнографічну тематику (заходи проєктів «Етноінтерактив», «Про українську культурну спадщину», музейно-педагогічної програми «Етнографічні студії з Полтавським краєзнавчим»).

Пісцова М. П.

2. Науковцями НДЕ відділу етнографії проведено 819 екскурсій.

Пісцова М. П. – 333, Галян Г. І. – 108, Власенко І. О. – 173, Штепа К. А. – 205.

3. Надано коментарі на теми: «Вербний тиждень», «Страсний понеділок». ІРТ.

Пісцова М. П.

4. Співробітниками НДЕ відділу етнографії підготовлено 42 повідомлення (до ювілейних дат відомих діячів культури, науковців; про проведення заходів) для розміщення у мережі інтернет на офіційних ресурсах музею (офіційний сайт, сторінки у Facebook, Instagram, YouTube-канал та сторінці ДКіТ Полтавської ОВА).

Співробітники *науково-дослідного експозиційного відділу археології* брали участь у підготовці і проведенні заходів:

1. Сформовано альбом фотографій окремих археологічних знахідок і моментів розкопок на території Полтави різних років для інтерактивного заходу до «Дня науки в бібліотеці (в Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеса Гончара)» 27.03.2025.

Мельникова І. С., Москвін Н. В., Гранько А. С.

2. Розробка, підготовка та проведення інтерактивного заходу «Археологічна пісочниця» до «Дня дітей у музеї» в Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського (заготовка моделей археологічного посуду для пошуку їх у пісочниці із подальшим складанням цілих форм із знайдених пазлів, розробка підказок і завдань), 01.06.2025.

Мельникова І. С., Москвін Н. В., Гранько А. С.

3. Проведений інтерактивний захід «Світ іграшки» з майстер-класом в рамках виставки «Глиняна іграшка – шлях через віки» (16. 05 – 19. 06. 2025): 03. 06. (1 зах.), 04. 06. (2 зах.), 09. 06. (2 зах.), 11. 06. (3 зах.), 13. 06. (2 зах.).

Мельникова І. С., Пісцова М. П., Коваленко О. та співробітники відділів.

4. Лекція «Археологічні скарби Полтавщини» з медіа-презентацією для слухачів «Університету третього віку» 03.05.2025;

Мельникова І. С., Москвін Н. В.

5. Відповіді на листи-прохання (2) з приводу історичної довідки про місцезнаходження і стану збереженості кургану «Турова могила» поблизу с. Піски-Удайські нині Лубенського р-ну (кол. Чернухинський) Полтавської обл., 10, 13-14.03.2025. *Мельникова І. С., Ткаченко О. М.*

6. Проведена доповідь для Гуртка археології Наукового товариства студентів ХНУ ім. В. Н. Каразіна «Експеримент чи реконструкція? Від наукового методу в археології до музейної практики», 23.05.2025. *В режимі онлайн, платформа Zoom. Москвін Н. В.*

7. Відповідь на лист-запит від А. Багро про публікацію із «Довідник з археології України. Полтавська обл.» 1982 р., 20.05. *Мельникова І. С., Лугова Л. М., Гранько А. С.*

8. Надана консультація директору ІКЗ «Більськ» Коросту І. І. щодо матеріалів про місце і час знаходження двох відомих артефактів (казан і амфора) з Більського городища.

Мельникова І. С.

9. Консультації співробітнику відділу Нікіті Москвіну при підготовці ним індивідуальної екскурсії по археологічних пам'ятках, розташованих на музейному подвір'ї з урахуванням нових експонатів для захисту тексту екскурсії на Вченій раді. *Мельникова І. С.*

10. Консультації новому співробітнику відділу Івана Писаренка при підготовці ним індивідуальної екскурсії по археологічних пам'ятках розташованих на музейному подвір'ї з для захисту тексту екскурсії на Вченій раді. *Мельникова І. С.*

11. Публікації матеріалів для музейного сайту та сторінок у соціальних мережах Інтернету на офіційних ресурсах музею

- про проведену лекцію «Археологічні пам'ятки скіфського часу на Полтавщині» (31.01.);

- про презентацію краєзнавчого альманаху «Свічадо Придніпров'я» (31.03.);

- про керамічні писанки з давньоруського городища Порт-Воїнь XI – XIII ст. в колекції музею (17.04);

- про проведену лекцію «Археологічні скарби Полтавщини» (05.05.)

- анонс виставки у музейному флігелі «Глиняна іграшка – шлях через віки» (19.05.)

Мельникова І. С., Москвін Н. В.

- про поповнення археологічної колекції музею унікальним артефактом (срібна шпилька) з околиць с. Новоселівка Кременчуцького району (7.05.)

Мельникова І. С., Ткаченко О. М.

- привітання з ювілеєм Анатолія Івановича Охріменко – знаного краєзнавця та пам'яткознавця (16.05.)

Мельникова І. С., співробітники відділу

- некролог видатній українській скіфологині Світлані Сергіївні Бессоновій (21.05.)

- некролог. Світла пам'ять доброму другу музею Ірині Федорівні Ковальовій (1930 – 2025) – дослідниці давньої історії Степової України та Полтавщини (22.05.)

Мельникова І. С., Гранько А. С.

- вітання з ювілеєм Анатолія Івановича Штанька – художника-реставратора ІКЗ «Більськ», роботи якого представлені на діючій виставі в музеї «Відроджені реліквії: досягнення реставраторів Полтавщини» (26.05.)

Мельникова І. С., Менчинська Т. В.

- Полтавський «скарб» жіночих прикрас 1905 р. (26.11.)

Мельникова І. С.

- про проведений захід до «Дня науки в бібліотеці» в Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеса Гончара (28.03);

Москвін Н. В., Гранько А. С.

- анонс виставки у музейному флігелі «Глиняна іграшка – шлях через віки» (на 19.05);

- про фрагмент роменського горщика з відтисками скроневих кілець з музейної виставки відділу «Археологія Полтави: подих століть» (за дослідженнями Полтави кін. XIX – поч. XXI ст.)» (10.07);

- анонс відкриття міжмузейного виставкового проєкту до Дня археолога в музейному флігелі «Більський археологічний комплекс: контексти, відкриття, артефакти» (12.08.);

Москвін Н. В.

- про кельт з с. Порскалівки (28.04.)

Гранько А. С., Курницька І. О.

- у фокусі виставка «Артефакти старого міста» (18.07.);

Гранько А. С.

12. Проведено загалом 358 екскурсій. *Мельникова І. С.* – 168 екскурсій, *Москвін Н. В.* – 190.

Науковими працівниками **науково-дослідного експозиційного відділу виставкової роботи** проведено:

1. Серія екскурсій для ВПО на подвір'ї музею.

Співробітники відділу

2. До Дня Героїв проведено екскурсію для військовослужбовців однієї з військових частин міста.

Помінова О. О.

3. Майстерклас «Сerpневі мальви», Соборний майдан, 1 «Благокава». 15.08.

4. Майстерклас «Петриківський розпис», укриття Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. 01.09.

Зябко В. М., Помінова О. О.

5. Майстерклас «Осінні чорнобривці», Соборний майдан, 1 «Благокава». 12.09.

Помінова О. О.

6. Майстерклас «Декоративний живопис», укриття Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, початкова школа № 43 Полтавської міської ради. 30.10., 20.11.

Зябко В. М., Помінова О. О.

7. Майстерклас з виготовлення вузлової ляльки, укриття Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. 11.11.

Зябко В. М., Устименко О. В.

8. Майстерклас «Створи янгола Різдва разом з Полтавським краєзнавчим». Укриття музею. 4.12. Мешканці та гості міста.

9. Майстерклас «Розписуємо ялинкову прикрасу». Укриття музею. 5.12. Учні 4-го класу ліцею № 14 «Здоров'я».

10. Майстерклас «Новорічна листівка з ароматом кави від Полтавського Краєзнавчого». Укриття музею. 18.12. Учні 4-го класу ліцею № 14 «Здоров'я».

11. 3 майстеркласи «Різдвяні прикраси». 11.12., 17.12., 23.12. Мешканці та гості міста, учні 4-го класу ліцею № 14 «Здоров'я», учні Великосорочинського ліцею Полтавської обласної ради.
Помінова О. О., Зябка В. М.

12. Проведено екскурсій: *Тарасу І. В.* – 193 екскурсії, *Помінова О. О.* – 228 екскурсій, *Прохватіло Р. В.* – 212 екскурсій, *Зябка В. М.* – 302 екскурсії.

13. Публікації у соцмережах музею:

- до Всесвітнього Дня миру;
- до Дня єднання;
- до Дня Служби Безпеки України;
- до Дня мистецтва і культури;
- до Дня сім'ї;
- до Дня батька;
- Український День родини;
- до Міжнародного Дня анімації;
- до Дня Гідності та Свободи.

Тарасу І. В.

- 145 років від дня народження Василя Миколайовича Верховинця. 03. 01. 2025;
- Австрійський саперний солдатський тесак зразка 1853 року з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, 17.02.2025;
- Французький армійський тесак зразка 1831 року з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, 25.04.2025;
- Чотириствольний капсульний бундельревольвер системи Енгхольма зі «Скарбниці» музею, 30.05.2025;
- Бундельревольвер системи Маріетта з експозиції «Скарбниця», 26.06.2025;
- Класичний перський шолом «кула-худ» із колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, 28.07.2025;
- Закавказька кремінна рушниця першої половини XIX століття з колекції музею. 22.08.2025;
- Двоствольний капсульний дорожній пістолет XIX століття з колекції музею. 24.09.2025;
- Капсульний пістолет «терцероль» XIX століття зі «Скарбниці» музею, 19.10.2025;
- Пістолет французький кавалерійський капсульний моделі «М 1822 Т bis» зі збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. Грудень 2025. *Прохватіло Р. В.*

- Живописні полотна П. Горобця у збірці музею;
- привітання з ювілеєм І. Величка;
- повідомлення до Міжнародного дня театру;
- 85-річчя з дня народження С. Чорної;
- привітання з ювілеєм Л. Лукаш;
- повідомлення до Міжнародного дня захисту дітей. (Не опубліковано);
- повідомлення про архітектора та художника А. Чернощкова. (Не опубліковано);
- привітання з ювілеєм М. Болюха;
- повідомлення до Всесвітнього дня архітектора (06.10.);
- привітання з ювілеєм Пасічної Світлани (19.11.);
- матеріал про проведений майстерклас «Декоративний розпис» (20.11.) *Зябка В. М.*

- День вшанування захисників Донецького аеропорту;
- матеріал до виставки «З нових надходжень»;
- День Святого Валентина;
- Пам'яті Святослава Пашинського;
- привітання із 25-річчям навчально-наукового Інституту мистецтв Луганського національного університету імені Тараса Шевченка;
- матеріал до 65-річчя від дня народження Олександра Тарасенка;
- матеріал до Дня Героїв;
- матеріал пасквічник (19.04.);
- матеріал про проведений майстерклас «Півонії» (30.05.). Не опубліковано на сайті.
- Керамічні лембик у збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (19.07.);
- Декоративні керамічні тарелі у збірці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (14.08.). Не опубліковано на сайті;
- матеріал про проведений майстерклас «Петриківський розпис» (01.09.). Не опубліковано на сайті;
- матеріал про проведений майстерклас «Осінні чорнобривці» (12.09.). Не опубліковано на сайті;
- привітання із днем народження Інну Гуржій (16.09.);
- матеріал про захід День Незалежності Вірменії;
- День художника (12.10.);
- про проведений майстерклас «Декоративний розпис». (30.10.). *Помінова О. О.*

Співробітниками **науково-дослідного відділу культурно-освітньої роботи** проведено:

1. Організація челенджу у соцмережах #Симоненко90 (8.01).
2. Практикум учителів історії «Створюємо візуальний контент за допомогою цифрових інструментів» в рамках програми підвищення кваліфікації вчителів «Цифрові компетентності вчителя НУШ» (10.01).
3. Участь у науковому квартирнику: «Василь Кричевський: митець епохи модерну» (12.06).
4. Міжнародний день музейного селфі. Організація челенджу у соцмережах #MuseumSelfieDay #Полтавський_краєзнавчий#PKMSelfie #День_музейного_селфі (15.01).
5. Урочистості до 170-річчя від дня народження Опанаса Сластіона (14.01).
6. Захід до 112-ї річниці з дня народження Василя Кричевського (21.06).
7. Участь в обласних урочистостях до Дня Соборності України (22.01).
8. Вечірній захід з лекторієм і показом фільму на тему: «Стародавній Єгипет» (21.01).
9. Благодійний захід спільно ПБУ. Показ фільму «Щедрик – проти руського міра» (31.01).
10. Участь у заході з нагоди Дня екскурсовода (21.02).
11. Участь у заході до річниці повномасштабного вторгнень (24.02).
12. Участь у заході до річниці Ходжалинської трагедії (24.02).
13. Онлайн-творча зустріч із одеським митцем Станіславом Жалобнюком (25.02).
14. Лекція «Постать Тараса Шевченка в контексті націєтворення й збереження традиційної культури». Спікер — Андрій Левченко, етнограф, популяризатор традиційної культури, військовий. Спільне партнерство з Хорунжою службою 12-ї бригади НГУ «Азов» та спільнотою «Плетиво» (9.03).
15. Творча зустріч працівників музею з військовими 145 окремого батальйону ТрО м. Кременчука 116 окремої бригади ТрО (19.03).
16. Навчально-інтерактивний захід «Поетична палітра В. Симоненка» (20.03).

17. Зустріч з телеведучим, лектором, блогером Леонідом Мартинчиком (22.03).
18. До Всесвітнього дня здоров'я у музейному дворіку відбувся захід з ГО «Мурашки Полтави» для дітей з особливими потребами (5.04).
19. Спільна акція з ГО «Плетиво» «Толока в Трибах» (11.04).
20. Захід із вручення дипломів переможцям обласного конкурсу МАН України (15.04).
21. Участь у ютубпроекті «Tour de Ukraine» (30.04).
22. Захід «Завершення циклу веснянок» ГО «Мистецький мурашник» (3.05).
23. Інтерактивний захід для дітей з особливими потребами з ГО «Мурашки Полтави» до Дня матері і дня сім'ї (14.05).
24. Урочистості до Міжнародного дня музеїв (16.05).
25. Благодійний концерт гурту «Яри» (25.06).
26. Захід до Дня міжнаціональної злагоди і культурного розмаїття (27.06).
27. Майстер-клас з живопису з «Полтавським батальйоном небайдужих» (30.05).
28. Організація та проведення заходів у дворіку музею до Дня дітей у музеї у партнерстві з Крим SOS (1.06.).
29. Засідання Книжкового клубу (8.06).
30. Заняття гуртка «Кольорова зебра» (8.06).
31. Захід відповідно до угоди про співпрацю між Луганським національним університетом ім. Тараса Шевченка та Полтавським Краєзнавчим музеєм Василя Кричевського (11.06).
32. Обласний фестиваль – конкурс авторської пісні та співаної поезії «Акорди душі» та обласний огляд-конкурс майстрів декоративного та образотворчого мистецтва «Краса в кожній деталі» (12.06).
33. Круглий стіл «Історичні аспекти поширення, вирощування та використання лаванди» (1.07.).
34. Засідання Книжкового клубу (13.07.).
35. Захід-екскурсія для сім'ї учасника бойових дій з м. Полтава. (27.08.).
36. Захід з майстер-класом «Традиційна вузликова лялька» для ГО «Мурашки Полтави» (28.08.).
37. Круглий стіл «Роль молоді у сучасному музейному просторі України» (29.07.).
38. Засідання гуртка «Кольорова зебра» (30.07).
39. Крафтовий ярмарок «Смак Спасу» (08.08.).
40. Захід до Дня молоді. (12.08).
41. Культурно-мистецький захід «Хвилюємо» (17.08).
42. Відкритий семінар «Культура добросусідства: діалог культур у Полтавському краї». Вчителі Полтавщини (20.08).
43. Лекція від Т. Шаленко про кобзарство в Україні, культурна агенція «Терени» (21.08).
44. Захід до Дня підприємця (5.09).
45. Поетичний перформанс «Що для тебе мистецтво?» Творче об'єднання «Код творчості 804» м. Полтава (5.09).
46. Феномен комбатської літератури і можливості літературних комунікацій між фронтом і тилом. Сторінками Форуму військових письменників. Модераторка Тетяна Пилипець – директор Львівської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Р. Іваничука (6.09).
47. «Все буде добре побратими». Творча зустріч з письменницею, бардом-виконавицею О. Доннечанкою з м. Львів (6.09).
48. Керамічний майстер клас. Студія Rattleclay (14.09).
49. Захід ГО «Пласт Полтави» (14.09).
50. Захід до Дня фізкультури та спорту (15.09).
51. Захід до Дня фармацевта в Україні «Аптекаські традиції Полтавщини» (17.09).

52. Захід до Дня Незалежності Вірменії (21.09).
53. Участь у заходах до Дня туризму (26.09).
54. Зустріч з відомим істориком, науковцем та спікером Ярославом Грицаком (27.09).
55. Зустріч голови центрального комітету профспілки працівників культури України з трудовим колективом музею (7.10).
56. Майстер-клас «Традиційна вузлова лялька» для учнів полтавського ліцею №17 (11.11.).
57. Зустріч із засновниками «Саду Вертепів». Презентація однойменного проекту для жителів та гостей міста (15.11.).
58. Захід із презентацією книги «Янголи українського неба» до Дня Збройних Сил України (28.11).
59. Участь в обласних урочистостях.
60. Комунікаційна робота:
  - налагодження сталої комунікації з медіа Україner, пошук шляхів подальшої співдії;
  - співпраця з молодіжною культурною ініціативою «Плетиво»;
  - продовження роботи над розробкою комунікаційної стратегії та публічного образу Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського;
  - ведення медійного проєкту «Квіти Гладиревського». Розробка оригінальної ідентифікаційної продукції музею;
  - співпраця з креативним міським кафе «Кавун»;
61. Презентація VR-фільму «Архів тиші» (реж. Вартан Маркар'ян, Вадим Махітка) у межах Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.
62. Благодійний концерт гурту @us_orchestra .
63. Співпраця з культурною агенцією «Терени» .
64. Співпраця з видавництвом Creative Women Publishing .
65. Співпраця з Хартією- Хаб .
66. Співпраця з благодійною організацією «Полтавський Батальйон Небайдужих»
67. Проводилася також робота із адміністрування соцмереж та наповнення офіційного музейного сайту (формування медіаплану, комунікація з працівниками й працівницями музею щодо їхніх матеріалів, узгодження і внесення правок у пропоновані дописи, оптимізація медійного висвітлення роботи Полтавського краєзнавчого музею імені В. Г. Кричевського відповідно до вимог і алгоритмів соцмереж, постійна взаємодія з відділом цифрової трансформації та модернізації щодо візуальної частини публічної комунікації музею).
68. Інтерв'ю для місцевих ЗМІ. *Кротивний В. М.*
69. Науковими співробітниками відділу підготовлено 144 публікації інформативного та наукового характеру для офіційного сайту, сторінок у соціальних мережах.
70. Здійснювалась екскурсійна діяльність згідно планових показників кількості екскурсійного навантаження. За звітний період проведено 829 оглядових екскурсій двориком музею.
71. Працівники відділу надали допомогу в організації простору під час проведення музейних заходів: участь у підготовці всіх масових заходів, які проводяться в музейному дворіку, а саме: презентації, відзначення знаменних дат, майстер-класи, корпоративні проєкти, різнопланові фотосесії, заходи на комерційній основі — понад 100 заходів.

Співробітники **науково-дослідного відділу пам'яткознавства** взяли участь:

1. Участь в урочистому покладанні квітів до меморіальної дошки Демиду Бурку. 29 січня 2025 р., м. Полтава. *Сиволан Н. М., Скирда А. М., Лимар О. С., Супруненко О. Б.*

2. Участь в урочистостях зі вшанування пам'яті видатного українського літописця Самійла Величка до 355-річчя від дня народження. 11.02.2025 р., с. Жуки.

Сиволап Н. М., Супруненко О. Б.

3. Надана консультація члену Громадської ради УВС Полтавської області Станіславу Жикуліну щодо застосування у музеях вимог статей Законів України про декомунізацію та деколонізацію. 25.04.2025.

Сиволап Н. М.

4. Надана консультація провідному науковому співробітнику Полтавського музею авіації і космонавтики Орлову В. М. щодо підготовки облікової документації на об'єкт культурної спадщини «Пам'ятний знак Ю. В. Кондратюку». *Сиволап Н. М.*

5. Проведено лекцію на тему «Єврейські пам'ятки м. Полтава» у просторі «Культура» в рамках теми: «Етноси Полтавщини». 2.04.2025

Лимар О. С.

6. Проведено заняття в Інституті третього віку на тему: «Караїми Полтавської губернії друга пол. XIX – поч. XX ст.»

Лимар О. С.

7. Проведено заняття в Інституті третього віку на тему: «Єврейські громади Полтавщини XIX – поч. XX ст.»

Лимар О. С.

8. Проведено заняття в Інституті третього віку на тему: «Казенні та духовні рабини Полтавської губернії XIX – поч. XX ст.»

Лимар О. С.

9. Про проведені практичне заняття з навчальної дисципліни «Пам'яткознавство та пам'яткоохоронна робота» зі студентами групи ІА-33 3-го курсу факультету історії та географії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, які навчаються на спеціальності «032 Історія та археологія». Тема: «Підготовка облікової документації на об'єкти культурної спадщини». 21.11.2025 р.

Сиволап Н. М., Лимар О. С.

10. Підготовлено ілюстровані історико-краєзнавчі публікації для сайту музею та відповідних груп у соціальних мережах Facebook та Instagram:

- до 125-річчя від дня народження українського письменника-гумориста Олександра Івановича Ковіньки. 13.01.;

- Пам'яті Героїв Крут. 29.01.;

- про урочистості зі вшанування пам'яті видатного українського літописця Самійла Величка до 355-річчя від дня народження. 11.02., с. Жуки;

- до 160-річчя з дня народження українського письменника, співзасновника таємного товариства «Братство тарасівців», громадського і політичного діяча, міністра уряду УНР, за фахом лікаря Івана Львовича Липи. 24.02.;

- про проведену пам'яткознавчу наукову конференцію: «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення». 14.05.2025 р.

Сиволап Н. М.

- 90 років від дня народження Василя Симоненка 8.01.;

- 106 років від дня смерті Віри Холодної 16.02.;

- 110 років від дня початку боїв за гору Маківка під час Першої світової війни 1914 – 1918 рр. 29.03.2025.

Лимар О. С.

Підготовка відеофільмів, передач для мережі інтернету та новин

Підготовлені теле- та радіопередачі

11. Надано інтерв'ю телебаченню «Суспільне» щодо акції «Толока в урочищі Триби», проведеної спільно з ГО «Плетиво». 11.04.2025, урочище Триби.

Сиволап Н. М.

12. Надано інтерв'ю каналу ІРТ м. Полтава щодо пам'ятника Т. Г. Шевченку, який розташований за адресою: Шевченківський парк. 13.05.2025, м. Полтава.

Лимар О. С.

13. Надано інтерв'ю ЗМІСТу «Трагедія Пушкарівського Яру: історія масових страт під Полтавою» 28 квітня 2025 р.

Лимар О. С.

14. Надано інтерв'ю ЗМІСТу «Секрети колишньої Дворянської. Що приховує старовинна вулиця Полтави» 30 квітня 2025 р.

Лимар О. С.

ПРИМІТКА: Враховуючи специфіку роботи науково-дослідного відділу музеєзнавства, який фактично є регіональним науково-методичним центром розвитку та удосконалення функціонування музейних закладів області, а також відділу цифрової трансформації та комунікації, діяльність якого не регламентується розділами цього звіту і Полтавського музею космонавтики і

авіації, що є одним із відділів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, але має своє окреме приміщення і самостійно виконує всі основні музейні функції, річні звіти про роботу кожного з цих підрозділів далі подані окремо.

Відділ цифрової трансформації та комунікації

I. Організаційні питання.

1. Ознайомлення із посадовими інструкціями завідувача сектору медійного забезпечення та дизайнера відділу цифрової трансформації та комунікації Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Коришунів О. Д., Землякова Д. О.*

2. Ознайомлення з положенням про відділ цифрової трансформації та комунікації, правилами внутрішнього трудового розпорядку Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. *Коришунів О. Д.*

4. Облаштування робочого місця, налагодка техніки. *Коришунів О. Д.*

5. Підготовка приміщення відділу: облаштування робочих місць, облаштування карнизів і штор, демонтаж шкафів.

Штомпель П. С., Землякова Д. О., Тараненко І. О., Торяник О. В., Коришунів О. Д.

6. Участь у тренуваннях з питань протипожежної і виробничої техніки безпеки, ведення журналів техніки безпеки.

Штомпель П. С., Землякова Д. О., Тараненко І. О., Торяник О. В., Коришунів О. Д.

II. Наукові конференції, семінари, «круглі столи», засідання.

1. Технічне супроводження проведення практикуму учителів історії під назвою «Створюємо візуальний контент за допомогою цифрових інструментів»

Тараненко І. О., Торяник О. В.

2. Технічне забезпечення участі музейників у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Петро Ротач (1925–2007) — енциклопедист, письменник, краєзнавець»

Тараненко І. О., Торяник О. В.

3. Технічна допомога у проведенні регіональний тренінг «Соціальна роль музеїв в умовах воєнного стану»

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Торяник О. В.

4. Технічне супроводження проведення наукової конференції «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення».

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Торяник О. В.

5. Технічний супровід проведення круглого столу «Історичні аспекти поширення, вирощування та використання лаванди».

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Торяник О. В.

6. Технічне супроводження проведення семінару педагогічної майстерності ПАНО ім. М. Остроградського.

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Торяник О. В.

7. Технічна допомога у проведенні Вчених рад за участю співробітників музею.

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Торяник О. В.

III. Видавнича діяльність.

1. Верстка збірника наукових статей «Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XX».

Васильєва Н. А.

2. Верстка збірника «Чутівщина...»

Васильєва Н. А.

3. Верстка монографії «Кость Мощенко: музеолог, вчений, архитектор».

Васильєва Н. А.

4. Верстка книги «Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область: Горішньопланівська міська територіальна громада»

Васильєва Н. А.

5. Підготовка та опублікування 360 видань в електронному вигляді в електронній бібліотеці на сайті музею та міжнародному порталі Academia.edu.

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Коришунів О. Д.

6. Верстка брошур із серії «Музейні реліквії». 14 шт.

Васильєва Н. А.

7. Верстка брошур із серії «Музейна корчма».

Васильєва Н. А.

IV. Культурно-освітня діяльність.

1. Фотофіксація заходів музею у кількості 182.

Землякова Д. О.

2. Технічний супровід і підтримка наукових та освітніх заходів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського музею у кількості 243.

Штомпель П. С., Торяник О. В., Тараненко І. О.

V. Забезпечення діяльності музею.

1 Проведення інвентаризації майна відділу та комп'ютерної техніки музею.

Штомпель П. С., Торяник О. В.

2. Реєстрація, технічний супровід, укладання договору, закупка ліцензій для програмного комплексу Adobe.

Штомпель П. С.

3. Обробка фотоматеріалів і створення блоків для виконання медіаплану у кількості: 115 од.

Землякова Д. О.

4. Створення і редагування ілюстративних матеріалів поза медіапланом – 21 од.

Землякова Д. О.

5. Набір та редагування текстів працівникам музею (сканування та друк документів).

Землякова Д. О., Риженко А. С.

6. Фотографування, редагування фото та відеоматеріалів для працівників музею.

Землякова Д. О.

7. Роздруковка уніфікованих паспортів експонатів для працівників музею.

Землякова Д. О., Риженко А. С., Торяник О. В.

8. Створення афіш до заходів у кількості 33 штук.

Землякова Д. О., Васильєва Н. А., Торяник О. В.

9. Створення відеороликів про роботу музею.

Землякова Д. О.

10. Впровадження аудіовізуальної та комп'ютерної техніки:

- редагування архівних фотоматеріалів співробітників музею – 39 од.

- обробка і кольорокорекція фотоматеріалів оцифрованих експонатів з фондів музею – 6783 од.;

- ретуш і усунення зайвих об'єктів на фотоматеріалах оцифрованих експонатів з фондів музею – 1280 од.;

- підготовка та коректура наочних фотоматеріалів для заходів відділу природи – 15 од.;

- обслуговування допомога в усуненні несправностей техніки музею, заправки картриджів;

- друк уніфікованих паспортів, актів і списків експонатів для працівників музею близько 250 од.;

- перевірка персональних комп'ютерів і носіїв інформації співробітників музею на відсутність шкідливого програмного забезпечення, інсталяція і оновлення програм;

- редагування електронної документації і розсилка на зазначені електронні адреси на прохання співробітників музею.

Торяник О. В.

11. Введення в експлуатацію, технічний супровід, діагностика і ремонт нової комп'ютерної та оргтехніки.

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Торяник О. В.

12. Редагування фото, відеоматеріалів та створення презентацій для працівників музею.

Землякова Д. О.

13. Вибір, закупка, оформлення необхідних документів комп'ютерного обладнання для музею.

Штомпель П. С., Тараненко І. О., Торяник О. В.

14. Адміністрування офіційного сайту музею, розміщення інформації.

Штомпель П. С., Коршунов О. Д.

15. Сфотографовано та оброблено 23 299 файлів.

Харченко С. В.

16. Підтримка роботи й усунення несправностей комп'ютерної мережі, підготовка робочої станції, налаштування серверів бухгалтерського ПО, інсталяція і оновлення програм.

Тараненко І. О.

17. Набір і редагування текстів в текстовому редакторі (тематичні плани, списків музейних предметів інвентарної групи, накази, сканування документів, робота з медіапланом).

Риженко А. С.

18. Редагування та роздрукування пакету документів, необхідних для проведення атестації працівників музею. *Штомпель П. С.*

19. Створення та редагування ілюстративних матеріалів згідно медіаплану (9 штук).

Васильєва Н. А.

20. Створення банеру Полтавський краєзнавчий музей.

Васильєва Н. А.

21. Створення та редагування 3D моделей за методом фотограмметрії. Обробка, ретушування і видалення зайвих елементів, ретушування текстур, а також збір матеріалу про кожний оцифрований об'єкт.

Коришун О. Д.

22. Налаштування освітлення, освоєння та покращення методів фотографування у фотолaboratorії музею.

Коришун О. Д.

23. Створення макету Сертифікату та Подяки.

Васильєва Н. А.

24. Створення та редагування 3D моделей за методом фотограмметрії. Обробка, ретушування і видалення зайвих елементів, ретушування текстур, а також збір матеріалу про кожний оцифрований об'єкт.

Коришун О. Д.

25. Налаштування освітлення, освоєння та покращення методів фотографування у фотолaboratorії музею.

Коришун О. Д.

26. Створення презентаційних відеоматеріалів на основі оцифрованих за методом фотограмметрії 3-D моделей експонатів.

Коришун О. Д.

27. Сканування книг та документів по програмі оцифрування музейних експонатів (книги – 60 шт., фондові інвентарні книги – 26 шт., листівки – 1439 шт.).

Риженко А. С.

28. Сканування музейних предметів інвентарної групи «Документи», шифр «Д». 1066 предметів.

29. Сканування. Книга надходжень ПКМ імені Василя Кричевського 2014-2015 рр. (402 сторінки).

30. Сканування. Книга надходжень ПКМ імені Василя Кричевського 2014-2015 рр. (402 сторінки).

VI. Підвищення кваліфікації.

1. Участь у регіональному тренінгу «Соціальна роль музеїв».

Штомпель П. С., Торянник О. В., Тараненко І. О.

Науково-дослідний відділ музеєзнавства

Організаційні питання

1. Укладено зведений звіт про мережу і діяльність музеїв, створених у складі підприємств, установ, організацій, закладів вищої освіти, територіальних громад Полтавської області за 2024 рік та підготовлено пояснювальну записку до зведеного звіту. Січень

Лавріненко А. А.

2. Складено план заходів реалізації третьої частини спільного Арт-проекту «Коло 3» за 2025 рік, у рамках угоди про сумісну діяльність Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського та Всеукраїнського центру вишивки та килимарства (м. Решетилівка, Полтавська область), січень

Фесик К. Б., Левадний О. М.

3. Створено концептуальний план облаштування виставкового простору для реалізації третьої частини Всеукраїнського проекту «Коло 3» за 2025 рік на базі Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, Всеукраїнського центру вишивки та килимарства (м. Решетилівка, Полтавська область).

Кондратенко М. Д., Левадний О. М., Фесик К. Б.

4. Підписано Договір про партнерство та співпрацю з Харківським національним університетом міського господарства імені О. М. Бекетова №154/114 від 6.11.2025.

Супруненко О. Б., Фесик К. Б., Левадний О. М.

5. Робота у Консультативній раді з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації – член ради, 5 засідань протягом року.

Белявська О. Ю.

6. Робота в архітектурно-містобудівній раді при Департаменті будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства та енергетики Полтавської обласної військової адміністрації – член ради, 8 засідань протягом року. *Белявська О. Ю.*

7. Робота у робочій групі із охорони культурної спадщини та збереження історичного середовища Полтавської міської територіальної громади, створеної розпорядженням міського голови м. Полтави від 22.05.2025 р., член групи – 2 засідання протягом року. *Белявська О. Ю.*

8. Участь у засіданнях Вченої ради Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського – 8 засідань за рік. *Белявська О. Ю., Лавріненко А. А., Фесик К. Б.*

Наукові конференції, семінари, «круглі столи»

9. Регіональний тренінг «Соціальна роль музеїв в умовах воєнного стану». Доповідь: «Моніторинг діяльності музеїв, створених у складі підприємств, установ, організацій, закладів освіти, територіальних громад Полтавської області за підсумками 2024 року». 11.02.2025

Лавріненко А. А.

10. Тренінг «Маркування музейних предметів за інструктивними вимогами» для працівників музейних закладів Пришибської територіальної громади у форматі офлайн, с. Комендантівка, Кременчуцький район. 30.07. 2025. Виступ: «Інструктивні вимоги до маркування музейних предметів», Катерина Фесик. *Фесик К. Б., Лавріненко А. А.*

11. Наукова конференція «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення». 14.05.2025. Доповідь: «Інтеграція української культурної пам'яті у міський екстер'єр Полтави», м. Полтава. *Белявська О. Ю.*

12. Наукова конференція «Петро Ротач (1925-2007) – енциклопедист, письменник, краєзнавець», Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського. 24.01.2025

Белявська О. Ю.

13. Експертний круглий стіл «Державний історико-культурний заповідник в Полтаві: нова назва, нова концепція». Організатори: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, Український інститут національної пам'яті, Полтавська обласна військова адміністрація та Полтавська міська рада. 19.06.2025. Місце проведення: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Супруненко О. Б., Фесик К. Б.

Організація і проведення виставкової та експозиційної роботи

14. У рамках Всеукраїнського арт-проєкту «КОЛО 3» проведено Міжмузейну виставку «Від традицій до сучасного бачення текстилю» у великій залі Полтавського художнього музею (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка.

15. Учасники виставкового арт-проєкту фахівці мистецтва художнього текстилю з різних регіонів України: Оля Парута-Вітрук, Наталія Шимін, Оксана Риботицька, Володимир Ганкевич, Марічка Тіменик (м. Львів); Андрій Шнайдер (м. Івано-Франківськ); Наталія Борисенко, Лідія Борисенко, Наталія Пікуш, Ольга Маріно (м. Київ); Ольга Левадна, Вероніка Левадна-Таскіна, Олександр Левадний (м. Полтава)

22 серпня – 9 жовтня *Автор концепції: Левадний О. М., куратор Фесик К. Б.*

16. Виставка «Джерело духовності», арт-проєкт «КОЛО 3» у флігелі Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського

22 серпня – 1 листопада *Автори концепції: Левадний О. М.,*

Кондратенко М. Д.; організатори: Тарасу І. В., Зябко В. М., Прохватило Р. В., Помінова О. О.

17. Виконано у цифровому форматі та виготовлено рекламну продукцію: банер, афіші, запрошення, буклет, етикетаж до виставок арт-проєкту «КОЛО 3». *Левадний О. М.*

Підготовлено до друку

19. Часопис-каталог «Мольфар», присвячений пам'яті воїна ЗСУ, у мирний час художника-ювіляра Михайла Таскіна, автор Левадний О. М. – Полтава: Видавництво PRINTMAX 2026. Грудень. *Левадний О. М.*

Статті й публікації

20. Лаврінченко А., Яремченко В. Окрилений піснями мами (до 115-річчя від дня народження М. А. Фісуна) // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / [редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищ. рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 108–114.

21. Капко С., Белявська О. «Прийшла у світ незвично і несподівано...»: історія видання однієї поетичної збірки Петра Ротача // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925-2007). зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025.

Підготовлено до публікації

22. Стаття «Пам'ятник гетьманові України Івану Мазепі у Полтаві», співавтор Наталія Сиволап, до публікації буклету.

23. Стаття «Фундація церкви Святого Симеона Богоприємця в Михайликах», співавтор Наталія Кузьменко, до збірника наукової конференції «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення».

24. Стаття «Інтеграція української культурної пам'яті у міський екстер'єр Полтави», у зб. наук. конференції «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення».

25. Доповнено статтю (2005), «Храмовий комплекс (архіт.), с. Келеберда» до Зводу пам'яток Горішньоплавнівської територіальної громади, у зв'язку із доповненням храму цінними мистецькими витворами; підготовлено до друку статтю «Церква Преображення Господнього у Келеберді» до краєзнавчого альманаху «Свічадо Придніпров'я», вип. 14, за 2025 р. Протягом року.

Белявська О. Ю.

Науково-дослідна діяльність

26. Розроблено облікову документацію на об'єкт культурної спадщини «Меморіальний комплекс: Пам'ятний знак жертвам репресій 1930-х років в урочищі Триби; могили жертв репресій 1920-х – початку 50-х років» - написання історичної довідки, укладання облікової картки, формування альбому фотофіксації, виконання креслеників з нанесенням кенотафів.

Белявська О. Ю.

27. Виготовлено облікову документацію на об'єкти культурної спадщини на території Кременчуцького району Полтавської області:

- Пам'ятний знак полеглим воїнам-землякам, с. Куп'євате, Глобинська міська територіальна громада;
- Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр., с. Романівка, Глобинська міська територіальна громада;
- Пам'ятник-погруддя Івану Гнатовичу Чорноволенку, с. Троїцьке, Глобинська міська територіальна громада;
- Пам'ятний знак на честь Турбаївського антикріпосницького повстання селян (1789-1793), с. Турбаї, Глобинська міська територіальна громада;
- Пам'ятний знак ліквідаторам аварії на Чорнобильській атомній електростанції, с-ще Семенівка, Семенівська селищна територіальна громада;
- Пам'ятник-погруддя Тарасу Григоровичу Шевченку, с-ще Семенівка, Семенівська селищна територіальна громада;
- Пам'ятник-погруддя Леоніду Івановичу Глібову, с. Веселий Поділ, Семенівська селищна територіальна громада;
- Будинок торгівлі, м. Кременчук, вул. Соборна, 16/9.

Белявська О. Ю.

Науково-методична діяльність. Музеєзнавство

28. Протягом звітнього періоду проведено моніторинг діяльності музейних закладів Пришибської територіальної громади Кременчуцького району (с. Комендантівка), Мартинівської територіальної громади (с. Мар'янівка, с. Варварівка) та Новосанжарської територіальної громад (с-ще Нові Санжари, с. Старі Санжари) Полтавського району Полтавської області.

29. За результатами досліджень підготовлено:

- моніторинговий лист обстеження мережі музейних закладів Пришибської територіальної громади Кременчуцького району;
- інформаційно-консультативний супровід для шкільного музею «Від прадідів-дідів» Мартинівської територіальної громади (с. Мар'янівка);
- експертний висновок для підтвердження звання «Народний музей» на Варварівській народний історичний музей Мартинівської територіальної громади;
- план заходів з організації обліку музейних предметів колекційних збірок Комунального закладу «Новосанжарський краєзнавчий музей» та Музею історії села Старі Санжари;

Протягом року.

Фесик К. Б., Лавріненко А. А.

30. Проведено анкетування нововиявлених музейних закладів для включення їх до базової мережі музейних закладів, заповідників Полтавської області, а саме:

- шкільного музею «Від прадідів-дідів» Мартинівської територіальної громади (с. Мар'янівка);
- Комендантівського сільського історико-етнографічного музею Пришибської територіальної громади (с. Комендантівка);
- Музею історії села Старі Санжари Новосанжарської територіальної громади (с. Старі Санжари);
- Музею-аптеки в Рашівці (с. Рашівка), приватна власність;
- Музею історії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка». Протягом року.

Фесик К. Б., Лавріненко А. А.

31. У 2025 році започатковано презентацію музеїв Полтавщини на експериментальній платформі Міжрегіонального інформаційно-навчального проєкту «Музейна лабораторія». Тема зустрічі: «Розповідь про історію сільської аптеки: Музей-аптека в Рашівці».

17 вересня.

Фесик К. Б., Лавріненко А. А.

32. У рамках Міжрегіонального інформаційно-навчального проєкту «Музейна лабораторія» підготовлено 6 методичних розробок і протестовано їх у 15 музейних закладах області.

33. Підготовлено перелік документів щодо передачі громадського музею Комендантівського сільського клубу в підпорядкування Відділу освіти, культури, спорту та туризму виконавчого комітету Пришибської сільської ради.

34. Підготовлено схему звірення наявності музейних предметів з фондово-обліковою документацією та приймання/передавання культурних цінностей на матеріально-відповідальне зберігання для завідувача Комендантівського сільського історико-етнографічного музею Пришибської територіальної громади Бабець Алли Анатоліївни.

35. Проведено рецензування «Внутрішньої інструкції з організації обліку, зберігання та використання музейних предметів колекційних збірок в музейних закладах Пришибської територіальної громади» (упорядник Світлана Грисюк – начальник Відділу освіти, культури, спорту та туризму виконавчого комітету Пришибської сільської ради).

36. Підготовлено Типове положення для музейних закладів територіальних громад на запит Олени Афанасьєвої – начальника Відділу культури і туризму виконавчого комітету Новосанжарської селищної ради.

37. Розроблено тезисний проєкт «Внутрішньої інструкції з організації охорони, обліку і зберігання музейних предметів колекційних збірок музейних закладів Пришибської територіальної громади».

38. Підготовлено пакет документів для передачі музейних предметів колекційної збірки Великолипингівського історичного музею Семенівської територіальної громади Кременчуцького району на тимчасове зберігання до Семенівського краєзнавчого музею.

39. Приведено до відповідності нормативно-правового законодавства у сфері музейної справи «Положення Музею історії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка».

40. Для Музею історії органів внутрішніх справ Полтавщини Головного управління Національної поліції в Полтавській області розроблено комплекс методичних рекомендацій, спрямованих на виконання вимог законодавства України та нормативно-правових актів з питань музеєзнавства (обсяг 34 арк.). Протягом року.

Фесик К. Б.

41. Консультації відповідно до запитів:

- заповнення Форми 8-нк «Звіт про діяльність музейного закладу за 2024 рік»;
- розподіл музейних предметів за групами зберігання;
- підтвердження звання «Народний музей»;
- діяльність музеїв в умовах воєнного стану;
- юридичні підстави створення музею;
- формування установчих документів;
- передача музейних предметів з одного закладу в інший на тимчасове збереження.

Протягом року.

Фесик К. Б., Лавріненко А. А.

Дослідження та охорона культурної спадщини

42. Науково-методичний супровід реставрації об'єкта культурної спадщини могили композитора Г. Давидовського на Монастирському кладовищі у Полтаві – виконана реставрація у повному обсязі, співпраця з ГО «Збережемо Полтаву».

Червень – жовтень

Белявська О. Ю.

43. Проведено натурне обстеження об'єктів культурної спадщини на території громад Кременчуцького району Полтавської області: Глобинської міської – с.с. Турбаї, Троїцьке, Романівка, Куп'єватє; Семенівської селищної – с-ще Семенівка, с. Веселий Поділ. Усього обстежено 7 об'єктів за видами монументального мистецтва та історії.

Протягом року.

Белявська О. Ю.

44. Систематизовано (частково) матеріали з відновлення автентичного стінопису Зали засідання (№ 22) Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, відповідно до проектного рішення Сергія Васильківського, Миколи Самокиша, Василя Кричевського та за реконструкцією Леоніда Тоцького.

Вересень – жовтень.

Левадний О. М.

Комплектування наукового архіву

45. Укладено опис справ наукового архіву із фонду В. О. Трегубова, сформовано 36 справ.

46. Упорядковано та укладено 20 справ, усього опрацьовано 1245 арк.

Протягом року

Белявська О. Ю.

Співпраця із засобами масової інформації

47. Участь у медіапроектах:

- Українське радіо «Лтава» – про проблему імперських пам'ятників у Полтаві; про перспективи українізації міського простору Полтави; подкаст «Стара Полтава»;
- про усунення пам'ятника на місці відпочинку Петра І з публічного простору Полтави;
- про збереження пам'ятників, присвячених полеглим воїнам-односельцям у період Другої світової війни;
- про проблему зсувів і розмиття ґрунтів в історичному центрі Полтави
- видання «Зміст» – про сучасний стан церкви у Вергунах;
- **Суспільне ТБ** – про проблеми ансамблю Круглої площі у Полтаві;
- радіо «Наша хвиля» – про генеральний план Полтави та його дієвість;

- газета «Полтавська думка» – про будинок по вул. Гоголя, 7 у Полтаві;
про будинок по вул. Ю. Матвійчука, 63 у Полтаві. Усього 10 медіапроектів.
1-ше півріччя. *Белявська О. Ю.*

Експертна діяльність

48. Робота на громадських засадах позаштатного радника голови Полтавської обласної ради з питань архітектури, містобудування та охорони історичного середовища.

Протягом року. *Белявська О. Ю.*

49. Робота на громадських засадах позаштатного радника міського голови Полтави з питань архітектури, містобудування та охорони історичного середовища.

Протягом року. *Белявська О. Ю.*

50. Робота у проєкті розбирання та переміщення пам'ятника на місці відпочинку Петра І у Полтаві – участь у нарадах у міського голови, розроблення рекомендацій щодо виконання демонтажу і переміщення, натурне обстеження, фотофіксація, моніторинг, укладання реставраційного звіту. Протягом року. *Белявська О. Ю.*

51. Робота у робочій групі з охорони культурної спадщини та збереження історичного середовища Полтавської міської територіальної громади, створеної розпорядженням міського голови Полтави від 22.05.2025р., член групи – 2 засідання. Протягом року. *Белявська О. Ю.*

52. Формування письмових рекомендацій щодо розміщення інформаційних табличок «Стріт код» у Полтаві для Управління з питань ветеранської політики Полтавської міської ради. Березень – квітень. *Белявська О. Ю.*

Культурно-освітня діяльність

Виконання грантового проєкту

53. Лекція «Полтава музична» для слухачів «Університету третього віку» на базі Полтавського університету економіки і торгівлі. Організатори «ГО «Центр освіти дорослих Полтавщини», Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава (2 лекції)
22, 26 березня *Лавріненко А. А.*

54. У рамках історико-культурного проєкту «Жива пам'ять» та Фестивалю-конкурсу пам'яті козацького літописця Самійла Величка «Козацька слава» на базі Тахтаулівської філії ЦКД ПМТГ (с. Тахтаулове, Полтавська ТГ) для учнів Тахтаулівського НВК імені Самійла Величка проведені три інтерактивні екскурсії за маршрутом: с. Жуки – с. Тахтаулове – Державний історико-культурний заповідник «Поле Полтавської битви»
14 вересня *Лавріненко А. А.*

Відрядження

55. Виїзд до селища Нові Санжари з метою огляду експозиції «Кімната історії Медичного центру «Нові Санжари» Національної гвардії України» та надання необхідних консультацій щодо організації музейного простору (лист № 6/53/9/2-488 від 24.03.2025 року)
26 березня *Лавріненко А. А.*

56. Виїзд до Пришибської територіальної громади з метою обстеження Комендантівського сільського історико-етнографічного музею, як нововиявленого закладу та надання необхідних методичних консультацій (лист № 01-23/496 від 19.03.2025 року)
9 квітня *Фесик К. Б., Лавріненко А. А.*

57. Виїзд до Мартинівської територіальної громади з метою надання методичної допомоги науковим співробітникам музейних закладів громади (листа № 11 01-35/02/259 від 02.06.2025 року). 4 червня, 30 липня. *Фесик К. Б., Лавріненко А. А.*

58. Виїзд до Новосанжарської територіальної громади з метою надання методичної допомоги з питань організації роботи музейних закладів громади (лист № 2398/023-09 від 11.11.2025 року). 13 листопада. *Фесик К. Б.*

Робота бібліотеки і наукового архіву *Науковий архів*

1. Науковий співробітник наукової бібліотеки Капко С. М. продовжувала роботу над науковою темою: «Науковий архів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: історія, стан збереження, перспективи формування».

В її рамках:

- здійснювала систематичне поповнення існуючих архівних фондів, приймання документів від наукових співробітників музею, інвентаризацію та впорядкування нових справ (всього сформовано і обліковано 95 нових і доповнено 20 справ);
- прийняла відібрані Фондами до Наукового архіву стенди і альбоми з Музею історії Полтавської школи-інтернату №2, переданого у 2024 році, Стенди демонтовані, з них сформовані 24 справи і описи до них;
- створила інвентарні книги, описи справ та покажчики в електронному форматі до Особового фонду Валентини Волошиної, створеного у 2024 році;
- підготувала архівну біографічну довідку про Валентину Волошину до створеного її особового фонду;
- уклала архівну біографічну довідку про композитора і диригента Григорія Давидовського;
- спільно із Белявською О.Ю. продовжили впорядкування і створення описів справ з Особового фонду Валерія Трегубова;
- здійснювала консультації та приймання-видачу архівних справ науковим співробітникам музею (57 звернень, 126 виданих справ); та іншим особам (2 звернення – Бражанська К., ЛНАМ; Дашевський М., м. Полтава; всього 139 виданих справ);
- відповідала на листи-звернення від науковців і краєзнавців щодо роботи із архівними документами, здійснювала підбір справ за їхніми вимогами з дозволу адміністрації музею (Мелехової О. про Павлика Василя Кириловича від 25.02.25; Зоць Тетяни про Ю. Г. Каневського від 25.02.25; Щербаня А. Л. про пам'ятник Т.Шевченку у Диканьці 11.03.25; Сірого О. В. про дворянський рід Брезолів із Зінківщини 04.10.25; Дашевського М. та Булави Л. М. щодо матеріалів музею ПТРЗ, вересень-листопад 2025).

2. Підбір та видача матеріалів із фондів наукового архіву; консультації співробітників музею за їх зверненнями під час підготовки виставок, написання прес-релізів заходів, презентацій наукових видань музею, у тому числі:

- виставки «Велич світової науки» (до 125-річчя з д.н. О. В. Квасницького);
- виставки «Зелений храм природи» 16.05-06.07.25;
- заходу-спомину «І оживає ріка пам'яті...» присвяченого 90-річчю з дня народження В. Карпенка і експрес-виставки до нього;
- експрес-виставки пам'яті Олени Байрак 7.08.25.

3. У соціальних мережах ведуться рубрики «Цікавий документ із наукового архіву» та «Цікаві новинки Наукового архіву», в яких опубліковано 9 дописів (за Медіапланом);

4. За матеріалами із Наукового архіву підготовлено виступи на 2 конференціях, 1 круглому столі, вийшли друком 6 і подано до друку 3 статті.

5. Підготувала лекцію на тему «Видатний композитор і хормейстер Григорій Давидовський» (Затверджена Вченою радою Протокол №8 від 19.09.2025). Лекція була прочитана 4 рази:

- 2.10.25 р. – в кав'ярні «Кавун», як благодійна (для збору коштів на впорядкування могили Давидовського); 1.11.25 і 8.11.25 – для слухачів Університету третього віку; 7.11.25 у волонтерському центрі «Благокава» (для збору коштів на допомогу ЗСУ).

Наукова бібліотека

1. Підготовлено звіт щодо складу музейної книгозбірні за 2025 р.

2. Здійснювалося поповнення бібліотечного музейного фонду шляхом передачі видавничої продукції музею, надходжень від жертводавців, дарунків книг від науковців, краєзнавців, внаслідок передачі частин особистих бібліотек, надходження видань від музейних, наукових і навчальних закладів, окремих громадян і співробітників музею. Фонд бібліотеки у

2025 р. поповнився на 87 книг та альбомів (на загальну суму 21 135,00 грн.), в т. ч. кількох придбаних безпосередньо музеєм.

3. Протягом 2025 р. продовжено ведення документації щодо обліку надходжень до бібліотеки, інформування науковців музею про нові бібліотечні надходження. Відреставровано 40 видань XIX і поч. XX ст.

4. Проводилися консультації, допомога у підборі літератури з метою написання статей, підготовки виставок, проведення масових заходів і забезпечувалося тимчасове користування виданнями музейної бібліотеки науковим співробітникам музею та ін. дослідникам.

5. Здійснювався, за необхідності, підбір літератури для оформлення музейних виставок, забезпечення масових заходів (відповідно до плану роботи музею).

6. Найзначнішими вважаємо наступні поповнення Наукової бібліотеки за 2025 рік, що надходили від ТОВ «Майдан», благодійника А. А. Гурніка, ботаніка В. М. Самородова, А. Б. Хохлова, О. О. Єрмака, КУ ІКЗ «Більськ» та ін.

Охорона праці та пожежна безпека

1. Силами пожежно-технічної комісії з участю інженера з охорони праці, проведено перевірку стану пожежної безпеки виробничих, складських та інших приміщень будівель музею, стосовно їх готовності у протипожежному відношенні до експлуатації у осінньо-зимовий період 2025 року (акт перевірки від 07.10.2025 р.).

2. Визначені наказом відповідальні особи за дотриманням протипожежного режиму.

- № 09- АГ від 09.01.2025 р. «Про призначення відповідальних за пожежну безпеку».

- № 68 - АГ від 08.04.2025 р. «Про створення пожежно-технічної комісії».

- № 116 - АГ від 22.10.2024 р. «Про створення Добровільної пожежної дружини музею» (члени ДПД застраховані: ПАТ «СГ «ТАС» 06.11.2025 р.)

3. У зв'язку з проведенням ремонтних робіт і заміною системи водопостачання, вода і пожежні рукави у приміщеннях музею відсутні.

4. Здійснений огляд електрообладнання приміщень музею (акт огляду від 07.10.2025 р.)

У зв'язку з проведенням ремонтних робіт і заміною системи електропостачання, у приміщеннях частково відсутнє освітлення.

5. Проведені електротехнічні лабораторні вимірювання. Виконавець «Електротехнічна лабораторія «АКСІС»», м. Полтава (технічний звіт від 27. 05. 2025 р.).

6. Перевірена працездатність автоматичної пожежної сигналізації «Оріон-2П» у гаражі і котельні. (обслуговування здійснюється ПП «СПС – ЦЕНТР»).

Будівлі та приміщення музею не обладнані автоматичною системою пожежної сигналізації і автоматичною системою пожежогасіння.

7. Дерев'яні конструкції даху оброблені вогнезахисною речовиною «DEFENS WD-1». Виконавець ТОВ «Протипожежні технології», м. Полтава, вул. Затишна, 15 (акт виконаних робіт № – від 21.06.2024 р.). Наступна обробка дерев'яних конструкцій – червень 2033 р.

8. Приміщення музею забезпечені первинними засобами пожежогасіння вогнегасниками у кількості 135 шт.

Дата останнього технічного обслуговування вогнегасників, жовтень 2025 р.

Наступне обслуговування вогнегасників заплановано на жовтень 2026 р.

9. Пожежні щити (6 шт.) укомплектовані необхідним інвентарем.

Пожежні ящики (6шт.) наповнені піском.

10. Зовнішні резервуари (4 шт. по 25 куб. м) повністю заповнені водою (акт перевірки від 07.10.2025 р.).

11. На господарській території та в приміщеннях музею наведений відповідний порядок.

12. Перевірена боєздатність добровільно-пожежної дружини (акт перевірки від 07.10.2025 р.)

13. Проведені наради з працівниками музею з метою недопущення пожежі та загибелі людей.

14. Переглянуті та частково оновлені загально об'єктові інструкції про заходи пожежної безпеки.

15. З працівниками музею проведені інструктажі та практичні заняття з пожежної безпеки.

У кожному підрозділі музею опрацьовані загально об'єктові інструкції про заходи пожежної безпеки.

16. Уточнений план евакуації в умовах НС.

17. Перевірено стан тимчасового укриття провідним фахівцем ДСНС.

18. Проведені бесіди і інструктажі з ЦЗ з працівниками музею при отриманні сигналу «Повітряна тривога», «Загроза замінування».

19. Проведені бесіди про ризики вибухонебезпечних предметів.

20. Проведені інструктажі згідно положення про ОП. *Недаєв В. І., Сидоренко М. І.*

Господарська діяльність

Основним здобутком господарської діяльності 2025 р. стало проведення поточного ремонту на 1-му поверсі музею, що включав: опорядження стін, ремонт підлоги, влаштування освітлення, заміну ряду дверних полотен, місцевих щитків енергоживлення, а також часткове встановлення вітрин в експозиційних залах. Також проведений ремонт частини фасаду приміщення Музею авіації і космонавтики по просп. В. Грицаєнка, власними силами – ремонт балконів на фасаді головного музею.

1. Здійснено ремонт обладнанням і шаф у приміщеннях фондів:

- архіву фондів;

- фондосховищі «Тканини, природа».

2. Встановлено та демонтоване обладнання у кабінетах працівників експозиційних відділів та відділу фондів.

3. Демонтаж обладнання після експонування виставок у флігелі музею. *Холостов С. Ю.*

4. Декорування стін у флігелі музею тканиною, оформлювальні роботи під час побудови виставок. *Мисик А. А.*

5. Контроль і нагляд по ходу ремонтних робіт (паркет, плінтуса) в експозиційних залах № 10 – 12 (6 – 8). *Мельникова І. С. разом із співробітниками відділу*

6. Проводилася робота з інвентаризації складського приміщення «Археологія» 07.10.2025

7. Проведено поточний ремонт системи водопостачання та водовідведення котельні.

Ткач В. І.

8. Ремонт ганку музею, здійснений власними силами із залученням власних надходжень (за приписами Укрпроектреставрації). *Манжуков Б. О.*

9. Проведено поточний ремонт господарського приміщення № 22 із заміною покрівлі.

Працівники відділу

10. Здійснена підготовка до опалювального сезону 2025/2026 рр., в т. ч. перевірка кранів, труб подачі опалення, резервних вузлів теплоподачі, котлів і газообладнання, точковий ремонт покрівлі музею на місцях протікань між черепицею. Усе ж таки залишається актуальною відсутність генератора на 7-10 кВт для котельні на випадок блекаутів.

11. Проведено поточний ремонт приміщень колишньої художньої школи в рамках підготовки до експозиційного сезону 2025 року. *Працівники відділу*

12. Проведено поточний ремонт балконів центрального фасаду.

Кішек В. А., Свистун А. Я., працівники відділу

13. Проведено перевірку газового лічильника та інших приладів контролю з подальшою сертифікацією для підготовки до опалювального сезону 2025-2026р. *Кішек В. А.*

14. Проведено поточний ремонт приміщення котельні.

Кішек В. А., працівники відділу

15. Проведена консервація на зиму приміщення флігелю.

Кішек В. А.

16. Завершені роботи у дендрарії із прибирання листя й гілок, частково вивезений великий обсяг осіннього сміття. *Міронова Н. М., працівники відділу*

17. У музейному дендрарії висаджено більше 30 кущів і дерев рідкісних та екзотичних видів, наданих благодійниками, дарителями й окремими полтавцями, розсаджено більше 50 зразків багаторічних квітів, в т. ч. деревовидна півонія, ліани, різні види барвінків.

Міронова Н. М

18. Здійснене прибирання залишків обладнання і ремонтних матеріалів у фойє музею, перенесення окремих вітрин, чим забезпечений простір для проведення заходів. *Кішек В. А.*

19. Проведено поточний ремонт приміщення для оцифрування музейних експозицій з повною заміною підлоги. *Кішек В. А., працівники відділу*

20. Проведено поточний ремонт вікон і дверей фондових приміщень з покриттям їх лаковими матеріалами. *Кішек В. А., Смілик Г. М*

21. Створений міні-виставковий простір та місце для проведення майстер-класів і занять із учнями полтавських шкіл у приміщенні укриття музею на осінньо-зимовий період 2025/2026 рр. (із листопада). Розгорнута зона проведення обмежених заходів у фойє музею (конференції, круглі столи, експрес-виставки). *Калініна Є. А.*

22. Виконувався догляд за музейним дендрарієм й парком, чим сповна користувалися обласна адміністрація й обласні заклади культури, влаштувавши у музейному дворіку більше 20 загальнообласних чи міських заходів. На відміну від міського простору, ця територія та її округа завжди знаходилася в належному порядку. Навіть впродовж року зелені насадження навкруги музею неодноразово обрізалися із залученням наших працівників.

Службові відрядження

1. Виїзд до селища Нові Санжари з метою огляду експозиції музею «Кімната історії Медичного центру «Нові Санжари» Національної гвардії України» та надання необхідних консультацій щодо організації музейного простору (лист № 6/53/9/2-488 від 24.03.2025 року). 26.03. *Лаврінченко А. А.*

2. Виїзд до Пришибської територіальної громади з метою обстеження Комендантівського сільського історико-етнографічного музею, як нововиявленого закладу та надання необхідних методичних консультацій (лист № 01-23/496 від. 19.03.2025 року). 09.04.

Фесик К. Б., Лаврінченко А. А.

3. Виїзд до Мартинівської територіальної громади з метою надання методичної допомоги науковим співробітникам музейних закладів громади (листа № 11 01-35/02/259 від 02.06.2025 року). 04.06. *Фесик К. Б., Лаврінченко А. А.*

4. До Краєзнавчого музею м. Горішні Плавні для участі в роботі круглого столу та презентації XIII альманаху «Свічадо Придніпров'я» (на базі Краєзнавчого музею м. Горішні Плавні). 28.03.2025.

*Супруненко О. Б, Мельникова І. С.,
Ткаченко О. М., Москвін Н. В.*

5. До м. Львів. Львівський культурний хаб. Участь у тренінгу «Розвиток цифрової інтеграції: зміцнення Реєстру Музейного фонду України шляхом оцифрування музеїв». 29-30.08.2025. *Сулима О. С.*

Стажування, підвищення кваліфікації, тренінги

1. Онлайн майстер-клас «Виставка як критичний інструмент» у межах серії заходів «Музей завтрашнього дня» (спікер Цебастьян Ціхоцький) організованою міжнародною фундацією Obmin. 18.03.25 р. *Шиян О. О.*

2. Обласний семінар «Рослини як освітня екосистема: від науки до практики». ПОЕНЦУМ. 25.04.25 р. Сертифікат № 170. *Шиян О. О.*
3. Національний тест із медіаграмотності. Сертифікат від 31.10.25 р. *Шиян О. О.*
4. Онлайн-цикл лекцій «Музей завтрашнього дня». Платформа OBMIN Foundation. За підтримки Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, Фондації польсько-німецької співпраці. (Онлайн майстер-клас: "Історія на живо: Сучасна освіта в музеях". 7 травня 2025 року. Лекція "Спадщина, що говорить до людей — інтерпретація як побудова мостів". 3 червня 2025 року). *Піщова М. П.*
5. Онлайн-тренінг «Перша психологічна допомога». 23.07.2025 *Піщова М. П.*
6. Регіональний тренінг «Соціальна роль музеїв в умовах воєнного стану». Департамент культури і туризму. 11.02. – 12.02.2025. *Наукові працівники музею*
7. Навчальний онлайн-курс «Оцінка культурних цінностей та збитків нанесених їх пошкодженням та втратою». Організатор – Національний заповідник «Софія Київська», платформа ZOOM. 10.03.-10.04.2025. *Отримали сертифікати: Сулима О. С., Кондратенко Н. Г., Чеботарьова Л. В., Курницька І. О.*
8. Участь в онлайн-тренінгу «Спадщина в кадрі: YouTube як інструмент впливу. Як ефективно працювати з YouTube». Всеукраїнська мережа АНТС Фондація OBMIN у співпраці з Фондом польсько-німецької співпраці та Міністерством культури та стратегічних комунікацій. Платформа ZOOM. 23.04.2025. *Сулима О. С.*
9. Участь в онлайн майстер-класі «Історія на живо: Сучасна освіта в музеях». Всеукраїнська мережа АНТС Фондація OBMIN у співпраці з Фондом польсько-німецької співпраці та Міністерством культури та стратегічних комунікацій. Платформа ZOOM. 07.05.2025. *Сулима О. С.*
10. Участь у тренінгу «Розвиток цифрової інтеграції: зміцнення Ресстру Музейного фонду України шляхом оцифрування музеїв». Львівський культурний хаб. м. Львів. Отримано сертифікат. 29-30.08.2025. *Сулима О. С.*
11. Онлайн-цикл лекцій «Музей завтрашнього дня». Платформа OBMIN Foundation. За підтримки Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, Фондації польсько-німецької співпраці. (Онлайн майстер-клас: "Історія на живо: Сучасна освіта в музеях". 7 травня 2025 року. Лекція "Спадщина, що говорить до людей — інтерпретація як побудова мостів". 3 червня 2025 року). *Піщова М. П.*
12. Проходження навчального курсу із психології на тему: «Історія лікування депресії», з отриманням сертифікату, *бібліотека № 5, лютий.* *Мельникова І. С.*
13. Участь в онлайн навчанні Департаменту культури і туризму разом з ПКМВК «Розвиток туризму та культурної спадщини у громадах Полтавської області» (3.10) *Якуненко С. Ю., Устименко О. В., Кропивний В. М.*
14. Онлайн-тренінг з «Першої психологічної допомоги». Захід організовано з метою підвищення обізнаності працівників сфери культури щодо важливості ментального здоров'я, навичок подолання емоційного вигорання та основ надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях. 17.09.2025. *Кондратенко М. Д.*
15. Тренінг ЮНЕСКО за Програмою «Пам'ять Світу». 29 вересня 2025 р.
16. Практикум «Школа сільського зеленого туризму Полтавщини». *Кондратенко М. Д.*

Директор музею, канд. іст. наук,
старший науковий співробітник
Заслужений працівник культури України

Учений секретар музею

Олександр СУПРУНЕНКО

Антоніна СКІРДА

**Звіт про роботу
ПОЛТАВСЬКОГО МУЗЕЮ АВІАЦІЇ І КОСМОНАВТИКИ,
відділу Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського,
за 2025 рік**

Вступ. Полтавський музей авіації і космонавтики (далі – ПМАіК) – єдиний у Полтавській області науково-технічний музейний заклад аерокосмічного спрямування. Експозиція музею присвячена історії повітроплавальної, авіаційної, ракетної і космічної науки і техніки у контексті ролі і внеску України, Полтавщини та їх представників у розвиток цих галузей, починаючи з XVII ст. до перших десятиліть початку XXI ст. Вона побудована з урахуванням тематичного та хронологічного підходів, дотриманих у кожному із шести експозиційних залів.

Створення музейного закладу було ініційоване у 1981 р. академіком В. П. Глушком, знаним у світі творцем ракетних двигунів, уродженцем України (м. Одеса). Безпосередньо науково-дослідницька, пошукова робота і збирання експонатів були розпочаті у другій половині 1980-х рр. і тривають до наших днів. У 2001 р. експозицію музею було офіційно відкрито для відвідувачів. За допомогою фахівців і підприємств авіаційного та ракетно-космічного профілів України й інших країн вдалося сформувати унікальне музейне зібрання, науковий архів та спеціалізовану книгозбірню. Серед експонатів основного фонду, архівних і бібліотечних зібрань наявні численні предмети і документи значної історичної цінності. Зібрано також унікальну нега- та відеотеку, а також інші матеріали.

Музей розміщено у будинку, зведеному на початку XIX ст. (1811 р.). Ця будівля внесена до «Переліку об'єктів культурної спадщини Полтавської міської територіальної громади» як пам'ятка архітектури під охоронним № 160041 згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 26.03.2024 р. № 339 «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України».

Хоча експозиція музею створена майже чотири десятиліття тому, і реекспозиційні роботи не проводилися, вона викликає незмінну зацікавленість відвідувачів різних вікових і професійних груп, оскільки слугує поширенню важливої і часто й досі маловідомої інформації з аерокосмічної історії Полтавщини, України.

Цього року були продовжені роботи з поточного ремонту фасадної частини будівлі музею.

Проводилася й наукова і науково-освітня діяльність музею. Співробітниками продовжувалися дослідження обраних наукових тем відповідно до спрямування музею. Результати знайшли відображення у різнопланових публікаціях. Плідною була також співпраця з науковими установами, краєзнавцями, істориками науки і техніки та дослідниками аерокосмічної галузі Полтавщини, України, з навчальними закладами тощо. Був урочисто підписаний меморандум про співпрацю між Полтавським музеєм авіації і космонавтики та Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка. Музей працював у тісному зв'язку із низкою громадських організацій, волонтерських і ветеранських об'єднань, установами культури і мистецтва. Керівник ГО «Полтавська обласна організація інвалідів війни, Збройних Сил, учасників бойових дій та силових структур» Іван Якушев до передав музею унікальні експонати, пов'язані із російсько – українською війною.

Важливим напрямком діяльності закладу була систематична збиральницька робота, поповнення колекційної збірки, укладання уніфікованої облікової документації на музейні предмети, фотофіксація, створення умов максимальної доступності відвідувачів до ознайомлення із музейним зібранням, з дотриманням обмежень, пов'язаних із умовами воєнного стану (повітряними тривогами тощо).

До основного фонду музею надійшло **160** музейних предметів.

Полтавський музей авіації і космонавтики протягом року продовжував активно працювати у царині військово-патріотичного виховання молоді, особливо студентів (курсантів) військових навчальних закладів, проводячи відповідний курс тематичних екскурсій, у поширенні об'єктивної інформації й відомостей з історії аерокосмічної галузі України, її ролі у розвитку світової авіаційної та ракетно-космічної науки і техніки, у популяризації історії музейництва України, Полтавщини зокрема.

ПМАіК також активізував свою роботу, спрямовану на адаптацію тимчасово переміщених осіб, зокрема, залучення їх до участі у музейних заходах і надання безкоштовного екскурсійного обслуговування.

В умовах воєнного стану, науковцями музею застосовуються такі онлайн - форми роботи:

- участь у відеоконференціях, наукових круглих столах;
- проведення тематичних віртуальних екскурсій залами музею;
- відеозйомки у рамках різноманітних медіапроектів, участь у проєктах українських Інтернет - каналів;
- підготовка та подання матеріалів для розміщення на своєму **YouTube** - каналі, сайті та Fb - сторінці закладу й інших.

Ці види діяльності продовжують реалізовуватися науковцями одночасно із традиційними формами роботи.

Цього року всі співробітники ПАМіК успішно пройшли атестацію, підтвердивши професіоналізм і відповідність посадам, які вони обіймають.

Загальна штатна кількість працюючих у музеї – **12** осіб, з яких **6** наукових співробітників. Серед науковців мають науковий ступінь **3** особи (доктора наук – **1**, кандидата наук – **2**).

Протягом звітного періоду ПАМіК у своїй діяльності керувався законодавчими актами України, рішеннями, розпорядженнями органів місцевого самоврядування, Планом роботи Департаменту культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації, Планом роботи Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського та Планом роботи закладу на 2025 рік.

Незважаючи на воєнний стан в Україні, щоденні повітряні тривоги, відключення електроенергії, за звітний період проведено проведено 596 екскурсій; заклад відвідало **24 433** відвідувачі.

Науковими співробітниками закладу підготовлено і проведено **22** (з них: **2** спільно з Полтавським краєзнавчим музеєм імені Василя Кричевського) виставки за різними напрямками науково-експозиційної діяльності.

Підготовлено і проведено **25** масових заходів (з них: **5** музейно-мистецьких та **1** із міжнародною участю), інформацію про які було поширено на загальноукраїнських і міжнародних інформаційно-медійних платформах (Fb, I-UA.TV, YouTube), що викликало зацікавленість значної кількості користувачів цих ресурсів.

За 2025 рік:

Підведено підсумки роботи за 2024 рік. Результати оформлені у вигляді звіту.

Пушкарєв А. М., Пістоленко І. О., наукові співробітники

Підготовлено статистичний звіт про роботу музею за формою 8-НК та статистичний звіт з обліку і збереження музейних предметів з вмістом дорогоцінних металів за формою 4-ф за 2024 рік.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С.І., Волкова Н. П.

Підготовлено матеріали до укладання плану роботи Полтавського музею авіації і космонавтики на 2026 рік.

*Пушкарєв А. М., завідувачі науково-дослідних секторів,
Волкова Н. П.*

Підготовлено та подано пропозиції для формування бюджетного запиту на 2026 рік.

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П.

Затверджено План роботи Полтавського музею авіації і космонавтики на 2026 рік на засіданні ради музею.

Пушкарєв А. М., завідувачі науково-дослідних секторів

Здійснювалося вивчення документів, які регламентують музейну діяльність.

Співробітники музею

Поновлено розпорядження з організації обліку, зберігання та охорони колекційної збірки музею.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

Поновлені установчі розпорядження з організації праці, пожежної та електробезпеки, у музеї.

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В., Волкова Н. П.

Забезпечене укладання та продовження термінів договорів на охорону музею, теплопостачання, електропостачання, водопостачання, прибирання території та вивезення побутового сміття, санітарне обслуговування, а також на придбання необхідних матеріалів та ін. матеріальних цінностей.

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П., Шулепа Г. М.

Забезпечено дотримання вимог організаційно-розпорядчих документів на 2025 рік.

Пушкарєв А. М.

Оновлений технічний паспорт на будівлю Полтавського музею авіації і космонавтики у зв'язку зі зміною адреси.

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П.

Регулярно проводилися виробничі наради.

Пушкарєв А. М.

Склалися графіки чергувань наукових працівників.

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В.

Видані установчі розпорядження щодо режиму функціонування закладу в умовах військового стану.

Пушкарєв А. М.

Підтримуються у належному стані, відповідності до вимог цивільного захисту, приміщення для укриття працівників музею під час повітряної тривоги.

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В., Волкова Н. П.

Була оновленена інструкція дій співробітників музею під час оголошення сигналів повітряної тривоги або інших загроз.

Розроблено комплекс організаційних та технічних заходів щодо виконання вимог безпеки в умовах військового стану при функціонуванні експозиції музею.

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В.

Розроблено тематичні плани та конспекти занять з цивільного захисту співробітників музею. Упродовж року у відповідності до планів та окремих заходів, пов'язаних із військовим станом, підготовлені та проведені заняття з цивільного захисту населення у музеї.

Дружинін С. В., співробітники музею

Науково-дослідна діяльність

Протягом року продовжено розробку наукових тем, а саме:

- «Авіаційна і космічна історія Полтавщини, «Історія Полтавського аеродрому»

Пушкарєв А. М.

- «Полтавщина в аерокосмічній історії», «Історія музейної справи на Полтавщині»

Пістоленко І. О.

- «Вивчення історії аерокосмічної галузі як складової новітньої гуманітаристики»

Орлов В. М.

- «Авіаційно-космічна Полтавщина», «Історія авіації на Західній Україні (Галичина) у період Першої світової війни», «Історія вітчизняної авіапромисловості».

Дружинін С. В., -

Олейніченко С. І.

«Авіаційна історія України, Полтавщини».

- «Авіаційно-космічна Полтавщина», «Авіація України періоду боротьби за Незалежність 1917 – 1920 рр.».

Дряпак В. В.

Наукові конференції та семінари

Участь у підготовці та проведенні **IV Універсальної книжкової виставки - ярмарку «ПОШУК»** («Полтавська Оаза Шанувальників Української Книги») – презентації двох видань, що проводилися в ПМАіК спільно із Департаментом інформаційної діяльності та комунікацій ПОВА, відділом інформаційно-видавничої діяльності (Пилипенко В. М., Лисан О. Р. (0532) 56-95-07).

Пістоленко І. О.

Участь у режимі онлайн у роботі **XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Український технічний музей: історія, досвід, перспективи»** (5-6 червня 2025 р., м. Київ, на базі Національного військово-історичного музею «Київська фортеця»). *Для учасників конференції традиційно проведено авторську онлайн - екскурсію по меморіальному залу Ю. В. Кондратюка.*

Пістоленко І. О.

Участь у форматі онлайн у роботі **24-ї Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні питання історії науки і техніки»** (9-10 жовтня 2025 р., м. Київ, на базі Національного історико-архітектурного музею «Київська фортеця»).

Пістоленко І. О.

Участь у режимі онлайн у роботі **Третьої науково-практичної конференції «Пам'яткознавчі студії: проблеми, практики, перспективи розвитку»** (9-10 жовтня 2025 р., на базі Подільської районної ради в м. Києві державної адміністрації (Контрактова площа, 2).

Пістоленко І. О.

Участь у режимі онлайн у роботі **наукових читань «Дніпровська орбіта»-2025: «Дніпровській орбіті»** – 20 років. Підготовлено та оголошено текст - привітання для пленарного засідання учасникам читань (22 жовтня).

Пістоленко І. О.

Опубліковані і підготовлені до друку матеріали

Підготовлено та укладено для робочого використання **інформаційну довідку «Календар пам'ятних дат і подій. Авіація і космонавтика. 2025 рік»** (грудень 2023 – січень 2024 рр.).

Пістоленко І. О.

Протягом року продовжено роботу над публікацією **«Ю. В. Кондратюк (О. Г. Шаргей). Нариси»** (за попередньою домовленістю з НКАУ в рамках міжнародного проекту «Невідомі українці»).

Пістоленко І. О.

Підготовлено публікацію **«З полтавського козацького роду. Високе небо О. М. Кованька – одного з фундаторів військового повітроплавання. З нагоди 140-річчя з часу створення Першої повітроплавальної команди»**. Текст з ілюстраціями розміщений у березні 2025 р. **на сайті ПМАіК** [<https://airandspace.com.ua>] та **FB - сторінці** [публікація доступна за адресою <http://airondsapce.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavtyky-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>].

Пістоленко І. О.

Підготовлено публікацію **«Видатний конструктор ракетно-космічної техніки Гліб Євгенович Лозино-Лозинський. До 115-річчя від дня народження»**. Текст з ілюстраціями розміщений **на сайті ПМАіК** у квітні 2025 р. [<https://airandspace.com.ua>] та **FB - сторінці** [публікація доступна за адресою <http://airondsapce.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavtyky-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>].

Пістоленко І. О.

Підготовлено публікацію **«Космонавт з «кременчуцькими крилами» Олексій Леонов. До 60-річчя з часу першого у світі виходу людини у відкритий космос та 50-річчя першого у світі міжнародного космічного польоту за програмою «Союз-Аполлон»**. Текст з ілюстраціями розміщений **на сайті ПМАіК** у квітні 2025 р. [<https://airandspace.com.ua>] та **FB - сторінці** [публікація доступна за адресою <http://airondsapce.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavtyky-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>].

Пушкарєв А. М., Пістоленко І. О.

Підготовлено статтю для збірника ПКМ ВК **«Полтавець Кугно Едуард Павлович. Космічний політ, що не відбувся»**.

Пістоленко І. О.

Статтю **«Науково-конструкторська діяльність Г. Є. Лозино-Лозинського в контексті «українського» внесу у розвиток космонавтики»**, котру опубліковано у 104-му випуску

наукового журналу Словенії «Znanstvena Misel Journal» («Наукова думка»). VOL. 1 (Електронна версія – 27 липня 2025 р.). С. 26 – 30.
Пістолєнко І. О.

Опубліковано статтю «**Льотна й організаторська робота М. А. Комарницького у галузі авіації – важливий внесок у її розвиток у першій половині ХХ ст.**». *Матеріали 24-ої Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні питання історії науки і техніки» І Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК. Київ, 2025. С.152–155.*
Пістолєнко І. О.

Стаття «**Аерокосмічні пам'ятники і меморіальні дошки Полтави – важлива складова стаціонарної експозиції Полтавського музею авіації і космонавтики**». *Пам'яткознавчі студії: Зб.наук.праць. К., 2025.*
Пістолєнко І. О.

Підготовлено публікацію з серії «**Маловідомі сторінки історії вітчизняної авіапромисловості: Завод Анатра**».
Дружинін С. В.

Підготовлено публікацію з серії «**Від «ГВРР» до «СОЮЗУ»**».
Дружинін С. В.

Підготовлено статтю для публікації у науковому збірнику категорії В (фахове військове видання) «**Модель для оцінювання мобільності системи забезпечення військ паливом в оперативно-тактичному угрупованні військ**».
Дружинін С. В.

Підготовлено статтю для збірника ПКМ ВК «**Лікар-дослідник космічної медицини з Лютьєнок**».
Дружинін С. В.

Протягом року продовжено роботу над статтею: «**Відданість небу. Льотчик дальньої авіації Валерій Верескул**».
Дряпак В. В.

Протягом року тривало опрацювання матеріалів для написання статті: «**Олександр Макаров – людина – легенда**». Про першого Генерального директора ВО «ПІВДЕНМАШ».
Дряпак В. В.

Продовжено робота над статтею: «**Легенда вітчизняної авіації, полтавець Микола Носков**».
Дряпак В. В.

Рецензування, участь у заходах:

Підготовлено **рецензію** на колективну монографію «**Історичні нариси з розвитку техніки в Україні**» у двох випусках / Під заг. ред. Гріффена Л.О. К. : Талком, 2023. 440 с.; 2025. 490 с.). *Історія науки і техніки* (журнал зареєстрований у Scopus). Вип. 2 за 2025 р.
Пістолєнко І. О.

Укладання довідок

Підготовлено **наукову довідку** «50 років тому у штаб-квартирі ООН (Нью-Йорк) підписано **Конвенцію про реєстрацію об'єктів, які запускаються у космічний простір**». Текст розміщений на сайті ПМАіК 15 травня 2025 р. [<https://airandspace.com.ua>] та FB - сторінці [публікація доступна за адресою <http://airondspace.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavytyku-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>].
Пістолєнко І. О.

Підготовлено **наукову довідку** «**З історії Національного управління з аеронавтики та освоєння космічного простору (NASA). 1915 – 2025**». Текст розміщений на сайті ПМАіК у червні 2025 р. [<https://airandspace.com.ua>] та FB - сторінці [публікація доступна за адресою <http://airondspace.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavytyku-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>].
Пістолєнко І. О.

Лекції

Розроблено **текст і презентаційні матеріали** до лекції «**Початки військового повітроплавання: у 1885 р. виходець з Полтавщини О. М. Кованько сформував і очолив одну з перших у Європі кадрову повітроплавальну команду**». Лекцію прочитано для вчителів і учнів КЗ «Полтавська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 26 Полтавської міської ради Полтавської області» (29 осіб) у приміщенні школи та для учасників просвітницького військово-історичного заходу «Україна і небо» з відкриттям виставки, присвяченої діяльності О. М. Кованька (у приміщенні ПМАіК); для науковців Музею космонавтики ім. І. І. Сікорського у м. Києві, Національний технічний університет України «КПІ» (у форматі онлайн).
Пістолєнко І. О.

Підготовлено лекцію-презентацію **«Американські авіатори у небі Київщини»**. Лекцію прочитано у приміщенні Полтавського міського багатопрофільного ліцею № 1 ім. І. П. Котляревського Полтавської міської ради Полтавської області для учнів та членів військово-патріотичного клубу «Воїн» (65 осіб). *Дружинін С. В.*

Довідково-інформаційна діяльність

Постійно здійснювалась фото- і часткова відеофіксація музейних заходів, проведених співробітниками музею; більшість цих матеріалів регулярно викладалася в Інтернет – на YouTube- каналі, сайті та Fb-сторінці закладу, з відповідними коментарями й інформацією про проведені заходи.

Кількість Online-відвідувань сайту музею склало 17 960 [91.888 – переглядів матеріалів].

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В., Олейніченко С. І.

Надавалися наукові консультації тележурналістам ТВ – каналу «Ми Україна» з питання: які відкриття Ю. В. Кондратюк, С. П. Корольов та інші «космічні» українці – вчені, інженери, конструктори – зробили у неволі, у т. зв. «шарашках».

Пістоленко І. О.

Наукова консультація, тематична екскурсія по залу Ю. В. Кондратюка та спільна праця з тележурналісткою, блогеркою РТВ (РТВ.UA) Олександром Ващенко (тел. 066-98-444-60) над створенням матеріалу (статті) для сайту телеканалу.

Пістоленко І. О.

Інтерв'ю для блогерки та фотокореспондентки сайту Полтави «0532.ua. Головні новини і події міста» про виставку творчих робіт Л. Колесникова. «У Полтаві відкрилася авторська виставка Леоніда Колесникова «Натхнення» (текст, фото, відео) (25.08.2025 [18:31], www.0532.ua).

Пістоленко І. О.

Підготовлено списки унікальних експонатів для виготовлення етикетажу на музейні предмети.

Олейніченко С. І.

Створено довідникову базу про проведені виставки, заходи та найважливіші експонати.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

Продовжено роботу із упорядкування книгозбірні музею. Ведеться журнал обліку надходжень до бібліотеки нових видань. Інформуються науковці музею щодо нових надходжень.

Підготовлено звіт про склад музейної книгозбірні 2025 р.

Пістоленко І. О.

Охорона культурної спадщини

Будівля музею внесена до «Переліку об'єктів культурної спадщини Полтавської міської територіальної громади» як пам'ятка архітектури під охоронним № 160041 згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 26.03.2024 р. № 339 «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України».

Проводилася постійна консультаційна робота з питань обліку, збереження музейних предметів та написання уніфікованих паспортів на музейні предмети, що надходять до науково-дослідного сектору фондів та наукового архіву.

Олейніченко С. І.

Для проведення науково-дослідницької роботи видавалися документи з фондів у тимчасове користування науковим співробітникам музею, вітчизняним дослідникам. Зокрема видано – **86** документів.

Олейніченко С. І.

На виставках протягом року експонувалося – **696** музейних предметів. З них: основного фонду – **249** науково-допоміжного – **123**; переданих на тимчасове зберігання – **324**.

Проводилася робота з оцифровування книг надходжень науково-допоміжного фонду.

Олейніченко С. І.

Внесено правки та доповнення до ТЕП ПМАіК.

Проведено первинну і наукову інвентаризацію **160** музейних предметів.

Проводилося спостереження за температурно - вологісним режимом у фондосховищах №1 і 2.

Проводилися санітарні дні у фондосховищах.

Мартиненко В. В., Олейніченко С. І.

Комплектування музейного зібрання

Здійснене наукове комплектування основного фонду ПМАК на **160** од. зб.

Фонди поповнилися наступними музейними предметами: конвертами з колекції Сліпченків, м. Київ; філателістичними матеріалами колекції Берестневої О. О., м. Харків.

Продовжено співпрацю з Берестневою О. О. (м. Харків), родиною Сліпченків (м. Київ), М. Мелліним (м. Полтава) щодо надання експонатів до фондів та наукового архіву музею.

Олейніченко С. І.

Організовані і проведені виставки

Підготовлено та проведено **22** виставок, у т. ч. **2** – разом із Полтавським Краєзнавчим музеєм імені Василя Кричевського.

Розроблялися тематико-експозиційні плани та сценарії проведення урочистих зібрань і презентацій виставок, що були підготовлені та проводилися згідно з планом музею

Пушкарєв А. М., Пістоленко І. О., Олейніченко С. І., співробітники музею

Проведені виставки:

«Нашадки Героїв Крут» (З приватної колекції Володимира Лазарева). 29.01.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

«Україна і небо». До 140-річчя з часу створення Першої повітроплавальної команди. 28.02.2025 р.

Пістоленко І. О., Олейніченко С. І.

«Шевченківська тематика у філателії». До 211-ої річниці з дня народження Т.Г.Шевченка. Спільно з Полтавським Краєзнавчим музеєм імені Василя Кричевського. 07.03.2025 р.

Барська Г. М., Олейніченко С. І.

Пересувна експрес-виставка у Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеся Гончара у межах науково – просвітницького заходу **«День науки в бібліотеці»**. 27.03.2025 р.

Пушкарєв А. М.

«Space Cartoon» міжнародна виставка карикатур у рамках міжнародного фестивалю гумору **«Карлюка 2025»**. 01.04.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

«Образ Миколи Гоголя у філателії та літературі»

До Всесвітнього Дня гумору. Спільно з Полтавським Краєзнавчим музеєм імені Василя Кричевського. 01.04.2025 р.

Барська Г. М., Олейніченко С. І.

«Галактика дітей» - персональна виставка книжкової ілюстрації Олени Перепелиці – художника-графіка, викладача кафедри образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленко. Присвячена Всеукраїнському тижню дитячої та юнацької книги. 08.04.2025 р.

Пушкарєв А. М.

Пересувна виставка міжнародної космічної карикатури у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленко. 11.04.2025 р.

Пушкарєв А. М.

«Космонавт з «кременчуцькими крилами» Олексій Леонов», приурочена до 60-річчя першого у світі виходу людини у відкритий космічний простір і 50-річчю здійснення першого міжнародного космічного польоту – за програмою «Союз – Аполлон». 14.04.2025 р.

Пістоленко І. О., Олейніченко С. І.

«У безмежному часі Всесвіту» виставка художніх робіт Ігоря Лотиша. 14.04.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

«Кондратюк – Шаргей: відродження імені» До 128-річчя від дня народження вченого. 20.06.2025 р.

Дружинін С. В., Олейніченко С. І.

Виставка дитячих робіт творчої майстерні **«Маленький принц»** під керівництвом **Ігоря Шипуліна**. З нагоди 125 річчя з дня народження всесвітньо відомого французького письменника і авіатора А. де Сент-Екзюпері. 01.07.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

Виставка унікальних експонатів, конвертів та марок, з особистої колекції **Ігоря Шипуліна** присвячених А. де Сент-Екзюпері.

З нагоди 125 річчя з дня народження всесвітньо відомого французького письменника і авіатора А. де Сент-Екзюпері. 01.07.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

«Небо кличе окрилених» виставка книжок Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського.

З нагоди 125 річчя з дня народження всесвітньовідомого французького письменника і авіатора А. де Сент-Екзюпері. 01.07.2025 р.

Пушкарєв А. М.

«Натхнення» виставка художніх робіт Леоніда Колеснікова до Дня незалежності України. 25.07.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

Пересувна виставка ілюстрацій до книги **Наталії Святцевої «Свитка»** у Полтавському академічному музично-драматичному театрі імені М.В. Гоголя. 24.08.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

Відкритті виставки присвяченої нашому земляку, уродженцю Абазівки, Герою **Олександрю Федоровичу Ваську**. 03.09.2025 р.

Пушкарєв А. М., Дряпак В. В.

«Відзнаки Збройних Сил України» - фалеристична виставка з приватної колекції Володимира Лазарєва. 30.09.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

Виставка-презентація проекту ювілейної відзнаки до 10-річчя 18-ої окремої бригади армійської авіації імені Ігоря Сікорського розробки Сергія Литвина. 30.09.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

«Відзнаки мужності і відваги» - фалеристична пересувна експрес-виставка відзнак розробки Сергія Литвина. У вестибюлі ПКМ ВК до Дня Збройних Сил України. 28.11.2025 р.

Олейніченко С. І.

«Відзнаки мужності і відваги» - фалеристична виставка відзнак розробки Сергія Литвина. У ПМАіК 03.12.2025 р.

Олейніченко С. І.

««КосмоНовийРік» виставка листівок, із власної колекції Юрій Меліхова та авторських листівок Олега Лебединського. 31.12.2025 р.

Пушкарєв А. М., Олейніченко С. І.

Обслуговування постійнодіючої експозиції

Підтримання експозиції музею в належному стані: проводились санітарні дні (протягом звітного періоду), власними силами дрібний поточний ремонт музейного обладнання.

Пушкарєв А.М., співробітники музею

Екскурсії, лекції, заходи

За звітний період Полтавський музей авіації і космонавтики відвідало 24 433 особи, з них на платній основі **3 495**, із них: дітей — **2 292**, дорослих — **1 203** осіб, пільгові категорії та учасників масових заходів — 20 938 осіб. У музеї проведено **596** екскурсій.

Проведення шефських (безкоштовних) екскурсій для учасників заходів та виставок з урахуванням умов безпеки у період воєнного стану (упродовж 2025 р.). *науковці музею*

Проведено **авторську шефську екскурсію** по виставковій експозиції з нагоди **12 квітня** – Міжнародного дня польоту людини в космос – для внутрішньо переміщених осіб (з О. Кравченко) (квітень).

Пістоленко І.О.

Для учасників XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Український технічний музей: історія, досвід, перспективи» (5-6 червня 2024 р., м. Київ, на базі Національного військово-історичного музею «Київська фортеця») проведено **авторську шефську екскурсію по залу Ю. В. Кондратюка** (червень).

Пістоленко І.О.

Підготовлено та проведено **25** заходів, інформація про які активно поширювалася в Інтернет - мережі та викликала велику зацікавленість.

Підготовка і науково-інформаційне забезпечення виставок та заходів, складання наукових та історичних довідок, прес-анонсів, прес-релізів, звітів, текстів виступів, презентацій, проведення

екскурсії для учасників заходів на базі ПМАіК, інтерв'ю для представників мас - медіа про організацію згаданих виставок, а також **заходів**, зокрема:

- Святковий захід «День селфі в музеї». 15.01.2025 р. *Наукові співробітники музею*
- Урочистий військово-патріотичний захід «**Нашадки Героїв Крут**», спільно з Полтавським обласним центром національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради. 29.01.2025 р. *Пушкарєв А. М.*
- Військово-історичний захід «**Україна і небо**». До 140-річчя з часу створення Першої повітроплавальної команди. 28.02.2025 р. *Пушкарєв А. М., Пістоленко І. О.*
- Науково – просвітній захід «**День науки в бібліотеці**», спільно з Полтавською обласною бібліотекою для юнацтва імені Олеса Гончара. 27.03.2025 р. *Пушкарєв А. М., Дряпак В. В.*
- Традиційний музейно-мистецький проєкт «**Гумор і Космос**», у межах міжнародного фестивалю гумору "**Карлюка**". До Всесвітнього дня гумору. Урочисте відкриття міжнародної виставки карикатур "**«SPACE CARTOON»**". Під час заходу проведено міжнародний телеміст за участі деяких авторів. Модератор – **I-UA.TV** (Іван Петухов). 01.04.2025 р. *Пушкарєв А. М., Дружинін С. В.*
- Музейно-мистецький захід «**Галактика дітей**», присвячений Всеукраїнському тижню дитячої та юнацької книги. 08.04.2025 р. *Пушкарєв А. М.*
- Урочисте підписання меморандуму про співпрацю між Полтавським музеєм авіації і космонавтики та Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленко. 11.04.2025 р. *Пушкарєв А. М.*
- Інтелект-квест «**ГРАВітація**». 13.04.2025 р. *Орлов В. М.*
- Музейно-мистецький проєкт з нагоди Міжнародного дня польоту людини до Космосу. 14.04.2025 р. *Пушкарєв А. М., Пістоленко І. О.*
- Участь та публічний виступ на урочистому заході з нагоди 65-річчя Михайла Шлафера у Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка. Під час заходу проведено міжнародний телеміст за участі колег ювіляра. Модератори – **I-UA.TV** (Іван Петухов) та ПМАіК (*С.Дружинін*) 12.06.2025 р. *Пушкарєв А. М., Дружинін С. В.*
- Участь, публічний виступ та покладання квітів до пам'ятної дошки Ю. Кондратюку з нагоди 128-річчя від дня народження всесвітньо відомого вченого у галузі теорії космічного польоту полтавця Юрія Васильовича Кондратюка (Олександра Гнатовича Шаргея) у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленко. 19.06.2025 р. *Пушкарєв А. М.*
- Урочистості з нагоди 128-річчя від дня народження всесвітньо відомого вченого у галузі теорії космічного польоту полтавця Юрія Васильовича Кондратюка (Олександра Гнатовича Шаргея), спільно з Національним університетом «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». 20.06.2025 р. *Пушкарєв А. М., співроб. музею*
- Урочисте відкриття виставки дитячих робіт творчої майстерні «**Маленький принц**» під керівництвом **Ігоря Шипуліна** з нагоди 125 річчя з дня народження всесвітньо відомого французького письменника і авіатора А. де Сент-Екзюпері. 01.07.2025 р. *Пушкарєв А. М.*
- Урочисте відкриття виставки унікальних експонатів, конвертів та марок, з особистої колекції **Ігоря Шипуліна** присвячених А. де Сент-Екзюпері. З нагоди 125 річчя з дня народження всесвітньо відомого французького письменника і авіатора А. де Сент-Екзюпері. 01.07.2025 р. *Пушкарєв А. М.*
- Урочисте відкриття книжкової виставки «**Небо кличе окрилених**» Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського. З нагоди 125 річчя з дня народження всесвітньо відомого французького письменника і авіатора А. де Сент-Екзюпері. 01.07.2025 р. *Пушкарєв А. М.*
- Урочисте відкриття виставки художніх робіт Леоніда Колеснікова «**Натхнення**» до Дня незалежності України. 25.07.2025 р. *Пушкарєв А. М.*

- Участь, публічний виступ на урочистому відкритті виставки присвяченої полковнику Сергію Пожидаєву у філії Національного військово-історичного музею України – Музеї важкої бомбардувальної авіації. 08.08.2025 р. *Пушкарєв А. М.*

- Участь у презентації книги **«Свитка»** заслуженої журналістки України, кавалера ордена «За заслуги» III ступеня, лауреатки обласних літературних премій імені І. Котляревського та П. Мирного, професійних конкурсів та фестивалів на всеукраїнському та європейському рівнях Наталії Святцевої. Пересувна виставка ілюстрацій до книги **Наталії Святцевої «Свитка»** у Полтавському академічному музично-драматичному театрі імені М.В. Гоголя. До Дня Незалежності України. 24.08.2025 р.

Пушкарєв А. М.

- Військово-патріотичний захід **«80 років у світлі подвигу українського народу у Другій світовій війні»** та відкритті виставки присвяченої нашому земляку, уродженцю Абазівки, Герою **Олександрю Федоровичу Ваську**. 03.09.2025 р.

Пушкарєв А. М., Дряпак В. В.

- Участь, публічний виступ на урочистій презентації книги **«Янголи українського неба»** про льотчиків, які загинули під час російсько-української війни. Захід відбувся у Кременчуцькому краєзнавчому музеї. 26.09.2025 р.

Олейніченко С. І.

- Урочистий військово-патріотичний захід **«Відзнаки мужності і звитяги»** до Дня захисників та захисниць України. 30.09.2025 р.

Пушкарєв А. М.

- Участь, публічний виступ на урочистому заході до 10 річчя 18-ої окремої бригади армійської авіації імені Ігоря Сікорського у філії Національного військово-історичного музею України – Музеї важкої бомбардувальної авіації. 01.10.2025 р.

Пушкарєв А. М.

- Участь, публічний виступ на урочистому відкритті виставки, присвяченої генералу Котляр Г. К. у філії Національного військово-історичного музею України – Музеї важкої бомбардувальної авіації. 08.10.2025 р.

Пушкарєв А. М.

- Урочистий військово-патріотичний захід **«Янголи неба»** до Дня Збройних Сил України. 28.11.2025 р.

Пушкарєв А. М., Дряпак В. В.

- Участь, виступ на урочистому відкритті фотовиставки Національної спілки фотохудожників **«Міські зимові історії»**. Роботи Мирослави Мокляк. У Полтавській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. І. П. Котляревського. 24.12.2025 р.

Пушкарєв А. М.

Презентації книг, відеофільмів та ін.

Організація презентації інформаційно-біографічного довідника **«Янголи українського неба»**: **Кременчук: NOVABOOK, 2025. -220 с. (28.11.2025 р.).**

Пушкарєв А. М., Дряпак В. В.

Підготовлено публікацію (текст та ілюстрації) **«З когорти крилатих»**. **Євген Касяненко. До 135-річчя від дня народження»**, розміщену на сайті ПМАiК [<https://airandspace.com.ua>] та FB-сторінці [<http://airondspace.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavyky-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>] (лютий – березень 2024 р.).

Пістоленко І.О.

Підготовлено публікацію (текст та ілюстрації) **«Полтавська земля і небо О. М. Кованька»**, до 105 років з часу, коли за обрії життя пішов Олександр Матвійович Кованько (20.04(03.05).1919) – винахідник, пілот-аеронавт українського походження, один із фундаторів військового повітроплавання в Європі, активний учасник розвитку авіаційної справи.

Матеріали розміщені на сайті ПМАiК [<https://airandspace.com.ua>] і FB-сторінці [<http://airondspace.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavyky-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>] (березень-квітень 2024 р.).

Пістоленко І.О.

Підготовлено публікацію (текст та ілюстрації) **«Рідний дім: полтавський період Ю. В. Кондратюка. До 127-річчя від дня народження вченого»**, яку 21 червня 2024 р. було розміщено на сайті ПМАiК [<https://airandspace.com.ua>] та FB-сторінці [<http://airondspace.com.ua/vsesvitno-vidomomu-vchenomu-teoretyku-kosmonavyky-poltavtsyu-yu-v-kondratyuku-125-rokiv.html>] (червень 2024 р.).

Пістоленко І.О.

Підготовлено і опубліковано на сайті ПМАіК текст «Спільні крила. «Френтік». Полтавці пам'ятають. До 80-річчя авіаційної операції країн-учасниць антигітлерівської коаліції» (вересень-жовтень 2024 р.).

Пістоленко І.О.

Підготовлено та розміщено на сайті Полтавського музею авіації і космонавтики [<https://airandspace.com.ua>] тексту та ілюстрацій краєзнавчо-дослідницької роботи «**Човникові операції в музейній експозиції**» житомирського ліцеїста, вихованця краєзнавчого гуртка під керівництвом В. Б. Дацюка музею «Історія села Висока Піч» **О. Самолюка** (жовтень 2024 р.).

Пістоленко І.О., Дружинін С.В.

Інтерв'ю щодо відзначення двадцятитрьохріччя «Полтавської Карлюки» у контексті урочистого відкриття традиційного музейно-мистецького проєкту «Гумор і Космос». (Телеканал I-UA.tv, 1 квітня 2024 р.).

Орлов В. М.

Продовжено на сайті музею рубрики «Сторінки світу космічного» та «Операція Френтік» у стендових моделях очами майстра Вадима Дацюка». На сайті музею в рубриках «Наша скарбниця», «Події» та «Новини» розміщено 47 публікацій.

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В., Пістоленко І. О., науковці музею

Зйомка і монтаж відеофільмів на заходах і презентаціях виставок, що проводилися згідно з планом роботи ПМАіК. Фотозйомка на заходах і презентаціях виставок. Розробка дизайну рекламних плакатів до них.

Олейніченко С. І.

Забезпечення технічного супроводу відкриття виставок і проведення заходів (аудіовізуальні засоби, комп'ютерна техніка і програми).

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В., відділ цифрової трансформації та комунікації ПКМ ВК

Популяризаційна діяльність, робота з молоддю, консультації

Проводилися консультації, науково-методична співпраця з викладачами гуманітарного факультету і музейними співробітниками Народного музею історії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» з питань досліджень життя та діяльності Ю. В. Кондратюка, ракетно-космічної історії України, Полтавщини.

Пушкарєв А. М., Пістоленко І. О.

Здійснюється співпраця із музеєзнавцями, науковцями – музейниками В. Дацюком (с. Висока Піч Житомирської обл. з питань побудови експозиції, формування фондів, дослідження авіаційної операції «Френтік»); з керівником Музею Дальньої важкобомбардувальної авіації В. Дейнегою (з питань історії аеродрому); О. Берестневою (м. Харків, з питань історії ракетно-космічної техніки, поповнення фондів музею).

Пушкарєв А. М., Пістоленко І. О.

Здійснюється листування з доцентом Л. М. Булавою (м. Полтава) з питань краєзнавства, зокрема, питань, пов'язаних з біографіями і творчою діяльністю В. Волкова, І. Зайцева тощо, написання тексту публікації про Г. Котельникова; з науковцями Державного політехнічного музею при НТУУ «КПІ» з питань дослідження наукового спадку Ю. В. Кондратюка, історії авіації України, розвитку ракетно-космічної науки і техніки.

Пістоленко І. О.

Здійснювалася науково-консультаційна робота з вихованцями Полтавського обласного центру національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради (керівник – В. В. Лазарєв).

Пушкарєв А. М., Дружинін С. В., Олейніченко С. І.

Проводилося консультування студентів і викладачів Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка щодо історії розвитку космонавтики.

Пушкарєв А. М.

Бібліотека і науковий архів

Підготовлено звіт щодо складу музейної книгозбірні за 2025 р.

Продовжувалася робота з упорядкування книгозбірні музею.

Поповнювався бібліотечний музейний фонд: журнали, газети, окремі публікації на авіаційно-космічну тематику.

Протягом 2025 року продовжено ведення документації щодо обліку надходжень до бібліотеки, інформування науковців музею про нові бібліотечні надходження.

Упродовж 2025 року послугами книгозбірні користалися науковці музею з метою опрацювання документів для написання наукових статей, довідок, підготовки до проведення заходів і виставок згідно з планом музею.

Надавалися консультації, здійснюється допомога у підбиранні літератури з метою написання статей, підготовки виставок, проведення масових заходів та забезпечується тимчасове користування виданнями музейної бібліотеки науковим співробітникам музею та іншим дослідникам.

Здійснювався вибір літератури для оформлення музейних виставок, забезпечення масових заходів (*відповідно до плану роботи музею*). Пістоленко І. О.

Здійснювався збір матеріалів (публікацій, копій документів, фотознімків тощо) для наукового архіву музею з історії авіації, ракетної техніки і космонавтики. Співробітники музею

Протягом 2025 року послугами наукового архіву музею скористалася 17 осіб (науковці - музейники, краєзнавці) з метою опрацювання документів для написання наукових статей, довідок, підготовки виставок тощо.

Проводився пошук і підбір документів та справ наукового архіву для написання наукових праць, статей та підготовки виставок.

Проведено науково-технічну обробку документів, що відклалися внаслідок діяльності науково-дослідного сектору фондів. Олейніченко С. І.

Господарська діяльність

Заключено договори на електропостачання, водопостачання, теплопостачання, вивіз сміття, пожежну і охоронну сигналізацію музею (І квартал).

Придбані господарчі та інші товари і матеріали для музею згідно кошторису (протягом року).

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П., Шулепа Г. М.

У рамках реалізації Проекту «Енергоефективність у громадах», що виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), в музеї впроваджена Інформаційна система енергомоніторингу (ICE) (протягом звітнього періоду).

Волкова Н. П.

Своєчасно проведені профілактичні огляди систем енергопостачання, теплопостачання, засобів охоронно-пожежної сигналізації (протягом звітнього періоду).

Волкова Н. П., Васильєв А. М.

Проведено поточний ремонт комп'ютерної техніки (І квартал).

Продовжені послуги з обслуговування веб-сайту музею (липень).

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П.

Проведене технічне обслуговування вогнегасників (ІІІ квартал).

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П.

Проведено частковий поточний ремонт фасаду будівлі музею (ІІ, ІІІ квартал)

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П.

Проведено поточний ремонт охоронної сигналізації (ІV квартал).

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П.

Проведена підготовка до опалювального сезону 2025/26 р.: гідралічні випробування системи теплопостачання та повірка манометрів (липень).

Пушкарєв А. М., Волкова Н. П.

Організовувалась робота інвентаризаційної комісії (ІV квартал).

Волкова Н. П., члени інвентаризаційної комісії

Підтримання експозиції музею в належному стані: проводились санітарні дні (протягом звітнього періоду).

Олейніченко С. І., співробітники музею

Проводився власними силами дрібний поточний ремонт музейного обладнання (протягом звітного періоду).

Олейніченко С. І., співробітники музею

Здійснювалося підтримання території музею в належному стані, разом із територією прилеглої скверу.

Шарлай С.М.

Завідувач
Полтавського музею
авіації і космонавтики

Андрій ПУШКАРЄВ

Публікації науковців за 2025 р.

Андрієць В. А.

Статті до «Зводу...»

Братська могила воїнів (1943) [м. Горішні Плавні] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів, О. А. Скирда // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 246–247: іл. – № 32.

Братська могила воїнів (1941, 1943) [м. Горішні Плавні] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів // Там само. – С. 247 – 248: іл. – № 33.

Братська могила воїнів (1941, 1943). Пам'ятний знак полеглим воїнам-односельцям [м. Горішні Плавні] / М. П. Стахів, В. А. Андрієць, О. А. Скирда // Там само. – С. 248 – 249: іл. – № 34.

Будинок, в якому проживав Мартиненко В. П. [м. Горішні Плавні] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів, В. М. Усенко // Там само. – С. 254–255: іл. – № 37.

Могила Лебедєва Миколи Север'яновича (1992) [м. Горішні Плавні] / В. А. Андрієць // Там само. – С. 281–282: іл. – № 55.

Пам'ятник Святителю Миколаю (2007)) [м. Горішні Плавні] / В. А. Андрієць, О. Ю. Белявська, В. В. Лямкін // Там само. – С. 294–295: іл. – № 68.

Братська могила воїнів (1941) [с. Кияшки] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів // Там само. – С. 356 – 357: іл. – № 113.

Меморіальний комплекс: Братська могила учасників бойових дій часу визвольних змагань (1918), воїнів, військовополонених (1941, 1943), братські могили (2) жертв нацизму (1941), пам'ятний знак полеглим землякам (2006), пам'ятні знаки «Гармата ЗІС-3» (2013) та загиблим під час військових конфліктів у мирний час (2016) [с. Кияшки] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів, О. Є. Прибутко, О. А. Скирда // Там само – С. 358–361: іл. – № 116. 9. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932–1933 рр. [с. Кияшки] / В. А. Андрієць // Там само. – С. 362: іл. – № 117а.

Братська могила жертв Голодомору 1932–1933 рр. [с. Солонці] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів // Там само. – С. 391: іл. – № 135.

Братська могила воїнів (1941, 1943) [с. Григоро-Бригадирівка] / В. А. Андрієць, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 412 – 414: іл. – № 154.

Братські могили воїнів (1941)) [с. Григоро-Бригадирівка] / В. А. Андрієць // Там само. – С. 415: іл. – № 157 – 159.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932–1933 рр. [с. Григоро-Бригадирівка] / В. А. Андрієць // Там само. – С. 416: іл. – № 161.

Братська могила воїнів (1941, 1943) [с. Келеберда] / В. А. Андрієць // Там само. – С. 440 – 441: іл. – № 183.

Братська могила жертв Голодомору 1932–1933рр. [с. Келеберда] / В. А. Андрієць // Там само – С. 441 – 442: іл. – № 184.

Могили воїнів (1941, 1943) [с. Келеберда] / В. А. Андрієць, О. А. Скирда // Там само. – С. 444: іл. – № 186 – 188.

Братська могила воїнів (1941, 1943), пам'ятний знак полеглим землякам [с. Мотрине] / В. А. Андрієць // Там само. – С. 451 – 452: іл. – № 197.

Братські могили воїнів (1943) [с. Мотрине] / В. А. Андрієць, О. А. Скирда // Там само. – С. 452 – 453: іл. – № 198 – 199.

Братська могила воїнів (1941, 1943), пам'ятний знак полеглим землякам [с. Салівка] / В. А. Андрієць, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 478 – 479: іл. – № 212.

Братська могила воїнів (1941, 1943), пам'ятний знак полеглим землякам (1958) [с. Солошине] / В. А. Андрієць, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 494 – 495: іл. – № 229.

Пам'ятний знак на честь воїнів 62-ї гвардійської стрілецької дивізії, які форсували Дніпро у вересні 1943 р. в районі с. Солошине (1995) [с. Солошине] / В. А. Андрієць, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 496 – 497: іл. – № 231.

Первісне місце поховання воїнів (1943) [с. Солошине] / В. А. Андрієць // Там само. – С. 497 – 498: іл. – № 232.

Барська Г. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Експонати розповідають... Ювілейне видання «Енциклопедії Енеїди» / Ганна Барська // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 722 – 726.

Сільськогосподарська техніка «Ельворті» у 19 – на початку 20 століття / Барська Г. М. // Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали XX Всеукр. наук. конф. молодих учених та спец., присвяч. ювіл. датам від дня народж. видатних учених в галузі аграрних наук, зокрема: Георгія Миколайовича Висоцького (1865–1940); Левка (Лева) Платоновича Симиценка (1855–1920); Петра Івановича Прокоповича (1775–1850), Київ, 21–22 травня 2025 р. / НААН; ННСГБ; Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки; наук. ред. В. А. Вергунов. – Вінниця, ТВОРИ, 2025. – С. 156 – 157.

Борис Мартос: з історії одного засідання / Барська Г. М. Сиволап Н. М. // Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали VIII Всеукр. наук. практ. конф., присвяченої ювілейним датам: 160-річчю Полтавського товариства сільського господарства, 105-річчю Полтавського державного аграрного університету, 90-річчю від дня народження Героя України С. С. Антонця (1935-2022). – Київ, 2025. – С. 214 – 216.

Подано до друку:

Брошура «Чумацька запряжка у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського» (у видавництві після редагування).

Белявська О. Ю.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

«Прийшла у світ незвично і несподівано»: історія видання однієї з поетичних збірок Петра Ротача / Світлана Капко, Оксана Белявська // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. статей за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присв. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 39 – 43.

До концепції створення історико-культурного заповідника «Українське державотворення», м. Полтава Полтавська область / Людмила Бабенко, Оксана Белявська, Валерій Головка, Володимир Мокляк, Олександр Панков, Олександр Супруненко, Геннадій Фасій, Катерина Фесик, Віталій Яремченко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – 860 с., іл. – с. 415 – 572.

Статті до «Зводу...»:

Об'єкти містобудування, пам'ятки архітектури і монументального мистецтва / О. Ю. Белявська // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область.

Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненко О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 169 – 176: іл.

Будинок Відокремленого структурного підрозділу «Політехнічний фаховий коледж Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського» (кол. Гірничо-металургійний технікум), в якому навчалися учасники бойових дій в Афганістані та російсько-української війни (іст.), мозаїчне панно (монум. мист.) [м. Горішні Плавні] / М. П. Стахів, О. Ю. Белявська, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 251 – 254: іл. – № 36.

Меморіальний комплекс: Пам'ятний знак на честь воїнів, які обороняли Дніпровські рубежі в 1941 р. та форсували річку Дніпро у вересні-жовтні 1943 р. (1990) [м. Горішні Плавні] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 261 – 263: іл. – № 41.1.

Пам'ятний знак воїнам – учасникам бойових дій в Афганістані (2002) [м. Горішні Плавні] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 263 – 265: іл. – № 41.3.

Міський Палац культури і творчості (1978) [м. Горішні Плавні] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 269 – 271: іл. – № 44.

Пам'ятник землякам – учасникам бойових дій (2019) [м. Горішні Плавні] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 293 – 294: іл. – № 67.

Собор святого Миколая Чудотворця (1994), храмовий комплекс [м. Горішні Плавні] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 304 – 308: іл. – № 73.

Церква в ім'я святого апостола Тимофія (1788) [с. Григоро-Бригадирівка] / В. О. Мокляк, В. А. Павленко, О. Ю. Белявська // Там само. – С. 417 – 419: іл. – № 163.

Місце форсування Дніпра 29 вересня – у жовтні 1943 р. (1985) [с. Келеберда] / Н. В. Михайленко, О. А. Скирда, О. Ю. Белявська // Там само. – С. 442 – 443: іл. – № 185.

Пам'ятник Тарасу Бульбі (2008) [с. Келеберда] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 444 – 446: іл. – № 185.

Церква Преображення Господнього (2005), храмовий комплекс [с. Келеберда] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 446 – 448: іл. – № 190.

Церква Преображення Господнього (2005), храмовий комплекс [с. Келеберда] / О. Ю. Белявська // Там само. – С. 709 – 710. – *Доповнення до № 190.*

Подано до друку:

Белявська О. Ю. Сиволап Н. М. Пам'ятник гетьманові України Івану Мазепі у Полтаві // До ХХІ-го збірника наукових праць ПКМ імені Василя Кричевського.

Берзой В. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Син полку Микола Печененко (1930 – 1987) в зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Валентина Берзой// Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 155–159.

Білокінь Ф. О.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Меморії П. П. Ротача з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Білокінь Ф. О., Сулима О. С., Чеботарьова Л. В. // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 148 – 153.

Васецька О. М.***Статті та публікації у збірниках наукових праць:***

Сергій Олексійович Калайда – фундатор параолімпійського спорту Полтавщини / Олеся Васецька // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – 860 с., іл. – с. 354 – 364.

Каталог виставки «Музейні новинки зі світу спорту» / Олеся Васецька // Там само. – С. 607 – 622.

Неперервні олімпійські традиції спортсменів Полтавщини / Олеся Васецька // Спортивний літопис Полтавщини: сторінки історії, славетні імена. Матеріали третьої наук.-практ. конф. Бутовські читання: зб. наук. статей / За ред. В. Павлова. – Полтава: ФОП Гаража М. М., 2025. – 72 с. – С. 41 – 46.

Власенко І. О.***Окремі видання:***

Евхаристійні чаші / Ірина Власенко, Людмила Чеботарьова // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 16).

Будинок Полтавського губернського земства / Ірина Власенко // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 17).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Потир як основна складова літургійного посуду евхаристійного призначення / Ірина Власенко, Людмила Чеботарьова // Науковий вісник. Матеріали щорічної наукової конференції Національного музею історії України (2023): статті, публікації, повідомлення. Вип. № 10. – К., 2024. – С. 58 – 70.

Василь Кричевський – творець Герба УНР / Ірина Власенко, Оксана Сулима // Українська державність. – № 3–4. – К., 2025. – С. 90 – 95.

«Гербом Української Народної республіки приймається знак Київської держави часів Володимира Святого» / Ірина Власенко, Оксана Сулима // Українська державність. – 2025. – № 3–4. – С. 90 – 95.

Подано до друку:

Хрести, ікони, складні. Брошура із серії «Музейні раритети».

Особливості архітекτονіки та орнаментального оздоблення евхаристійних чаш / Власенко І., Чеботарьова Л. // До зб. Всеукр. конф. з пам'яткоохоронної діяльності. 14.05.2025.

Галян Г. І.***Окремі видання:***

Кость Мощенко: музеолог, вчений, архітектор / Галя Галян; Полтавська обл. орг. НСК України; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. Супруненко О.]. – Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 92 с.: XII кол. вкл.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Спомин про Галину Сидоренко (з нагоди 105-річчя від дня народження) / Галина Галян // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 118 – 121.

Петро Ротач (1925 – 2007) (до 100-річчя від дня народження) / Галя Галян // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007). Зб. наук. статей за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків-Полтава: ТОВ «МАЙДАН», 2025. – С. 50 – 59.

Листи з Америки / Галя Галян // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 283 – 329.

Художній спадок мистецької родини Кричевських (з колекцій полтавців) / Галя Галян // Там само. – С. 330 – 335.

Гармаш В. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Фондова виставка «Боротьба триває» в експозиції Державного історико-культурного заповідника «Поле Полтавської битви» / В. В. Гармаш, С. В. Яременко // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матер. міжнар. наук. конф. (20 – 21 листоп. 2025 р.). У 2 ч. Ч. 1 / Харків. держ. акад. культури; [під ред. доц. Н. Рябухи та ін.]. – Харків: ХДАК, 2025. – С. 51 – 53.

Фінансове становище шведської армії в перший період Великої Північної війни (1700-1709) / Гармаш В., Яременко С. // Збірник наукових статей за матеріалами круглих столів, присвячених пам'яті історика, архівіста, музейника І.Ф. Павловського. – Вип. III (2021 – 2025 рр.). – Полтава: ФОП Говоров С. В., 2025. – С. 98 – 105.

«Наша дружба триватиме довше, ніж війна» / Гармаш В. // Там само. – С. 125 – 134.

За покликом серця. Яновський (Гоголь-Яновський) Микола Львович / Гармаш В. // Там само. – С. 189 – 193.

Головко Л. А.

Статті до «Зводу...»

Герої російсько-української війни / О. С. Лимар, Л. А. Головко, О. Є. Прибутько, О. І. Погребняк // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – Додаток 3. – С. 587 – 708.

Гранько А. С.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Залізні сокири із Новоселівки на Кременчуччині / Ірина Мельникова, Олександр Ткаченко, Нікіта Москвін, Андрій Гранько, Віктор Супонін // Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: зб. краєзнавч. та наук. праць / Горішньоплавнівська міська рада Кременчуцького р-ну Полтавської обл.; Відділ культури, спорту і туризму Горішньоплавнівської міської ради; Краєзнавчий музей м. Горішні Плавні; [відп. за вип. Безсмольна М. Г.; ред. кол.: Ткаченко К. І., Калашник Є. С. та ін.]. – Горішні Плавні, 2024. – Вип. XIII. – С. 140 – 147.

Зябко В. И.

Подано до друку:

Етноестетика пейзажів Павла Волика / Сулима О.С., Зябко В.М. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Харків; Полтава: Майдан, 2026. – Вип. XXI.

Капко С. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Меморії В. Д. Мединця в Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського / Капко С. М. // Сортознавець Василь Мединець (1924 – 2014): Ідеї, справи, спадщина / За наук. ред. В. М. Самородова. – Полтава: Дивосвіт, 2024. – С. 34 – 39.

Тригуб (Товкач) Ольга Данилівна (07.04.1882 – 28.12.1976 / Булава Л. М., Капко С. М. // Булава Л. М. Павленки і Тарновщина: краєзнавче науково-популярне видання. – Вид. 2-ге, переробл. і доповн. – Полтава, 2025. – С. 444 – 445.

Шевченко Амос Сидорович (1870 – 08.12.1948) / Булава Л. М., Капко С. М. // Булава Л. М. Павленки і Тарновщина: краєзнавче науково-популярне видання. – Вид. 2-ге, переробл. і доповн. – Полтава, 2025. – С. 476.

Галина Сидоренко – корифей музейної справи / Світлана Капко, Ірина Мельникова // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 114 – 117.

«Прийшла у світ незвично і несподівано»: історія видання однієї з поетичних збірок Петра Ротача / Світлана Капко, Оксана Белявська // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007). Зб. наук. статей за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 39 – 43.

Фонд Петра Ротача у науковому архіві Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Світлана Капко // Там само. – С. 153 – 156.

Повідомлення про сучасну знахідку *Drosera Rotundifolia* L. на Полтавщині / Наталія Смоляр, Олена Халимон, Світлана Капко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 15 – 18.

Особові фонди у науковому архіві Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Світлана Капко // Там само. – С. 411 – 417.

Подано до друку:

Документи про пам'ятки та пам'яткоохоронну роботу в Науковому архіві Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Капко С. М. // До збірника матеріалів Наукової конференції «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення».

Епістолярії Ірини Вільде в Науковому архіві Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Капко С. М. // До ХХІ числа щорічника «Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії...».

Особові фонди журналістів і письменників у Науковому архіві Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Капко С. М. // До збірника матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Художньо-змістовий простір прози Феодосія Рогового: до 100-річчя від дня народження письменника». – Полтава: ПДПУ ім. В. Г. Короленка.

Розділ до біобібліографічного покажчика П. П. Ротача «Меморії Петра Ротача у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського» / Капко С. М., Сулима О. С. // До покажчика, що видається ПОУНБ ім. І. Котляревського.

Кигим С. Л.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Життя, присвячене науці: видатні учені Чутівщини / Світлана Кигим, Людмила Чеботарьова // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 135 – 141.

З історії заповідного степу Полтавщини / Кигим С., Самородов В. // Навколишнє середовище і здоров'я людини: Матеріали XI Всеукраїнського науково-практичного семінару. – Полтава, 2025. – С. 52 – 55.

Меморії академіка О. В. Квасницького (1900 – 1989) у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Шиян О. О., Кигим С. Л. // Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 125-річчю від дня народження академіка Олексія Володимировича Квасницького, 24 – 25 лютого 2025 р. – Полтава: ПДАУ, 2025. – С. 16 – 18.

Микола Олексійович Зарудний (1859 – 1919) – траєкторія життя та здобутків видатного натураліста / Світлана Кигим, Віктор Самородов // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 80 – 84.

Нова знахідка з історії Полтавського сільськогосподарського товариства – відбиток його печатки / С. Кигим, В. Самородов // Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали ХХ Всеукр. конф. молодих учених та спец., присвяч. ювіл. датам від дня народж. видатних учених в галузі аграрних наук, зокрем: Георгія Миколайовича Висоцького (1865 – 1940); Левка (Лева) Платоновича Симиренка (1855 – 1920); Івана Прокоповича (1775 – 1850), Київ, 21 – 22 травня 2025 р. / НААН, ННСГБ; Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки: наук. ред. В. А. Вергунов. – Вінниця, ТВОРИ, 2025. – С. 108 – 110.

Персоналізована історія Полтавського сільськогосподарського товариства у постатях його президентів / Самородов В. М., Кигим С. Л. // Науково-інноваційний розвиток агропромисловості як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра; матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої ювілейним датам: 160-річчю Полтавського товариства сільського господарства, 105-річчю Полтавського державного аграрного університету, 90-річчю від дня народження Героя України С. С. Антонця (1935 – 2022), м. Київ 17 – 18 вересня 2025 р. / НААН, ННСГБ; Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки, ДДСГДС НААН, НСД МПП ім. В. М. Ремесла НААН, МОН, ПДАУ, ГС «Полтавське т-во с.-г, ПП «Агроекологія». – Київ, 2025. – С. 280 – 282.

Петро Ротач і Георгій Вернадський: з історії одного листа / В. Самородов, С. Кигим // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007). зб. наук. ст. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 46 – 49.

Садівничі захоплення живописця Г. Г. Мясоедова / С. Кигим, В. Самородов // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск ХХ. – С. 348 – 353.

Творчі порogi академіка О. В. Квасницького (1900 – 1989) на тлі його біографії / Самородов В. М., Кигим С. Л., Шиян О. О. // Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження академіка Олексія Володимировича Квасницького, 24 – 25 лютого 2025 р. Полтава: ПДАУ, 2025. – С. 9 – 13.

Газетні публікації:

Велич світової науки: на посвяту академіка Олексія Квасницького / С. Кигим, В. Самородов // Вечірня Полтава. – 2025. – № 7 [1663]. – 12 лютого – С. 5.

Клочко В. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Про роль особистості в моїй історії (спогади про студентські роки) / Валентина Ключко // Олександр Єрмак людина, педагог, вчений / Упоряд Л. Л. Бабенко, В. В. Орехова, І. М. Лесунова; за ред. М. В. Гриньової. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – С. 52 – 55.

Постать Івана Стешенка у творчому доробку Петра Ротача / Валентина Ключко, Владислав Усенко // Іван Стешенко на тлі епохи: кінець XIX – початок XX ст.: збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу (м. Полтава, 2 грудня 2024 року). – Полтава: ПУЕТ, 2025. – С. 170 – 178.

«Один з найславетніших полтавців»: Петро Ротач про Івана Стешенка / Валентина Ключко, Владислав Усенко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007). 36. наук. статей за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 110 – 116.

Розвіяні по чужині. Надія Фесекко (1929 – 1990) / Валентина Ключко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007). 36. наук. статей за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 110 – 116.

Публікації в пресі:

Він залишив нам правду про двадцятий вік / Валентина Ключко, Наталія Шумейко // Вечірня Полтава. – 2025. – № 23 (1679). – 4 червня. – С. 5.

Кондратенко М. Д.

Окремі видання:

Срібні меморії Василя Верховинця / Марина Кондратенко, Роман Прохватило // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 12 с., іл. – (Музейні реліквії, вип. 18).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Французький кавалерійський пістолет із капсульним замком моделі «М 1822 T bis» зі збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / М. Кондратенко, Р. Прохватило // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 691 – 698.

Збиральницька та виставкова робота у період повномасштабної війни / Марина Кондратенко // Там само. – С. 573 – 284.

Інклюзивність проектів, присвячених темі російсько-української війни, на прикладі виставки «Війна впритул 2024» / Кондратенко М. Д. // Матеріали II Міжнародного наук.-практ. форуму «Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи», 24 – 25 вересня 2025 року. – Полтава, 2025. – С. 507 – 509.

Подані до друку:

Срібні відзнаки вшанування пам'яті І. П. Котляревського у Полтаві / Кондратенко М. Д., Прохватило Р. В. // 31-а наук. конф. «Ювелірне мистецтво – погляд скрізь віки», м. Київ.

Захисник України та талановитий ювелір – Михайло Таскін / Кондратенко М. Д., Помінова О. О. // Там само.

Виставка «Жити життя» / Марина Кондратенко, Олена Помінова // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей. – Вип. XXI.

Кондратенко Н. Г.

Окремі видання:

Кераміка Івана Гладиревського / Наталія Кондратенко // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 12).

Індійська зброя. ПКМ імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні раритери, вип. 23).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Гліптика із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Наталія Кондратенко, Любов Лугова // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 630 – 645.

Колекція кераміки із м. Бар у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: реставрація та атрибуція // Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Сіверщина в історії України. Збірник наукових статей XXI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Глухів Сумської області. – Випуск 18. – Ніжин: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2025. – С. 256 – 260.

Колекція творів Омеляка Колпака із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Кондратенко Наталія Григорівна, Кондратенко Тамара Костянтинівна // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукр. наук. конф.і «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 237 – 242.

Колекція творів Омеляка Колпака із музейного зібрання / Наталія Кондратенко, Тамара Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 670 – 680.

Оцифрування фондового зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського як інструмент збереження культурної спадщини / Наталія Кондратенко, Тамара Кондратенко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 162 – 166.

Порцелянова реліквія Кочубеївського роду / Наталія Кондратенко, Тамара Кондратенко// Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 147 – 151.

Фрагмент кам'яної статуетки з Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / В. В. Котенко, Н. Г. Кондратенко // LAUREA VI. Античний світ і Середні віки: Наукові читання пам'яті професора Володимира Івановича Кадеєва. – Харків, 2025. – С. 87 – 90.

Голова античної статуетки із музейного зібрання / Вікторія Котенко, Наталія Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. – Випуск XX. – Харків, Полтава: Майдан, 2025. – С. 761 – 774.

Індо-перські кинджали у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 680 – 691.

До питання атрибуції перської зброї з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко, Роман Прохватило // Музей

як центр розвитку культури і науки: Матеріали III Міжнародної наукової інтернет-конференції, 30 жовтня 2025 року. – Переяслав, 2025. – С. 36 – 46.

Подано до друку:

Зброя Персії. ПКМ імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко, Роман Прохватило. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2026. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 24).

Голівка Афодіти / Наталія Кондратенко, Вікторія Котенко;. ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 20 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 22).

Індійська наступальна холодна зброя із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Історія давньої зброї. Дослідження 2024: збірник наукових праць / Київ: Інститут історії України НАН України. – К.: ВД «Стилос», 2025.

Києво-Межигірський фаянс із археологічних знахідок на Старополтавській горі у Полтаві: до питання реставрації // Н. Г. Кондратенко // Старожитності Лівобережного Подніпров'я – 2023. – Харків: Майдан, 2025.

Меч «кора» у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2026.

Реставрація та атрибуція кераміка із м. Бар із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. – Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2026.

Японська зброя у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «XVI Луньовські читання «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації», 27 березня 2025 року. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2025.

Кондратенко Т. К.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Колекція кераміки із м. Бар у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: реставрація та атрибуція // Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Сіверщина в історії України. Збірник наукових статей XXI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Глухів Сумської області. – Випуск 18. – Ніжин: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2025. – с. 256 – 260.

Колекція творів Омеляка Колпака із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Кондратенко Наталія Григорівна, Кондратенко Тамара Костянтинівна // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 237 – 242.

Порцелянова реліквія Кочубеївського роду / Наталія Кондратенко, Тамара Кондратенко// Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 147 – 151.

Індо-перські кинджали у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 680 – 691.

Колекція творів Омелька Колпака із музейного зібрання / Наталія Кондратенко, Тамара Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. – Вип. XX. – Харків, Полтава: Майдан, 2025. – С. 670 – 680.

Оцифрування фондового зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського як інструмент збереження культурної спадщини / Наталія Кондратенко, Тамара Кондратенко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за мат-ми Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 162 – 166.

До питання атрибуції перської зброї з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко, Роман Прохватило // Музей як центр розвитку культури і науки: матеріали III Міжнародної наукової інтернет-конференції, 30 жовтня 2025 року. – Переяслав, 2025. – С. 36 – 46.

Подано до друку:

Індійська зброя. ПКМ імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 23).

Зброя Персії. ПКМ імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко, Роман Прохватило. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 24).

Індійська наступальна холодна зброя із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Історія давньої зброї. Дослідження 2024: збірник наукових праць / Київ: Інститут історії України НАН України. – К.: ВД «Стилос», 2025.

Меч «кора» у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Т. К. Кондратенко, Н. Г. Кондратенко // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. – Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2025.

Реставрація та атрибуція кераміка із м. Бар із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Там само.

Японська зброя у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Н. Г. Кондратенко, Т. К. Кондратенко // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «XVI Луцьовські читання «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації», 27 березня 2025 року. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2025.

Кузьменко Н. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Досліднополець Георгій Жуков (1879 – після лютого 1960 (?): біографія у плінні часу / Самородов В. М., Кузьменко Н. В. // Четверті Сазановські читання: Аграрна наука і освіта: постаті, здобутки, перспективи. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 105-річчю заснування Полтавського державного університету та Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, м. Полтава, 25 березня 2025 р. – Полтава: РВВ ПДАУ, 2025. – С. 39 – 43.

Семен Антонєць: спадщина аграрія крізь призму музейної виставки / Шиян О.О., Кузьменко Н. В. // Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої ювілейним датам: 160-річчю Полтавського товариства сільського господарства, 105-річчю Полтавського державного аграрного університету, 90-річчю від дня народження Героя України С. С. Антонця (1935–2022), м. Київ 17–18 вересня 2025 р. / НААН; ННСГБ, Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки; ДДСГДС НААН; НСД МПП ім. В. М. Ремесла НААН; МОН, ПДАУ; ГС «Полтавське т-во с.-г.», ПП «Агроєкологія». – Київ, 2025. – С. 297 – 300.

Сторінки історії звірорадгоспу «Петровський» мовою музейних експонатів / Наталія Кузьменко Олена Шиян // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКІТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 152 – 155.

Талановитий розбудовник Лохвицького дослідного поля Георгій Жуков (1879 – після лютого 1960) / Самородов В. М., Кузьменко Н. В. // Історія освіти, науки та техніки в Україні: матеріали XX Всеукр. наук. конф. молодих учених та спец., присв. ювіл. датам від дня народж. видатних учених в галузі аграр. наук, зокрема: Георгія Миколайовича Висоцького (1865 – 1940); Левка (Лева) Платоновича Симиценка (1855 – 1920); Петра Івановича Прокоповича (1775 – 1850), Київ, 21 – 22 травня 2025 р. / НААН; ННСГБ, Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки; наук. ред. В. А. Вергунов. – Вінниця, ТВОРИ, 2025. – С. 76 – 78.

Співпраця Петра Ротача з місячником культури «Пробоем» (Чехословаччина, 1943 рік) / Наталія Кузьменко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007): зб. наук. ст. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., присв. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 85 – 88.

Подано до друку:

Екологічні аспекти виставки «Совість землі» (до 90-річчя з дня народження Семена Антонця) до матеріалів VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні аспекти і технології у захисті рослин», присвяченої 90-річчю від дня народження засновника національної моделі органічного землеробства Семена Антонця (1935 – 2022). ПДАУ. 25.11.2025 р.

Виставка «Совість землі» (до 90-річчя з дня народження С. С. Антонця), до матеріалів музейного щорічника.

Курницька І. О.

Статті до «Зводу...»:

Курганний могильник V, [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік (IV–II тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О., Ткаченко О. М. // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченко О. М.; ДКІТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 224: іл. – № 16.

Курган VIII, [с. Гора] (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 325: іл. – № 90.

Курган III, [с. Григоро-Бригадирівка], енеоліт – бронзовий вік (IV–II тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 396: іл. – № 140.

Курган V, [с. Григоро-Бригадирівка], енеоліт – бронзовий вік (IV–II тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 397: іл. – № 142.

Курган I, [с. Мотрине], енеоліт – бронзовий і ранній залізний віки (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 448: іл. – № 191.

Курган II, [с. Мотрине], енеоліт – бронзовий і ранній залізний віки (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 448: іл. – № 192.

Курган III, [с. Мотрине], енеоліт – бронзовий і ранній залізний віки (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 449: іл. – № 193.

Курган I, [с. Солошине], енеоліт – ранній залізний віки (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 480: іл. – № 214.

Курган IV, [с. Солошине], енеоліт – ранній залізний віки (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 481: іл. – № 217.

Курганний могильник I Могили Робленої [с. Солошине], енеоліт – ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 485: іл. – № 221.

Курганный могильник IV Могили Капканцова [с. Солошине], енеоліт – бронзовий вік, ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О. // Там само. – С. 487: іл. – № 224.

Подано до друку:

Результати моніторингових обстежень пам'яток археології у Східному старостаті Горішньоплавнівської територіальної громади / Ткаченко О. М., Курницька І. О. // Свічадо Придніпров'я: краєзнавчий альманах / Горішньоплавн. міська рада; Краєзнавчий музей м. Горішні Плавні [від. за випуск Безсмольна М. Г.; ред. кол.: Ткаченко К. І., Калашник Є. С. та ін.]. – Горішні Плавні, 2025. – Вип. XIV.

Лавріненко А. А.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Окрилений піснями мами (до 115-річчя від дня народження М. А. Фісуна) / Алла Лавріненко, Віталій Яремченко // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 58 – 62.

До історії становлення медицини на Полтавщині (від XVIII до середини XIX ст.) / Алла Лавріненко, Віталій Яремченко // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилук Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 127 – 138.

«На козацькій «Чайці» – у синєє море»: науково-виховний інтерактивний захід (методична розробка) / Віталій Яремченко, Олена Устименко, Алла Лавріненко // Там само. – С. 775 – 783.

Левадний О. М.

Окремі видання:

Від традицій до сучасного бачення текстилю. Мистецький Всеукраїнський проєкт «Коло»: каталог / Упорядник, автор поліграф. дизайну Олександр Левадний. – Полтава: PRINTMAX, 2021. – 120 с.: іл.

Лимар О. С.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Уродженці Чутового – учасники Першої світової війни 1914 – 1918 рр. / Олександр Лимар // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 58 – 62.

Історичне передмістя Полтави – селище Червоний шлях (Підмонастир'я) Наталія Сиволап, Олександр Лимар // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Збірник наукових статей. – Випуск XX. – Харків, Полтава ТОВ «Майдан», 2025. – С. 475 – 481.

Вшанування пам'яті П. П. Ротача у м. Полтаві / Олександр Лимар, Антоніна Скирда, Наталія Сиволап // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007). Збірник наукових статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 88 – 94.

Підготовка полтавського тому «Зводу пам'яток історії та культури України». Щаблі маленьких перемог / Наталія Сиволап, Антоніна Скирда, Олександр Лимар // Там само. – С. 175 – 181.

Уродженці села Мачухи – учасники Першої світової війни 1914 – 1918 років / Лимар О. С. // Мачуський збірник. – Вип. VIII: Наукові студії минулого рідного краю. – Полтава, 2025. – С. 96 – 117.

Казенні та духовні рабини Полтавської губернії (2-а пол. XIX ст. – поч. XX ст.) / Олександр Лимар // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 234 – 242.

Статті до «Зводу...»:

Будинок вищого професійного гірничо-будівельного училища (кол. Професійно-технічне училище № 18), в якому навчалися учасники бойових дій в Афганістані та російсько-української війни (іст.) / О. С. Лимар, М. П. Стахів // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 249 – 251. – № 35.

Учасники Першої світової війни 1914 – 1918 рр. / О. С. Лимар, К. І. Ткаченко // Там само. – Додаток 2. – С. 499 – 518.

Герої російсько-української війни / О. С. Лимар, Л. А. Головкин, О. Є. Прибутко, О. І. Погребняк // Там само. – Додаток 3. – С. 587 – 708.

Лугова Л. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Гліптика із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Наталія Кондратенко, Любов Лугова // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 630 – 645.

Статті до «Зводу...»:

Поселення багатощарове Барбара II [м. Горішні Плавні], неоліт, бронзовий і ранній залізний віки, давньоруський та післямонгольський часи (V–IV тис.; II – поч. I тис. до н. е.; IX–VII ст. до н. е.; XII – I-а пол. XIII, 2-га пол. XIII–XIV ст.) (археол.) / Лугова Л. М., Мироненко К. М., Стахів М. П., Супруненко О. Б., Ткаченко О. М. // Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченко О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 229–233: іл. – № 18.

Курган VI, енеоліт – ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Лугова Л. М. // Там само. – С. 482–483: іл. – № 219.

Курган VII, енеоліт – ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Лугова Л. М. // Там само. – С. 484: іл. – № 220.

Мельникова І. С.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Давньоруська сокира з басейну Орчика на Полтавщині / Ірина Мельникова, Тетяна Менчинська // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 12 – 19.

Галина Сидоренко – корифей музейної справи / Світлана Капко, Ірина Мельникова // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 114 – 117.

Сербіновські – вчителі з Чутівщини / Мельникова І.С., Сулима О.С. // Чутівщина: від давнини до сьогодення: збірник наукових статей / [редкол.: Гудим В.В., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Випуск 2. – С. 97 – 105.

Сокира-чекан з с. Новоселівки на Полтавщині / Ткаченко О., Мельникова І., Супонін В. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 650 – 656.

Знахідки скіфського часу з Придніпров'я на Полтавщині / Супонін В., Мельникова І., Ткаченко О. // Там само. – С. 118 – 124.

Нові археологічні артефакти часу війни / Бодаква Р., Мельникова І., Ткаченко О. // Там само. – С. 753 – 761.

Петро Ротач і археологія / Ірина Мельникова, Тетяна Менчинська // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007). Зб. наук. статей за мат-ми Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 104 – 107.

Кинджал скіфського часу з околиць Полтави / Ірина Кулатова, Ірина Мельникова // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 645 – 650.

Залізні сокири із Новоселівки на Кременчуччині / Ірина Мельникова, Олександр Ткаченко, Нікіта Москвін, Андрій Гранько, Віктор Супонін // Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: зб. краєзнавч. та наук. праць / Горішньоплавн. міська рада; Краєзнавчий музей м. Горішні Плавні; [відп. за вип. Безсмольна М. Г.; ред. кол.: Ткаченко К. І., Калашник Є. С. та ін.]. – Горішні Плавні, 2024. – Вип. XIII. – С. 140 – 147.

Знахідки раннього залізного віку з широкої округи Більського городища / Супруненко О. Б., Кулатова І. М., Мельникова І. С., Менчинська Т. В. // Археологічні дослідження Більського городища – 2024: зб. н. пр.; [Гречко Д. С., Задніков С. А., Супруненко О. Б. (наук. ред.); Шрамко І. Б. (відп. ред.) та ін.]; ІКЗ «Більськ», ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – Харків, Котельва: ТОВ «Майдан», 2026. – С. 318 – 354.

Подано до друку:

Виставка «Глиняна іграшка – шлях через віки» (за матеріалами археологічних та етнографічних колекцій музею): каталог виставки / Ірина Мельникова, Марія Пісцова // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей. – Вип. XXI.

Нові археологічні артефакти з Кременчуччини / Ткаченко Олександр, Мельникова Ірина, Бодаква Роман // Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах. – Вип. XIV.

Менчинська Т. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Давньоруська сокира з басейну Орчика на Полтавщині / Ірина Мельникова, Тетяна Менчинська // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА;

ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 12 – 19.

Петро Ротач і археологія / Ірина Мельникова, Тетяна Менчинська // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007). Зб. наук. статей за мат-ми Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «МАЙДАН», 2025. – С. 104 – 107.

Знахідки раннього залізного віку з широкої округи Більського городища / О. Б. Супруненко, І. М. Кулатова, І. С. Мельникова, Т. В. Менчинська, О. М. Ткаченко // Археологічні дослідження Більського городища – 2024: зб. наук. пр. / ІКЗ «Більськ»; ХНУ ім. В. Н. Каразіна; [відп. ред. І. Б. Шрамко, наук. ред. О. Б. Супруненко; редкол.: Д. С. Гречко, І. І. Корост, С. А. Задніков та ін.]. – Харків, Котельва: ТОВ «Майдан», 2025 [2026]. – С. 318–354: 9 іл.

Мокляк В. О.

Окремі видання:

Джерела з історії Полтавського полку. Середина XVII – XVIII ст. Т. IV: Ревізія Полтавського полку 1732 р. / Упорядкування, передмова та примітки В. О. Мокляка. – Запоріжжя: ФОП Рябцев В. В., 2025. – Ч. 1: Ревізія Полтавського полку 1732 року [документ]. – С. 1 – 416.

Джерела з історії Полтавського полку. Середина XVII – XVIII ст. Т. IV: Ревізія Полтавського полку 1732 р. / Упорядкування, передмова та примітки В. О. Мокляка. – Запоріжжя: ФОП Рябцев В. В., 2025. – Ч. 2: Коментарі, покажчики. – С. 418 – 832.

Полтавщина: календар знаменних і пам'ятних дат. 2026 рік. – Полтава, 2025. – 52 с.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

20 років щорічнику «Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток» (2004 – 2024) / Олександр Супруненко, Володимир Мокляк // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 15 – 18, кол. вкл.

Антонович Володимир Боніфатійович / Володимир Мокляк // Там само. – С. 411 – 417.

Антонович-Мельник Катерина Миколаївна / Володимир Мокляк // Там само. – С. 417 – 421.

Апанович Олена Михайлівна / Володимир Мокляк // Там само. – С. 421 – 430.

Арандаренко Микола Іванович / Володимир Мокляк // Там само. – С. 431 – 445.

Швидько Ганна Кирилівна / Володимир Мокляк // Там само. – С. 445 – 447.

До концепції створення історико-культурного заповідника «Українське державотворення», м. Полтава Полтавська область / Людмила Бабенко, Оксана Белявська, Валерій Головка, Володимир Мокляк, Олександр Панков, Олександр Супруненко, Геннадій Фасій, Катерина Фесик, Віталій Яремченко // Там само. – С. 415 – 572.

Гринь Григорій Петрович: [Некролог] / В. М. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 828.

Мушинка Микола Іванович: [Некролог] / В. М. // Там само. – С. 836 – 837.

Парулава (Оскоменко-Парулава) Тамара Георгіївна: [Некролог] / В. М. // Там само. – С. 838.

Ткаченко Борис Іванович: [Некролог] / В. М. // Там само. – С. 839.

Толочко Петро Петрович: [Некролог] / В. М. // Там само. – С. 841 – 842.

Шарафутдінова Ірина Миколаївна: [Некролог] / В. М., О. С. // Там само. – С. 842 – 843.

Шелепова Інна Павлівна: [Некролог] / В. М. // Там само. – С. 844.

Статті до «Зводу...»:

Могила Тихоненка Дмитра Максимовича (1986) [м. Горішні Плавні] / В. О. Мокляк, М. П. Стахів, О. А. Скирда // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненко О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 284 – 285: іл. – № 58.

Могила Черкашина Олексія Петровича (1993) [м. Горішні Плавні] / В. О. Мокляк, О. А. Скирда, М. П. Стахів // Там само. – С. 286 – 287: іл. – № 60.

Церква в ім'я святого апостола Тимофія (1788) [с. Григоро-Бригадирівка] / В. О. Мокляк, В. А. Павленко, О. Ю. Белявська // Там само. – С. 417 – 419: іл. – № 163.

Москвін Н. В.**Статті та публікації у збірниках наукових праць:**

Залізні сокири із Новоселівки на Кременчуччині / Ірина Мельникова, Олександр Ткаченко, Нікіта Москвін, Андрій Гранько, Віктор Супонін // Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: зб. краєзн. та наук. пр. / Горішньоплавн. міська рада; КМ м. Горішні Плавні; [відп. за вип. Безсмольна М. Г.; ред. кол.: Ткаченко К. І., Калашник Є. С. та ін.]. – Горішні Плавні, 2024. – Вип. XIII. – С. 140 – 147.

Писаренко І. В.**Подані до друку:**

Дорожній замочок ранньомодерного часу з узбережжя Дніпра / Писаренко І. В., Лямкін В. В. // Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: зб. краєзн. та наук. пр. / Горішньоплавн. міська рада; КМ м. Горішні Плавні; [відп. за вип. Безсмольна М. Г.; ред. кол.: Ткаченко К. І., Калашник Є. С. та ін.]. – Горішні Плавні, 2024. – Вип. XIV.

Пістоленко І. О.**Статті та публікації у збірниках наукових праць:**

Дмитро Павлович Кальний (1927 – 2018) – заслужений працівник культури України / Ірина Пістоленко // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 121 – 126.

«Аерокосмічні» пам'ятники і меморіальні дошки Полтави – важлива складова стаціонарної експозиції Полтавського музею авіації і космонавтики / Пістоленко І. О. // Пам'яткознавчі студії: проблеми, практики, перспективи розвитку. Зб. наук. пр. / Ред. кол.: Титова О. М. (голова), Горькова А. О. (відп. секретар), Гріффен Л. О. та ін. – Київ, 2025. – С. 126 – 132.

Льотна й організаторська робота М. А. Комарницького у галузі авіації важливий внесок у її розвиток у першій половині XX століття / Пістоленко І. О. // Матеріали 24-ї Всеукр. наук. конф. «Актуальні питання історії науки і техніки» / Центр пам'яткозн. НАН України і УТОПІК. – Київ, 2025. – С. 152 – 155.

Подано до друку:

Науково-конструкторська діяльність Г. Є. Лозино-Лозинського в контексті «українського» внеску у розвиток космонавтики / Пістоленко І. О. // Журнал «Znanstvena Misel» («Наукова думка»). – 2025. – № 104. – Словенія.

Пісцова М. П.**Окремі видання:**

Рибні страви / Сахно Н. М., Пісцова М. П.; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 24 с. – (Музейна корчма. Традиційні полтавські страви, вип. 8).

Літургійні покрови / Марія Пісцова // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 14).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Збірка вишитих і плетених бісером предметів XIX – поч. XX ст. у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського / Пісцова Марія Петрівна, Старченко Віра Іванівна, Чеботарьова Людмила Василівна // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукр. наук. конф.і «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 214 – 219.

Всесвіт на вістрі голки: Ніна Іпатій – заслужений майстер народного мистецтва України / Марія Пісцова // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 141 – 144.

Збірка скатертин з фондової колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Марія Пісцова, Віра Старченко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б.(гол.ред. кол.); Мокляк В. О.(наук.ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 699–707.

Подано до друку:

Макітра традицій. Посуд для вареників з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: буклет / Пісцова М. П., Чеботарьова Л. В.; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан». 2026. – 16 с.: іл.

Вибійчані дошки з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Пісцова М. П., Чеботарьова Л. В. // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2026.

Виставка «Глиняна іграшка – шлях через віки» (каталог). / Марія Пісцова, Ірина Мельникова // Там само.

Проект «Етноінтерактив»: синергія культури, освіти і терапії. До збірника матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Музеї України: сучасні сенси культурних інституцій. Запрошення до діалогу». Запорізький обласний історико-краєзнавчий музей ім. Я. П. Новицького. 26.09.2025 р.

Досвід співпраці з учнівською та студентською молоддю етнографічного відділу Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. До збірника матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Музейна педагогіка в науковій освіті», м. Київ. 26.11.2025 р.

Помінова О. О.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Шолом «кула-худ» XVIII – XIX ст. зі «Скарбниці» Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Прохватило Р., Помінова О., Тарасу І. // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 741 – 746.

Святослав Пашинський – майстер кераміки, захисник Батьківщини / Олена Помінова // Там само. – С. 336 – 339.

Виставка живопису, графіки та скульптури «Український модерн» / Олена Помінова // Там само. – С. 623 – 629.

Подані до друку:

Виставка «Жити життя» Марина Кондратенко, Олена Помінова // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей. – Вип. XXI.

Захисник України та талановитий ювелір – Михайло Таскін / Кондратенко М. Д., Помінова О. О. // 31-а наук. конф. «Ювелірне мистецтво – погляд скрізь віки», м. Київ.

Прохватіло Р. В.

Окремі видання:

Срібні меморії Василя Верховинця / Марина Кондратенко, Роман Прохватіло // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 12 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 18).

Холодна зброя Кавказу / Роман Прохватіло // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 19).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Французький кавалерійський пістолет із капсульним замком моделі «М 1822 T bis» зі збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / М. Кондратенко, Р. Прохватіло // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 691 – 698.

Наконечники списів «мезрак» XVIII – XIX ст. із колекційної збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Р. Прохватіло // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 726 – 731.

Шолом «кула-худ» XVIII – XIX ст. зі «Скарбниці» Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Прохватіло Р., Помінова О., Тарасу І. // Там само. – С. 741 – 746.

До питання атрибуції перської зброї з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко, Роман Прохватіло // Музей як центр розвитку культури і науки: Матеріали III Міжнародної наукової інтернет-конференції, 30 жовтня 2025 року. – Переяслав, 2025. – С. 36 – 46.

Подано до друку:

Зброя Персії. ПКМ імені Василя Кричевського / Тамара Кондратенко, Наталія Кондратенко, Роман Прохватіло. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 24).

Срібні відзнаки вшанування пам'яті І. П. Котляревського у Полтаві / Кондратенко М. Д., Прохватіло Р. В. // 31-а наук. конф. «Ювелірне мистецтво – погляд скрізь віки», м. Київ.

Сиволап Н. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Про одну з пам'яток Чутового періоду Другої світової війни / Наталія Сиволап // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 159 – 162.

Про підготовку полтавського тому «Зводу пам'яток історії та культури України» / Наталія Сиволап, Антоніна Скирда // Олександр Петрович Єрмак: людина, педагог, вчений. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – С. 220 – 226.

Пам'ятка житлового будівництва в стилі «ар-нуво» / Ароян А. С., Сиволап Н. М. // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей. – Випуск XX. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 799 – 804.

Історичне передмістя Полтави – селище Червоний шлях (Підмонастир'я) Наталія Сиволап, Олександр Лимар // Там само. – С. 475 – 481.

Вшанування пам'яті П. П. Ротача у м. Полтаві / Олександр Лимар, Антоніна Скирда, Наталія Сиволап // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 88 – 94.

Підготовка полтавського тому «Зводу пам'яток історії та культури України». Щаблі маленьких перемог / Наталія Сиволап, Антоніна Скирда, Олександр Лимар // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 175 – 181.

Про мачуську фургонну навчальну майстерню початку XX ст. / Сиволап Н. М. // Мачуський збірник. – Випуск VIII: Наукові студії минулого рідного краю. – Полтава, 2025. – С. 92 – 96.

Борис Мартос: з історії одного засідання / Барська Г. М., Сиволап Н. М. // Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: мат-ли VIII Всеукр. наук. практ. конф., присвяченої ювілейним датам: 160-річчю Полтавського товариства сільського господарства, 105-річчю Полтавського державного аграрного університету, 90-річчю від дня народження Героя України С. С. Антонця (1935 – 2022). – Київ, 2025. – С. 214 – 216.

Подано до друку:

Белявська О. Ю., Сиволап Н. М. Пам'ятник гетьманові України Івану Мазепі у Полтаві // До ХХІ випуску збірника наукових праць ПКМ імені Василя Кричевського.

Скирда А. М.

Статті до «Зводу...»:

Горішньоплавнівська міська територіальна громада. Загальні відомості / А. М. Скирда, О. Б. Супруненко, К. І. Ткаченко // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 5 – 28.

З історії формування і створення громади / М. Г. Безсмольна, А. М. Скирда // Там само. – С. 28 – 31: іл.

Пам'ятки історії / А. М. Скирда // Там само. – С. 166 – 168: іл.

Будинок школи, в якому навчався Тітов В. М. (1963–1983) [м. Горішні Плавні] / А. М. Скирда // Там само. – С. 256 – 257: іл. – № 39.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Про підготовку полтавського тому «Зводу пам'яток історії та культури України» / Наталія Сиволап, Антоніна Скирда // Олександр Єрмак людина, педагог, вчений / Упоряд. Л. Л. Бабенко, В. В. Орехова, І. М. Лесунова; за ред. М. В. Гриньової. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – С. 220 – 226.

Історія адміністративно-територіального устрою Чутівщини / Антоніна Скирда, Олег Скирда // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ

імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 40 – 49.

Вшанування пам'яті П. П. Ротача у м. Полтаві / Олександр Лимар, Антоніна Скирда, Наталія Сиволап // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 88 – 94.

Підготовка полтавського тому «Зводу пам'яток історії та культури України». Щаблі маленьких перемог / Наталія Сиволап, Антоніна Скирда, Олександр Лимар // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 175 – 181.

Скирда О. А.

Статті до «Зводу...»:

Братська могила воїнів (1943) [м. Горішні Плавні] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів, О. А. Скирда // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 246 – 247: іл. – № 32.

Братська могила воїнів (1941, 1943). Пам'ятний знак полеглим воїнам-односельцям [м. Горішні Плавні] / М. П. Стахів, В. А. Андрієць, О. А. Скирда // Там само. – С. 248 – 249: іл. – № 34.

Меморіальна дошка на честь Мартиненка В. П. [м. Горішні Плавні] / О. А. Скирда, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 268 – 269: іл. – № 43.

Могила Ложка Олександра Миколайовича (1984) [м. Горішні Плавні] / М. П. Стахів, О. А. Скирда // Там само. – С. 282 – 283: іл. – № 56.

Могила Тихоненка Дмитра Максимовича (1986) [м. Горішні Плавні] / В. О. Мокляк, М. П. Стахів, О. А. Скирда // Там само. – С. 284 – 285: іл. – № 58.

Могила Тітова В'ячеслава Михайловича (1983)) [м. Горішні Плавні] / М. П. Стахів, О. А. Скирда // Там само. – С. 285 – 286: іл. – № 59.

Могила Черкашина Олексія Петровича (1993) [м. Горішні Плавні] / В. О. Мокляк, О. А. Скирда, М. П. Стахів // Там само. – С. 286 – 287: іл. – № 60.

Братська могила жителів сіл Волошине і Дуканичі (2012) [с. Гора] / О. А. Скирда // Там само. – С. 315: іл. – № 81.

Пам'ятний знак зниклим селам Волошине та Дуканичі (2015) [с. Гора] / О. А. Скирда, О. Є. Прибутко // Там само. – С. 315: іл. – № 82.

Пам'ятна дошка на честь Бутенка Валерія Олексійовича (2015) [с. Дмитрівка] / О. А. Скирда // Там само. – С. 347: іл. – № 104.

Пам'ятний знак на місці боїв у вересні 1941 р. (2012) [с. Дмитрівка] / О. Є. Прибутко, О. А. Скирда // Там само. – С. 348-349: іл. – № 106.

Братська могила жертв Голодомору 1932–1933 рр. [с. Кияшки] / О. А. Скирда // Там само. – С. 357 – 358: іл. – № 114.

Братська могила жителів хуторів Зубрі та Романюхи (1932–1933, 2019) [с. Кияшки] / О. А. Скирда // Там само. – С. 358: іл. – № 115.

Меморіальний комплекс: Братська могила учасників бойових дій часу визвольних змагань (1918), воїнів, військовополонених (1941, 1943), братські могили (2) жертв нацизму (1941), пам'ятний знак полеглим землякам (2006), пам'ятні знаки «Гармата ЗІС-3» (2013) та загиблим під час військових конфліктів у мирний час (2016) [с. Кияшки] / В. А. Андрієць, М. П. Стахів, О. Є. Прибутко, О. А. Скирда // Там само. – С. 358 – 361: іл. – № 116.

Пам'ятний знак зниклому селу Кириленки (2015) [с. Кузьменки] / О. А. Скирда, О. Є. Прибутко // Там само. – С. 377: іл. – № 127.

Братська могила жителів сіл Дмитрівської сільської ради (2008) [с. Солонці] / О. А. Скирда // Там само. – С. 391: іл. – № 136.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932–1933 рр. [с. Григоро-Бригадирівка] / О. А. Скирда // Там само. – С. 416: іл. – № 162.

Місце форсування Дніпра 29 вересня – у жовтні 1943 р. (1985) [с. Келеберда] / Н. В. Михайленко, О. А. Скирда, О. Ю. Белявська // Там само. – С. 442 – 443: іл. – № 185.

Могили воїнів (1941, 1943) [с. Келеберда] / В. А. Андрієць, О. А. Скирда // Там само. – С. 444: іл. – №№ 186 – 188.

Братські могили воїнів (1943) [с. Мотрине] / В. А. Андрієць, О. А. Скирда // Там само. – С. 452 – 453: іл. – № 198 – 199.

Учасники Другої світової війни 1939 – 1945 рр., які загинули на території громади / О. А. Скирда, В. А. Андрієць // Там само. – Додаток 2. – С. 499 – 586.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Історія адміністративно-територіального устрою Чутівщини / Антоніна Скирда, Олег Скирда // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. статей / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 40 – 49.

Сиволап Н. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Про підготовку полтавського тому «Зводу пам'яток історії та культури України» / Наталія Сиволап, Антоніна Скирда // Олександр Єрмак людина, педагог, вчений / Упоряд. Л. Л. Бабенко, В. В. Орехова, І. М. Лесунова; за ред. М. В. Гриньової. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – С. 220 – 226.

Пам'ятка житлового будівництва в стилі «Ар-Нуво» / Артур Ароян, Наталія Сиволап // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 799 – 804.

Статті до «Зводу...»

Будинок Відокремленого структурного підрозділу «Політехнічний фаховий коледж Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського» (кол. Гірничо-металургійний технікум), в якому навчалися учасники бойових дій в Афганістані та російсько-української війни (іст.), мозаїчне панно (монум. мист.) [м. Горішні Плавні] / М. П. Стахів, О. Ю. Белявська, Н. М. Сиволап // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 251 – 254: іл. – № 36.

Пам'ятні знаки на честь закладення парку (1977, 1995) [м. Горішні Плавні] / Н. М. Сиволап // Там само. – С. 265: іл. – № 41.4.

Меморіал пам'яті загиблих у російсько-українській війні «Їхні імена будуть жити вічно» (2022) [м. Горішні Плавні] / Н. М. Сиволап // Там само. – С. 267 – 268: іл. – № 42.

Меморіальна дошка на честь Мартиненка В. П. [м. Горішні Плавні] / О. А. Скирда, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 268 – 269: іл. – № 43.

Могила Бугаєвського Валерія Івановича (1999) [м. Горішні Плавні] / Н. М. Сиволап // Там само. – С. 271 – 272: іл. – № 45.

Могила Бугаєвської Людмили Іванівни (2001) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 272 – 273: іл. – № 46.

Могила Василенка Павла Петровича (2013) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 273 – 274: іл. – № 47.

Могила Єрмоєнка Валентина Івановича (2011) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 274 – 276: іл. – № 48.

Могила Коробкова Миколи Івановича (2019) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 279 – 280: іл. – № 53.

Могила Кубікова Володимира Федоровича (2012) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 280 – 281: іл. – № 54.

Могила Ніжніченка Віктора Олексійовича (2000) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 283 – 284: іл. – № 57.

Пам'ятний знак «Мільярд тонн руди» (2013) [м. Горішні Плавні] / Н. М. Сиволап, М. П. Стахів // Там само. – С. 289 – 290: іл. – № 64.

Пам'ятний знак на честь першопрохідників (1980) [м. Горішні Плавні] / М. П. Стахів, Г. І. Каркач, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 291 – 292: іл. – № 66. 13.

Стела «Любіть своє місто, бережіть його красу!» (1976) [м. Горішні Плавні] / В. М. Поляков, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 308 – 309: іл. – № 74.

Братська могила воїнів (1941, 1943) [с. Григоро-Бригадирівка] / В. А. Андрієць, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 412 – 414: іл. – № 154.

Братські могили воїнів (1941) [с. Григоро-Бригадирівка] / Н. М. Сиволап // Там само. – С. 414 – 415: іл. – № 155 – 156.

Могила воїна (1943) [с. Григоро-Бригадирівка] / Н. М. Сиволап // Там само. – С. 415 – 416: іл. – № 160.

Будинок, де працював Голобородько Тихон Степанович (2001) [с. Салівка] / Н. М. Сиволап // Там само. – С. 479 – 480: іл. – № 213.

Братська могила воїнів (1941, 1943), пам'ятний знак полеглим землякам (1958) [с. Солошине] / В. А. Андрієць, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 494 – 495: іл. – № 229.

Будинок родини Загребельного Павла Архиповича [с. Солошине] / Н. М. Сиволап // Там само. – С. 495 – 496: іл. – № 230.

Пам'ятний знак на честь воїнів 62-ї гвардійської стрілецької дивізії, які форсували Дніпро у вересні 1943 р. в районі с. Солошине (1995) [с. Солошине] / В. А. Андрієць, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 496 – 497: іл. – № 231.

Старченко В. І.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Збірка вишитих і плетених бісером предметів XIX – поч. XX ст. у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського / Піскова Марія Петрівна, Старченко Віра Іванівна, Чеботарьова Людмила Василівна // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 214 – 219.

Анотований список вологих препаратів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Олена Штитьова, Віра Старченко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 596 – 607.

Подано до друку:

Поштівки із зображенням килимів Полтавського музею» / Сулима О. С., Старченко В. І. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Харків, Полтава: Майдан, 2026. – Вип. XXI.

Анотований список вологих препаратів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Штитова О. А., Старченко В. І. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2026. – Вип. XXI.

Сулима О. С.

Окремі видання:

Гетьманські портрети / Оксана Сулима // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 15).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Василь Кричевський – творець Герба УНР / Ірина Власенко, Оксана Сулима // Українська державність. – № 3 – 4. – К., 2025. – С. 90 – 95.

Епістолярний діалог Петра Ротача і Михайла Коргуна / Сулима О. С. // Сіверщина в історії України. – Ніжин, 2025. – Вип. 18. – С. 222 – 225.

Життєві паралелі Петра Ротача та Михайла Коргуна / Сулима О. С. // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 94 – 104.

Книгозбірня Петра Ротача у колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Сулима Оксана Сергіївна // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 187 – 191.

Меморії П. П. Ротача з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Білокінь Ф. О., Сулима О. С., Чеботарьова Л. В. // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 148 – 153.

Нововіднайдені малюнки Параски Коршун та Костя Мощенка / Сулима О. С. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 656 – 670.

Сербіновські – вчителі з Чутівщини / Мельникова І. С., Сулима О. С. // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / [редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Випуск 2. – С. 97 – 105.

Творчий шлях ботаніка Павла Сосіна (1895 – 1869) / Шиян О.О., Сулима О. С. // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф «Біорізноманіття у контексті сталого розвитку: теорія, практика, методичні аспекти вивчення у закладах науки та освіти» (присв. 65-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення «Криворудський», 6 червня 2025 р. – Полтава: Астроя, 2025. – С. 277 – 291.

Художні прояви Михайла Коргуна / Оксана Сулима // Музей – платформа суспільного діалогу: матеріали VII Всеукр. науково-практ. конф., Львів, 24 жовтня 2024 р. / Львівський історичний музей. – Львів: ФОП Васильк А. І., 2025. – С. 287 – 296.

«Гербом Української Народної республіки приймається знак Київської держави часів Володимира Святого» / Ірина Власенко, Оксана Сулима // Українська державність. – 2025. – № 3 – 4. – С. 90 – 95.

Подано до друку:

«Випромінювання» Стаса Жалобнюка / Сулима О. С. // Збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мистецтво та освіта XXI століття: тенденції, проблеми, перспективи», 30 жовтня 2025 р.

Етноестетика пейзажів Павла Волика / Сулима О. С., Зябко В. М. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2026. – Вип. XXI.

Збірка фотографій 1920-х рр. із фондів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (огляд) / Сулима О.С. // Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції «Музей – платформа суспільного діалогу», 6-7 листопада 2025 р.

Із досвіду співпраці Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського та Державного архіву Полтавської області / Сулима О.С. // Збірник матеріалів XVI Луцьовських читань «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації», 27 березня 2025 р.

Образ хліба у творчості Станіслава Жалобнюка / Сулима О. С. // Збірник тез VII Міжнародної наукової конференції «Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та культурології», 19-20 листопада 2025 р.

Поштівки із зображенням килимів Полтавського музею / Сулима О. С., Старченко В. І. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2026. – Вип. XXI.

Розділ до біобібліографічного покажчика П. П. Ротача «Меморії Петра Ротача у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського» / Капко С. М., Сулима О. С. // До бібліографічного покажчика, що видається ПОУНБ ім. І. П. Котляревського.

Супруненко О. Б.

Окремі видання:

Давньоєгипетська колекція / Олександр Супруненко; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 24 с.: 22 кол. іл. – Літ.: С. 22–23: 25 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 11).

Більський казан / Леонід Бабенко, Олександр Супруненко; ПКМ імені Василя Кричевського; ІКЗ «Більськ». – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 14 кол. іл. – Літ.: С. 14–15: 21 назва. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 20).

Павло Бобровський: колекціонер, меценат, фундатор народознавчого зібрання у Полтаві / О. Б. Супруненко. – Видання друге, виправлене. – Додатки: Надходження колекції П. П. Бобровського до Природничо-історичного музею Полтавського губернського земства за 1899–1915 рр. / [укл. Супруненко О. Б.]; Альбом родини Бобровських: каталог / [укл. Кондратенко Н. Г., Сулима О. С.]; ПНПУ ім. В. Г. Короленка; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. О. Нестуля]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2024. – 152 с.: 180 кол. іл. – Літ.: С. 141–149: 114 назв. – Рез. укр., англ. – Суперобкл. з портр. роботи В. І. Побоківа.

Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченко О. М.; вступ. ст. Безсмольної М. Г., Беляєвської О. Ю., Кулатової І. М., Скирди О. М., Смоляр Н. О., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Шерстюка В. В.; колектив авторів; авт. ст.: Андрієць В. А., Башкатов Ю. Ю., Супруненко О. Б. та ін.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – 808 с.: іл., XII кол. вкл.

Статті у наукових журналах:

Неординарна знахідка ранньоскіфського часу на півдні Лісостепоного Лівобережного Подніпров'я / Сергій Скорий, Олександр Супруненко // *Revista Arheologică*. – Chişinău, 2025. – Serie nouă. – Vol. XXI, nr. 1. – P. 202–207: іл. – Бібл.: P. 206–207: 23 назв. – Рез. англ. – Скопусівське видання Серії А. – http://doi.org/10.52603/RA.XXI.1.2025_12

Таємний знак з літописного граду Лтава / Олександр Супруненко // *Українська державність*. – Київ, 2025. – №№ 3–4. – С. 96–97: 4 іл. – Літ.: С. 97: 2 поз.

Статті і публікації у наукових виданнях:

Відьмина могила поблизу Горішніх Плавнів / Олександр Супруненко, Марина Безсмольна, Ірина Кулатова // *Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: зб. краєзн. та наук. пр. / Краєзн. музей м. Горішні Плавні; [редкол.: Безсмольна М. Г., Ткаченко К. І., Василенко В. І. та ін.]*. – Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025 [2026]. – Вип. XIV. – С. 8–29: 18 іл., кол. вкл. – Рез. укр., англ.

Кургани поблизу с. Бондарі на Кременчуччині / Олександр Супруненко // *Там само*. – С. 32–68: 96 іл., кол. вкл. – Літ.: С. 66–68: 46 назв. – Рез. укр., англ.

20 років щорічнику «Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток» (2004–2024) / Олександр Супруненко, Володимир Мокляк // *Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / ДКіТ ПОДА; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Мокляк В. О. (наук. ред.), Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]*. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 5–12: іл. – Кол. вкл. – Літ.: С. 10–12: 28 назв. – Рез. англ.

Ємцівський курган 2014 р. з Кременчуччини / Олександр Супруненко // *Там само*. – С. 59–97: 38 іл. – Кол. вкл. II–III. – Літ.: С. 95–97: 27 назв. – Рез. англ.

Семенчик Михайло Максимович / О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 447–450: фото. – [Матеріали до енциклопедичних статей]. – Літ.: С. 449–450: 19 назв.

До концепції створення історико-культурного заповідника «Українське державотворення»: м. Полтава, Полтавська область / Людмила Бабенко, Оксана Белявська, Володимир Мокляк, Олександр Супруненко та ін. // *Там само*. – С. 515–523: іл. – Кол. вкл.

Пам'ятний знак літописцеві Самійлу Величку. Жуки, с., Кооперативна вул. (Тахтаулівський старостинський округ Полтавської міської територіальної громади) / О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 528–530. – [Історична довідка. – № 3]. – Літ.: С. 530: 4 назви.

Місце знаходження табору українсько-шведського війська гетьмана Івана Мазепи та короля Карла XII. Квітень – червень 1709 р. (25.04. – 10/21.06.1709 р.). Тахтаулове, с. (Тахтаулівський старостинський округ Полтавської міської територіальної громади) / В. А. Яремченко, О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 533–536. – [Історична довідка. – №№ 5–6]. – Літ.: С. 536: 8 назв.

Покрови Пресвятої Богородиці церква. Жуки, с. (Тахтаулівський старостинський округ Полтавської міської територіальної громади) / В. О. Мокляк, О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 536–541. – [Історична довідка. – № 7]. – Літ.: С. 540–542: 7 назв.

В ім'я святого Георгія Переможця церква. Жуки, с. (Тахтаулівський старостинський округ Полтавської міської територіальної громади) / В. О. Мокляк, О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 541–542. – [Історична довідка. – № 8]. – Літ.: С. 541: 4 назви.

Місце розташування Успенської (Іоанно- Богословської) церкви (кін. XVII – поч. XVIII ст.). Великі Будища, с. (Великобудищанський старостинський округ Полтавського району) / О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 543. – [Історична довідка. – № 9]. – Літ.: С. 543: 4 назви.

Залишки маєтку Г. С. Герцика та В. В. Кочубея (кін. XVII – 2-га пол. XVIII ст.). Стасі, с., Вергунівка, урочище (Стасівський старостинський округ Полтавського району) / О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 544–545. – [Історична довідка. – № 10]. – Літ.: С. 545: 8 назв.

Пам'ятник шведам від шведів. Побиванка, с. та урочище (Сем'янівський старостинський округ Полтавського району) / О. Б. Супруненко // *Там само*. – С. 545–547. – [Історична довідка. – № 11]. – Літ.: С. 547: 11 назв.

Залишки маєтку В. Л. та В. В. Кочубеїв. Жуки, с. (Тахтаулівський старостинський округ Полтавської міської територіальної громади) / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 547–548. – [Історична довідка. – № 12]. – Літ.: С. 548: 5 назв.

Поле козацької битви 1658 р., курган із місцем загибелі гетьмана І. Брюховецького 1668 р. Диканька, селище, Сербинське поле, урочище (Територія Диканської селищної територіальної громади Полтавського району) / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 552–555. – [Історична довідка. – № 14]. – Літ.: С. 555: 9 назв.

Стасівське городище скіфської доби (VII – IV ст. до н. е.). Стасі, с., Вергузівка, урочище (територія Стасівського старостинського округу Диканської селищної територіальної громади Полтавського району) / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 555–559. – [Історична довідка. – № 15]. – Літ.: С. 558–559: 16 назв.

Група курганів біля біля пам'ятника шведам від шведів. Побиванка, с. та урочище (Сем'янівський старостинський округ Полтавського району) / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 559–561. – [Історична довідка. – № 16]. – Літ.: С. 561: 8 назв.

«Кочубеївські дуби». Диканька, селище, Диканське лісництво (Територія Диканської селищної територіальної громади Полтавського району) / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 562. – [Історична довідка. – № 16]. – Літ.: С. 562: 3 назви.

Крютченко Олексій Олександрович (14.06.1987, м. Харків – 11.03.2024, м. Горінхем, Нідерланди): [некролог] / Ігор Корост, Олександр Супруненко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / ДКіТ ПОДА; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Мокляк В. О. (наук. ред.), Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 833–835: 4 фото.

Шарафутдінова Ірина Миколаївна (4 грудня 1929, м. Київ – 3 січня 2024, м. Київ): [Некролог] / В. М.[окляк], О. С.[упруненко] // Там само. – С. 842–843: фотопортр. – Літ.: С. 843: 8 назв.

Згадуючи зі вдячністю і шанобою / Олександр Супруненко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / ДКіТ Полтав. ОВА; ДАПО; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Жулинський М. Г., Мокляк В. О. (наук. ред.), Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 10–17. – Літ.: С. 15–17: 31 назва.

Археологічні пам'ятки та об'єкти / О. Б. Супруненко, І. М. Кулатова, В. В. Шерстюк // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор О. Б. Супруненко. ЦОДПА; ПКМ імені Василя Кричевського; КМ м. Горішні Плавні та ін. – Харків: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 35–166: іл. – Літ.: 705 назв.

Огляд літератури з історії громади / А. М. Скирда, О. Б. Супруненко, К. І. Ткаченко // Там само. – С. 6–27: іл. – Літ.: 123 назви.

Село Дмитрівка. Дмитрівський старостинський округ / О. Є. Прибутко, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 186–192: іл. – Літ.: 12 назв.

Перші 25 років Полтавського Центру археології / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Старожитності Лівобережного Подніпров'я – 2023: зб. наук. пр. 30-річчю ЦОДПА присвячується / [ред. кол.: Литвиненко Р. М., Мокляк В. О., Супруненко О. Б. (наук. ред.), Шерстюк В. В. (відп. ред.) та ін.]; ДКіТ Полтав. ОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ЦОДПА. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 5–224: іл. – Літ.: 856 назв.

Знахідки раннього залізного віку з широкої округи Більського городища / О. Б. Супруненко, І. М. Кулатова, І. С. Мельникова, Т. В. Менчинська, О. М. Ткаченко // Археологічні дослідження Більського городища – 2024: зб. наук. пр. / ІКЗ «Більськ»; ХНУ ім. В. Н. Каразіна; [відп. ред. І. Б. Шрамко, наук. ред. О. Б. Супруненко; редкол.: Д. С. Гречко, І. І. Корост, С. А. Задніков та ін.]. – Харків, Котельва: ТОВ «Майдан», 2025 [2026]. – С. 318–354: 9 іл.

До археологічної карти Більського городища / О. Б. Супруненко // Археологічні дослідження Більського городища – 2024: зб. наук. пр. / Там само. – С. 382–389.

Бібліографічні описи:

Окремі видання 2024 р. [Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського] / Укл. В. М[окляк], О. С[упруненко] // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / ДКіТ ПОДА; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.; Мокляк В. О. (наук. ред.)]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 807–808. – [Бібліографія]. – 22 назви.

Видання з працями науковців музею, що побачили світ у 2024 р. / Укл. В. М[окляк], О. С[упруненко] // Там само. – С. 808–827. – [Бібліографія]. – Бл. 250 назв.

Джерела та література / Укладачі О. С. Лимар, О. Б. Супруненко // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 691–747: 1411 назв.

Укладання, редагування і рецензування

Кондратенко Наталія. Кераміка Івана Гладиревського / Наталія Кондратенко; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 29 кол. іл. – Літ.: С. 15: 11 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 12).

Яремченко Віталій. Козацькі шаблі-«карабелі» / Віталій Яремченко; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 17 кол. іл. – Літ.: С. 12: 6 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 13).

Пісцова Марія. Літургійні покрови / Марія Пісцова; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 11 кол. іл. – Літ.: С. 15: 7 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 14).

Сулима Оксана. Гетьманські портрети / Оксана Сулима; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 16 кол. іл. – Літ.: С. 15: 11 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 15).

Власенко Ірина, Чеботарьова Людмила. Євхаристійні чаші / Ірина Власенко, Людмила Чеботарьова; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 16 кол. іл. – Літ.: С. 15: 18 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 16).

Власенко Ірина. Будинок Полтавського губернського земства / Ірина Власенко; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 18 кол. іл. – Літ.: С. 15: 7 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 17).

Кондратенко Марина, Прохватило Роман. Срібні меморії Василя Верховинця / Марина Кондратенко, Роман Прохватило; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 12 с.: 10 кол. іл. – Літ.: С. 11: 12 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 18).

Прохватило Роман. Холодна зброя Кавказу / Роман Прохватило; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 11 іл. – Літ.: С. 15: 12 назв. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 19).

Бабенко Леонід, Супруненко Олександр. Більський казан / Леонід Бабенко, Олександр Супруненко; ПКМ імені Василя Кричевського; ІКЗ «Більськ»; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: 14 кол. іл. – Літ.: С. 14–15: 21 назва. – Рез. англ. – (Сер.: Музейні реліквії Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, вип. 20).

Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / ДКіТ ПОДА; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Мокляк В. О. (наук. ред.), Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – 780 с.: іл. – XVI кол. вкл., 3 вкладки. – Рез. та анотац. англ. – *Голова ред. колегії, випуск. редактор*. – (52,5 д. а.).

Феномен Більського городища – 2024: зб. наук. пр. На пошану пам'яті археолога, скіфолога, захисника України Олексія Крютченка (1987–2024) / НАНУ, Ін-т археол.; ХНУ ім. В. Н. Каразіна; ІКЗ «Більськ»; [ред. кол.: І. І. Корост (відп. ред.), О. Б. Супруненко, С. А. Скорий та ін.]. – Київ; Харків; Котельва: ТОВ «Майдан», 2025. – 387 с.: іл.

Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: зб. краєзн. та наук. пр. / Краєзн. музей м. Горішні Плавні; [редкол.: Безсмольна М. Г., Ткаченко К. В. (відп. ред.), Супруненко О. Б. та ін.]. – Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025 [2026]. – Вип. XIV. – 368 с.: іл., кол. вкл. – *У видавництва*.

Булава Л. М. та ін. Колонія і прилеглі до неї території / Л. М. Булава та ін. Полтав. обл. орг. НСКУ. – Полтава, 2024 [2025]. – 288 с.: кол. іл. – Рез. англ. – (Сер.: Історичні райони Полтави). – *Рецензент*.

Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / ДКіТ ПОДА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівщ. селищ. рада; [ред. кол.: Гудим В. В., Кондратенко Н. Г., Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – 172 с.: іл. – Рез. і зміст англ.

Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007) = Petro Rotach – Encyclopedist, Writer, local Historian (1925 – 2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / ДКіТ Полтав. ОВА; ДАПО; ПКМ імені Василя Кричевського; [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Жулинський М. Г., Мокляк В. О. (наук. ред.), Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.) та ін.]. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 196 с.: іл.

Сахно Н. М., Пісцова М. П. Рибні страви. Музейна корчма. Вип. 7. Традиційні полтавські страви / Н. М. Сахно, М. П. Пісцова; ПКМ ім. Василя Кричевського; [відп. ред. О. Б. Супруненко]. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 20 с.

Галян Галя. Кость Мощенко: музеолог, учений, архітектор / Галя Галян; Полтав. обл. орг. НСК України; ПКМ імені Василя Кричевського; [відп. ред. О. Супруненко]. – Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 88 с.: XII кол. вкл. – (Серія «Визначні полтавці», вип. 2).

Кременчук у мандрівних записках XVI – XIX століть / [упорядк., комент., перекл. з рос. та нім. мов Володимир Ейсмонт; наук. ред. Олександр Супруненко] – Кременчук, Харків: ТОВ «Майдан», 2025. – 96 с.: кол. іл.

Спортивний літопис Полтавщини: сторінки історії, славетні імена: мат-ли Третьої наук.-практ. конф. «Бутовські читання» / Полтав. обл. орг. Олімп. ком-ту України; ДКіТ виконк. Полтав. міськ. ради; [редкол.: Кучеренко О., Павлов В., Супруненко О., Удовіченко О. – Полтава: ФОП Гаража М. М., 2025. – 72 с.: кол. іл.

Гейко А., Шерстюк В., Коротя О. Городище скіфського часу «Кардашів Вал» в Опішні / Анатолій Гейко, В'ячеслав Шерстюк, Олексій Коротя; ЦОДПА. – Полтава, Харків: ТОВ «Майдан», 2025. – 42 с.: кол. іл. – (Сер. «Пам'ятки Полтавщини». Вип. 2.). – *Рецензент*.

Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – 808 с.: іл., XII кол. вкл. – *Упорядник, наук. редактор*. – (53,8 д. а.).

Старожитності Лівобережного Подніпров'я – 2023: зб. наук. ст. 30-річчю ЦОДПА присвячується / [ред. кол.: Литвиненко Р. М., Мокляк В. О., Супруненко О. Б. (наук. ред.), Шерстюк В. В. (відп. ред.) та ін.]; ДКіТ Полтав. ОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ЦОДПА. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 324 с.: іл.

Археологічні дослідження Більського городища – 2024: зб. наук. пр. / ІКЗ «Більськ»; ХНУ ім. В. Н. Каразіна; [відп. ред. І. Б. Шрамко, наук. ред. О. Б. Супруненко; редкол.: Д. С. Гречко, І. І. Корост, С. А. Задніков та ін.]. – Харків, Котельва: ТОВ «Майдан», 2025 [2026]. – 398 с.: іл.

Енциклопедичні статті:

Семенчик Михайло Максимович // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / [редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.]; НАН України; НТШ. – Київ: Ін-т енциклоп. дослідж. НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-884088>

Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / [редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.]; НАН України; НТШ. – Київ: Ін-т енциклоп. дослідж. НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-886485>

Статті до «Зводу»:

Курган Стогніївська могила [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 206–208: іл. – № 2.

Курган II [м. Горішні Плавні, м-н Низи], енеоліт – рінний залізний вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 208–210: 3 іл. – № 3.

Курган III «Скляревська могила» [м. Горішні Плавні], енеоліт – ранній залізний вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 210–212: іл. – № 4.

Курган IV [м. Горішні Плавні, м-н Піддубне], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 212–213. – № 5. – Літ.: С. 213: 5 назв.

Курган V [м. Горішні Плавні, м-н Піддубне], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 213–214: іл. – № 6. – Літ.: С. 214: 2 назв.

Курган VII [ур. Шлюзи, м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 214–215: іл. – № 8. – Літ.: С. 215: 8 назв.

Курган VIII [ур. Шлюзи, м. Горішні Плавні], бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 216: іл. – № 9.

Курган IX [ур. Шлюзи, м. Горішні Плавні], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко, В. В. Лямкін // Там само. – С. 216–217: іл. – № 10. – Літ.: С. 217: 4 назв.

Курган «Чирвинська могила» [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 217–218. – № 11. – Літ.: С. 218: 5 назв.

Курганний могильник I [м. Горішні Плавні], енеоліт – ранній залізний вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 218–220: 2 іл. – № 12.

Курганний могильник I «Могили Розсошанської» [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 220–221: іл. – № 13.

Курганний могильник III [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 221–222: іл. – № 14. – Літ.: С. 222: 5 назв.

Курганний могильник IV [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 222–224: 2 іл. – № 15.

Поселення Барбара I [м. Горішні Плавні], неоліт, бронзовий вік, пізньоскіфський, пізньоримський, давньоруський, післямонгольський і козацький часи / Ю. Ю. Башкатов, І. М. Кулатова, М. П. Стахів, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 224–229: 3 іл. – Літ.: С. 229: 14 назв. – № 17.

Поселення багатощарове Барбара II [м. Горішні Плавні], неоліт, бронзовий і ранній залізний віки, давньоруський і післямонгольський час / Л. М. Лугова, К. М. Мироненко, М. П. Стахів, О. Б. Супруненко, О. М. Ткаченко // Там само. – С. 229–233: 8 іл. – Літ.: С. 232–233: 15 назв. – № 18.

Поселення Золотнишине I [м. Горішні Плавні, м-н Золотнишине], неоліт, бронзовий вік, скіфський, давньоруський, післямонгольський, Новітній часи / В. В. Лямкін, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 223–224: 2 іл. – Літ.: С. 224: 11 назв. – № 19.

Поселення Золотнишине II [м. Горішні Плавні, м-н Золотнишине], неоліт, бронзовий вік, давньоруський, післямонгольський часи / К. М. Мироненко, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 234–235: іл. – № 20. – Літ.: С. 235: 7 назв.

Місцезнаходження Піддубне [м. Горішні Плавні, м-н Піддубне], бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 240–241. – № 27. – Літ.: С. 241: 2 назви.

Комплекс із похованнями «Козацькі могили» [м. Горішні Плавні], (1992, 2010 pp.) / О. Б. Супруненко, М. П. Стахів // Там само. – С. 257–261: 6 іл. – Літ.: С. 260–261: 12 назв. – № 40.

Пам'ятний знак загибним на виробництві [м. Горішні Плавні], (2008) / В. В. Лямкін, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 289: іл. – № 63. – Літ.: С. 289: 2 назви.

Пам'ятник-погруддя Шевченку Тарасу Григоровичу [м. Горішні Плавні], (2006) / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 296–297: іл. – № 70. – Літ.: С. 297: 3 назви.

Скансен «Святині» та пам'ятний знак археологу Ю. О. Шилову [м. Горішні Плавні], (2005) / О. Б. Супруненко, М. Г. Безсмольна, М. П. Стахів // Там само. – С. 297–303: 4 іл. – № 71. – Літ.: С. 302–303: 33 назви.

Курганний могильник I [с. Гора], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 312–313: 2 іл. – № 78. – Літ.: С. 313: 4 назви.

Курганний могильник II [с. Гора], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 313–314: 2 іл. – № 79. – Літ.: С. 314: 7 назв.

Місцезнаходження [с. Гора], пізній бронзовий вік: бережнівсько-маївська зрубна культура, постзрубний час / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 314–315. – № 80. – Літ.: С. 315: 1 назва.

Курган I [ур. Терещенки, с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 316–318: іл. – № 83. – Літ.: С. 318: 5 назв.

Курган II [с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 318–320: 2 іл. – № 84. – Літ.: С. 319–320: 15 назв.

Курган III [с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 320–321: іл. – № 85. – Літ.: С. 321: 6 назв.

Курган IV [с. Дмитрівка], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 321–323: іл. – № 86. – Літ.: С. 323: 11 назв.

Курган V [с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 323–324: іл. – № 87. – Літ.: С. 324: 3 назви.

Курган VI [ур. Суки, с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 324: іл. – № 88. – Літ.: С. 324: 3 назви.

Курган IX [с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 325: іл. – № 91. – Літ.: С. 325: 4 назви.

Курган X [с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 325–326: іл. – № 91. – Літ.: С. 325: 3 назви.

Курган XI [с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / В. В. Лямкін, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 326: іл. – № 93. – Літ.: С. 326: 3 назви.

Курганний могильник I «Три могили» («Три брати») [с. Дмитрівка], енеоліт – ранній залізний вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 328–331: 4 іл. – № 96. – Літ.: С. 330–331: 20 назв.

Курганний могильник II [с. Дмитрівка], енеоліт – ранній залізний вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 331–333: іл. – № 97. – Літ.: С. 332–333: 15 назв.

Курганний могильник III [ур. Новоселівка, с. Дмитрівка], енеоліт – ранній залізний вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 333–335: 2 іл. – № 98. – Літ.: С. 335: 7 назв.

Курганний могильник IV [ур. Новоселівка, с. Дмитрівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 335–336: 2 іл. – № 99. – Літ.: 336: 3 назви.

Курганний могильник V [с. Дмитрівка] / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 336: іл. – № 100. – Літ.: С. 336: 3 назви.

Поселення Дмитрівка I [с. Дмитрівка], неоліт, енеоліт, бронзовий вік, скіфський і давньоруський часи / В. В. Лямкін, О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 336–338: 3 іл. – № 102. – Літ.: С. 338: 5 назв.

Поселення Дмитрівка III [с. Дмитрівка], неоліт, бронзовий вік, пізньоримський, давньоруський та післямонгольський часи / О. Б. Супруненко, Ю. Ю. Башкатов, О. В. Сидоренко, М. П. Стахів // Там само. – С. 339–345: 8 іл. – № 102. – Літ.: С. 344–345: 33 назви.

Поселення Дмитрівка IV–VI [с. Дмитрівка], бронзовий, ранній залізний віки / В. В. Лямкін, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 345–346: 2 іл. – № 103. – Літ.: С. 346: 6 назв.

Пам'ятний знак Вернадському Володимирі Івановичу [с. Дмитрівка] (2007) / В. В. Лямкін, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 347–348: 2 іл. – № 106. – Літ.: С. 348: 2 назви.

Курган I [с. Кияшки], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 353–354. – Літ.: 3 назви. – № 109.

Курган IV [с. Кияшки], бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 354. – Літ.: 3 назви. – № 110.

Курганний могильник I [с. Кияшки], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 354–355. – Літ.: С. 355: 7 назв. – № 111.

Курганний могильник II [с. Кияшки], бронзовий вік / В. В. Лямкін, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 355–356. – Літ.: С. 356: 3 назви. – № 112.

Курган I [с. Кузьменки], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 362–364: 2 іл. – Літ.: С. 364: 5 назв. – № 118.

Курган II [с. Кузьменки], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 364–366: іл. – Літ.: С. 366: 7 назв. – № 119.

Курганний могильник I [с. Солонці], енеоліт – ранній залізний вік, історія незалежної України / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 378–280: 3 іл. – Літ.: С. 280: 7 назв. – № 129.

Курганний могильник II [с. Солонці], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 380–282: 2 іл. – Літ.: С. 282: 8 назв. – № 130.

Курганний могильник III [с. Солонці], енеоліт – бронзовий вік / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 382–384: 2 іл. – Літ.: С. 284: 7 назв. – № 131.

Курганний могильник IV [с. Солонці], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 384–386: 2 іл. – Літ.: С. 286: 12 назв. – № 132.

Поселення Солонці (Лиходії) I [с. Солонці], бронзовий, ранній залізний віки, Новітній час / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 386–388: 2 іл. – Літ.: С. 387–388: 10 назв. – № 133.

Стоянка Солонці (Підлужжя) I [с. Солонці], пізній мезоліт – ранній неоліт / О. Б. Супруненко, І. М. Гавриленко, В. В. Лямкін // Там само. – С. 388–391: 3 іл. – Літ.: С. 290: 13 назв. – № 134.

Грунтовий могильник Компанійці [с. Григоро-Бригадирівка], залишки селища, курган, бронзовий вік, пізньоримський час / В. В. Шерстюк, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 392–294: 3 іл. – Літ.: С. 394: 11 назв. – № 137.

Курган I [с. Григоро-Бригадирівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 395: іл. – Літ.: С. 395: 4 назви. – № 138.

Курган II [с. Григоро-Бригадирівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко, О. М. Ткаченко // Там само. – С. 395–396: іл. – Літ.: С. 396: 7 назв. – № 139.

Курганный могильник I Робленої могили [с. Григоро-Бригадирівка], енеоліт – ранній залізний вік, козацький час / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк, О. М. Ткаченко // Там само. – С. 397–401: 4 іл., табл. – Літ.: С. 400–401: 16 назв. – № 143.

Місцезнаходження Піщана Гора [ур. Мазепин Яр, с. Григоро-Бригадирівка], пізній бронзовий вік, фінал козацького часу / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 403–404: 2 іл. – Літ.: С. 404: 3 назви. – № 147.

оселення Григоро-Бригадирівка I [ур. Гіївка, с. Григоро-Бригадирівка], пізній бронзовий вік, пізньоскіфський, пізньоримський і ранньослов'янський часи / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 404–406: 2 іл. – Літ.: С. 406: 4 назви. – № 148.

Поселення Григоро-Бригадирівка II [ур. Гіївка, с. Григоро-Бригадирівка], пізній бронзовий вік, пізньоскіфський, пізньоримський і ранньослов'янський часи / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 406–407: 3 іл. – Літ.: С. 407: 7 назв. – № 149.

Курган I [с. Карпівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 419: іл. – Літ.: С. 419: 5 назв. – № 164.

Курган II [с. Карпівка], бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 420: іл. – Літ.: С. 420: 3 назви. – № 165.

Курган III [с. Карпівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 420: іл. – Літ.: С. 420: 3 назви. – № 166.

Курганный могильник I [с. Карпівка], бронзовий – ранній залізний віки / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 420–422: 3 іл. – Літ.: С. 422: 4 назви. – № 167.

Курганный могильник II та курганоподібні насипи [с. Карпівка], енеоліт – ранній залізний вік, Новітній час / К. М. Мироненко, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 422–423: іл., табл. – Літ.: С. 423: 3 назви. – № 168.

Курганный могильник III [с. Карпівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 423–425: 3 іл. – Літ.: С. 425: 8 назв. – № 169.

Курганный могильник IV [с. Карпівка], енеоліт – ранній залізний вік / К. М. Мироненко, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 426: іл. – Літ.: С. 426: 3 назви. – № 170.

Селище Карпівка I [с. Карпівка], черняхівська культура / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 426–427: 3 іл. – Літ.: С. 427: 7 назв. – № 171.

Поселення Карпівка II [с. Карпівка], пізній бронзовий вік / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 427–428. – Літ.: С. 428: 2 назви. – № 172.

Селище Карпівка III [с. Карпівка], пізньоримський час: черняхівська культура / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 428–429: іл. – Літ.: С. 429: 2 назви. – № 173.

Поселення Шведівка I [ур. Богомазів горб, с. Карпівка], пізній бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 429: 3 іл. – Літ.: С. 429: 5 назв. – № 174.

Поселення Келеберда II, рештки містечка [с. Келеберда], пізній бронзовий – початок раннього залізного віків, козацький час / І. М. Власюк, Є. С. Калашник, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 432–435: 2 іл. – Літ.: С. 434–435: 20 назв. – № 179.

Поселення Павлівка II [с. Келеберда], бронзовий – ранній залізний віки, розвинене середньовіччя, після- монгольський та козацький часи / В. В. Лямкін, В. В. Шерстюк, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 435–439: 5 іл. – Літ.: С. 438–439: 18 назв. – № 181.

Курганный могильник I [с. Петрашівка], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 453–454: 2 іл. – Літ.: С. 454: 4 назви. – № 200.

Курганный могильник II [с. Петрашівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 455: іл. – Літ.: С. 455: 2 назви. – № 201.

Курганный могильник V [с. Петрашівка], енеоліт – бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 455–460: 6 іл. – Літ.: С. 460: 12 назв. – № 202.

Селище і ґрунтовий могильник Петрашівка I [с. Петрашівка], пізньоримський час / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 460–462: 3 іл. – Літ.: С. 462: 6 назв. – № 203.

Поселення Петрашівка II [с. Петрашівка], енеоліт – бронзовий вік, пізньоримський час / І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 462–466: 6 іл. – Літ.: С. 466: 6 назв. – № 204.

Поселення Петрашівка III [с. Петрашівка], неоліт, енеоліт, бронзовий вік, скіфський і ранньоримський часи / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 466–469: 3 іл. – Літ.: С. 469: 7 назв. – № 205.

Селище, рештки стійбища Петрашівка IV [с. Петрашівка], енеоліт – бронзовий вік, пізньоримський час / О. Б. Супруненко, В. В. Шерстюк // Там само. – С. 469–470: іл. – Літ.: С. 470: 3 назви. – № 206.

Курганний могильник I Зозулиної могили [с. Салівка], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 471–474: 5 іл. – Літ.: С. 473–474: 13 назв. – № 208.

Курганний могильник II та курганоподібні насипи [с. Салівка], бронзовий вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 474–475: іл. – Літ.: С. 474–475: 3 назви. – № 209.

Курганний могильник III Могили Масловського [с. Салівка], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 475–477: 2 іл. – Літ.: С. 477: 13 назв. – № 210.

Курганний могильник IV [с. Салівка], енеоліт – ранній залізний вік / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 477–478 іл. – Літ.: С. 478: 3 назви. – № 211.

Братська могила воїнів, пам'ятний знак полеглим землякам [с. Салівка] (1941, 1943) / В. А. Андрієць, О. Б. Супруненко // Там само. – С. 478–479: іл. – Літ.: С. 479: 10 назв. – № 212.

Селище Ісаївка I [с. Солошине], пізньоримський час: черняхівська культура; ранньослов'янський час: пенківська культура / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 488–489: 4 іл. – Літ.: С. 489: 10 назв. – № 225.

Поселення Ісаївка II [с. Солошине], бронзовий вік, пізньоримський час: черняхівська культура / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 489–490: іл. – Літ.: С. 490: 3 назви. – № 226.

Поселення Солошине III [с. Солошине], бронзовий і ранній залізний віки: катакомбна, бабинська, зрубна, постзрубна, черняхівська культури; Новітній час / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 490–491: 2 іл. – Літ.: С. 491: 6 назв. – № 227.

Поселення Солошине-Колони [с. Солошине], енеоліт – бронзовий вік: бабинська, бережнівсько-маївська зрубна культури; Новітній час / О. Б. Супруненко // Там само. – С. 492–493: 4 іл. – Літ.: С. 493: 7 назв. – № 228.

Тарасу І. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Шолом «кула-худ» XVIII – XIX ст. зі «Скарбниці» Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Прохватило Р., Помінова О., Тарасу І. // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 741 – 746.

Ткаченко О. М.

Окремі видання:

Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – 808 с.: іл., XII кол. вкл. – У складі кол. авторів.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Сокира-чекан з с. Новоселівки на Полтавщині / Ткаченко О., Мельникова І., Супонін В. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: збірник наукових статей / [ред. кол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 650 – 656.

Знахідки скіфського часу з Придніпров'я на Полтавщині / Супонін В., Мельникова І., Ткаченко О. // Там само. – С. 118 – 124.

Нові археологічні артефакти часу війни / Бодаква Р., Мельникова І., Ткаченко О. // Там само. – С. 753 – 761.

Залізні сокири із Новоселівки на Кременчуччині / Ірина Мельникова, Олександр Ткаченко, Нікіта Москвін, Андрій Гранько, Віктор Супонін // Свічадо Придніпров'я. Краєзнавчий альманах: зб. краєзн. та наук. пр. / Горішньоплавн. міська рада; Краєзнавчий музей м. Горішні Плавні; [відп. за вип. Безсмольна М. Г.; ред. кол.: Ткаченко К. І., Калашник Є. С. та ін.]. – Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2024. – Вип. XIII. – С. 140 – 147.

Знахідки раннього залізного віку з широкої округи Більського городища / О. Б. Супруненко, І. М. Кулатова, І. С. Мельникова, Т. В. Менчинська, О. М. Ткаченко // Археологічні дослідження Більського городища – 2024: зб. наук. пр. / ІКЗ «Більськ»; ХНУ ім. В. Н. Каразіна; [відп. ред. І. Б. Шрамко, наук. ред. О. Б. Супруненко; редкол.: Д. С. Гречко, І. І. Корост, С. А. Задніков та ін.]. – Харків, Котельва: ТОВ «Майдан», 2025 [2026]. – С. 318–354: 9 іл.

Статті до «Зводу..»:

Курган VI [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік (IV–II тис. до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 214: іл. – № 7.

Курганний могильник V, [м. Горішні Плавні], енеоліт – бронзовий вік (IV–II тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О., Ткаченко О. М. // Там само. – С. 224: іл. – № 16.

Поселення багатошарове Барбара II, [м. Горішні Плавні], неоліт, бронзовий і ранній залізний віки, давньоруський та післямонгольський часи (V–IV тис.; II – поч. I тис. до н. е.; IX–VII ст. до н. е.; XII – 1-а пол. XIII, 2-га пол. XIII–XIV ст.) (археол.) / Лугова Л. М., Мироненко К. М., Стахів М. Д., Супруненко О. Б. // Там само. – С. 229 – 233: іл. – № 18.

Курган II, [с. Григоро-Бригадирівка], енеоліт – бронзовий вік (IV–II тис. до н. е.) (археол.) / Супруненко О. Б., Ткаченко О. М. // Там само. – С. 295 – 296: іл. – № 139.

Курганний могильник I Робленої могили, [с. Григоро-Бригадирівка], енеоліт – ранній залізний вік, козацький час (IV–I тис. до н. е., XVII ст.) (археол.) / Супруненко О. Б., Шерстюк В. В., Ткаченко О. М. // Там само. – С. 397 – 401: іл. – № 143.

Курганний могильник II Могили Бригадирівської (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 401 – 402: іл. – № 144.

Курганний могильник III (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 402 – 403: іл. – № 145.

Майдан, енеоліт – ранній залізний вік, козацький час (IV–I тис. до н. е., XVII ст.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 403: іл. – № 146.

Курган I, енеоліт – бронзовий вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Курницька І. О., Ткаченко О. М. // Там само. – С. 431. – № 176.

Курганний могильник I, доба енеоліту-бронзи, ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 449 – 450: іл. – № 194.

Курганний могильник II, доба енеоліту-бронзи, ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 450 – 451: іл. – № 195.

Курганний могильник III, енеоліт – бронзовий і ранній залізний віки (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 451. – № 196.

Курган II, енеоліт – ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 480. – № 215.

Курган V, енеоліт – ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 481 – 482. – № 218.

Курганний могильник II Могили Петрашківка, енеоліт – ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 486: іл. – № 222.

Курганний могильник III, енеоліт – ранній залізний вік (IV–I до н. е.) (археол.) / Ткаченко О. М. // Там само. – С. 487: іл. – № 223.

Подано до друку:

Результати моніторингових обстежень пам'яток археології у Східному старостаті Горішньоплавнівської територіальної громади / Ткаченко О. М., Курницька І. О. // Свічадо Придніпров'я: краєзнавчий альманах / Горішньоплавн. міська рада; Краєзнавчий музей м. Горішні Плавні [від. за випуск Безсмольна М. Г.; ред. кол.: Ткаченко К. І., Калашник Є. С. та ін.]. – Горішні Плавні, 2026. – Вип. XIV.

Нові археологічні артефакти з Кременчуччини / Ткаченко Олександр, Мельникова Ірина, Бодаква Роман // Там само.

Усенко В. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Постать Івана Стешенка у творчому доробку Петра Ротача / Валентина Ключко, Владислав Усенко // Іван Стешенко на тлі епохи: кінець XIX – початок XX ст.: збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу (м. Полтава, 2 грудня 2024 року). – Полтава: ПУЕТ, 2025. – С. 170 – 178.

Розвиток народної омсвіти в Чутовому (XIX – початок XX ст.) / Владислав Усенко // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 40 – 49.

Іван Максимович Перлик (1869 – 1962): сторінки біографії повстанського ватажка / Владислав Усенко // Там само. – С. 84 – 92.

«Один з найславетніших полтавців»: Петро Ротач про Івана Стешенка / Валентина Ключко, Владислав Усенко // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925 – 2007): зб. наук. ст. за мат.-лами Всеукр. наук.-практ. конф., присв. 100-річчю з дня народж. відомого науковця. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 110 – 116.

Виникнення села Грячкове та початковий етап його історії (друга половина XVIII – перша половина XIX ст.) / Владислав Усенко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 411 – 417.

Статті до «Зводу...»

Могила Бугаєвської Людмили Іванівни (2001) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 272 – 273: іл. – № 46.

Могила Василенка Павла Петровича (2013) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 273 – 274: іл. – № 47.

Могила Єрьоменка Валентина Івановича (2011) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 274 – 276: іл. – № 48.

Могила Коробкова Миколи Івановича (2019) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 279 – 280: іл. – № 53.

Могила Кубікова Володимира Федоровича (2012) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 280 – 281: іл. – № 54.

Могила Ніжніченка Віктора Олексійовича (2000) [м. Горішні Плавні] / В. М. Усенко, Н. М. Сиволап // Там само. – С. 283 – 284: іл. – № 57.

Устименко О. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

«На козацькій «Чайці» – у синє море»: науково-виховний інтерактивний захід (методична розробка) / Віталій Яремченко, Олена Устименко, Алла Лаврінченко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 775 – 783.

Палітра виконавського мистецтва культурно-освітнього проекту «Музиці звучати вічно!» / Олена Устименко // Там само. – С. 784 – 796.

Подано до друку:

Інтерактивний навчальний захід «Краєзнавча подорож» (сценарій) / Олена Устименко, Світлана Якуненко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей. – Вип. XXI.

Фесик К. Б.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

До концепції створення історико-культурного заповідника «Українське державотворення», м. Полтава Полтавська область / Людмила Бабенко, Оксана Белявська, Валерій Головка, Володимир Мокляк, Олександр Панков, Олександр Супруненко, Геннадій Фасій, Катерина Фесик, Віталій Яремченко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 415 – 572, кол. вкл.

Халимон О. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Василь Устимович (1864 – 1924-?) – знакова постать Кременчуцького відділення Полтавського сільськогосподарського товариства / Самородов В. М., Халимон О. В. // Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої ювілейним датам: 160-річчю Полтавського товариства сільського господарства, 105-річчю Полтавського державного аграрного університету, 90-річчю від дня народження Героя України С. С. Антонця (1935 – 2022), м. Київ 17 – 18 вересня 2025 р. / НААН; ННСГБ, Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки; ДДСГДС НААН, НСД МПП ім. В. М. Ремесла НААН; МОН, ПДАУ; ГС «Полтавське т-во с.-г.»; ПП «Агроекологія». – Київ, 2025. – С. 282 – 285.

Голонасінні породи – важлива складова дендрологічної спадщини Василя Устимовича (1864 – 1924-?) / Самородов В. М., Халимон О. В. // Пріоритетні напрямки дослідження голонасінних у сучасних умовах: мат-ли Другої міжнародної наукової конференції, присвяченої пам'яті д.б.н. С. І. Галкіна на честь 75-річчя від дня народження, 21 жовтня 2025 року – Біла Церква: Білоцерківдрук, 2025. – С. 69 – 74.

Горіх чорний. Комплексне оцінювання у Лівобережному лісостепу / Лось С. А., Терещенко Л. І., Грибович Є. С., Григор'єва В. Г., Халимон О. В., Самодай В. П., Торосова Л. О. // Біорізноманіття у контексті сталого розвитку: теорія, практика, методичні аспекти вивчення у закладах науки та освіти (присвячена 65-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення «Криворудський»): мат-ли всеукр. наук.-практ. конф. (6 червня 2025 р., с. Крив Руда, Кременчуцький р-н, Полтавська обл.). – Полтава: Астроя, 2025. – С. 109 – 114.

Дослідження заболочених ценозів західної частини Полтавської губернії ботаніком В. Ф. Ніколаєвим / Халимон О., Шиян О. // Навколишнє середовище і здоров'я людини: XI Всеукраїнський науково-практичний семінар: збірник матеріалів. – Полтава, 2025. – С. 79 – 82.

Незвичайна жінка: до 165-річчя від дня народження Наталії Вернадської (1860 – 1943) / Халимон О. В., Самородов В. М. // Сучасний стан біосфери у науковій спадщині академіка Володимира Вернадського в контексті техногенних загроз: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (01 травня 2025 року). – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С. 91 – 95.

Петро Ротач і Микола Гавриленко: пам'ятна дружба / Шиян О. О., Халимон О. В. // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 144 – 146.

Повідомлення про сучасну знахідку *Drosera rotundifolia* L. на Полтавщині / Смоляр Н. О., Халимон О. В., Капко С. М. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 15 – 19.

Тюльпанове дерево на Полтавщині: від інтродукції до сучасності / Самородов В. М., Халимон О. В. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 181 – 185.

Урочище Парасоцьке: від кочубеївських пралісів – до першого державного заповідника Полтавщини / Самородов В. М., Халимон О. В. // Матеріали III Міжнародної наукової конференції «Природоохоронні території в минулому, сучасному й майбутньому світі», до 200-річчя від дня народження Володимира Дідушицького: збірник. – Львів: Галич-прес, 2025. – С. 126 – 131.

Цінні збори з колекції ботаніка В. Ф. Ніколаєва (до 135-річчя з дня народження) / Халимон О. В., Шиян О. О. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 746 – 753.

Подані до друку:

Пам'ятка природи «Академія» (колишній заповідник «Академічний (Карлівський) степ»): критичні нотатки до історії дослідження / Коломійчук В. П., Самородов В. М., Шиян О. О., Халимон О. В., Кигим С. Л., Шиндер О. І., Шевера М. В.

Ювілей відновлення культури гінкго дволопатевого (*Ginkgo biloba* L.) на Полтавщині / Самородов В. М., Халимон О. В.

Гінкго дволопатево (*Ginkgo biloba* L.): від локального до всеобласного розповсюдження на Полтавщині / Самородов В. М., Халимон О. В. // Лікарське рослинництво: від досвіду минулого до новітніх технологій: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 листопада 2025 р., м. Полтава, ПДАУ. – Полтава: Астрія, 2025.

Чеботарьова Л. В.

Окремі видання:

Евхаристійні чаші / Ірина Власенко, Людмила Чеботарьова// ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 16 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 16).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Життя, присвячене науці: видатні учені Чутівщини / Світлана Кигим, Людмила Чеботарьова // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 135 – 141.

Збірка вишитих і плетених бісером предметів XIX – поч. XX ст. у Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського / Піскова Марія Петрівна, Старченко Віра Іванівна, Чеботарьова Людмила Василівна // Тридцять перші Сумцовські читання: збірник матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей в епоху метамодерну: сучасні виклики та нові горизонти», присвяченої 105-річчю Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, 18 квітня 2025 р. / Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. – Харків: Майдан, 2025. – С. 214 – 219.

Меморії П. П. Ротача з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Білокінь Ф.О., Сулима О.С., Чеботарьова Л.В. // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007): зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 148 – 153.

Олена Байрак і Криворудський дендропарк: зв'язок збережений у музейних предметах / Шиян О. О., Чеботарьова Л. В. // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Біорізноманіття у контексті сталого розвитку: теорія, практика, методичні аспекти вивчення у закладах науки та освіти» (присвяч. 65-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення «Криворудський», 6 червня 2025 р.). – Полтава: Астроя, 2025. – С. 232 – 237.

Потир як основна складова літургійного посуду євхаристійного призначення / Ірина Власенко, Людмила Чеботарьова // Науковий вісник. Матеріали щорічної наукової конференції Національного музею історії України (2023): статті, публікації, повідомлення. Вип. № 10. – К., 2024. – С. 58 – 70.

Різьблені сволоки ранньомодерної доби з Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Щербань А. Л., Чеботарьова Л. В. // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 707 – 722.

Подано до друку:

Особливості архітекτονіки та орнаментального оздоблення євхаристійних чаш / Власенко І. О. Чеботарьова Л. В. // Збірник пам'ятокознавчої наукової конференції «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення», присвяченій Міжнародному дню пам'яток та визначних місць, 17 квітня 2025 р.

Макітра традицій. Посуд для вареників з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського: буклет / Піскова М. П., Чеботарьова Л. В.; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан». 2025. – 16 с.: іл.

Вибійчані дошки з колекції Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Піскова М. П., Чеботарьова Л. В., // Полтавський краєзнавчий музей: Збірник наукових статей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток. Випуск XXI. – Харків: Майдан, 2026.

Особливості оцифрування виробів з металу / Чеботарьова Л. В. // Збірник Наукової конференції «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації». XVI Луцьовські читання, 27 березня 2025 р.

Шейко Д. С.

Статті до «Зводу»...:

Курган IV Могила Бригадирівська, енеоліт – бронзовий вік, (IV–II тис. до н. е.) (археол.) / Шейко Д. С. // Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Горішньоплавнівська міська територіальна громада / Упорядн., наук. редактор Супруненко О. Б.; підг. до друку Лимаря О. С., Супруненка О. Б., Ткаченко К. І., Ткаченка О. М.; ДКіТ Полтав. ОВА; Горішньоплавн. міська рада; ЦОДПА; КМ м. Горішні Плавні; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава, Горішні Плавні: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 396 – 397: іл. – № 141.

Курган III, енеоліт – ранній залізний вік (IV–I тис. до н. е.) (археол.) / Шейко Д. С. // Там само. – С. 480 – 481: іл. – № 216.

Шиян О. О.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Дослідження заболочених ценозів західної частини Полтавської губернії ботаніком В. Ф. Ніколаєвим / Халимон О., Шиян О. // Навколишнє середовище і здоров'я людини: XI Всеукраїнський науково-практичний семінар: збірник матеріалів. – Полтава, 2025. – С. 79 – 82.

Квіткове різноманіття України від Василя Горобця / Самородов В. М., Шиян О. О. // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у закладах освіти (присвячена 75 річниці з дня заснування дендропарку імені В. Д. Байтали Лубенського лісотехнічного фахового коледжу): мат-ли всеукр. наук.-практ. конф. (м. Лубни, 1 травня 2025 р.). – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С. 225 – 228.

Меморії академіка О. В. Квасницького (1900 – 1989) у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Шиян О. О., Кигим С. Л. // Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин: мат-ли міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження академіка Олексія Володимировича Квасницького, 24 – 25 лютого 2025 р. – Полтава: ПДАУ, 2025. – С. 16 – 18.

Олена Байрак і Криворудський дендропарк: зв'язок збережений у музейних предметах / Шиян О. О., Чеботарьова Л. В. // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Біорізноманіття у контексті сталого розвитку: теорія, практика, методичні аспекти вивчення у закладах науки та освіти» (присвяч. 65-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення «Криворудський», 6 червня 2025 р.). – Полтава: Астроя, 2025. – С. 232 – 237.

Петро Ротач і Микола Гавриленко: пам'ятна дружба / Шиян О. О., Халимон О. В. // Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець (1925–2007). зб. наук. ст. за мат-лами Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження відомого науковця / [редкол.: Бабенко Н. О., Гудим В. В., Жулинський М. Г. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; ДАПО. – Харків-Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – С. 144 – 146.

Селекції півонії в Україні: час і здобутки Василя Горобця / Буйдін В.В., Буйдін Ю. В., Самородов В. М., Шиян О. О. // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур». – Полтава, 2025. – С. 18 – 21.

Селекція ірису в Україні: поступ і доробок Алли Черногуз / Самородов В. М., Шиян О. О. // Біорізноманіття у контексті сталого розвитку: теорія, практика, методичні аспекти вивчення у закладах науки та освіти (присвячена 65-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення «Криворудський»): мат-ли науково-практичної конференції. – Полтава: Астроя, 2025. – С. 186 – 188.

Семен Антонєць: спадщина аграрія крізь призму музейної виставки / Шиян О. О., Кузьменко Н. В. // Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої ювілейним датам: 160-річчю Полтавського товариства сільського господарства, 105-річчю Полтавського державного аграрного університету, 90-річчю від дня народження Героя України С. С. Антонця (1935–2022), м. Київ 17–18 вересня 2025 р. / НААН; ННСГБ, Ін-т

історії аграр. науки, освіти та техніки; ДДСГДС НААН; НСД МІП ім. В. М. Ремесла НААН; МОН; ПДАУ; ГС «Полтавське т-во с.-г.»; ПП «Агроекологія». – Київ, 2025. – С. 297 – 300.

Сторінки історії звірорадгоспу «Петровський» мовою музейних експонатів / Наталія Кузьменко Олена Шиян // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 152 – 155.

Творчий спадок ботаніка Павла Сосіна (1895-1969) в зібранні пам'яті і шани / Шиян О., Сулима О. // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у закладах освіти (присвячена 75 річниці з дня заснування дендропарку імені В. Д. Байтали Лубенського лісотехнічного фахового коледжу): матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Лубни, 1 травня 2025 р.). – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С. 277 – 281.

Творчі пороги академіка О. В. Квасницького (1900 – 1989) на тлі його біографії / Самородов В. М., Кигим С. Л., Шиян О. О. // Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин: мат-ли міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження академіка Олексія Володимировича Квасницького, 24 – 25 лютого 2025 р. – Полтава: ПДАУ, 2025. – С. 9 – 13.

Традиції вирощування м'яти на Полтавщині: історія, наукові дослідження, видове та сортове різноманіття / Н. Куценко, Л. Глущенко, О. Шиян // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Випуск XX. – С. 19 – 38.

Цінні збори з колекції ботаніка В. Ф. Ніколаєва (до 135-річчя з дня народження) / Халимон О. В., Шиян О. О. // Там само. – С. 746 – 753.

Газетні публікації:

Захоплення довжиною в життя (до 120-річчя О. Й. Каплевського) / Шиян О. // Вісті. – № 6-7 (9316-9317). – 21 лютого 2025 р. – С. 2, 5.

Провідний творець квіткових рослин України в сьайві поважного ювілею / Самородов В., Шиян О.О. // Вечірня Полтава, 2025. – № 9. – 23 лютого. – С. 8.

Подано до друку:

Село Келеберда Кременчуцького повіту в розрізі ґрунтового-геологічної експедиції Василя Докучаєва (1888-1894) // До 14 випуску краєзнавчого альманаху «Свічадо Придніпров'я».

П. Стекленов (1926 – 2019) – талановитий знаковий представник наукової школи академіка О. В. Квасницького до матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції Сільськогосподарська освіта та наука України: історія, місія, візія» (разом із В. М. Самородовим).

Екологічні аспекти виставки «Совість землі» (до 90-річчя з дня народження Семена Антонця) // До матеріалів VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні аспекти і технології у захисті рослин» (присвяченої 90-річчю від дня народження засновника національної моделі органічного землеробства Семена Антонця (1935 – 2022). ПДАУ. 25.11.2025 р. (разом із Кузьменко Н. В.).

Виставка «Совість землі» (до 90-річчя з дня народження С. С. Антонця) // До музейного щорічника, випуск XXI (разом із Кузьменко Н. В.)

Історичні аспекти поширення, вирощування та використання лаванди // Там само (разом із Глущенко Л. А., Куценко Н. І.).

Пам'ятка природи «Академія» (колишній заповідник «Академічний (Карлівський) степ»: критичні нотатки до історії дослідження до збірника пам'яті Т. Л. Андрієнко (м. Київ) (разом із Коломійчук В. П., Шиндер О. І., Шевера М. В. та ін.).

Штитьова О. А.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Анотований список вологих препаратів Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Олена Штитьова, Віра Старченко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 596 – 607.

Шумейко Н. М.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Дитячий письменник Олесь Донченко (із зібрання Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського) / Наталія Шумейко // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавства, охорона пам'яток. Збірник наукових статей. – Харків – Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 364 – 380.

Феодосій Роговий у зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського / Наталія Шумейко // Художньо-змістовний простір прози Феодосія Рогового: зб. наук. праць / Упорядник, відп. ред. Віра Мелешко. – Полтава, 2025. – С. 103 – 107.

Публікації в пресі:

Він залишив нам правду про двадцятий вік / Валентина Клочко, Наталія Шумейко // Вечірня Полтава. – 2025. – № 23 (1679). – 4 червня. – С. 5.

Подано до друку:

Літературна спадщина письменника Івана Цюпи // Полтавський краєзнавчий музей: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавства, охорона пам'яток. Збірник наукових статей. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2026. – Вип. XXI.

Тарас Нікітін – письменник, журналіст, видавець // Там само.

Феодосій Роговий в зібранні Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (до 100-річчя від дня народження письменника) // До збірника статей Полтавського педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Якуненко С. Ю.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Прадавній символ минулого: (краєзнавчі роздуми) / Світлана Якуненко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 485 – 496.

Подано до друку:

Інтерактивний навчальний захід «Краєзнавча подорож» (сценарій) / Олена Устименко, Світлана Якуненко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей. – Вип. XXI.

Янович О. В.

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Хронологія мого життя. Пережите й передумане мною. Стежками незабутнього минулого (зі спогадів Шеремет Марії Іванівни / Підг. до публ. Олександр Янович // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 138 – 155.

Яремченко В. А.

Окремі видання:

Козацькі шаблі карабели / Віталій Яремченко // ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – 12 с.: іл. – (Музейні реліквії, вип. 13).

Статті та публікації у збірниках наукових праць:

Окрилений піснями мами (до 115-річчя від дня народження М. А. Фісуна) / Алла Лавріненко, Віталій Яремченко // Чутівщина: від давнини до сьогодення: зб. наук. ст. / Редкол.: Гудим В. В., Киридон А. М., та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Усенко В. М. (наук. ред.); ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського; Чутівська селищна рада. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. – Вип. 2. – С. 58 – 62.

До історії становлення медицини на Полтавщині (від XVIII до середини XIX ст.) / Алла Лавріненко, Віталій Яремченко // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Гаврилюк Н. О., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Мокляк В. О. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. – Харків, Полтава: ТОВ «Майдан», 2025. – Вип. XX. – С. 127 – 138.

До концепції створення історико-культурного заповідника «Українське державотворення» м. Полтава Полтавська область / Людмила Бабенко, Оксана Белявська, Валерій Головка, Володимир Мокляк, Олександр Панков, Олександр Супруненко, Геннадій Фасій, Катерина Фесик, Віталій Яремченко // Там само. – С. 415 – 572.

«На козацькій «Чайці» – у синєє море»: науково-виховний інтерактивний захід (методична розробка) / Віталій Яремченко, Олена Устименко, Алла Лавріненко // Там само. – С. 775 – 783.

**Перелік культурно-освітніх заходів,
проведених науковцями Полтавського краєзнавчого музею
імені Василя Кричевського за 2025 рік**

№ п/п	Дата	Тема, місце проведення	Відповідальний
1.	06.01.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Народні прикраси Наддніпрянщини» для ВПО. Бібліотека-філія № 5.	Штепа К. А.
2.	08.01.2025	Участь науковців музею у заході до 90-річчя від дня народження Василя Симоненка. ПОУНБ ім. І. П. Котляревського.	Калініна Є. А., Кондратенко М. Д.
3.	08.01.2025	Організація челенджу у соцмережах #симоненко90.	Калініна Є. А.
4.	08.01.2025	Участь у засіданні робочої групи з розробки/оновлення освітньої програми «Історія та археологія» на базі ПНПУ ім. В. Г. Короленка.	Супруненко О. Б.
5.	10.01.2025	Практикум учителів історії «Створюємо візуальний контент за допомогою цифрових інструментів» в рамках програми підвищення кваліфікації вчителів «Цифрові компетентності вчителя НУШ». Фоє ПКМ ВК.	Калініна Є. А.
6.	12.01.2025	Участь у науковому квартирнику з доповіддю: «Василь Кричевський: митець епохи модерну». Вул. Д. Коряка, 3.	Сулима О. С.
7.	13.01.2025	Інтерактивний захід «Зимові свята українців» для учнів 4-го класу Полтавської школи № 23. Місце для укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М., Халимон О. В.
8.	14.01.2025	Урочистості до 170-річчя від дня народження Опанаса Сластіона. Фоє ПКМ ВК.	Супруненко О. Б., Барська Г. М.
9.	15.01.2025	Інтерактивний захід-діяство «Зимові свята українців» для учнів 3-х класів Полтавського ліцею № 10. Місце для укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М., Халимон О. В.
10.	15.01.2025	Міжнародний день музейного селфі. Організація челенджу у соцмережах #MuseumSelfieDay #Полтавський_краєзнавчий #PKMSelfie #День_музейного_селфі	Калініна Є. А., Кропивний В. М.
11.	16.01.2025	Інтерактивний захід-діяство «Зимові свята українців» для учнів 4-х класів Полтавського ліцею № 10. Місце для укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М., Халимон О. В.
12.	16.01.2025	Захід з лекторієм про поетичну палітру та лірику Василя Симоненка. Бібліотека-філія № 1.	Ключко В. В.
13.	18.01.2025	Практичне заняття по бісероплетінню. Бібліотека-філія № 9.	Пісцова М. П.
14.	20.01.2025	Інтерактивний захід-діяство «Зимові свята українців» для учнів 2-го класу школи № 23. Місце для укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М., Халимон О. В.
15.	20.01.2025	Навчально-інтерактивний захід «Диво	Устименко О. В.,

		вишиванка» для учнів початкової школи № 43.	Якуненко С. Ю.
16.	21.01.2025	Захід до 112 річниці від дня народження Василя Кричевського для курсантів. Фое ПКМ ВК.	Супруненко О. Б., Удовиченко О. І.
17.	22.01.2025	Участь в обласних урочистостях до Дня Соборності України.	Супруненко О. Б.
18.	22.01.2025	Інтерактивний захід до Дня Соборності України для учнів 11-х класів Ліцею № 1. Місце для укриття ПКМ ВК.	Кузьменко Н. В.
19.	22.01.2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець» для учнів Наукового ліцею № 3. Місце для укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М., Барська Г. М.
20.	22.01.2025	Вечірній захід з лекторієм і показом фільму на тему: «Стародавній Єгипет». Фое ПКМ ВК.	Супруненко О. Б.
21.	23.01.2025	Навчально-інтерактивний захід «Диво вишиванка» для учнів початкової школи № 43.	Устименко О. В., Якуненко С. Ю.
22.	23.01.2025	Навчально-інтерактивний захід «Диво вишиванка» для учнів початкової школи № 43.	Устименко О. В., Якуненко С. Ю.
23.	23.01.2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець» для учнів школи № 5. Місце для укриття ПКМ ВК.	Барська Г. М., Халимон О. В., Васецька О. М.
24.	24.01.2025	Всеукраїнська науково-практична конференція «Петро Ротач – енциклопедист, письменник, краєзнавець». До 100-річчя від дня народження. Державний архів Полтавської області.	Супруненко О. Б., Мокляк В. О.
25.	24.01.2025	Навчально-інтерактивний захід «Диво вишиванка» для учнів початкової школи № 43.	Устименко О. В., Якуненко С. Ю.
26.	27.01.2025	Захід до відкриття фотовиставки «Дивовижний світ полтавських водойм». ПОУНБ ім. І. П. Котляревського.	Шиян О. О.
27.	27.01.2025	Участь у заході до 80 річниці подій Голокосту. Лекція-розповідь. ПДМУ.	Кузьменко Н. В.
28.	29.01.2025	Захід «Пам'ятаємо героїв Крут» для учнів старших класів шкіл міста. Фое музею.	Кузьменко Н.В.
29.	29.01.2025	Урочисте покладання квітів біля Миколаївської церкви до вшанування загиблих у голокості.	Супруненко О.Б.
30.	29.01. 2025	Лекція «Про творчий і життєвий шлях Олеховського М.О.» для ВПО.	Власенко І.О.
31.	30.01.2025	Лекція для студентів Фахового коледжу управління, економіки і права ПДАУ «Археологічні пам'ятки скіфського часу на Полтавщині» в рамках бінарного заняття з дисципліни «Історія та культура України.» Викладачка коледжу М. Селезень	Мельникова І.С. Москвін Н.В.
32.	31.01. 2025	Благодійний захід спільно ПБУ Показ фільму «Щедрик –проти руського міра.» Фое музею	Калініна Є.А.

33.	3.02. 2025	Зустріч-спомин на вшанування світлої пам'яті Берегині природи Полтавщини Байрак Олени Миколаївни	Науковці відділу природи ПКМВК
34.	5.02. 2025	Екологічний інтерактивний урок до Міжнародного дня бабака для учнів 8 класу багатoproфільного ліцею №1 ПКМ ВК	Шиян О. О. Штитьова О. А. Менчинська Т. В.
35.	5.02. 2025	Екологічний інтерактивний урок до Міжнародного дня бабака для учнів 8 класу багатoproфільного ліцею №1 ПКМ ВК	Шиян О. О. Штитьова О. А. Менчинська Т. В.
36.	7.02. 2025	Навчальний захід з майстер-класом «Диво вишиванка» для учнів 4 класу ліцею № 38 імені Івана Павловського	Устименко О. В., Якуненко С. Ю.
37.	8.02.2025	Захід для внутрішньо переміщених осіб «Дукач. До історії прикрас». Бібліотека-філія № 10.	Пісцова М. П.
38.	11.02. 2025	Урочисте покладання квітів до пам'ятного знаку Самійлу Величку (з нагоди 355-річчя з дня народження).	Супруненко О. Б., Сиволап Н. М.
39.	11.02. 2025	Виставка «3 нових надходжень» приурочена до Регіонального тренінгу «Соціальна роль музеїв в умовах воєнного стану». Фоє Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.	Департамент культури і туризму
40.	11.02. 2025	Регіональний тренінг «Соціальна роль музеїв в умовах воєнного стану». Фоє музею.	Департамент культури і туризму
41.	12.02. 2025	Інтерактивний захід «Ласкаво просимо до степу» для дітей з особливими потребами. ПКМ ВК	Штитьова О. А., Шиян О. О.
42.	13.02. 2025	Інтерактивний захід "Свято жайворонка" для учнів молодших класів. ПКМ ВК	Халимон О. В., Васецька О. М. Тригуб М.
43.	15.02. 2025	Етнографічний захід «Історія геометричного орнаменту. Текстильна мозаїка». Спільний проєкт "Етноінтерактив". Бібліотека-філія № 9 м. Полтави.	Пісцова М. П.
44.	15.02. 2025	Початок роботи виставки до 125-річчя від дня народження селекціонера О. Й. Каплевського ПОУНБ імені І.П.Котляревського. Кім. 406.	Науковці відділу природи
45.	17.02.2025	Інтерактивний захід "Котик захисник" до Дня kota у Європі для учнів 6-го класу Полтавської загальноосвітньої школи № 19, укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М., Халимон О. В.
46.	18.02.2025	Навчальний інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили?» для учнів 11 класу ліцей № 31, укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М., Халимон О. В.

47.	19.02. 2025	Підписання меморандуму про співпрацю між ПКМ ВК та військово-юридичним інститутом національного юридичного університетом ім. Я. Мудрого. ПКМВК.	Калініна Є. А.
48.	19.02. 2025	Екскурсія-лекція до Дня державного герба України для студентів та викладачів військово-юридичного інституту національного юридичного університету ім. Я. Мудрого, укриття ПКМВК.	Власенко І. О.
49.	20.02. 2025	Навчально-інтерактивний захід до Міжнародного дня рідної мови для учнів 9-11 класів Полтавського багатoproфільного ліцею №1 ім. І.П.Котляревського . Місце для укриття ПКМВК.	Устименко О. В.
50.	20.02. 2025	Лекція до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні для студентів аграрно-економічного фахового коледжу ПДАУ ПКМВК. Зал № 20.	Кузьменко Н. В. Клочко В. В.
51.	21.02. 2025	Онлайн-творча зустріч із одеським митцем Станіславом Жалобнюком. ПКМВК. Зал № 20.	Сулима О. С., Кузьменко Н. В.
52.	21.02.2025	Участь у заході з нагоди Дня екскурсовода. Обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи.	Депертамент культури і туризму
53.	21.02.2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець» для учнів ліцею № 1 до Дня рідної мови. Укриття ПКМВК.	Барська Г. М. Васецька О. М. Халимон О. В. Крамарь М. Тригуб М.
54.	22.02. 2025	Етнографічний інтерактивний захід «Народ скаже – як зав'яже» до Міжнародного дня рідної мови для юних жителів міста та гостей міста. Філія № 9 Центральна бібліотека Полтавської МТГ.	Пісцова М. П.
55.	24.02.2025	Участь у заході до річниці повномасштабного вторгнення. Обласна філармонія	Полтавська ОВА
56.	24.02.2025	Участь у заході до річниці Ходжалинської трагедії. Ляльковий театр.	Департамент культури і туризму
57.	24.02.2025	Онлайн-творча зустріч із одеським митцем Станіславом Жалобнюком. Укриття ПКМВК.	Сулима О. С., Кузьменко Н. В.
58.	24.02.2025	Захід «Тавро прицілу на душі» до третьої річниці повномасштабного вторгнення . Укриття ПКМВК.	Сулима О. С., Кузьменко Н. В.

59.	24.02.2025	Презентація виставки «Велич світової науки (до 125-річчя з дня народження академіка О.В.Квасницького (1900-1989))» для учасників міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин» співавторством якої є музей. Фое ПКМВК.	Науковці відділу природи
60.	24.02.2025	Експрес-виставка «Випромінювання Стаса Жалобнюка» до третьої річниці повномасштабного вторгнення.	Сулима О. С. Кузьменко Н. В.
61.	25.02.2025	Захід «Частина душі, а не територія (до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя). Читальний зал бібліотеки Полтавського державного медичного університету.	Кузьменко Н. В.
62.	26.02.2025	Інтерактивний захід «Котик захисник» до Дня kota у Європі для учнів 4-го класу Полтавської загальноосвітньої школи № 22.	Васецька О. М. Халимон О. В.
63.	26.02. 2025	Навчальний інтерактивний захід «Прийди колодію на нашу затію» для учнів 1-го класу початкової школи № 43.	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
64.	26.02. 2025	Навчальний інтерактивний захід «Прийди колодію на нашу затію» для учнів 2-го класу початкової школи № 43.	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
65.	27.02.2025	Навчальний інтерактивний захід «Прийди колодію на нашу затію» для учнів 3-го класу початкової школи № 43.	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
66.	27.02.2025	Навчальний інтерактивний захід «Прийди колодію на нашу затію» для учнів 4-го класу початкової школи №43	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
67.	27.02.2025	Науково-практична конференція «Історико-краєзнавчі дослідження у новітню добу» (На пошану О. П. Ярмака). Галерея мистецтв ім. М. Ярошенка.	Науковці ПКМ ВК.
68.	28.02. 2025	Інтерактивний захід «Котик захисник» до Дня kota у Європі для учнів 4-го класу Полтавської загальноосвітньої школи № 20. Укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М. Халимон О. В.
69.	28.02. 2025	Інтерактивний захід «Котик захисник» до Дня kota у Європі для учнів 4-го класу Полтавської загальноосвітньої школи № 10. Укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М. Халимон О. В.
70.	28.02. 2025	Участь колективу ПКМ ВК у Всеукраїнській хвилині мовчання.	Співробітники музею.
71.	1.03. 2025	Лекція «Археологічні дослідження літописної Лтави» для студентів університету «Третього віку».	Супруненко О. Б.

72.	3.03. 2025	Лекція-презентація про життєвий і творчий шлях найкращого кінематографіста Олександра Довженка «Життя коротке – поспішай творить добро.» Бібліотека – філія № 5.	Гаян Г. І.
73.	3.03.2025	Інтерактивний захід «Котик захисник» до Дня kota у Європі для учнів 3-го класу Полтавської загальноосвітньої школи № 20. Укриття ПКМВК.	Васецька О. М.
74.	5.03.2025	Захід «Незвичайний баранець» для учнів 3 – го класу ліцею № 10.	Васецька О. М.
75.	5.03. 2025	Інтерактивний захід «Зиму проводжаємо, весну зустрічаємо!» для ВПО. Філія бібліотека № 3.	Штепа К. А.
76.	5.03. 2025	Етнографічний захід «Зиму проводжаємо, весну зустрічаємо!» для учнів ліцею № 13. Укриття музею .	Штепа К. А.
77.	7.03. 2025	Виставка «Шевченківська тематика у філателії» до дня народження Т.Г. Шевченка (7.03 – 21.03). Полтавський музей авіації і космонавтики.	Барська Г. М.
78.	8.03.2025	Лекція для слухачів Університету третього віку при ПУЕТ «Караїми Полтавської губернії»	Лимар О. С.
79.	9.03. 2025	Лекція «Постать Тараса Шевченка в контексті націєтворення й збереження традиційної культури.» Спікер - Андрій Левченко, етнограф, популяризатор традиційної культури, військовий. Фоє ПКМ ВК.	Спільне партнерство з Хорунжою службою 12-ї бригади НГУ «Азов» та спільнотою «Плетиво»
80	10.03. 2025	Захід «Про філателійну виставку». Музей авіації і космонавтики.	Барська Г. М.
81.	13.03. 2025	Екскурсійний супровід у рамках культурно-історичного проекту "Жива пам'ять", присвяченого вшанування пам'яті козацького літописця С. Величка. Село Жуки.	Лавріненко А. А.
82.	14.03. 2025	Участь у заході до Дня українського добровольця.	Співробітники музею
83.	14.03.2025	Інтерактивний навчальний захід «Котик захисник». Укриття музею.	Васецька О. М.
84.	14.03.2025	Екскурсійний супровід у рамках культурно-історичного проекту «Жива пам'ять», присвяченого вшанування пам'яті козацького літописця С. Величка. С. Тахтаулове	Лавріненко А. А.

85.	15.03.2025	Лекція «Григорій Сковорода - знайомий незнайомець» з елементами театралізації. Університет третього віку	Барська Г. М. Халимон О. В. Васецька О. М.
86.	15. 03.2025	Практичне заняття з бісероплетіння для дорослих та підлітків. Бібліотека-філія № 9.	Пісцова М. П.
87.	19.03. 2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода-знайомий незнайомець.» Для учнів 9 класу Ліцею № 14. Укриття музею.	Барська Г. М. Халимон О. В. Васецька О. М.
88.	19.03.2025	Проведення майстер-класу «Традиційна вузликова лялька». 6 клас. Ліцей № 3. Укриття музею.	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
89.	19.03.2025	Творча зустріч працівників музею з військовими 145 окремого батальйону ТрО м. Кременчука 116 окремої бригади ТрО.	Калініна Є. А. Кондратенко М. Д. Устименко О. В.
90.	19.03.2025	Проведення майстер-класу «Традиційна вузликова лялька». 7 клас. Ліцей № 3. Укриття музею.	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
91.	19.03.2025	Інтерактивний захід з елементами театралізації «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець», 9 клас. Ліцей № 14.	Барська Г. М. Халимон О. В. Васецька О. М.
92.	20.03.2025	Інтерактивний захід «Птахи прилетіли – на крилах весну принесли». 6 клас. Ліцей № 14. Укриття музею.	Халимон О. В. Васецька О. М. Крамарь М.
92.	20.03.2025	Екскурсія по місту для учасників Всеукраїнського тренінгу «Рух за Мрією», обмін досвідом між молодіжними центрами щодо послуг кар'єрного розвитку молоді.	Лавріненко А.А.
93.	20.03.2025	Участь у заході урочистого іфтару під час священного для мусульман місяця Рамадан. Обласний театр ім. М.В. Гоголя.	Співробітники музею
94.	20.03.2025	Навчально-інтерактивний захід «Поетична палітра В. Симоненка». 11 клас. Ліцей № 1 ім. І.П. Котляревського. Укриття музею.	Устименко О. В.
95.	20.03.2025	Захід «Традиційна вузликова лялька». 7 клас. Ліцей № 3.	Якуненко С. Ю., Устименко О. В.
96.	20.03.2025	Презентація виставки «Полтавщина багатонаціональна. Живі традиції ісламу». Обласний театр ім. І. П. Котляревського.	Співробітники ПКМВК
97.	22.03.2025	Лекція «Музична Полтавщина» Університет третього віку.	Лавріненко А. А.

98.	22.03.2025	Захід "Зиму проводжаємо, весну зустрічаємо" "Бібліотека-філія №10 для ВПО.	Штепа К. А.
99.	22.03. 2025	Зустріч із телеведучим, лектором, блогером Леонідом Мартинчиком.	Супруненко О. Б. Сулима О. С.
100.	24.03.2025	Інтерактивний захід з майстер-класом "Ой весела весно , що ти нам принесла". Ліцей № 14, 2 клас. Укриття музею.	Штепа К. А.
101.	24.03.2025	Інтерактивний захід "Котик-захисник". 5 клас. Полтавський обласний ліцей. с. Ковалівка. Укриття музею.	Васецька О. М.
102.	25.03. 2025	Захід до Дня горобця. 5 клас. Ліцей № 14. Укриття музею.	Шиян О. О. Штитьова О. А.
104.	26.03.2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили». 9-10 класи Наукового ліцею № 3. Укриття музею	Васецька О. М.
105.	26.03.2025	Участь у інтерактивній лекції у ПНПУ на тему народних головних уборів. Аудиторія ПНПУ. Студенти ПНПУ.	Штепа К. А.
106.	26.03.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник». 3 клас . Школа № 22. Укриття музею.	Васецька О. М.
107.	27.032025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець». 4 клас. 28-ма школа. Укриття музею.	Барська Г. М. Халимон О. В.
108.	27.03.2025	Інтерактивний захід до Дня науки в бібліотеці. Полтавська обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара. Діти ВПО.	Гранько А. С. Москвін Н. В.
109.	27.03.2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець». Укриття музею.	Барська Г. М. Халимон О. В.
111.	28.03.2025	Інтерактивний захід «Традиційна вузликова лялька». 5 клас. Красногорівський ліцей Миргородського району. Укриття музею.	Якуненко С. Ю. Устименко О. В.
112.	28.03.2025	Презентація краєзнавчого альманаху «Свічадо Придніпров'я». Краєзнавчий музей м. Горішні Плавні.	Супруненко О. Б. Мельнікова І. С. Москвін Н. В.
113.	29.03.2025	Лекція «Імена Героїв України у назвах вулиць Полтави». Аудиторія ПНПУ. Університет третього віку.	Кузьменко Н. В.
114.	29.03.2025	Майстер-клас із писанкарства. Спільно з «Полтавським батальйоном небайдужих». Простір «Полтавського батальйону небайдужих».	Пісцова М. П.
115.	31.03.2025	Інтерактивний захід «Традиційна вузликова лялька». Ліцей № 6. Укриття музею.	Якуненко С. Ю. Устименко О. В.

116.	1.04.2025	Оглядова екскурсія по дворику музею для ВПО з м. Волноваха Донецької обл.	Лаврінєнко А. А.
117.	1.04.2025	Відкриття виставки Полтавського краєзнавчого музею ім. В. Кричевського «Образ Миколи Гоголя у філателії та літературі». Полтавський музей авіації і космонавтики.	Барська Г. М.
118.	1.04. 2025	Музейно-мистецький проєкт «Гумор і космос» в межах міжнародного фестивалю гумору «Карлюка 2025» з відкриттям міжнародної виставки карикатур. Полтавський музей космонавтики і авіації.	Барська Г. М.
119.	1.04.2025	Захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець». 7-9 кл, с. Ланна.	Барська Г. М. Халимон О. В.
120.	3.04.2025	Етнографічний захід «Напиши свою писанку» з майстер-класом «Крапанка». 5 кл., 3 ліцей. Укриття музею.	Пісцова М. П.
121.	4.04. 2025	Бесіда «Великодні страви» для внутрішньо переміщених осіб. Бібліотека-філія № 5.	Пісцова М. П.
122.	4.04. 2025	Відкриття виставки «Законсервована історія». Фос музею.	Шиян О. О.
123.	4.04.2025	Відкриття виставки «Полк Азов - янголи Маріуполя». ПКМ ВК.	Кондратенко М. Д. Калініна Є. А. Тарасу І. В. Кузьменко Н. В.
124.	4.04.2025	Зустріч з воїнами азовцями та рідними воїнів, загиблих під час захисту м. Маріуполь.	Кондратенко М. Д. Калініна Є. А. Тарасу І. В. Кузьменко Н. В.
125.	5.04. 2025	Лекція «Археологічні скарби Полтавщини» для слухачів Університету третього віку при ПУЕТ.	Мельникова І. С., Москвін Н. В.
125.	5.04. 2025	Майстер-клас із писанкарства. Спільно з «Полтавським батальйоном небайдужих». Для мешканців міста вул. Спаська, 10.	Пісцова М. П.
126.	5.04.2025	До Всесвітнього дня здоров'я захід з ГО «Мурашки Полтави» у музейному дворіку. Для дітей з особливими потребами.	Калініна Є. А.
127.	5.04. 2025	2-га лекція «Археологічні скарби Полтавщини» для слухачів Університету третього віку при ПУЕТ.	Мельникова І. С., Москвін Н. В.
128.	8.04.2025	Музейно-мистецький захід «Галактика дітей», присвячений Всеукраїнському тижню дитячої та юнацької книги. Полтавський музей космонавтики та авіації.	Співробітники музею

129.	8.04. 2025	Відкриття виставки літератури «Вільна краєзнавча бібліотека». «Кавун» разом із Полтавським краєзнавчим музеєм ім. Василя Кричевського.	Кропивний В. М.
130.	9.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Для школярів с. Стасі. Зала № 5. ПКМВК	Кузьменко Н. В.
131.	9.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». ПКМ ВК. Гімназія № 40. Зала № 5.	Кузьменко Н. В.
132.	9.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Для студентів і викладачів ПНПУ. Зала № 5.	Кузьменко Н. В.
133.	9.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя» ПКМ ВК Зала № 5. Гімназія №25.	Кузьменко Н.В.
134.	9.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». ПКМ ВК. Зала №5. Студенти Електротехнічного ліцею	Кузьменко Н. В.
136.	10.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя» ПКМ ВК. Зала № 5. Студенти Електротехнічного ліцею	Кузьменко Н. В.
137.	10.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». ПКМ ВК. Для студентів ПНТУ ім. Ю. Кондратюка.	Кузьменко Н. В.
138.	10.04.2025	Етнографічний захід «Напиши свою писанку» з майстер-класом «Великодні птахи». 7 клас. Ліцей №.13. Укриття музею.	Пісцова М. П.
139.	11.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала №.5. ПКМ ВК Для учнів ЗОШ с. Милорадове.	Кузьменко Н. В.
140.	11.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Для учнів з с. Руденківка.	Кузьменко Н. В.
141.	11.04.2025	Спільна акція з ГО Плетиво «Толока в Трибах». Урочище Триби.	Сиволап Н. М. Лимар О. С.
142.	11.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Для учнів з с. Нехвороща.	Кузьменко Н. В.
143.	11.04.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Котилася писаночка» з майстер-класом «Зернівка». Укриття музею. 2 клас ліцей № 13.	Пісцова М. П.
145.	12.04.2025	Етнографічний захід «Напиши свою писанку» з майстер-класом «Крапанка» та «Писанка». Проект «Етноінтерактив». Бібліотека-філія № 9 м. Полтава.	Пісцова М. П.

146.	12.04.2025	Лекція «Історія спорудження будинку Полтавського губернського земства». ПУЕТ. Для слухачів університету третього віку.	Сулима О. С.
148.	13.04.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Котилася писаночка» з майстер-класом «Зернівка». Вул. Спаська, 10, для учнів недільної школи «Нарнія».	Пісцова М. П.
149.	14.04. 2025	Етнографічний захід «Напиши свою писанку» з майстер-класом «Писанка». Укриття музею, група 11, Полтавський політехнічний коледж.	Пісцова М. П.
150.	14.04. 2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Гімназія № 33	Кузьменко Н. В.
151.	14.04. 2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Профліцей.	Кузьменко Н. В.
152.	14.04. 2025	Музейно-мистецький проєкт із нагоди Міжнародного дня польоту людини в космос з презентацією виставки «Космонавт з «кременчуцькими крилами» Олексій Леонов» та авторською презентацією виставки художніх робіт Ігоря Лотиша «У безмежному часі Всесвіту».	Полтавський музей авіації і космонавтики
153.	14.04. 2025	Просвітницька лекція про давні великодні традиції та звичаї рідного краю. «Книгарня «Є»».	Кондратенко М. Д.
154.	15.04. 2025	Презентація збірки поезій Ольги Ольхової. Фое музею. Полтавці.	Калініна Є. А.
155.	15.04. 2025	Захід із вручення дипломів переможцям обласного конкурсу МАН. Дворик музею.	Калініна Є. А.
156.	15.04. 2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. Профліцей.	Кузьменко Н. В.
157.	15.04. 2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК, с. Божківське.	Кузьменко Н. В.
158.	15.04. 2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник» 4 клас, школа № 37.	Васецька О. М.
159.	15.04. 2025	Етнографічний захід «Напиши свою писанку» з майстер-класом "Писанка". Група 11, Полтавський політехнічний коледж. Укриття музею.	Пісцова М. П.
160.	16.04.2025	Виставка»захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. с. Тагамлик	Кузьменко Н. В.
161.	16.04.2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили», 8 клас Ліцею № 1 імені І. П. Котляревського, укриття музею.	Васецька О. М.
162.	16.04.2025	Інтерактивний захід «Котилася писаночка» 4 кл. Ліцей № 10. Укриття музею.	Пісцова М. П.

163.	17.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Коледж транспортного будівництва.	Кузьменко Н. В.
164.	17.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Коледж ресторанного бізнесу.	Кузьменко Н. В.
165.	17.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Ліцей № 21.	Кузьменко Н. В.
166.	17.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. Гімназія № 20.	Кузьменко Н. В.
167.	17.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. Гімназія № 25.	Кузьменко Н. В.
168.	17.04.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Котилася писаночка» з майстер-класом «Писанка». Укриття музею. Група полтавців.	Пісцова М. П.
169.	17.04.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Котилася писаночка» з майстер-класом «Зернівка». 5 кл., шк. № 26, укриття музею.	Пісцова М. П.
170.	17.04.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Вербну неділеньку зустрічаємо», бібліотека – філія № 2, ВПО, полтавці та гості міста.	Штепа К. А.
171.	17.04.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Вербну неділеньку зустрічаємо» бібліотека – філія № 3, ВПО, полтавці і гості міста.	Штепа К. А.
172.	17.04.2025	Акція з озеленення в межах двомісячника чистоти і благоустрою, за участі в. о. голови ОВА. ПКМ ВК.	Департамент екології та природних ресурсів ПОВА
173.	18.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Гімназія № 33.	Кузьменко Н. В.
174.	18.04.2025	Інтерактивний захід «Національні символи Будинку Полтавського губернського земства». Школа № 35, 5 клас. Дворик та укриття музею.	Штепа К. А.
175.	21.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК Гімназія № 40.	Кузьменко Н. В.
176.	21.04.2025	Інтерактивний захід «Національні символи Будинку Полтавського губернського земства». Школа № 35, 9 клас. Двір та укриття музею.	Штепа К. А.
177.	22.04.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник» Школа № 37, 1 клас.	Васецька О. М.
178.	22.04.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник» Школа № 37, 1 клас.	Васецька О. М.

179.	22.04.2025	Інтерактивна лекція «Вінок у народному вбранні як мова культурної ідентичності». Для студентів і викладачів ПНПУ.	Штепа К. А.
180.	22.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. Ліцей № 21.	Кузьменко Н. В.
181.	23.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМВК. Гімназія № 9.	Кузьменко Н. В.
182.	23.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. Гімназія № 9.	Кузьменко Н. В.
183.	23.04.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник» Школа № 37.	Васецька О. М.
184.	23.04.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник» Школа № 37.	Васецька О. М.
185.	24.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. Гімназія № 21.	Кузьменко Н. В.
186.	24.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. Ліцей № 28.	Кузьменко Н. В.
187.	24.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. Великобудищанський НВЗ.	Кузьменко Н. В.
188.	24.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. Учні ліцею № 47 «Альтернатива».	Калініна Є. А.
189.	25.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. Школа № 23.	Кузьменко Н. В.
190.	25.04.2025	Виставка-захід «Азов - янголи Маріуполя». Зала № 5. ПКМ ВК. Школа № 16.	Кузьменко Н. В.
193.	25.04.2025	«Моя рідна Полтава» (віртуальна екскурсія) 3 клас, школа № 37.	Васецька О. М.
192.	26.04.2025	Лекція «Музична Полтавщина: продовження». ПУЕТ, для слухачів Університету третього віку.	Лавріненко А. А.
193.	29.04.2025	Захід-екскурсія для полтавської родини учасника бойових дій. Дворик музею.	Якуненко С. Ю.
194.	29.04.2025	Захід – екскурсія «Законсервована історія» для учнів м. Валки Харківської обл. Зала № 5.	Халимон О. В.
195.	30.04.2025	Участь у ютубпроекті «Тур по Україні».	Співробітники ПКМ ВК
196.	01.05.2025	Участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції «БЮРИЗНОМАНІТТЯ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ».	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.
197.	2.05.2025	Етнографічний захід «Дерево життя – прадавній образ». Бібліотека-філія № 5. ВПО.	Штепа К. А.

198.	03.05. 2025	Участь як співорганізаторів у XV Всеукраїнському екофестивалі «ЛЕЛЬ», з метою підтримки українців у складний час, особливо воїнів ЗСУ. с. Крива Руда, Кременчуцький район.	Шиян О. О.
199.	03.05. 2025	Лекція «Археологічні скарби Полтавщини» для слухачів Університету третього віку. ПУЕТ.	Мельникова І. С. Москвін Н. В.
200.	03.05.2025	Захід «Завершення циклу веснянок» ГО «Мистецький мурашник» для полтавців та гостей міста. Дворик музею.	Кропивний В. М.
201.	05.05.2025	Зустріч із литовською делегацією з культурних та освітніх питань. Укриття музею.	Адміністрація Полтавської ОВА
202.	06.05. 2025	Участь як співорганізаторів у Круглому столі пам'яті П. Г. Тронька. ПНПУ ім. В. Г. Короленка.	Співробітники музею
203.	07.05.2025	Година історичної пам'яті «Кирило Осьмак». ПОУНБ ім. Котляревського.	Кузьменко Н. В.
204.	08.05.2025	Лекція «До 80-річчя Перемоги над нацизмом» до Дня пам'яті та примирення для курсантів Ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Віталія Грицаєнка. Укриття Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.	Кузьменко Н. В.
205.	11.05.2025	Екскурсія історичною частиною міста для курсантів Ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою ім. В. Грицаєнка. Історична частина міста.	Кузьменко Н. В.
206.	13.05.2025	Година історичної пам'яті «Кирило Осьмак»	Кузьменко Н. В.
207.	13.05. 2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили». 4 клас, ліцей № 10. Укриття ПКМ ВК.	Васецька О. М.
208.	14.05.2025	Наукова конференція «Культурна спадщина Полтавщини: історія, проблематика, сьогодення», присвячена Міжнародному дню музеїв. ПКМ ВК. Музейники області.	Мокляк В. О., Сиволап Н. М.
209.	14.05.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник» Школа № 37, 2 клас. Укриття музею.	Васецька О. М.
210.	14.05.2025	Інтерактивний захід для дітей з особливими потребами з ГО «Мурашки Полтави» до Дня матері і дня сім'ї. Дворик музею.	Калініна Є. А.

211.	14.05.2025	Екскурсійний супровід у рамках культурно-історичного проекту «Жива пам'ять», присвяченого вшануванню пам'яті козацького літописця С. Величка. с. Тахтаулове, с. Жуки. Для учнівської та студентської молоді та жителів громади.	Лаврінченко А. А.
212.	15.05. 2025	Прибирання території меморіалу в урочищі Триби спільно з Терешківською СТГ та ГО «Плетиво».	Співробітники музею
213.	15.05. 2025	Етнографічний захід «Вишиванка - твій генетичний код». Учні 8-Г класу ліцею № 17. Бібліотека-філія № 3.	Штепа К. А.
214.	15.05. 2025	Етнографічний захід «Вишиванка - твій генетичний код». Відділ культури, молоді, спорту Новоградівської ТГ, для ВПО. Онлайн захід.	Штепа К. А.
215.	16.05. 2025	Урочистості до Міжнародного дня музеїв. Фое музею.	Полтавська ОВА Адміністрація ПКМ ВК
216.	16.05. 2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець». Ліцей № 3, 9 клас. Укриття музею.	Барська Г. М. Халимон О. В.
217.	17.05. 2025	Бесіда «3 історії традиційних полтавських страв» для студентів і слухачів Університету Третього віку. ПУЕТ.	Пісцова М. П.
218.	17.05. 2025	Практичне заняття з бісероплетіння. Проєкт "Етноінтерактив". Бібліотека-філія № 9, для полтавців.	Пісцова М. П.
219.	18.05. 2025	Вшанування пам'яті жертв політичних репресій. Урочище Триби.	Співробітники музею
220.	18.05. 2025	День музейного селфі до Міжнародного дня музеїв.	Співробітники музею
221.	20.05.2025	Захід «Моя Полтава». 19 школа, 7-мі класи. Укриття музею.	Васецька О. М.
222.	21.05. 2025	Відкриття виставки «Сіль моєї землі», присвячена пам'яті художника І. А. Крючка. Дворик і флігель музею.	Департамент культури і туризму Співробітники музею
223.	21.05. 2025	Участь у роботі круглого столу «Збереження біоресурсів – запорука відновлення».	Шиян О. О.
224.	22.05.2025	Відкриття виставки «Зелений храм природи» до Всесвітнього дня біорізноманіття. Флігель музею.	Шиян О. О.
225.	22.05. 2025	Відкриття виставки до Міжнародного дня музеїв «Відроджені реліквії». Флігель музею.	Кондратенко Н. Г.
226.	23.05.2025	Відкриття виставки «Глиняна іграшка через віки». Флігель музею.	Мельникова І. С. Пісцова М. П.

227.	23.05.2025	Відкриття виставки, приуроченої пам'яті першого директора ПКМ ВК М. О. Олеховського. Флігель музею.	Власенко І. О. Кигим С. Л.
228.	23.05.2025	Захід до Дня героїв. Ліцей № 1. Учні ліцею.	Кузьменко Н. В.
229.	23.05.2025	Захід «На гостину до синиці». Учні ліцею № 38. ПКМ ВК.	Шиян О. О. Штитьова О. А.
230.	23.05.2025	Екскурсія – захід до Дня героїв для військовослужбовців однієї із частин міста. ПКМ ВК.	Співробітники музею
231.	25. 05.2025	Благодійний концерт гурту «Яри». Дворик ПКМ ВК.	Калініна Є. А.
232.	27.05. 2025	Захід до Дня міжнаціональної злагоди і культурного розмаїття. Двір ПКМ ВК.	Департамент культури і туризму Калініна Є. А. Якуненко С. Ю.
233.	28.05.2025	Концерт симфонічного академічного оркестру «Симфонія весни». Двір ПКМ ВК.	Калініна Є. А. Якуненко С. Ю.
234.	28.05.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник». Ліцей №14, 3 клас. Укриття музею.	Васецька О. М.
235.	29.05.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Полтавські страви», школа № 38, 1 клас.	Пісцова М. П.
236.	29.05.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник», 1 клас, Сем'янівський НВК, укриття музею.	Васецька О. М.
237.	29.05.2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили». Розсошенська гімназія, 8 клас, укриття музею.	Васецька О. М.
238.	31.05.2025	Урочисте вручення атестатів учням ліцею №14 «Здоров'я». Дворик музею.	Калініна Є. А. Якуненко С. Ю.
239.	30.05.2025	Майстер-клас з живопису. Для полтавців. ПКМ ВК.	Помінова О. О. «Полтавський батальйон небайдужих».
240.	30.05.2025	Науковий фестиваль для дітей «Відкрийте світ науки разом із нами». Еколого-натуралістичний центр учнівської молоді.	Шиян О. О.
241.	1.06.2025	Активності для дітей у дворику до Міжнародного дня захисту дітей.	Співробітники музею ГО «Крим SOS»
242.	3.06.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Світ іграшки». Абазівський ліцей. Дворик музею.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С. Москвін Н. В.
243.	3.06.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Світ іграшки». Ліцей № 17. Дворик та укриття музею.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С. Москвін Н. В.

244.	4.06.2025	Захід до Дня вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії рф. Укриття музею.	Кузьменко Н. В. Співробітники музею
245.	4.06.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Світ іграшки» Ліцей № 17. Дворик музею.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С. Москвін Н. В.
246.	4.06.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Світ іграшки» Ліцей № 17. Дворик музею.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С. Москвін Н. В.
247.	6.06.2025	Захід «Незвичайний баранець», школа № 20 укриття музею.	Васецька О. М.
248.	6.06.2025	Захід «Котик захисник», школа № 22, укриття музею	Васецька О. М.
249.	8.06.2025	Засідання Книжкового клубу. Дворик музею.	Члени Книжкового клубу Якуненко С. Ю.
250.	8.06.2025	Заняття гуртка «Кольорова зебра», дворик музею, ВПО.	Гуменюк К. О. Якуненко С. Ю.
251.	9.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Чарівний сад Кози-Дерези». Школа № 41, бібліотека-філія № 2.	Штепа К. А.
252.	9.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Чарівний сад Кози-Дерези». Школа № 13, бібліотека-філія № 6.	Штепа К. А.
253.	9.06.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Світ іграшки». Ліцей № 7. Дворик музею.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С. Москвін Н. В.
254.	9.06.2025	Інтерактивний етнографічний захід «Світ іграшки». Ліцей № 7. Дворик музею.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С. Москвін Н. В.
255.	10.06.2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили», ПЦБС, діти пришкільного табору.	Васецька О. М.
256.	10.06.2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили», ПЦБС, діти пришкільного табору.	Васецька О. М.
257.	11.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки», ліцей № 17, двір музею, діти пришкільного табору.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С.
258.	11.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки», ліцей №17, двір музею, діти пришкільного табору.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С.
259	11.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки», ліцей № 17, двір музею, діти пришкільного табору.	Пісцова М. П. Мельнікова І. С.

260.	11.06.2025	Концерт вокально-хорової музики. Інститут мистецтв ЛНУ ім. Т. Шевченка. Фоє ПКМВК. Полтавці.	Якуненко С. Ю.
261.	11.06.2025	Зустріч з головою і волонтеркою ГО «Агенція сталого розвитку». Укриття музею.	Співробітники ПКМВК
262.	12.06.2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили», ПЦБС.	Васецька О. М.
263.	12.06.2025	Інтерактивний захід «Як чумаки по сіль їздили», ПЦБС.	Васецька О. М.
264.	12.06.2025	Виставка «Краса у кожній деталі», дворик музею.	Калініна Є. А. Полтавський ОЦНТ Кор
265.	12.06.2025	Фестиваль-конкурс "Акорди душі" , дворик музею. Полтавці.	Калініна Є. А. Полтавський ОЦНТ Кор
266.	13.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки». Школа №38, дворик музею. Полтавці.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
267.	13.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки». Школа № 38, дворик музею. Полтавці.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
268.	13.06.2025	Презентація VR-фільму «Архів тиші» (реж. Вартан Маркар'ян, Вадим Махітка) у межах Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA, м. Київ, Ukrainka Gallery.	Кропивний В. М.
269.	15.06.2025	Інтерв'ю із військовим. Фоє музею	Зябко В. М.
270.	16.06.2025	Етнографічні інтерактивні заходи «Світ іграшки», 1-2 клас ліцей № 13. Дворик, флігель, укриття музею.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
271.	16.06.2025	Етнографічні інтерактивні заходи «Світ іграшки», 3 клас ліцей № 13. Дворик, флігель, укриття музею.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
272.	16.06.2025	Етнографічні інтерактивні заходи «Світ іграшки», 4клас ліцей № 13. Дворик, флігель, укриття музею.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
273.	17.06.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник». Ліцей № 8 Дворик, флігель та укриття музею.	Васецька О. М. Халимон О. В.
274.	17.06.2025	Інтерактивний захід «Котик-захисник» Ліцей № 8 Дворик, флігель та укриття музею.	Васецька О. М. Халимон О. В.
275.	18.06. 2025	Етнографічний інтерактивний захід «Ой на Івана, ой на Купала вогнем та водою очищали», школа № 11. Бібліотека-філія № 6.	Штепа К. А.

276.	18.06. 2025	Етнографічний інтерактивний захід «Ой на Івана, ой на Купала вогнем та водою очищали», школа № 11 Бібліотека – філія № 6.	Штепа К. А.
277.	18.06. 2025	Етнографічний інтерактивний захід «Народна графіка на полотні» Полтавський політехнічний коледж, група 11, укриття музею.	Пісцова М. П.
278.	19.06. 2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки», 4 клас ліцей № 38. Дворик, флігель, укриття музею.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
279.	19.06. 2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки», 4 клас ліцей № 38. Дворик, флігель, укриття музею.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
280.	19.06.2025	Зустріч співробітників музею з психологинєю з питань роботи із учасниками бойових дій. Укриття музею.	Калініна Є. А.
281.	19.06.2025	Захід «Традиційна українська вузликова лялька», ГО «Мурашки Полтави», дворик музею.	Якуненко С. Ю. Устименко О. В.
282.	21.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки» для полтавців. Дворик, флігель, укриття музею.	Пісцова М. П. Мельникова І. С.
283.	21.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Ой на Івана, ой на Купала вогнем та водою очищали» Бібліотека № 10, для ВПО.	Штепа К. А.
284.	24.06. 2025	Етнографічний інтерактивний захід «Ой на Івана, ой на Купала вогнем та водою очищали» Бібліотека № 12, для читачів бібліотеки.	Штепа К. А.
285.	24.06. 2025	Захід пам'яті ботаникині Л. Д. Орлової. Науковці, студенти, викладачі. Дворик, укриття музею.	Шиян О. О.
286.	25.06.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Ой на Івана, ой на Купала вогнем та водою очищали». Бібліотека № 6, для читачів бібліотеки.	Штепа К. А.
287.	27.06.2025	Участь в урочистостях з нагоди Дня Конституції України.	Співробітники музею
288.	27.06.2025	Відкриття тимчасової виставки у флігелі музею «Археологія Полтави: подих століть».	Співробітники відділу археології ПКМВК
289.	27.06.2025	Відкриття виставки у флігелі музею «Україна – понад усе! Конституція України в джерелах, часі, постатях».	Співробітники відділу новітньої історії

290.	29.06.2025	До Дня міста організовано відвідування музею за вільний донат на підтримку ГО «Щит майбутнього», які допомагають військовим та ветеранам.	Співробітники ПКМВК
291.	01.07.2025	Круглий стіл «Історичні аспекти поширення, вирощування та використання лаванди». Для полтавців і гостей міста. Дворик музею.	Шиян О. О. Калініна Є. А. Департамент культури і туризму
292 .	02.07.2025	Дружня зустріч з представниками Головного Управління ДСНС у Полтавській області. Дворик та флігель музею .	Калініна Є. А.
293.	04.07.2025	Екскурсія з елементами ігор для приватного дитячого садочка м. Полтави.	Устименко О. В. Штитьова О. А.
294.	06.07. 2025	Зустріч з відомим актором та телевізійником Юрієм Горбуновим та участь у тревел-проекті з робочою назвою «Щоденник подорожнього». ПКМВК	Калініна Є. А. Сулима О. С.
295.	06.07.2025	Зустріч із представниками БФ «Меценатська фундація ОЛОС» на чолі з директором Ігорем Осипенком та її меценатами з компанії EDS Ukraine. ПКМ ВК.	Калініна Є. А. Сулима О. С.
296.	08.07.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Світ іграшки», вихованці недільної школи «Нарнія», дворик та укриття музею.	Пісцова М. П.
297.	10.07.2025	Презентація VR-фільму «Архів тиші» Вартана Маркар'яна та Вадима Махітки, фойє музею креативний сектор та усі охочі	Кропивний В. М. Калініна Є. А.
298.	13.07.2025	Засідання Книжкового клубу подвір'я музею	Кропивний В. М. Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
299.	15.07.2025	Урочисте відкриття виставки до Дня Української Державності «Струни душі народної», подвір'я і флігель музею.	Кузьменко Н. В. Кропивний В. М. Устименко О. В.
300.	15.07. 2025	ЕкоШкола Супергероїв, нагородження та майстер-клас. Учні, фахівці Департаменту екології ПОВА. Дворик, укриття музею .	Шиян О. О. фахівці Департаменту екології ПОВА
301.	18.07.2025	«Дівочий бранч», подвір'я музею	Кропивний В. М.
302.	18.07.2025	Творчий конкурс для вступників ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, подвіря і укриття музею.	Фесик К. Б.
303.	19.07.2025	Благодійний концерт гурту @us_orchestra , подвір'я музею	Кропивний В. М.

304.	19.07.2025	Продовження і результати проходження творчого конкурсу для вступників ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, подвіря і укриття музею.	Фесик К. Б.
305.	19.07.2025	Культурна подія «День Диканської музики» спільно з Кавуном та Андрієм Левченком, військовослужбовцем, культурним діячем.	Кропивний В. М.
306.	21.07.2025	Загальнообласні урочистості до Дня тренера, подвір'я музею.	Кропивний В. М. Устименко О. В. Калініна Є. А.
307.	25.07.2025	Зустріч із керівниками Полтавського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України з метою підписання меморандуму про співпрацю між установами.	Супруненко О. Б.
308.	27.07.2025	Захід-екскурсія для сім'ї учасника бойових дій з м. Полтава. Дворик музею.	Якуненко С. Ю.
309.	27.07.2025	Літературний вечір «Сума суму». Подвір'я та укриття музею. Для полтавців	Кропивний В. М.
310.	28.07.2025	Захід з майстер-класом «Традиційна вузликова лялька» для ГО «Мурашки Полтави». Дворик музею.	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
311.	29.07.2025	Круглий стіл «Роль молоді у сучасному музейному просторі України».	Якуненко С. Ю. Калініна Є. А. Устименко О. В.
312.	31.07.2025	Презентація щорічника «Полтавський краєзнавчий музей: маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток». Подвір'я музею.	Департамент культури і туризму Співробітники ПКМ ВК
313.	31.07.2025	Участь у Всеукраїнській хвилині мовчання з ушанування подвигу Захисників і Захисниць, які віддали життя за незалежність і свободу України. Фоє музею.	Співробітники ПКМВК
314.	31.07.2025	Засідання гуртка «Кольорова зебра». Подвір'я музею.	Співробітники ПКМВК Якуненко С. Ю.
315.	1.08.2025	Підведення підсумків конкурсу фотографій «Заповідний край» та фотоквест. Екологи, учні, батьки. Дворик музею.	Шиян О. О.
316.	06.08.2025	Презентація книги «Давньоєгипетська література в українських перекладах». Дворик музею.	Кондратенко М. Д. Співробітники музею
317.	06.08.2025	Експрес-виставка «Давньоєгипетська колекція у збірці музею». Фоє музею. Учасники презентації книги «Давньо-єгипетська література в українських перекладах». О. Савчук.	Мельникова І. С. Курницька І. М.

318.	07.08. 2025	Захід пам'яті природодослідниці Олени Байрак (1957-2018). Природоохоронці, екологи. Дворик музею.	Шиян О. О.
319.	08.08.2025	Крафтовий ярмарок «Смак Спасу». Полтавці та гості міста. Дворик музею.	Департамент культури та туризму Співробітники музею
320.	08.08. 2025	Експрес-виставка «Смак Спасу», дворик музею. Полтавці та гості міста.	Департамент культури та туризму Співробітники музею
321.	08.08.2025	Майстер-клас «Виготовлення традиційної вузликової ляльки». Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Майстри народної творчості
322.	08.08.2025	Майстер-клас Виготовлення спасівських букетиків «Маковійчики». Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Майстри народної творчості
323.	08.08.2025	Майстер-клас «Орнаментальні мотиви художньо-декоративного розпису Полтавщини». Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Майстри народної творчості
324.	08.08.2025	Майстер-клас «Художня вишивка Полтавщини». Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Майстри народної творчості
325.	08.08.2025	Презентація мистецьких, туристичних та етнографічних проєктів в івентзоні зі спікерами. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Сулима О. С. Спікери проєктів
326.	12.08.2025	Виставка творчого доробку молодих майстрів Полтавщини. Флігель музею. Полтавці та гості міста.	Кондратенко М. Д.
327.	12.08. 2025	Захід до Дня молоді. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Управління молоді і спорту ПОВА. Майстри.
328.	13.08.2025	Відкриття виставки до Дня археолога, присвяченої дослідженням Більського городища. Археологи Полтавщини. Флігель музею.	Співробітники відділу археології, ІКЗ «Більськ».
329.	13.08.2025	Обговорення виставки та звітні екскурсії до Дня археолога, присвячені дослідженням Більського городища. Археологи Полтавщини. Флігель музею.	Співробітники відділу археології, ПНПУ, ЦОДПА, ІКЗ «Більськ».
330.	15.08.2025	Майстер-клас із живопису «Сerpневі мальви». Дворик музею.	Помінова О. О. Волонтери «Батальйону небайдужих»
331.	16.08.2025	Керамічний майстер-клас. Полтавці. Дворик музею.	Кропивний В. М. майстри
332.	17.08.2025	Культурно-мистецький захід «Хвилюємо». Полтавці. Дворик музею.	Якуненко С. Ю.

333.	20.08.2025	1-й Відкритий семінар «Культура добросусідства: діалог культур у Полтавському краї». Вчителі Полтавщини. Дворик музею.	Співробітники ПАНО ім. М. В. Остроградського Якуненко С.Ю. Кузьменко Н.В.
334.	21.08.2025	Лекція від Т. Шаленко про кобзарство в Україні. Хартія хаб. Полтавці та гості міста. Дворик музею .	Шаленко Т. Якуненко С. Ю.
335.	22.08.2025	Відкриття виставки «Совість землі». До 90-річчя видатного аграрія Семена Антонця (1935-2022). Науковці, аграрії, полтавці. Дворик музею.	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.
336.	22.08.2025	Урочистості до відкриття виставки «Совість землі». До 90-річчя видатного аграрія Семена Антонця (1935-2022). Науковці, аграрії, полтавці, гості. Дворик музею.	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.
337.	22.08.2025	Відкриття виставки «Джерело духовності» в рамках Всеукраїнського проекту « Коло-3». Майстри, полтавці. Дворик музею.	Майстри Кондратенко М. Д.
338.	22.08.2025	Відкриття 2-ї частини виставки «Джерело духовності» в рамках Всеукраїнського проекту « Коло-3». ПХМ (ГМ) ім. М. Ярошенка, з приходом до ПКМ ВК. Майстри, полтавці. Дворик музею.	Майстри. Фесик К. Б., Кондратенко М. Д.
339.	23.08.2025	Денний захід арт студії «Простір». Відвідувачі студії. Дворик музею.	Майстри Якуненко С. Ю.
340.	23.08.2025	Вечірній захід арт студії «Простір». Відвідувачі студії. Дворик музею.	Майстри Якуненко С. Ю.
341.	23.08.2025	Участь у заходах з нагоди Дня Державного прапора України.	Співробітники музею
342.	23.08.2025	Зустріч з митрополитом Української Греко-Католицької церкви, головою Філадельфійської архієпархії в США , президентом Українського католицького університету, засновником Інституту історії Церкви. Співробітники музею. Дворик музею.	Кузьменко Н. В.
343.	24.08.2025	Участь у заходах з нагоди Дня Незалежності України.	Співробітники музею
344.	26.08.2025	Концерт Симфонічного оркестру. Полтавці та гості міста. Дворик музею.	Калініна Є. А.
345.	27.08.2025	2-й концерт Симфонічного оркестру. Полтавці та гості міста. Дворик музею.	Кондратенко М. Д.
346.	28.08.2025	Захід з ГО «Мурашки Полтави».	Калініна Є. А.
347.	29.08.2025	Захід до Дня Пам'яті загиблих Захисників і Захисниць України.	Кондратенко М. Д.
348.	31.08.2025	Керамічний майстер-клас.	Кропивний В. М.

349.	31.08.2025	Участь у Всеукраїнській хвилині мовчання з ушанування подвигу Захисників і Захисниць, які віддали життя за незалежність і свободу України. Фое музею.	Співробітники музею
350.	01.09.2025	Міні екскурсія із майстер-класом «Коза». 14 ліцей. Укриття музею.	Штепа К. А.
351.	01.09.2025	Захід з майстер-класом «Петриківський розпис». 17 ліцей. Укриття музею.	Помінова О. О. Зябло В. М.
352.	01.09.2025	Захід з майстер-класом «Синиця». Ліцей № 17, укриття музею.	Шиян О. О.
353.	01.09.2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець». Ліцей № 3, укриття музею.	Барська Г. М. Халимон О. В.
354.	01.09.2025	Захід «Народ скаже як зав'яже». Ліцей № 13, укриття музею.	Пісцова М. П.
355.	01.09.2025	Участь у тренінгу «Розвиток цифрової інтеграції: зміцнення Реєстру Музейного фонду України шляхом оцифрування музеїв», проєкт ЮНЕСКО.	Сулима О. С.
356.	04.09.2025	2-й відкритий семінар «Культура добросусідства: діалог культур у Полтавському краї». Вчителі Полтавщини. Дворик музею.	Співробітники ПАНО ім. М. В. Остроградського, Супруненко О. Б.
357.	05.09.2025	Обласний захід до Дня підприємця. Для підприємців області. Дворик музею.	Департамент економічного розвитку, Калініна Є. А.
358.	05.09.2025	Книжковий ярмарок «ПОШУК». Захід Департаменту інформаційної політики. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформації
359.	05.09.2025	Тисячолітня війна з московією. Презентація серії книг видавництва «Markbook» м. Київ. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформації
360.	05.09.2025	Поетична сторінка Юлії Манойленко м. Полтава. Презентація творчості полтавської поетки, бібліографи, членкині НСПУ. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформації
361.	05.09.2025	Поетичний перформанс «Що для тебе мистецтво?». Творче об'єднання «Код творчості 804» м. Полтава. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформаційної політики ОВА
362.	05.09.2025	«Що наспівують мрії?». Міні-концерт студії Анни Дзюбан. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформполітики ОВА.

363.	06.09.2025	«Феномен комбатанської літератури і можливості літературних комунікацій між фронтом і тилом». Сторінками Форуму військових письменників. Модераторка Тетяна Пилипець – директор Львівської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Р. Іваничука. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформполітики ОВА.
364.	06.09.2025	Олександр Строй «Листопад», «Хто ти любове?» м. Полтава. Авторська презентація поетичного доробку. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформполітики ОВА.
365.	06.09.2025	«Все буде добре побратими». Творча зустріч з письменницею, бардом-виконавицею О. Доннечанкою. м. Львів. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Департамент інформполітики ОВА.
366.	09.09.2025	Презентація ювілейного збірника праць до 100-річчя літературознавця П. П. Ротача. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Департамент культури та туризму ПОВА. Кузьменко Н. В.
367.	11.09.2025	Захід з ГО «Мурашки Полтави». Дворик музею .	Калініна Є. А.
368.	12.09.2025	Культурно-мистецький захід «Хвилюємо» Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Якуненко С. Ю. Кропивний В. М.
369.	12.09.2025	Майстер-клас з живопису «Чорнобривців насіяла мати».	Помінова О. О. ГО «Полтавський батальйон небайдужих»
370.	13.09.2025	Презентація книги Віолетти Кім «Плач, сестро, смійся». Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Кропивний В. М. Якуненко С. Ю.
371.	14.09.2025	Керамічний майстер клас. Студія Rattleclay. Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Кропивний В. М.
372.	14.09.2025	Захід ГО «Пласт Полтави». Дворик музею. Полтавці.	Якуненко С. Ю. Кропивний В. М.
373.	14.09.2025	Зустріч із гостями музею Марією Антонєць та Андріаною Касьян з нагоди 100-річчя з дня народження відомого аграрія Семена Антонця.	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.
374.	15.09.2025	Захід до Дня фізкультури та спорту. Полтавці та гості міста.	Департамент культури і туризму ОВА. Калініна Є. А. Якуненко С. Ю.
375.	16.09.2025	Зустріч із представниками Полтавського управління поліції. Дворик музею. Співробітники музею.	Супруненко О. Б. Калініна Є. А. Якуненко С. Ю.

376.	17.09.2025	Захід до Дня фармацевта в Україні «Аптекарські традиції Полтавщини». Дворик музею. Студенти 5 курсу ПМК.	Фесик К. Б. Лавріненко А. А. Якуненко С. Ю.
377.	17.09.2025	Вечірній кінопоказ.	Департамент культури та туризму ПОВА. Супруненко О. Б.
378.	18.09.2025	Презентація книги А. Черногуз «Плекаю квітку ірису». Науковці та студенти ПДАУ. Фоє музею.	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.
379.	19.09.2025	Презентація книги Андрія Любки «Вечір у Стамбулі». Дворик музею. Полтавці та гості міста.	Департамент культури та туризму ПОВА Якуненко С. Ю.
380.	20.09.2025	Освітньо-практичне заняття з бісероплетіння. Проект «Етноінтерактив». Бібліотека-філія № 9, для учасників проєкту.	Пісцова М. П.
381.	21.09.2025	Захід до Дня Незалежності Вірменії. Дворик музею. Для вірменської спільноти.	Департамент культури та туризму ПОВА. Супруненко О.Б. Калініна Є.А.
382.	22.09.2025	Інтерв'ю Г. І. Шарого для прес-служби Полтавської ОВА. Дворик музею.	Шиян О. О.
383.	24.09.2025	Майстер-клас для ГО "Мурашки Полтава". Дворик музею. Учасники майстер-класу.	Зябко В. М.
384.	26.09.2025	Участь у заходах до Дня туризму. Обласна філармонія.	Департамент культури та туризму ПОВА. Співробітники музею
385.	27.09.2025	Зустріч з відомим істориком, науковцем та спікером, професором Ярославом Грицаком. Фоє музею.	Супруненко О. Б.
386.	29.09.2025	Презентація виставки «Троянди пелюстки чарівні» у дворик музею Співробітники та гості музею.	Барська Г. М.
387.	30.09.2025	Участь у Всеукраїнській хвилині мовчання з ушанування подвигу Захисників і Захисниць, які віддали життя за незалежність і свободу України. Фоє музею.	Співробітники музею
388.	01.10.2025	Презентація та відкриття етнографічної виставки «Весільний посаг» у рамках міжмузейного проєкту. Полтавський літературно-меморіальний музей Панаса Мирного. Полтавці та гості міста.	Штепа К. А. Співробітники ПКМ ВК.
389.	01.10.2025	Участь у відкритті персональної виставки Ветерана Збройних Сил України Д. Зозулі «Сродність» у ПХМ (ГМ) імені Миколи Ярошенка.	Наукові співробітники ПКМВК.

390.	01.10.2025	Участь у заходах до Дня Захисників і Захисниць України.	Співробітники ПКМ ВК.
391.	01.10.2025	Презентація видання «Ревізія Полтавського полку 1732 року» укладання В. О. Мокляка. м. Київ Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.	Мокляк В. О.
392.	02.10.2025	Лекція «Життя і творчість Григорія Давидовського, відомого хормейстра». Кавярня «Кавун». Полтавці.	Кропивний В. М. Капко С. М.
393.	03.10.2025	Онлайн навчання Департаменту культури і туризму ОВА разом із ПКМ ВК для ОТГ.	Департамент культури та туризму ПОВА. Калініна Є. А.
394.	04.10.2025	Лекція «Стародавня кам'яна пластика й скульптура». ПУЕТ, Університет третього віку.	Калініна Є. А.
395.	04.10.2025	Захід «Тур на Січ». Бібліотека-філія № 9. ВПО.	Пісцова М. П.
396.	05.10.2025	Участь в обласних заходах до Дня працівників освіти.	Співробітники ПКМ ВК
397.	07.10.2025	Зустріч голови Центрального комітету профспілки працівників культури України з трудовим колективом музею. Фое музею.	Співробітники ПКМ ВК
398.	07.10.2025	Зустріч із онукою відомого прозаїка Ю. Рогового О. Роговою. Фое музею.	Співробітники ПКМ ВК
399.	08.10.2025	Захід «На гостину до синиці». Красногорівський ліцей. Дворик/укриття музею.	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.
400.	08.10.2025	Захід «Тур на Січ». ГО Благокава. Полтавці та гості міста.	Пісцова М. П.
401.	11.10.2025	Лекція «Імена Героїв України у назвах вулиць Полтави», ПУЕТ, Університет третього віку	Кузьменко Н. В.
402.	12.10.2025	Зустріч з митцями Барського міського художнього аматорського театру учасниками проекту «Реабілітація ветеранів засобами театрального мистецтва».	Супруненко О. Б. Кондратенко Н. Г. Зябка В. М.
403.	15.10.2025	Виставковий проєкт «Мистецтво, що живе». Фое музею.	Тарасу І. В.
404.	15.10.2025	Участь у виїздному практикумі «Школа сільського зеленого туризму на Полтавщині».	Калініна Є. А. Кондратенко М. Д.
405.	15.10.2025	Захід «На гостину до синиці» для десятикласників Красногорівського ліцею Білоцерківської сільської ради Миргородського району.	Шиян О. О.

406.	16.10.2025	Участь у виїзному практикумі «Школа сільського зеленого туризму на Полтавщині».	Калініна Є. А. Кондратенко М. Д.
407.	16.10.2025	Зустріч із волонтеркою та громадською діячкою В. Мірошниченко та створення арт-об'єкту розписом із уламка крилатої ракети Х-59 .	Зябко В. М. Помінова О. О.
408.	22.10. 2025	Лекція «Н. М. Уварова-Латинська – відома українська хореографка» для учнів професійно-технічного училища № 31 м. Полтави.	Устименко О. В.
409.	23.10.2025	Участь у Сьомому Обласному конкурсі екологічної еконографіки «Збережемо біорізноманіття рідного краю імені Олени Байрак» на базі Полтавського аграрного університету, організований КЗ ПОР «Полтавська обласна Мала академія наук України».	Шиян О. О.
410.	27.10.2025	Участь у написанні Диктанту національної єдності до Дня української писемності та мови (Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені Івана Котляревського).	Кропивний В. М.
411.	27.10.2025	Захід «На гостину до синиці» для учнів 5 класу. Ліцею № 32 «Європейський» м. Полтави.	Шиян О. О.
412.	28.10.2025	Майстер-клас «Традиційна вузлова лялька» для охочих із кола студентської та учнівської молоді міста.	Устименко О. В.
413.	29.10.2025	Захід «На гостину до синиці». Учасниками дійства стали жителі міста Полтава.	Шиян О. О.
414.	30.10.2025	Захід «Декоративний розпис» для охочих із кола студентської та учнівської молоді міста.	Зябко В. М., Помінова О. О.
415.	31.10.2025	Візит третього Президента України В. А. Ющенка до музею.	Супруненко О. Б., Кондратенко М. Д., Калініна Є. А.
416.	31.10.2025	Участь у круглому столі «Мислити глобально, діяти локально: життєва стратегія Героя України Семена Антонця (на посвяту 90-річчя від дня його народження)». Захід пройшов на базі Полтавського державного аграрного університету.	Шиян О. О., Кузьменко Н. В.
417.	03.11.2025	Авторська лекція «Відродження пам'яті: Григорій Давидовський – видатний композитор і хормейстер» для слухачів спеціальностей краєзнавство та психологія Полтавського Університету третього віку.	Капко С. М.

418.	03.11.2025	Захід-бесіда «Осінні обрядові страви» в межах просвітницького проєкту «Про українську культурну спадщину» для жителів м. Полтава.	Пісцова М. П.
419.	05.11.2025	З нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва співробітники Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського здійснили екскурсію до геологічного музею Полтавського фахового коледжу нафти і газу Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка".	Співробітники музею.
420.	06.11.2025	Інтерактивний захід «Григорій Сковорода: знайомий незнайомець» для студентів і викладачів Полтавського державного аграрного університету.	Барська Г. М. Халимон О. В.
421.	10.11.2025	Виставка «Наука творить красу» в Полтавському державному аграрному університеті до Всесвітнього дня науки.	Шиян О.О., Кузьменко Н. В., Менчинська Т. В.
422.	10.11.2025	Благодійна авторська лекція «Відродження пам'яті: Григорій Давидовський — видатний композитор і хормейстер» для відвідувачів кав'ярні «Благокава» зі збором донатів для ЗСУ.	Капко С. М.
423.	11.11.2025	Майстер-клас «Традиційна вузлова лялька» для учнів полтавського ліцею № 17.	Устименко О. В., Зябко В. М.
424.	11.11.2025	Ознайомча лекція для студентів. Навчально-виробнича практика ПНПУ.	Сулима О. С.
425.	12.11.2025	Лекція про колекції і роботу музею для студентів. Навчально-виробнича практика.	Сулима О. С.
426.	13.11.2025	Заняття зі студентами ПНПУ, 3-й і 4-й курси. Навчально-виробнича практика.	Сулима О. С.
427.	14.11.2025	Інтерактивний захід «На гостину до синиці» для учнів 2-го класу Полтавської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 9.	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.
428.	14.11.2025	Заняття зі студентами. Навчально-виробнича практика.	Сулима О. С.
429.	15.11.2025	Лекція «Академік О. В. Квасницький» для слухачів Університету третього віку ПУЕТ.	Шиян О. О.
430.	15.11.2025	Методично-практичне заняття з бісероплетіння. Проєкт "Етноінтерактив" для мешканців та гостей Полтави у місцевій бібліотеці-філії № 9.	Пісцова М. П.
431.	15.11.2025	Зустріч із засновниками "Саду Вертепів". Презентація однойменного проєкту для жителів та гостей міста.	Кропивний В. М.
432.	18.11.2025	Заняття зі студентами ПНПУ за темою «Облік і охорона культурної спадщини».	Сиволап Н. М. Лимар О. С.

433.	18.11.2025	Участь у заході «Інновації та збереження: сучасні підходи до розвитку музейної справи».	Кондратенко М. Д.
434.	19.11.2025	Презентація книги мистецтвознавця Віталія Ханка «Полтавський мистецький спадок першої половини ХХ ст.»	Сулима О. С., Устименко О. В., Кропивний В. М.
435.	19.11.2025	Захід до Дня пам'яті жертв Голодоморів для слухачів Фахового коледжу управління, економіки і права.	Клочко В. В.
436.	20.11.2025	Майстер-клас «Декоративний живопис» для учнів 2-го класу Початкової школи № 43 Полтавської міської ради.	Зябло В. М. Помінова О. О.
437.	20.11.2025	Майстер-клас «Декоративний живопис» для учнів 4-го класу Початкової школи № 43 Полтавської міської ради.	Зябло В. М. Помінова О. О.
438.	22.11.2025	Лекція «Семен Антоненко і національна модель виробництва біологічно чистої продукції» для слухачів Університету третього віку ПУЕТ.	Шиян О. О.
439.	21.11.2025	Презентація виставки до Дня пам'яті жертв Голодоморів в Україні «Україна 1932-1933. Геноцид голодом» у фое першого поверху Полтавського державного медичного університету.	Кузьменко Н. В.
440.	21.11.2025	Презентація виставки до Дня Гідності та Свободи «21 ЛИСТОПАДА: ШЛЯХ ДО ГІДНОСТІ» у просвітницькому просторі 2-го корпусу «Хартія».	Кузьменко Н. В.
441.	21-23.11.2025	Виставка «УПА -відповідь нескореного народу» в рамках проведення форуму мілітарної культури «Сталеве слово» у Полтаві.	Кузьменко Н. В.
442.	27.11.2025	Захід до Дня Гідності та Свободи «День Гідності і Свободи – щодня і без вихідних» для учнів Полтавського ліцею № 1 ім. І. П. Котляревського.	Кузьменко Н. В.
443.	28.11.2025	Захід «Янголи українського неба» з презентацією книги-альбому до Дня Збройних Сил України.	Калініна Є. А., Кондратенко М. Д., Устименко О. В., Скирда А. М., Пушкарев А. М., співробітники Музею авіації і космонавтики
444.	29.11.2025	Лекція «Кирило Осьмак-Президент майбутньої держави» для слухачів Університету третього віку ПУЕТ.	Кузьменко Н. В.
445.	03.12.2025	Експрес-виставка «Вони живі у величі портретній», фое ПДАУ, викладачі і студенти ПДАУ.	Шиян О. О. Кузьменко Н. В.

446.	04.12.2025	Майстер-клас «Створи янгола Різдва разом з Полтавським краєзнавчим», місце для укриття музею, дорослі та діти.	Помінова О. О. Зябко В. М.
447.	05.12.2025	Майстер-клас «Розписуємо ялинкову прикрасу», ліцей № 14 "Здоров'я", місце для укриття музею.	Помінова О. Зябко В.
448.	05.12.2025	День волонтера, зустріч з волонтерським штабом оборони Кременчука, фое музею, волонтери.	Кузьменко Н. В.
449.	05.12.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Різдво в долонях» для учнів 2-го класу ліцею № 13.	Пісцова М. П.
450.	05.12.2025	Підведення підсумків конкурсу «Прикрась музейну ялицю», двір музею, учасники конкурсу.	Шиян О. О.
451.	05.12.2025	Виставка до Дня ЗСУ «Проти Голіафа», фое ПДМУ, викладачі і студенти ПДМУ.	Кузьменко Н. В.
452.	05.12.2025	Благодійний майстер-клас зі створення дідуха та лекція відповідної тематики. Зареєстровані учасники, фое музею.	Кропивний В. М. ГО "ЗМІСТ"
453.	05.12.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Різдво в долонях». Учні 2-го класу, ліцей № 13.	Пісцова М. П.
454.	08.12.2025	Урочистий захід із передачі Віфлеємського Вогню Миру полтавськими пластунами.	Співробітники музею.
455.	08.12.2025	Захід з ГО «Терени». Дискусія про культуру Полтавщини. Фое музею.	Калініна Є. А. Кондратенко М. Д. Кропивний В. М.
456.	11.12.2025	Майстер-клас зі створення ялинкових прикрас. Місце для укриття музею. Дорослі та діти.	Помінова О. О. Зябко В. М.
457.	11.12.2025	Благодійний майстер-клас «Різдвяний ангел» та «Зірочка». Містохаб. Діти.	Пісцова М. П.
458.	12.12.2025	Захід з вшанування подвигу «чорнобильців». Фое музею. Для полтавців-«чорнобильців».	Кузьменко Н. В.
459.	12.12.2025	Майстер-клас зі створення ялинкових прикрас. Укриття музею. Діти ліцею «Паросток».	Помінова О. О. Зябко В. М.
460.	14.12.2025	Участь у фестивалі цифрового мистецтва «Контури відновлення».	Співробітники музею
461.	17.12.2025	Запис сюжету про ювілей зоолога Б. Голова для Центру регіональної інформації в структурі ПОВА. Фое музею, зал № 5.	Шиян О. О.
462.	18.12.2025	Майстер-клас «Новорічна листівка з ароматом кави від Полтавського Краєзнавчого», укриття музею, дорослі та діти.	Помінова О. О. Зябко В. М.
463.	18.12.2025	Майстер-клас зі створення ялинкових прикрас. Укриття музею. Дорослі та діти.	Помінова О. О. Зябко В. М.

464.	20.12.2025	Етнографічний інтерактивний захід «Різдво в долонях», учасники проекту, бібліотека-філія № 9.	Пісцова М. П.
465.	20.12.2025	Майстер-клас «Різдвяний гном», шпиталь, зареєстровані учасники.	Устименко О. В. Якуненко С. Ю.
466.	21.12.2025	Етнографічний захід з ГО «Терени», фое музею, зареєстровані учасники.	Калініна С. А. Кондратенко М. Д.
467.	23.12.2025	Майстер-клас зі створення ялинкових прикрас, «Полтавський розпис». Укриття музею. Дорослі та діти.	Помінова О. О. Зябка В. М.
468.	23.12.2025	Майстер-клас «Петриківський розпис». Укриття музею. Дорослі та діти.	Помінова О. О. Зябка В. М.
469.	25.12.2025	Участь у Різдвяній феєрії.	Співробітники музею
470.	27.12.2025	Майстер-клас із традиційного співу (колядки і щедрівки) в рамках Полтавської ходи зіздарів. Фое музею, зареєстровані учасники.	Кропивний В. М.
471.	28.12.2025	Урочистий фінал Полтавської ходи зіздарів. Дворик музею.	Кропивний В. М.
472.	29.12.2025	Захід «Символи Різдва», місце для укриття музею, учні ліцею №10.	Пісцова М. П.

Завідувачка
науково-дослідного відділу
культурно-освітньої роботи
Полтавського краєзнавчого музею
імені Василя Кричевського

Світлана ЯКУНЕНКО

**Проведення екскурсій науковими співробітниками Полтавського
краєзнавчого музею імені Василя Кричевського в 2025 році**

№ п/п	Прізвище, ініціали співробітника	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Всього
1	Супруненко О. Б.	9	8	13	6	36
2	Шнян О. О.	32	56	79	67	234
3	Халимон О. В.	81	206	30	21	338
4	Кигим С. Л.	15	136	64	19	234
5	Штигьова О. А.	28	82	26		136
6	Барська Г. М.	39	78	41	33	191
7	Яремченко В. А.	1				1
8	Замура О. Ю.	6	131	110	19	266
9	Васецька О. М.	126	78			204
10	Кузьменко Н. В.	33	87	80	58	258
11	Клочко В. В.	22	67	36	14	139
12	Усенко В. М.	2	2			4
13	Кушнір Л. Л.	2	8			10
14	Мельникова І. С.	11	113	29	15	168
15	Москвін Н.В.	2	106	68	14	190
16	Пісцова М. П.	61	149	77	45	333
17	Галян Г. І.	8	14	63	22	108
18	Власенко І. О.	11	66	72	24	173
19	Штепа К. А.	28	65	91	21	204
20	Тарасу І. В.	13	113	27	40	193
21	Прохватіло Р. В.	11	129	57	15	212
22	Помінова О. О.	29	30	79	90	228
23	Зябко В. М.	19	132	54	97	302
24	Якуненко С. Ю.	102	81	81	7	271
25	Устименко О. В.	137	243	72	52	504
26	Янович О. В.	28	26			54
27	Сиволап Н. М.	3	4	13	6	26
28	Лавріненко А. А.	15	14	14		43
29	Лимар О. С.	14	25	23	6	68
30	Калініна Є. А.	17	16	14	10	57
31	Кондратенко М. Д.	13	12	12	9	44
	ВСЬОГО	918	2277	1325	710	5230

Завідувачка науково-дослідного відділу
культурно-освітньої роботи
Полтавського краєзнавчого музею
імені Василя Кричевського

Світлана ЯКУНЕНКО

ЗМІСТ

Вступ	2
Фінансово-економічна діяльність	5
Кадрове забезпечення	5
Основні показники діяльності музею та їх виконання	6
Співпраця з навчальними закладами, громадськими організаціями й установами	6
Грантова діяльність	9
Презентації	10
Конференції, семінари, круглі столи	11
Виставкова та експозиційна робота	15
Видавнича діяльність	20
Науково-дослідна діяльність	23
Науково-фондова діяльність	37
Наукове комплектування фондів	39
Науково-реставраційна робота	41
Пам'яткознавча діяльність	41
Культурно-освітня, масова і популяризаційна діяльність	42
Відділ цифрової трансформації та комунікації	57
Науково-дослідний відділ музеєзнавства	60
Робота бібліотеки і наукового архіву	65
Охорона праці та пожежна безпека	66
Господарська діяльність	67
Службові відрядження	68
Стажування, підвищення кваліфікації, тренінги	69
<i>Додаток 1. Звіт про діяльність Полтавського музею авіації і космонавтики за 2025 р.</i>	71
<i>Додаток 2. Список публікацій науковців Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського за 2025 рік</i>	84
<i>Додаток 3. Перелік культурно-освітніх заходів, проведених науковцями Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського за 2025 рік</i>	127
<i>Додаток 4. Проведення екскурсій науковими співробітниками Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського за 2025 рік</i>	159

Полтавський
краєзнавчий музей
імені Василя Кричевського